

may 667: Parent dernier

Felix Dunal

docteur en Médecine de Montpellier

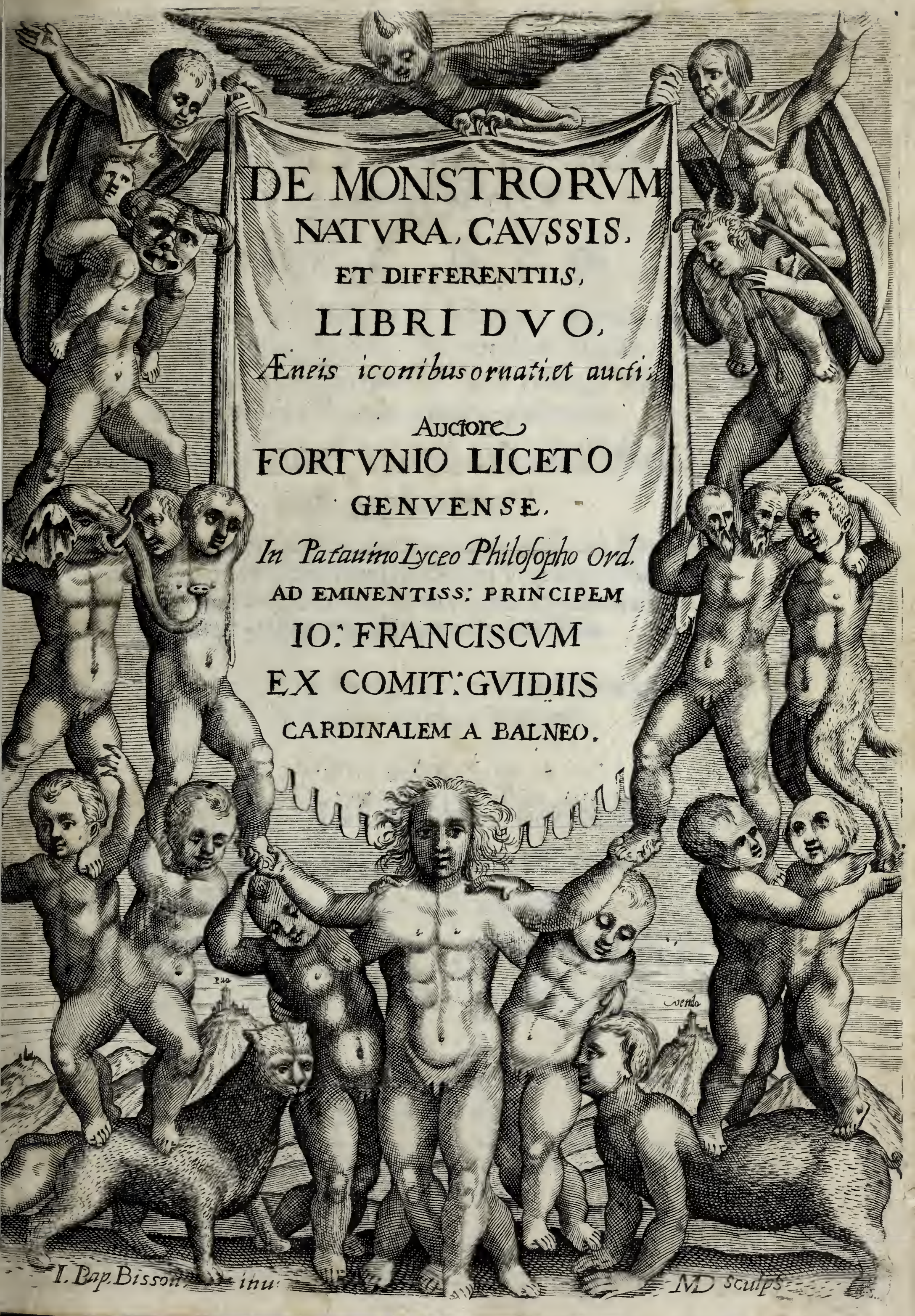

E BIBLIOTHECA D. ABBATIS FAUVEL.

V. Ray. 1.

Digitized by the Internet Archive
in 2016 with funding from
Getty Research Institute

https://archive.org/details/demonstrorumcaus00lice

DE MONSTRORVM
NATVRA, CAVSSIS,
ET DIFFERENTIIS,
LIBRI DVO,
Æneis iconibus ornati, et aucti;
Auctore
FORTVNIO LICETO
GENVENSE,
In Patauino Lyceo Philoſopho Ord.
AD EMINENTISS: PRINCIPEM
IO: FRANCISCVM
EX COMIT: GVIDIIS
CARDINALEM A BALNEO.
I. Bap. Biſson inu:
MD Sculps

DE MONSTRORVM CAVSSIS, NATVRA, ET DIFFERENTIIS LIBRI DVO:

In quibus ex rei natura Monſtrorum hiſtoriæ, cauſſæ, generationes, & differentiæ plurimæ a Sapientibus intactæ, cum generatim & in plantarum, & belluarum genere, tum ſeorſum in humana ſpecie tractantur.

Multis illuſtrium Autorum locis difficillimis explanatis

De Maſculo parturiente, de feminis in viros mutatis, de Hermaphroditorum natura, de diſſimilium ſpecierum Venere prolifica, de Caſtratorum fecunditate, de puero lapideſcente, de animantis aurea parte, alijſque admirabilibus.

Secunda editio correctior, auctior, & iconibus æneis Monſtrorum præcipuorum illuſtrata.

AVTOR
FORTVNIVS LICETVS GENVENSIS
IN PATA. LYCEO PHYSIOLOGVS ORDINARIVS

Eminentiſſimo Principi
IO: FRANCISCO GVIDIO
CARDINALI A BALNEO
D. D. D.

PATAVII Apud Paulum Frambottum. M. DC. XXXIV.
Superiorum Permiſſu.

EMINENTISSIMO PRINCIPI
D. D.
IO: FRANCISCO
EX COMITIBVS GVIDIIS A BALNEO
S. R. E. CARDINALI

FORTVNIVS LICETVS
S. P. O.

ATlantes illos Libyæ Populos, quos omnium hominũ ſolos innominatos propterea nouit Herodotus in [a] Melpomene, a. cap. 184. quia ſingulis eorum nullum nomen imponitur, nullaque nominum vllorum apud ipſos appellatio eſt (Eminentiſs. Princeps) eas inquam Aethiopiæ gẽtes vt nõ immerito Plinius [b] accuſat iccirco b.lib.5.cap.8 degeneres humani ritus, quod Orientem Solem dira quadam imprecatione contuentur, ac [c] tranſcendentem execrantur, eique præte- c. Herodot. l. cit. rea omnia cõuicia ingerũt: ita ſane iure [d] Plu- d. in apophtheg. tarchus collaudare non potuit dictum Magni

Pom-

Pompeij, qui Triumphum iunior expetens, id ornamẽtum ſibi neganti Syllæ iam ſeni, quod nondũ eſſet in Senatum receptus, obiecit ignorare Syllam a pluribus Orientem Solem adorari quam Occidẽtem; hoc apophthegmate Triumphum ab Imperatore inuito ĩgratijs extorquens: Si enim Atlãtes illi proprii nominis expertes ab Oriente Iubare ſummum luminis beneficium digni perpetua cæcitate diſſimulant; pari profecto ratione vulgaris gentium multitudo, ſolam ob ſpem affuturæ lucis, aduẽturæque beneficæ caliditatis, nõ ſine turpis auaritiæ nota, Phœbum aduenientem veneratur; & acceptorum munerum immemor abeuntem negligit ingrata. Nos autem (inclyte Cardinalis) pauciores illos hominum, ſupra vulgum elatos laudibus honeſtãdos eſſe cenſemus, qui Solem Orientem, & adultum quoque ſuſpicientes, declinantem pariter eo potiſſimum nomine colere cõſueuerunt, quod ab eo ſalutarem luminis, & caloris vſuram iam conſecuti, debitas grates pro maximis beneficiis eorum Autori perſoluere nituntur, auaritiæ ſimul, & ingratitudinis crimẽ effugientes. Quum itaq; Claſſici e Scriptores Familiam Comitum Guidiorum a Bal-

e. Sigon. lib. [illegible] de Regn.

neo

neo veluti Cœlũ quoddam Italicæ Nobilitatis ſuſpiciant, in quo mirifice coruſcarunt ſemper Heroicę virtutes, ad ſe magnorum Principum, ac Regum etiam cõnubia, ſummorumq; Pontificum, ac Imperatorũ affinium maxima priuilegia, præclariſſimamq; dignitatẽ honorum allicientes: Ego certe tot inter Heroas veluti ſtellas Guidiorum generoſiſſimam Proſapiam illuſtrãtes, vnum Te, Domine, vitæ probitate, Mentiſq; rara prudẽtia Chriſtiano Mundo toti ſpectatiſſimũ Solẽ reuereor: & eum quidem Solẽ in S. R. E. qui neſcit occaſum, pro qua variis in Europæ regionibus per quaternas ferme decurias annorũ grauiſſimis muneribus, nunquã apud hominũ memoriam intermorituris, pręclare feliciterq; perfunctus es: eumq; Solẽ pariter in Litteraria Rep. qui ad medii cæli culmen virtutibus euectus, inde in eruditos, ac in omnes litterarũ cultores beneficas gratiarum influentias demittis, mirificoſq; fauorũ imbres depluis: eum deniq; Solem mihi præſertim, Tuam in clientelam nuper accepto nunc exorientem; a cuius effulgentiſſimæ benignitatis radiis id rebus meis aduenire perſpicio patrocinium, quo tetrioris fortunæ nubes ac tenebrę

penitus

penitus diſcutiantur. Ingratiſſimus ergo ſim apud omnes homines, ni ſigno quopiam non vulgari Te non mediocria mihi bona molientē venerarer. Annuit hac in re certe votis meis Deus Optimus, cuius beneficio volumen hoc meum de Monſtrorum cauſſis natura & differentijs, quod iamdiu multos annos ſub prælo torpens nō niſi poſt plures menſes lucem aſpicere poſſe putabā, inſperato nunc tandem prodiit e typographi torculario, ſub Tuis auſpiciis inuulgandum; oportunum etenim id eſſe cenſui, quod in obſeruantiæ erga Te meæ humiliſſimæ teſtimonium inclyto Nomini Tuo conſecrarem: Qui namque noui Monſtra Naturæ ſemper in omnium admiratione fuiſſe; non ingratam fore putaui commentationem hanc meam Eminentiæ Tuæ; quam ſummis virtutibus vere admirabilem non niſi admirabilia decent: Hanc meam ſi non admirabilem, certe rerum admirabilium contemplationem, Here, benignus ea comitate foue, qua me, Tibi nunc maiora dicare nequeuntem, protegere non dedignaris. Vale Chriſtianæ Reipublicæ Iubar, Litterarū columen, Litteratorumq; decus ac præſidium. Patauij. M. DC. XXXIV.

INDEX

INDEX CAPITVM

In hoc volumine contentorum.

PRAEFATIO APERIENS PROPOSITVM, vtilitatem, ac diuiſionem totius Operis.

Liber Primus, in quo agitur de Monſtris generatim.

MOnſtri varia ſignificatio; quæ propria eſt, ac noſtri inſtituti, detegitur. Cap. I.

Monſtri etymologia vulgaris, quaſi res euenturas monſtret, confutatur; vera, & propria proponitur. Cap. II.

De Monſtrorum Humanorum reali exiſtentia. Cap. III.

Realis exiſtentia Monſtrorum irrationalium naturam non egredientium patefit. Cap. IV.

Oſtenditur in ſtirpibus etiã reuera Monſtra cõtingere. Cap. V.

De Monſtrorum cauſſis generatim, quot, quæque ſint. Cap. VI.

Monſtrorum cauſſa finalis generatim quotuplex, quæque ſit. Cap. VII.

De Monſtrorum cauſſa formali generatim, quotuplex, quæque ſit. Cap. VIII.

De Monſtrorum cauſſa materiali generatim, quotuplex, quæque ſit. Cap. IX.

De Monſtrorum cauſſa effectrice generatim, quotuplex, quæque ſit. Cap. X.

Propria Monſtri generatim accepti definitio inueſtigatur. Cap. XI.
Inuenta Monſtri definitio explicatur. Cap. XII.
Monſtri diuiſio in ſuas ſpecies ſupremas multiplex aſſertur, ſed aptior eligitur. Cap. XIII.

Liber Secundus, in quo ſpeciatim agitur de Monſtris Humanis.

PRæfatio attexens dictis dicenda, & dicendorum ordinem promulgans.
Origo, & cauſſa Monſtrorum humanorum communis quæ, & quotuplex eſſe valeat. Cap. I.
Monſtrorum in humana ſpecie mutilorum realis exiſtentia ex Hiſtoricis elicitur. Cap. II.
Origo, & prima cauſſa Monſtri vniformis mutili educitur ex propriæ materiæ defectu. Cap. III.
Secunda cauſſa, & origo Monſtri mutili oſtenditur eſſe ex debilitate, ac defectu virtutis formatricis. Cap. IV.
Tertia cauſſa, & origo Monſtri mutili ſtatuitur in anguſtia vteri, ac loci fætum continentis. Cap. V.
Quarta mutili Monſtri cauſſa, & origo ad materiæ ineptitudinem redigitur. Cap. VI.
Quinta Monſtri mutili cauſſa, & origo eſt ex parente itidem trunco. Cap. VII.
Sexta cauſſa, & origo Monſtri mutili ad morbum fœtus attinere dicitur. Cap. VIII.
Monſtra mutila ex imaginationis parentum vi exoriri non poſſe. Cap. IX.
Monſtri vniformis excedentis realis exiſtentia ex hiſtorijs item comprobatur. Cap. X.

Monſtri excedentis natura, & cauſſa prima elicitur ex parentum phantaſia. Cap. XI.

Secunda cauſſa, & origo Monſtri excedentis in materiæ nimio exceſſu eſſe perhibetur. Cap. XII.

Non omnia monſtra excedentia ex materiæ redundantia exoriri; ſed aliqua excedentium ſui cauſſam tertio loco in vna materiæ penuria obtinere. Cap. XIII.

Quarta cauſſa, & origo Monſtri excedentis in ſuperfætatione collocatur. Cap. XIV.

Quinta cauſſa, & origo Monſtri excedentis reſoluitur in iteratam effuſionem materni ſeminis in vterum citra ſuperfætationem. Cap. XV.

Sexta cauſſa, & origo Monſtri excedentis pertinet ad anguſtiam vteri. Cap. XVI.

Septima cauſſa, & origo Monſtri excedentis ex parentibus monſtroſis elicitur. Cap. XVII.

Octaua origo, & cauſſa Monſtri excedentis in vitio nutricationis conſiſtere perhibetur. Cap. XVIII.

Nona ratio, & cauſſa Monſtri excedentis monſtratur in animi paſſionibus parentes afficientibus: exercitatio cum Cardano, & Paræo. Cap. XIX.

Decima cauſſa, & origo Monſtri excedentis in violenta materni corporis concuſſione reponitur. Cap. XX.

Vndecima cauſſa, & origo Monſtri excedentis refertur ad morbum fætus. Cap. XXI.

Monſtrorum ancipitis naturæ ſubſiſtentia realis demonſtratur. Cap. XXII.

Monſtri ancipitis origo, & cauſſa communis inſinuatur; eruiturque prima ex materiei diuerſæ defectu, ac exceſſu. Cap. XXIII.

Secunda Monſtri ancipitis origo, & cauſſa ex vteri anguſtia, & defectu virtutis formatricis explicatur. Cap. XXIV.

Tertia Monſtri ancipitis origo, & cauſſa in morbo fœtus, & ſuperfœtatione detegitur. Cap. XXV.

Quarta Monſtri ancipitis origo, & cauſſa refertur in materiæ ineptitudinem, & iteratam materni ſeminis, & ſanguinis effluxionẽ ad vterum, citra ſuperfœtationem. Cap. XXVI.

Quinta Monſtri ancipitis origo, & cauſſa depromitur ex parentum corpore Monſtroſo. Cap. XXVII.

Sexta Monſtri ancipitis origo, & cauſſa ex vehementi parentum imaginatione, & vitio nutricationis in fœtu enucleatur. Cap. XXVIII.

Monſtri ancipitis origo, & cauſſa ſeptima reponitur in arte, peccata Naturæ imitante, ac non ſine auxilio Naturæ operante. Cap. XXIX.

Monſtri difformis exiſtentia ex hiſtoricis promulgatur. Cap. XXX.

De Monſtri difformis natura, & cauſſis; primaque illius origo reſoluitur in malam vteri conformationem. Cap. XXXI.

Secunda Monſtri difformis origo, & cauſſa ſpectat ad malum ſitũ placentæ nũcupatæ: cuius vſus explicatur. Cap. XXII.

Tertia difformis Monſtri cauſſa, & origo ex mola depromitur. Cap. XXXIII.

Quarta Monſtri difformis origo, & cauſſa oſtenditur ex motu. Cap. XXXIV.

Quinta Monſtri difformis origo, & cauſla ſtatuitur imbecillitas facultatis diſcretricis. Cap. XXXV.

Sexta origo, & cauſſa Monſtri difformis ad nimiam materiæ viſciditatem redigitur. Cap. XXXVI.

Monſtra informia, debitam membrorum figuram non retinentia, reipſa inueniri. Cap. XXXVII.

De Monſtrorum informium origine, & cauſſa; quæ primum deducitur ex imbecillitate facultatis formatricis. Cap. XXXVIII.

Secun-

Secunda Monſtri informis origo, & cauſſa ex anguſtia vteri colligitur. Cap. XXXIX.

Tertia informium monſtrorum cauſſa, & origo in motu inordinato reponitur. Cap. XL.

Quarta informis Monſtri origo, & cauſſa depromitur ex mola, & placenta, tumore vteri, concurrente virtutis formatricis imbecillitate, ac materiæ ineptitudine. Cap. XLI.

Quinta informis Monſtri origo, & cauſſa ex imaginatione parentum vehementi explicatur. Cap. XLII.

Sexta informis Monſtri cauſsa, & origo in monſtroſo parente detegitur. Cap. XLIII.

Septima informis Monſtri origo, & cauſsa refertur ad menſtruorum fluxum tempore conceptus. Cap. XLIV.

Monſtri enormis exiſtentia patefit. Cap. XLV.

Monſtra enormia, & omnino monſtra non eſse infantes candidos e parentibus Aethiopibus ortos; nec viciſſim Aethiopum more nigros e candidis: & de colore Andromedæ. Cap. XLVI.

Monſtri enormis origo, & cauſsa prima eſse in imaginatione parentum perhibetur: & multa de aureo crure Pythagoræ conſiderantur. Cap. XLVII.

Secunda Monſtri enormis aureo femore cauſsa, & origo reponitur in exhalatione ignea de corpore viuentis effluente. Cap. XLVIII.

Tertia Monſtri enormis aureo femore cauſsa, & origo reſoluitur in morbum regium. Cap. IL.

Quarta Monſtri enormiter piloſi cauſsa, & origo ex craſſitie, & fuliginum copia extruditur; vbi plura de corde piloſo Ariſtomenis. Cap. L.

Quinta Monſtri enormiter piloſi origo, & cauſsa ex parente pariter piloſo petenda eſt. Cap. LI.

Sexta Monſtri enormiter lapideſcentis origo, & cauſsa ex

intemperie, ac materiæ ineptudine deducitur. Cap. LII.
Monſtri multiformis in eadem ſpecie ſubſiſtentia patefit; vbi de capite virili mulieris corpori affixo; & de Hermaphroditis mira quædam explanantur. Cap. LIII.
Monſtri multiformis in eadem ſpecie, mulieris nempe virile caput habentis origo, & cauſſa prima ex heterogenea ſeminis natura educitur; & de feminis vulgo in maſculos mutatis; & de maſculis effeminatis. Cap. LIV.
Secunda cauſſa eiuſdem monſtri multiformis, & origo excutitur ex defectu ſeminis maſculei. Cap. LV.
Tertia Monſtri multiformis in eadem ſpecie origo, & cauſſa refertur ad parentum imaginationem. Cap. LVI.
Quarta origo, & cauſſa Monſtri multiformis in eadem ſpecie ad parentis conſimilèm naturam attinet. Cap. LVII.
Monſtra multiformia diuerſas animalium ſpecies in eodem genere proximo referentia, non eſſe figmenta, ſed in rerum natura reperiri. Cap. LVIII.
Monſtri multiformis diuerſas animalium ſpecies in eodem gedere proximo referentis, cauſſa, & origo prima depromitur ex apparentia. Cap. LIX.
Secunda cauſſa, & origo Monſtri, multiplicis ſpeciei animalia referentis, ex imbecillitate generantis pendere demonſtratur. Cap. LX.
Tertia cauſſa, & origo Monſtri multiformi animalium ſpecie elicitur ex degenerata ſeminis anima in naturam alienam. Cap. LXI.
Quarta Monſtri multiformis varias animalium ſpecies referentis origo, & cauſſa eruitur ex materiali fœtus principio. Cap. LXII.
Quinta Monſtri humani brutalem effigiem habentis origo, & cauſſa ex virtutis alentis vitio elicitur. Cap. LXIII.
Sexta hominis monſtroſe ferinas partes habentis origo, &

cauſſa

cauſsa in alimentaris materiæ vitio reperitur. Cap LXIV.
Septima cauſsa, & origo Monſtri humani ferinam effigiem habentis ex morbo elicitur. Cap. LXV.
Octaua cauſsa, & origo Monſtri humani, brutorum effigiem in membris habentis, ex imaginatione parentum deſumitur. Cap. LXVI.
Nona cauſsa, & origo Monſtri varias animalium effigies habentis agnoſcitur ex parentibus monſtroſis. Cap. LXVII.
Decima cauſsa, & origo Monſtri partes habentis brutorum membra, & humana referentes, explicatur ex ſeminum miſtione, ac nefaria venere. Cap. LXVIII.
Dubitationes propoſitam theoriam vrgentes diluuntur, & prìmum educta ex Ariſtotele, alicubi negante monſtrum fieri ex animalibus diuerſæ ſpeciei. Cap. LXIX.
Altera dubitatio Maniliana, & Lucretiana diluitur negans quid eſſe nobis cõmune cũ feris, & plantis ad inuicem (nam Caſtronianam verbis temere ſuffultam, non autem rationibus innixam, late diſcuſſimus in opere de Ferijs Altricis Animæ, diſput. XXV. & XXVI.) Cap. LXX.
Tertia dubitatio viri eximij negantis ex varijs ſpeciebus poſſe quid vni tantum parenti congeneum naſci: Exercitatio cum acutiſſimo Delrio. Cap. LXXI.
Diſtincte magis explicatur origo humani monſtri ex fera naſcentis. Cap. LXXII.
Vndecima cauſſa, & origo Monſtri, variæ ſpeciei animalium partes habẽtis, ex cacodęmonis opa elicitur. Cap. LXXIII.
Monſtra multiformia fuiſſe conſtructa ex partibus referentibus animantia diuerſi generis. Cap. LXXIV.
Monſtri humani membra viliorum animaliũ habẽtis origo, & cauſsa prima in apparentiam refertur. Cap. LXXV.
Secunda Monſtri diuerſi generis origo, & cauſsa ex imbecillitate virtutis generantis colligitur. Cap. LXXVI.

Tertia

Tertia monſtri diuerſigenei origo, & cauſsa in debilitate formatricis reponitur. Cap. LXXVII.

Quarta cauſsa, & origo monſtri multigenei ex imbecillitate virtutis ſeparatricis deducitur. Cap. LXXVIII.

Quinta cauſsa, & origo monſtri multigenei refertur ad ſeminis degenerationem. Cap. LXXIX.

Sexta cauſsa monſtri poligenij materiæ ineptitudo eſse oſtenditur. Cap. LXXX.

Septima cauſsa, & origo monſtri multigenei deſumitur ex debilitate virtutis alentis fætum. Cap. LXXXI.

Octaua cauſsa, & origo monſtri diuerſigenij ex inepto partium alimento educitur. Cap. LXXXII.

Nona cauſsa, & origo Monſtri multigenij ex morbo fætus adducitur. Cap. LXXXIII.

Decima cauſsa, & origo Monſtri multigenij ex parentum imaginatione hauritur. Cap. LXXXIV.

Vndecima cauſsa, & origo Monſtri diuerſi generis ad parentes monſtroſos refertur. Cap. LXXXV.

Duodecima cauſsa, & origo Monſtri poligenij habetur in ſeminum permiſtione. Cap. LXXXVI.

Decima tertia cauſsa, originis Meduſæi capitis in ouo gallinæ. Cap. LXXXVII.

Decima quarta cauſsa, & origo monſtri multigenij ad vim mali Dæmonis refertur. Cap. LXXXVIII.

Monſtri cacodæmonis effigiem referentis exiſtentia patefit. Cap. LXXXIX.

Monſtri cacodæmonis effigiem habentis origo, & cauſsa prima deſumitur ex parentum imaginatione. Cap. XC.

Monſtri Dæmoniformis altera cauſsa, & origo explicatur ex cauſſis prius adductis. Cap. XCI.

Peroratio totius operis. Cap. XCII.

FOR-

FORTVNII LICETI
In ſuos Libros
DE MONSTRORVM CAVSSIS,
NATVRA, ET DIFFERENTIIS.

Præfatio.

EA eſt admirabilium noſtratis huius orbis euentuum conditio, vt hominem, rerum indifferenter omnium ſcientiam connato impulſu, internoq́; affectu nunquam non deſiderantem, peculiari quadam vi ab alijs quibusq́; ſcibilibus ad ſui ipſorum meditationem alliciant non ſolum, verum etiam attrahant, rapiantque: Quum igitur inter vniuerſa ſub cælo degentia monſtroſæ animantes maxima raritate ſummam ſui admirationem pariant in mortalium animis; non ab re communi iam cupiditate flagrant vbique homines Monſtrorum eſſentiam internoſcere. Sed eorum quicumq́; ad hæc vſque tempora De Monſtris contemplationem mundo inuulgarunt, plurimi nudas Monſtrorum hiſtorias texere ſat habuerunt; alij ſubtiliores quidem, ſed admodum pauci eorumdem aliquot differentias, & leuiores cauſſas ieiune nimium tetigerunt; a nemine adhuc Monſtrorum attributis omnibus exacte declaratis; vt propterea eximia hæc Phyſiologiæ ſeges etiamnum inculta, & fere deſerta nos ad ſui culturam accuratiorem acrioribus dudum ſtimulis excitauerit. Qua quidem in ſpeculatione licet omnia Monſtrorum attributa perſequi decreuerimus; quia tamen ex rei natura præcipue cauſſas, originem, & differentias eorum ex-

plicare inſtituimus, primum quidem generatim monſtrorum omnium communem naturam conſiderantes, deinde vero ſpeciatim eadem attributa in homine monſtroſo, velut in ceterarum ſpecierum regula, manifeſtaturi; proinde vniuerſam meditationem De Monſtrorum cauſſis, natura, & differentijs inſcriptam, in duos libros partiri operæ pretium duximus, eorumq́; primum communi monſtrorum generi, alterum vero monſtris humanis ſpeciatim dicare voluimus, in hac theoria vnam rei naturam iugiter intuentes, & Ariſtoteli magiſtro ſemper adhærentes, Platone, Hippocrate, Galeno, atque Auicenna nequaquam neglectis. Difficilem ſcio me nunc ſubire prouinciam; Sed quum ea ſit Monſtrorum ad perfectas animantes habitudo, quæ priuationis ad habitum, obliqui ad rectum, ac omnino læſi cuiuſuis operis ad abſolutum; propterea vt [a] Ariſtotelis obſeruatione, priuationis natura intime dignoſci nequit niſi per habitum, cui opponi dicitur; & rectum obliqui ſcitiſſime [b] index conſtituitur; omneſq́; norunt, oblæſiones atq́; operum peccata non niſi ab ijs plene cognoſci, qui abſolutorum eſſentiam, & attributa prius non ignorauerint: ita plane quæcunque a nobis in hoc opere De Monſtrorum cauſſis, natura, & differentijs exarata ſunt, non exacte, nec facile ab ijs intelligi valebunt, qui prius librum De perfecta conſtitutione hominis in vtero ſuperioribus annis inuulgatum non lectitauerint; in eo enim plurima iacta ſunt fundamenta, & explicata principia dicendorum in præſenti volumine.

a 3.de an. t. 25.

b 1.de an. t. 85.

Tu Diuinæ ſapientiæ Mater admirabilis, cuius hodie læta mirificam Natiuitatem ſacroſancta celebrat Eccleſia, in hac ardua contemplatione mihi ſcientiam veritatis a ſummo Deo impetra obſecro, Virgo Dei genitrix incomparabilis. Rem igitur in tuo nomine alacer aggredior.

FOR-

FORTVNII LICETI GENVENSIS

DE MONSTRORVM CAVSSIS, Natura, & Differentijs,

LIBER PRIMVS,

In quo agitur De Monſtris generatim.

Monſtri varia ſignificatio, quæ propria eſt, ac noſtri inſtituti detegitur.

CAPVT PRIMVM.

QVæcumque raro contingentia communem rerum ſui generis ordinem, ac legem magno exceſſu cum ſumma hominum admiratione tranſgrediuntur; ea, ſiue in bonorum, ſiue in malorum ſerie contineantur, publico ſapientum conſenſu Monſtra nuncupari conſueuere: ſic viri virtutibus heroicis mire præſtantes, quaſi humanam ſupergreſſi naturam prope ad Diuinam acceſſerint; ſic ex aduerſo ferinis vitijs homines turpiſſime fœdati, quaſi belluarum conditionem induentes humanam penitus exuerint; ſic mulieres eximia corporis aut pulchritudine admirabiles, aut enormi deformitate abhominabiles, Monſtrorum nomine paſſim a Scriptoribus appellantur. Sed cetera metaphorice,

Monſtra metaphorice.

atque communiter; phyſice vero, ac proprie monſtra dicuntur, quæ in ſubcæleſtium animantium genere non ſponte genita membrorum conſtitutionem perfectæ progenitorum ſtructuræ turpiter diſſimilem, ac eorum naturæ minime conſentaneam ſortita fuerunt; vt puellus expes, puella biceps, cinocephalus, centaurus, & alia id generis: Quæ ſiquidem enormia in rebus inanimis raro contingunt, ſuarum cauſſarum naturam non referentia, ſed alieni generis eſſentias mire præſeferentia; vt militum digladiantium, ac leonum imagines in nubibus aliquando apparentes; ea potius portenta, prodigia, & oſtenta, quam vere monſtra nuncupauero. Quæ autem animantes vnius naturæ in ſuo genere perfectam conſtitutionem habentes ex femina diuerſæ admodum ſpeciei enaſcuntur, vt rana, vel ſerpens ex mulieris vtero exiens, puellus albus ex æthiope genitus, ac viciſſim ex parentibus albis puella nigra, & ſimilia his, vere monſtra non ſunt, ſed quaſi monſtra; vt docuit nos egregie Plato in Cratylo; ſiquidem originem monſtroſam habere poſſunt, non autem ſubſtantiam; quippe ſimpliciter viſa intuentium mentes in admirationem non rapiunt. Quæ item diſſimilium ſpecierum membra obtinere videntur viuentia ex parentibus ſibi conſimilibus orta, vt qui viuere dicuntur in Africa homines monoculi, vnipedes, & acephali, vere monſtra non ſunt, etſi veris monſtris ſimilia ſint, ac vulgo monſtra nuncupentur: ſed vulgi errorem arguit non rara, nec parentibus diſſimilibus, at ex conſimilibus, & quotidiana eorum ibi generatio citra vllã incolarum admirationem. Quæ demum paruo exceſſu a natura parentum viuentia degenerant, vt gibbi homines, claudi, macrocephali, & id generis,

Monſtra proprie dicta.

Portenta, prodigia, & oſtenta, non monſtra.

Quaſi monſtra non mõſtra quæ ſint.

Vulgi mõſtra

monſtra

monſtra mihi non ſunt, cui nec raro fiunt, nec admirationem vllam incutiunt. Reliquum eſt igitur vt Monſtra, quorum contemplationem hoc opere aggredimur, proprijſſime dicta, ſint animantia, ſpeciatim humani aliquid habentia, inuſitatæ ſtructuræ, ſuis genitoribus valde diſſimilia, & raro contingentia; vt homo trimanus, equæ pullus humano capite, natus ex muliere ſemicanis, & id generis alia plurima; quorum differentias † infra promulgabimus.

Vere monſtra quæ.

† cap. 13.

Monſtri etymologia vulgaris, quaſi res euenturas monſtrent, confutatur: vera, & propria proponitur.

CAP. II.

DIcuntur autem hæc proprie Monſtra, non quia ſint talia vt hominibus moſtrent res euenturas; quod cum vulgo ſibi perſuaſiſſe videtur † M. Tullius; ſiquidem in primis pleraque horum vidimus, ad quæ in ijs regionibus vbi nata, & alta fuere, nihil inſuetum, aut inſigne bonum, aut malum eſt conſequutum, quod ab illis vnquam præmonſtrari potuerit. Deinde vero monſtra quum ſint *a* Ariſtoteli, reluctante nemine, peccata, & læſiones naturæ non recte operantis; profecto ſi phyſice quid portendere poſſunt, ea non niſi malorum ſigna eſſe valebunt: At vero nos agnouimus genitores antea vitam in ſumma inopia duriter agentes, e nato ſibi monſtro, nullam perpeſſa regione noxam, egeſtatis malum fugaſſe, pecunia non modica in filio monſtrando a videntibus vndique ſibi comparata. Deinceps autem naturalia ſigna quæcunque neceſſario ſunt eorum, quæ ab ipſis monſtrari dicuntur, vel cauſſæ, vel effectus: ceterum monſtra

† de Diu.

a 2. phyſ. t. 82. 4. de gen. an. ca. 4.

Monſtra nil monſtrant futurum.

Monſtra errata naturæ.

Monſtra non niſi malorum ſigna eſſe valere.

Signa phyſica duum generum.

Monſtra non indicant futura quia ſint futurorum effectus.
Cauſſa quę tempore poſterior ſuis effectibus.
Futura mala cur non ſint fines monſtrorum.
Finis perficit
Monſtra non perficiuntur euentis.

monſtra non indicant futura quia ſint eorum effe-ctus; quippe nulla cauſſa eſt ſecundum tempus ſuo effectu poſterior, vna excepta finali; euenta vero potiſſimum mala, quæ a monſtris ſignificari dicuntur, non poſſunt conſtitui monſtrorum fines; quia finis eſſentia cōſiſtit in bono. [a] Quin & abſolute quæ monſtrorum exortum ſequuntur, eorum fines eſſe non valent; quoniam finis perficit ea omnia, quæ ad finem diriguntur; monſtra vero euentis non perficiuntur, quia ſæpe intereunt monſtra prius quam illa eueniant, quę ab ipſis monſtrata creduntur; plerique enim monſtroſi partus exorti ſtatim, vel paullo poſt emoriuntur: & profecto [b] Ariſtoteles Empedocli negans in prima viuentium conſtitutione multa genita fuiſſe monſtra, temere in vnum concurrentibus variorum animantium partibus; illi non inficiatur, ſi quę monſtra exoriantur ex diuerſi generis membris male conſarcinata, ea ſtatim emori, nec diu in vita ſeruari. Neque vero monſtra cenſeri debent futurorum nuntia veluti ſuorum effectuum; ſiquidem nullam actiuitatem, cauſſæue rationem obtinent monſtra in res futuras, quas indicare putantur, tum quia plerumque corrumpuntur monſtra multo prius quam ea naſcantur, quorum indicia eſſe ſtatuuntur; tum quia monſtra procul abeſſe poſſunt ab ijs, quorum ſigna, & cauſſæ dicuntur eſſe; quum omnis actio phyſica per naturalē [c] contactum obeatur; tum demum quia nihil in ſe habent monſtra, quo futurorum cauſſæ ſtatui poſſint: quid enim ruſtici puellus biceps mox exortum in Republica diſſidium efficiendo præmonſtret? Denique vero ſi monſtra ſigna ſunt, quum phyſica ſigna futurorum eſſe nequeant; erunt Diuina: & certe plerique inſignes viri opinantur a Deo ſum-

Monſtra non eſſe cauſſas futurorum.
Actio phyſica tactu fit.

a 2. phyſ. t. 23.
b 2. phyſ. t. 76.
c 1. de gen. t. 44. & 45.

ſummo procreari monſtra, vt homines moneat futuræ calamitatis: Ego quidem vt credo poſſe Deum optimum, & omnia monſtrorum genera mirabiliter procreare, & ijs creatis vti ad monendos homines de futuris, ac imminentibus ærumnis; ita non arbitramur, quæ reipſa hucuſque nata ſunt monſtra, ab vno Deo in hunc finem prodijſſe; tum quia in Africæ ſolitudinibus multa ex brutis exoriuntur monſtra, vbi nulli degunt homines, quibus euentura miſeria vlla præſignificetur: tum quia frequentia ſunt monſtrorum exempla apud infideles, qui prodigijs a vero Deo, quem non agnoſcunt, neque colunt, non retrahuntur a malis imminentibus: tum quia in ſacris litteris nullum a Deo monſtrum procreatum legimus in hoc genere, licet multa olim prodigia fecerit: tum demum quia pleraque monſtra ex nefaria venere originem ducunt, cuius miniſterio piaculum ſit aſſerere Deum optimum vti ad monendos homines. Monſtra igitur appellantur, non quia ſint ſigna hominibus vllo pacto monſtrantia res euenturas; ſed quia viciſſim eiuſmodi ſunt, quæ ob ſui nouitatem, ac enormitatem quamprimum viſa cum admiratione, atque ſtupore ab vnoquoque vnicuique alteri monſtrantur: ea eſt enim hominum conditio peculiaris inter ceteras, vt vbi quis aliquid inſigniter enorme conſpexerit, ſtatim cuiuis obuio, aut propinquo illud mirabundus oſtendat; & abſente homine, cui illud monſtrare queat, miris modis animo excrucietur donec alterum inueniat, cui monſtrum commonſtret: adeo geſtit natura hominis quod rarum nouit, alteri monſtrare.

A ſolo Deo poſſe fieri omnia monſtra.

Non à Deo reipſa fieri proxime monſtra.

Monſtri vera etymologia.

De Monſtrorum Humanorum reali exiſtentia.

CAP. III.

Rerum exiſtentia vt comprobetur.

MOnſtra in rerum natura vere conſiſtere, nec eſſe pura hominũ figmenta, non aliunde quam ex hiſtorijs, Clariſſimorum virorum teſtimonijs, & experimentis comprobari poteſt. Multa quidem ficta ſub monſtrorum nomine circumferri nouimus; at omnia monſtra eſſe Poetarum commenta, aliorumue hominum mendacia putandum eſt nemini; ſiquidem Rueffo † natus eſt homo carens brachijs a natiuitate, pedibus ea omnia faciens, quæ ceteri manibus efficiunt. Et in agro Veienti puer natus eſt vnimanus & biceps. Quorum has ipſe protulit effigies.

† lib. 5. c. 3.

Poly-

a lib.3.de Prodig.

Monſtrorum hiſtoriæ.

Polydorus [a] Virgilius puerum vnimanum ortum eſſe ſcribit; & puellam genitam altera manu carentem. [b] Realdus autem Columbus illuſtris anatomicus Alios, inquit, ſecui, quibus brachia ab ortu deerant: alios, quibus deerant crura. Præterea corpus integrum intuitus ſum, cui dimidium alterius cohærebat. Auriculas inſtar brutorum in hominibus. Et nonnullis interpoſitis ſubdit, Monſtrum mihi oblatum eſt Patauij diſſecandum, erat infans ſemeſtris mas, vt alij mares ſunt, cui alius imperfectus infantulus in anteriore parte incumbebat, cruribus, brachijs, dorſo, abdominis parte, pene, medioque collo: videbatur autem caput huius imperfecti puelli in thoracem perfectioris intruſum. Hoc monſtrum vixit aliquandiu. Si quis imperfectam illam appendicem, & pondus inutile attigiſſet, ille, quem integrum omnium membrorum diximus, ſtatim perſentiſcere animaduertebatur. Hoc itaque monſtrum, vbi diem ſuam obijt, ego rei nouitate allectus libenter ſecui: quæ autem obſeruaui, hæc ferme ſunt: In imperfecto nonnulla inteſtina aderant, ex quorum vnius portione tum veſica, tum anus conſtruebantur: nullum ibi aderat iecur, neque cor, neque cerebrum: ſed ren permagnus, quem ego hepatis pene munere fungi ſum opinatus: nam ab extremo iecore perfecti infantis craſſa vena, duraque ad inſtar arteriæ deducebatur ad renem illum inſignem; atque inde venæ aliæ complures paſſim diſtribuebantur: at ab arteria dextra axillari perfecti puelli arteria ortum ducebat, quæ poſtmodum per vniuerſam partem monſtri imperfectioris deducebatur. Item a neruis dextri brachij exibant, qui per reliquum corpus imperfecti homunculi diſſeminabantur. atque hactenus de monſtro Pataui-

b lib. 15. de re anat.

no vir egregius. Alius viſus eſt, e cuius vmbilico prominebat caput humanum, in has effigies.

Phlegontis *c* autem Tralliani, Cæſaris Liberti, eiuſdemque ſcriptoris antiqui teſtimonio, Ad Neronem allatus eſt infans quadriceps, reſpondentibus proportione etiam ceteris membris, Athenis præfecto Thraſyllo. Natus eſt & alius caput habens e ſiniſtro enatum humero. Cornelij Gallicani vxor Romæ infantem partu edidit capite Anubidis. Romæ quædam bicipitem abortu edidit fætum, qui Aruſpicum iuſſu in Tiberim amnem eſt abiectus. Diui *d* Auguſtini teſtimonio, poſt Babylonici ædificij diſſipationẽ diuerſi generis hominum monſtra producta ſunt. Apud Ioannem Gualtherium *e* Belgam ex Rubeaquenſe habemus pueros ingenuos Arimini ſine oculis,

c lib. de mirab. & longæu.

d 16. de ci. Dei c. 8.

Anno Mundi. 3772.

e tom. 2. Chron. chr. pol.

lis,& abſque naſo genitos. In Piceno infantem ma-
nibus ab ortu, pedibuſque carentem. Arretij pue- 3774.
rum natum eſſe vnimanum. Sinueſſæ alium a natiui- 3792.
tate altera caruiſſe manu. Priuerni quoque puel- 3803.
lam ſine manu enatam. Romæ itidem ancillam 3872.
puerum vna orbatum manu peperiſſe. Alia natum 3873.
habuit ſine foramine naturæ, quo humor emittitur. 3792.
In Veienti puerum natum eſſe bicipitem. Theani 3800.
Sidicini alium quatuor manibus, totidemque pe- 3803.
dibus, binoque membro femineo ortum refert etiam 3823.
f cap. 71. Iulius *f* Obſequens. 3830.

Eidem Chroniſtæ Terracinæ pueri trigemini editi ſunt. Ceræ quadrupedes, & quadrumanes infantes orti. Amiterni puellus tres pedes ab ortu habuit.

Anno mundi. Puerum ancilla peperit quatuor pedes, manus, oculos, aureſque totidem habentem cum duplici obſcœno; qui Aruſpicum iuſſu crematus eſt, cinere mox in mare deiecto. Puella etiam quatuor pedes ab vtero
3832. matris eduxit. Fruſinone ancilla puero bicipiti ma-
3838. ter extitit. Puer trimanus, ac tripes ortus eſt alibi.
3870. Puella biceps, quatuor pedes habens, totidemque
3871. manus, & duplicatum feminæ ſexum, ex aluo mater-
3819. na ſine vita exiuit. Amiterni etiam Iulio Obſequen-
ti s puer tribus pedibus, & vna manu exortus eſt. s cap. 79.
ibidem alter tripes enatus dicitur.

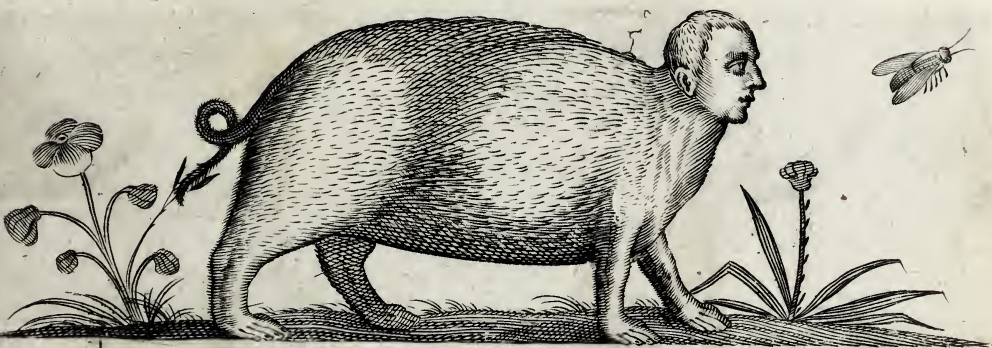
Nurſiæ gemini ex muliere nati, puella integris membris omnibus; puer vero podice ad anteriorem regionem tranpoſito; nempe a parte priore aluo ita

hiante,

hiante, vt nudum inteſtinum conſpiceretur; idem poſteriore parte ſolidus natus; qui voce miſſa diem obijt. Idem Gualtherius ex [h] Aeliano, [i] Volaterrano, & Rubeaquenſe memorat Matem Italiæ accolam pubetenus hominem, reliqua equum retuliſſe; licet Aelianus arbitretur primum equitem fuiſſe, non vere centaurum. Tarquinijs genitum eſſe porcum ore, & capite humano. Con ſimile monſtrum poſtea Sinueſſæ ortum non ſemel. Ceræ autem Suem humanas manus, & pedes habuiſſe. Proximis menſibus in Agro Patauino mulier felem partu edidit, e cuius parte poſteriore humana crura pendula prominebant; cuius hiſtoriam infra latius commodiori loco referemus.

h 9. var. hiſto. ca. 16.

i 17. Antro polog.

Plutar-

Plutarchus refert [k] ſe vidiſſe centaurum ex equa natum, ſuperne ad ceruicem vſque, & manus humana forma, reliquas partes equinas habentem. Aſinæque [l] filiam aſinina crura, ceteras partes humanas, eaſdemque pulcherrimas obtinuiſſe. Ariſtoteles [m] ipſe puerum non diffitetur iam ortum capite arietis, aut bouis; vitulum capite pueri. Quin & aperte confitetur pueris etiam quibuſdam genitalis poſtremum, & meatum qua excrementum veſicæ tranſit, non eodem tetendiſſe; ſed infra meatum illum tranſegiſſe; quamobrem eos demiſſis clunibus mingere, qui teſtibus paullo in partem ſuperiorem retractis, videntur a longe ſimul & maris habere genitale, & feminæ. Iacobus [n] Rueffus infantem ſe vidiſſe aſſerit ortum ſine manibus, aliumque pedibus carentem. Ioan. Baptiſta [o] Porta confitetur multos ſe vidiſſe quadrimanos, & quadrupedes, varijſque formis: ſed Neapoli ſpeciatim viuum puerum, ex cuius pectore alius puer foras exibat integer, retento ſolum in pectore prioris capite; qui cohærebant ſimul in ventre. Raby [p] Moyſes teſtatur quodam anno mulieres in Sicilia peperiſſe pueros deformes, ac plurimos bicipites. Pauſanias item refert mulieres ætate ſua partu edidiſſe monſtra minotauro longe horribiliora. Sunt itaque monſtroſæ ſpecies plurimę in humano genere.

k In conui. ſep. ſap.
l Parallel. 29.
m 4. de gen. an. cap. 4.
n 5. lib. de concept. cap. 3.
o 2. mag. cap. 17.
p Aphor. 25.

Realis exiſtentia monſtrorum irrationalium naturam non egredientium pateſit.

CAP. IV.

SEd & in brutorum animantium ſerie monſtrorum eaſdem propemodum contigiſſe differentias litterarum

terarum monumentis prodidere ſcriptores varij; Polydori *a* enim Virgilij obſeruatione ſues nati ſunt aliquando ſine auribus. Mulus tripes genitus. Magno *b* Alberto hircus ortus eſt pedes tantum anteriores habens, ijſque gradiens, poſteriore parte corporis ſolum non verrens. Aeliano *c* Aegyptij ternis aliquando pedibus Accipitrem apud ſe viſum aiunt. Apion Gruem bicipitem, aliamque auem quadricipitem memorat. Aelianus vidit Bouem quinque pedes habentem, & vitulum, cui pes ab humero dependebat; abſolutus quidem, ſed ad greſſum inutilis. Aegyptij ferunt agnum pedibus octonis; & cauda gemina eſſe natum; ac eumdem fuiſſe bicipitem. Licet Aelianus hoc fabuloſum putet, quod humano ſermone locutus eſſe dicatur. Apud Clazomenios Suem alatum exortum fuiſſe auditum eſt. Ne huc afferam teſtimonium Empedoclis ab Ariſtotele *d* citatum, & ab Aeliano ita ſcribente, Empedocles phyſicus de animalium proprietate ſcribens, autor eſt naſci quædam bigenera, in vnum ſcilicet corpus natura duplici coalita; ſed eius verſus audiamus,

a 3. de Prodigijs.
b 18. de animal. tr. 1. cap. 6.
c 11. de animal. cap. 39. 12. de animal. cap. 3. 38.
d 2. phyſ. t. 76.

„ *Multa genus duplex referunt animalia membris,*
„ *Pectore, vel capite, aut alio, ſic vt videatur*
„ *Ante viri, retroque bouis forma, aut viceuerſa:*
„ *In pecore humanæ quondam veſtigia formæ*
„ *Inſunt, & pecoris humano in corpore contra.*

Quam ſententiam non damnat Philoſophus. Immo vero ipſemet Ariſtoteles *e* non negat ouem natam eſſe capite bouis: ſed confitetur animalia orta multis capitibus, & pluribus pedibus quam eorum ſpeciem deceret: ac ſpeciatim ouiparorum gallinas, & columbas peperiſſe pullos monſtrificos corpore, &

e 4. de gen. an. ca. 4.

capite vno, cruribus quaternis, alis totidem. Conradi Lycoſthenis teſtimonio, M D LII. menſe Februario in domo Ludouici Dheitæi, felis domeſtica inter reliquos fætus numeroſos, enixa eſt catellum viuum, monocephalon, bicorporem, octipedem, vtriuſque ſexus, corporibus inuicem complexis, & in vnum caput coeuntibus, ſic vt ſe mutuo oſculantium ſpeciem referrent. Idemque mox addit, Anno Domini M D LIV. Catus Baſileæ mihi domeſticus, quum quatuor vno partu catulos edidiſſet, poſtquam poſt octiduum in profluentem proijciendos mandaſſem, inuenit ancilla vnum ex his pedibus horrendis, ac quaſi in ſpiram varijs reflexibus conuerſis. Poſt biennium autem tres catulos vno partu edidit circa ventrem, non vmbilici vinculo coniunctos, ſed reuera in matris vtero vnitos, quos tamen partus dolore enecatos inuenimus. Eiuſdem relatu, M D L I I. Bonnæ inferioris Germaniæ, haud ignobilis, atque ad Rhenum quatuor miliaribus a Colonia Agrippina ſiti oppidi, X V I I. Calend. Iunij biceps vitulus, duobus ſcilicet corporibus, capitibus, caudis, ſed tribus tantum oculis natus eſt. Horumque monſtrorum effigies has appinxit.

Sed

Sed & hodie Patauij in Collegio Rauennati felis inter multos catulos vnum peperit bipedem, qui carebat cruribus anterioribus; & habebat oris orificium prope gulam; obtinebatque quadratas aures: Viuus ortus eſt, ſed breui mortuus, quia carens pedibus, ad mammam repere nequiuit, vt fratres; quare fame perijt. Vidi ego recens mortuum. Aitq; Ariſ. viſum iam eſſe ſerpentem duobus capitibus. Conſpectamque fuiſſe capram cornu in crure gerentem. Meatum etiam alimenti ſicci coaluiſſe quibuſdam beſtijs, ſcilicet ouibus, & nonnullis alijs; nam &

4. de gen. an. c. 4.

vaccam fuiſſe Perinthi accepit, cui cibi excremen-
tum extenuatum per veſicam tranſmittebatur, diſſe-
ctusque anus denuo propere coaleſcebat, nec reſecã- *f* in i. de
do euincere vitium poterant. Subtili *f* Scaligero plant. A-
canis bipes ortus eſt; & anaticula vno crure nixa. riſt. com.
Rueffo in Heluetijs *g* equa a tauro ſubacta pullum *g* 5. de concep.
peperit equinis tantum pedibus, forma vero crini- c. 3.
bus, & cauda boui ſimilem. In Gallia vero equa à
ceruo ſubacta pullum edidit poſteriori parte equæ ſi-
milem, quem nullus alius equus curſu æquare potuit;
ipſumque Ludouicus Rex a poſſeſſore dono accepit.
Ælianus bouem quinque pedibus præditum vidit.
Rhaſes tricipitem canem aſpexit. Gualtherij relatu
Anno Mũdi. agnus Tuſculi natus eſt cum vbere lactanti. Equu-
3755. leus Reate quinque pedibus ortus. Alium ſimilem
3763. poſtea in Lucanis genitum aſſeuerat, & alium in Bru-
3766. tijs. Pulli gallinacei nati cum ternis pedibus. Sueſſæ
3767. Liuio etiam natus eſt agnus biceps. Aculo agnus bi-
3769. ceps cum quinq; pedibus. Mulus tripes Reate natus.
3789. Anguis quadrupes viſus. Calatiæ natus eſt aſinus tri-
3838. pes. Gallus gallinaceus quinque pedibus inuentus.
3841. Saturæ vitulus biceps natus. Alter in Gallia. In Lu-
3861. canis duo agni equinis pedibus nati, alter ſiminino
3873. capite. Pullus gallinaceus quadripes. Bos recens
Anno Chriſti natus initio belli Romani contra Perſas conſpectus
573. eſt, ex cuius ceruice duo capita eminebant. Ex ouo
1268. prouenit anſer monſtroſus, quem ſe vidiſſe refert Al-
1269. bertus cum duplici collo, quaternis pedibus & alis,
1270. dorſo vno, vt videretur anſer vnus alium deferens;
1433. ſed non diu vixit. Caliſſæ natus eſt vitulus cum duo-
1456. bus caninis capitibus, atque dentibus, & ſeptem pe-
1490. dibus vitulinis; capitum autem maius quidem in lo-
co ſuo, minus vero ad caudam ſitum erat. Ex Anna-

libus

libus Dominicanorū Colmarienſem Chriſtiani Vv-ſtiſij fide & induſtria editis, habemus In Tham fotum fuiſſe pulliculum quatuor pedes habentem ex ouo gallinæ. Vvyle in Turgauiæ opido vitulus biceps natus eſt. Alter poſtea in Sabinis. Pontanus teſtem ci- 1496.
tat, qui affirmauit allatum ſibi arietem exenteratum, qui præcordia, & inteſtina geminata obtinuerit. In Suntgoiæ pago Lanſer natus eſt porcus vno capite, quatuor auribus, duabus linguis, octo pedibus, corpore a capite ad vmbilicum vno, ad poſteriores partes gemino. Laurentius Pignorius, hiſtoricæ veritatis, & antiquitatis cultor eximius, in ſuis notis ad

„ Alciati emblemata ſcribit, Locuſtæ anno Domi-
„ ni M D LII. die XVIII. Auguſti Inſubriam
„ & Venetiam depopulatæ ſunt: id vero quoad an-
„ num adeo verum eſt, vt ambigere non liceat. Præi-
„ bat porro illarum agmen (vti traditum eſt) mon-
„ ſtrum, quod nos hic appingendum curauimus,
„ cum locuſtæ imagine, vt rei memoria perennet,
„ videantque Prouidentiæ Diuinæ hoſtes, ſyntaxim
„ Dei Opt. Max. in pœnis etiam infligendis, ad
„ quas non ſine mente & conſilio prodit ſapientiſſi-
„ mum illud Numen. Et huiuſmodi parergo vſi
„ ſunt tunc temporis Phrygiones (vti ego non ſe-
„ mel animaduerti) in aulæis exornandis.

Pictura vero talis eſt, ſuperuolans monſtro ſuillo, de quo nuperrime.

In pago Argentinenſi Sugenheim anſer in ouo inuentus duplici capite, collo vno, quaternis pedibus, quorum duo erant in alarum loco; podex geminus.
1499. Ibidem ſus ortus anſerinis pedibus. Cracouiæ Vi-
1533. tulus biceps natus. In Heluetiorum opido Tella in aluo leporis inuentus lepuſculus quatuor auriculis, & octo pedibus, quorum quatuor in dorſo emine-
1541. bant, alij ſuo loco ſtabant. In Sardinia, qua nocte
1551. Carolus Quintus in Africam ſoluturus venerat, natus eſt vitulus biceps. Alius poſtea ortus prope Fribergum. In Thuringia vitulus natus eſt ſextipes maſſam carnis e latere dependentem geſtans. Bernæ, & Baſileæ viſus equuleus quinis pedibus. Apud Rau-

racos

racos circulator bouem quinque pedes habentem circumducebat. In Gallia gallinæ pulli comperti ſunt quatuor alis, totidem pedibus; aſt vno capite 1572.
i li.24.c.2. præditi: Paræi [i] teſtimonio, Metis in Lotharingia, in hoſpitio, cui Sancti Spiritus imago pro inſigni eſt, ſus nephrendum peperit octonis cruribus, quaternis auribus, & capite canino præditum: poſteriora corporum a ventre deorſum tanquam gemellorum diſtincta erant; anteriora ſurſum vnita; duas in ore linguas habebat cum dentibus quaternis in ſuperioris maxillæ, totidemque in inferioris lateribus: Haud ſatis expreſſa erat ſexus diſtinctio, ita vt maſne, an femina id monſtrum eſſet dignoſcere nemo poſſet: vnica enim ſub cauda rima: ſingula quæque corporum poſteriora fiſſa, & aperta erant. Paræo etiã 1573.
Anno Domini 1573. in Zezanæ Vrbis ſuburbio, loco qui dicitur campus Benedictus, in ædibus Ioannis Poleti, ſalis menſoris, natus eſt agnus, hac qua cernis effigie: editus in lucem mox interijt; nec vitæ, niſi exiguo motu, vlla ſigna dedit: ſub auribus oſculum ipſi viſebatur, lampetræ oſculo ſimile.

Venetijs 1575. ortum monſtrum 1575.
ſub vno capite duo catellarum
corpora continens. Alibi
ſerpens viſus dupli-
ci capite in
has effi-
gies.

Eo-

1577. Eodem [k] autore in eodem pago Blandio Meloduni ortus eſt agnus triceps; medium caput reliquis craſſius erat; balante vno reliqua pariter balabant capita. Id monſtrum ſibi viſum affirmauit Ioannes Bellangerius. In mea domo, Patauij, anno M DC XXIV. famula præpinguem gallinam mihi deplumans excoquendam, reperit in eius pedibus vtriſque quinque digitos cum ſuis vnguibus diſtinctos. k lib. 24. cap. 12.

Ita ergo certiſſimum eſt in brutorum animalium ſerie multa reperiri monſtra.

Oſten-

Oſtenditur in ſtirpibus etiam reuera monſtra contingere.
CAP. V.

QVum inter homines, & inter animantia ratione carentia liquido iam conſtet Naturam multorum generum monſtra procreare mira facie, membriſque,

[a] Lucret. lib. 5.

[a] Orba pedum partim, manuum viduata viciſſim,
Multa ſine ore etiam, ſine voltu cæca reperta,
Vinctaque membrorum per totum corpus adhæſu;

in ſtirpium genere quoq; conſimilia peccata, lapſuſque naturæ contingere apertiſſime videntur; licet multo rarius; & hoc, quia plantæ [b] ſimpliciorem naturam ſortitæ, minoraque, & rudiora inſtrumenta corporis, in ſui conſtitutione generanti naturæ magnam peccandi occaſionem adimunt; facilius enim eſt errare in pangendis operibus variarum partium magno artificio inuicem connexarum, vti ſunt animalium membra; ſed paucas plantarum partes recte componere non eſt ita difficile; quocirca in plantis multo pauciora quam in animalibus monſtra contingunt; aliqua tamen in ijs etiam exoriuntur: In primis etenim doctore Ariſtotele [c] habemus in ſtirpibus, perinde atque in animalibus, monſtra neceſſario contingere, dum aduerſum veteres ait, ſi ab initio temere concurrentibus rerum principijs fiebant bouigena viriprora in animalibus, oportuiſſe in plantis etiam conſimilia monſtra fieri vitigena oleoprora. Sed apertius reipſa fieri alibi docet monſtra in plantarum fructibus, vt in animalibus inquiens, *[d] Monſtra multimembria raro admodum fiunt in ijs, quæ ſingulos pariunt, ſed crebrius in ijs quorum partus eſt numeroſus,*

[b] 2. de an. t. 6.

Cur in plantis mõſtra rariora quam in animalibus.

Facilius cur ſit naturam errare in plantis formandis quã animalibus.

[c] 2. phyſ. t. 83.

[d] 4. de gen. an. ca. 4.

meroſus, & præcipue in auium genere, earumque potiſſimum in gallinis; iis enim partus numeroſus, non modo quod ſæpe pariant, vt columbæ; verum etiam, quod multos ſimul conceptus intra ſe continent, & temporibus coeunt; hinc gemina etiam pariunt plura; cohærent enim conceptus, quoniam in propinquo alter alteri eſt; quomodo interdum fructus arborum complures. Ac reuera in ficubus, in perſicis, in prunis talia nonnunquam vidimus monſtrorum genera; vidimus & in limonibus. Petrus Bertellius bibliopola mihi familiaris in pepone monſtrum huiuſmodi conſpexiſſe ſe confitetur. Proſper Alpinus eximius plantarum naturæ perſcrutator hæc de monſtrorum natura conſcribenti mihi teſtatus eſt obſeruaſſe ſe in fructu cucumeris mire monſtroſam deformitatem; & in folijs trachelij vulgaris, virgæ aureæ, ac vlmi; & in folijs, floribuſque roſarum; & in floribus bliti rubri, & amaranthi: miſitque diebus elapſis ex horto medicinali ſpicam indici frumenti, cui a latere adnati viſebantur veluti cæparum cortices albi, craſſi, viſcidam ſubſtantiam habentes, nigra capillamenta, furuamque fuliginem intra ſe continentes. Gualtherius ex Rubeaquenſe Sigibertum autorem affert, cui arboris, quæ dicitur Sambucus, flores, grana, & fructus in flores, grana, & fructus vitis transformantur; præclarum ſane monſtrum ſambuci vuas ferentis. Ferrantes *e* Imperatus in ſuo Muſæo Carduum monſtroſum ſe habuiſſe ſcribit, qui mirifice cornucopiæ imaginem præſeferebat. Frumenta in arboribus nata teſtatus eſt † Plinius, & Liuius. In Germania prope Alberſchuuiler, non longe a Landauio oppido, vuæ in vindemia inuentæ ſunt barbatæ, quæ primum ad Ludouicum Bauariæ ducem electorem

Columbas ſæpe parere.

Varia ſtirpiũ monſtra recenſentur.

e 28. li. nat. Hiſt. c. 1.

† lib. 18 cap. 18.

dono

dono miſſæ, anno Domini M D XLI. deinde vero a Ferdinando Rege, ac Imperij Principibus in Comitijs Spirenſibus miraculi loco conſpectæ; ibidemque ab Henrico Ziogther, inſigni pictore, ad viuum in hunc modum expreſſæ; vt ait† Lycoſthenes. Qui mox addit, In Germania prope pagum Malſch non procul a Spira, Imperiali oppido, in vinea quadam culmus quindecim ſpicarum, ſuis ariſtis egregie ornatarum, abſque vlla ſatione inuentus eſt. Quorum imagines hæ ſunt,

†...i. de prog. & ...ſent.

In fungis etiam, quos infimum vegetalium gradum obtinuiſſe cenſeo, monſtra interdum naſci autor eſt Porta [f] in ſua Villa ſcribens afferri Neapolim ex Veſuuio monte lapides fungiferos, & Surrentum ex Fageto, & Abellini ex Parthenio, & in Apulia ex Gargano; qui lapides terra dodrãte operti fungos reſtibili fecunditate gignunt, qui ſeptem diebus perficiũt, & ſexies anno demetiuntur; naſcunturq; fungi ex his petris aliquando non pileati, ſed turiones, vt aſparagi, & in ramos diuiſi. Theophraſtus [g] Terebinthum memorat in olea natum. Laurus item aliquando genita eſt in platano, quercu, & ceraſo; ficus, & platanus, & palma in lauro; iuglans, & ceraſus in ſalice; vt cũ Plinio, [h] ac Theophraſto [i] Scaliger, & Porta teſtantur. Pauſaniæ in Arcadicis ex vna & eadem radice ilex, & olea enatæ ſunt. Plutarchus in opuſculo de Pythiæ oraculis ait ſub Sicilienſem Athenienſium calamitatem aureas glandes de palma defluxiſſe. Non carent igitur monſtrorum differentijs plantarum genera.

f lib. 10. cap. 70.

g 2. de cauſ. plãt. cap. 23.

h lib. 5. ca. 17. & lib. 17. c 14. & 25.

i 2. de hiſt. plant c. 3. & 5. de cauſ plant. c. 3 & 4.

De Monſtrorum cauſſis generatim quot, quæque ſint.

CAP. VI.

Monſtra quatuor habere cauſſas.

Natura omnia efficit ex materia.

HAbent profecto monſtra, vt quiuis alius effectus naturæ, quatuor ſumma cauſſarum genera; materiam, formam, effectricem cauſſam, atque finalem: materiam quidem, quia naturaliter ex nihilo nihil fieri poteſt; & quicquid natura molitur, ſiue id ſubſtantia fuerit, ſiue accidens, non niſi ex præexiſtente ſubiecto, vt ex materiali principio, efficit, [a] Ariſtotele autore. Habent etiam monſtra, ceteraque omnia naturæ opera, cauſſam formalem; quia eorum a natura conſtitutio, quæ generatio eſt, Ariſtoteleo [b] monitu, idcirco natura nuncupatur, quia eſt via in naturam præci-

Naturæ opera omnia formam habẽt.

a 1. phyſ t. 62. & 63.

b 2. phyſ t. 14.

2. phyſ. t. 12. & 7. meta. t. præcipuam, quæ [c] forma eſſe conſtituitur ab eodem Philoſopho: habuit autem hoc rerum naturalium generatio ad differentiam conſtitutionis rerum artificioſarum, quia operatio artis non ſemper eam formam aſſequitur, ad cuius adeptionem ab artifice dirigitur; quocirca denominationem ab ea forma non habet; ſed ab artifice ſolo denominatur, a quo nunquam non prouenit: ſic plane operatio Medici non ſanatio, ſed medicatio nuncupatur; non enim ſemper ſanat medicus operans; ſemper autem medetur. At generatio rerum naturalium, quia eſt via in formam, quam ſemper quoquopacto conſequitur; quæque natura eſt præcipua rei generandæ; propterea natura nuncupatur: Quæcumque igitur a natura fiunt, omnia ſuam obtinent formalem cauſſam; monſtra ergo formalis cauſſæ non ſunt expertia, quum a natura gignantur. Immo vero & effectricem neceſſario cauſſam habere oportet quæcunque quouiſmodo producuntur; ſiquidem nihil fit vſpiam, quod ab aliquo efficiente non procreetur; nulluſque reperitur effectus abſque agente cauſſa: Quum etenim effectio cuiuſque rei mutatio ſit; mutatio vero nulla ſit [d] Ariſtoteli ſine motore, quod abſolute definitum eſt eſſe principium primum vnde motus quilibet proficiſcitur; propterea effectus omnes ab aliqua effectrice cauſſa pendere neceſſe eſt. Sed quorum natura eſt autor, ea finalem cauſſam etiam obtinere illud manifeſtũ cuiq; reddit, quod natura ex [e] Ariſtotelis decreto nihil agit fruſtra: ſed omnia, quæcumque producit, propter determinatum procreat finem. Monſtra igitur, quum ſint effectus naturæ; omnia obtinuere cauſſarum genera, materialem, formalem, efficientem, atque finalem. De quibus ſingillatim agendum eſt nobis, & primum

Generatio cur natura dicatur.

Natura præcipua forma eſt

Ars non ſemper aſſequitur intentam formam.

Artis operatio vnde denominetur.

Natura ſemper formam conſequitur.

Nullum factum caret cauſſa effectrice.

Effectio rerũ mutatio eſt.

Mutatio nulla ſine motore.

Motor quid.

Natura ſéper agit propter finem.

Nihil fruſtra.

d 8. phyſ. t. 4. ... phyſ. t. 29.

e 1. cœl. t. 32. ... phyſ. t. 9. 75. & ſeq.

quidem generatim, deinde vero etiam ſpeciatim, Ariſtoteleam [f] methodum ſectantibus; quæ a communibus, & confuſis ad ſpecialia, & diſtincta progredi conſueuit.

f 1. phyſ. t. 2. 3. 57.

Monſtrorum cauſſa finalis generatim quotuplex, quæque ſit. C A P. V I I.

Monſtra ſunt effectus naturæ.

ALma rerum noſtratium Natura parens, cuius effectus monſtra ſunt omnia, decreto Ariſtoteleo, [a] quum ſemper alicuius finis gratia præſtet quodcunque operatur; quippe quæ nihil vſquam fruſtra [b] efficit: quemadmodum in procreatione ſubcæleſtium animantium nullum ſibi finem alium conſequendum proponit, niſi perennem conſeruationem ſpeciei eorum, quæ ob materiæ participationem in indiuiduo [c] perpetua eſſe nequeunt: quo fine potitur generans vnumquodque, procreando aliud ſibi ſimile in ſpecie aut eſſentiali, & accidentali ſimul; quæ figura dicitur; conſiſtitque in proportione partium corporis, quod notauit [d] Porphyrius: aut ſaltem in eſſentiali: & in hac aut ſpecialiſſima, aut ſubalterna, quæ genus etiam nuncupatur: Ita plane quum Monſtra ſpecies ſint viuentium noſtratium; nullum alium in ſui procreatione finem obtinere debent niſi ſpeciei generantium æternitatem: attributa enim cuiuſque generis eſſentialia ſingulis aptantur ſpeciebus [a] Ariſtotele doctore. Sed iſte finis totius generis animatorum mortalium, vt communis eſt tum perfectis, tum etiam viuentibus monſtroſis; monſtrorum finis proximus, ac proprius eſſe non poteſt; erit igitur communis, atque remotus. At vero finis proprius, ac proximus, quo a perfectis animantibus monſtra diſcernun-

Naturæ finis in generatione viuentium qui.

Species a generante intenta quotuplex, quæque ſit.

Generis eſſentialia ſingulæ ſpeciei adſunt.

Monſtri finis remotus, & communis.

a 2. phyſ. t. 42. 49. 75. & ſeq.

b 1. de part. cap. 5. 1. cœl. t. 32.

c 2. de an. t. 3[?] 2. de gen. an. cap. [?]

d cap. de ſpecie.

a 2. top. 2. loc. antep. c. 1. de plá. cap. 1.

ſcernuntur, alius eſt; nempe animantium perfectorum finis proprius eſt procreare ſibi ſimilia in ſpecie tum ſecundum formam, quæ animam reſpicit; tum etiam ſecundum materiam, quæ in figura, & in membrorum corporis conſtitutione, atque organizatione conſiſtit: organizatio enim quum ſit diſpoſitio corpus apparans ad animam, quæ propterea definitur actus primus corporis naturalis[b] organici, ad materiam viuentium refertur. Quum autem monſtra ſint errata naturæ in operatione ſua impeditæ ne poſſit finem hunc totum integre conſequi: non valens efficere quod vellet, natura eadem vult, ac efficit quod valet; procreatque in eadem ſpecie ſubſtantiali ſibi ſimile animatum, ſed in membrorum conſtitutione ſibi diſſimile. Quare finis proprius in generatione monſtrorum, ac proximus eſt conſeruare perpetuitatem vnius ſpeciei eſſentialis generantium in indiuiduis diſſimilis conformationis; quum finis perfectorum animantium ſit conſeruare perennitatem ſpeciei & ſecundum formam, & ſecundum materiam, ſiue ſpeciei eſſentialis ſimul, & accidentalis: In eo enim ſolo monſtrorum finis a fine perfectorum animantium diſſidet; quod monſtrorum finis eſt portio finis perfectorum animatorum; ſi quidem peccatum naturæ monſtra generantis eſt, quia non integrum finem conſequitur ſibi propoſitum, & a ſe deſideratum; ſed alteram illius partem; perfectiorem quidem, ac magis eſſentialem, nimirum formam ſpecificam, & animam, & in ea ſpeciei ſubſtantialis æternitatem; non adepta euidentiori parte, quæ conſtituta eſt in ſimili conformatione corporis. Vt ex his appareat non eſſe cum vulgo ſimpliciter aſſerendum; Naturam in monſtrorum procreatione ſuo fine fruſtrari; totali quidem

Finis animãtium perfectorum proprius.

Organizatio diſponit corpus ad animam.

b 2. de an. t. 7.

Monſtrorum finis proprius.

Peccatum naturæ monſtra generantis, in quo conſiſtat.

Naturam in monſtri procreatione vt ſuo fine fruſtretur.

quidem fine fruſtrari videtur quoquo pacto, quia vnam illius partem non aſſequitur, quæ ſenſui eſt euidentior; quod vulgo impoſuit; at reuera non fruſtratur ſuo fine; quia illius partem eſſentialem, ac potiorem aſſequitur Natura monſtra progignens. Ita ergo finis monſtrorum eſt conſeruare ſpeciem eſſentialem ſuorum genitorum in materia diſſimiliter organizata.

De Monſtrorum cauſſa formali generatim, quotuplex, quæque ſit. CAP. VIII.

Forma cum fine concidit.

VIſa finali monſtrorum cauſſa, par eſt vt ad contemplationem formalis accedamus; quum hæ cauſſæ plerumque in vnum coincidant[a] Ariſtoteli: Quo factum eſt vt, quemadmodum de fine dudum oſtenſum eſt, monſtra etiam obtineant duplicem cauſſam formalem; remotam, & proximam. Eſt autem remota monſtrorum forma communis & alijs in eodem genere degentibus; quum enim ab[b] Ariſtotele inter cauſſas remotas, & proximas diſcrimen illud eſſentiale poſitum ſit, quod omnis cauſſa proxima eſt propria ſolius eius effectus cauſſa, cui proxima dicitur; at remota eſt communis etiam alijs effectibus in eodem genere contentis; quumque id vnicuique cauſſarum generi aptetur; propterea quando monſtra ſunt peccata naturæ in genere viuentium; monſtrorum forma remota communis erit forma cunctis animantibus, atq; adeo forma proxima viuentium quatenus viuentia ſunt; ea vero ad aures Ariſtotelis eſt in genere[c] ſubſtantię ſita, & omnino anima; quæ definita eſt eſſe actus primus corporis naturalis organici. Forma igitur monſtrorum remota eſt anima, quæ

Monſtrorum forma duplex.

Diſcrimen cauſſæ proximæ a remota.

Cauſſa proxima quid habeat eſſentiale.

Monſtra in quo genere ſint.

a 2 phyſ. t. 70. & 81.

b 1. poſt t. 5. & 30.

c 2. de an. t. 2. 4.

com-

communis eſt viuentibus etiam perfectis, quæ ſpeciem conſtituunt monſtro congeneam: diuiditur enim animatum ſubcæleſte in monſtroſum, & bene conformatum. Sed animam eſſe monſtrorum formam remotam illud etiam aperte demonſtrat, quod anima definitur eſſe actus corporis naturalis organici; quo ſitam eſſe materiam monſtrorum remotam mox [d] oſtendemus; adeo enim ſe ſe mutuo [e] reſpiciunt materia & forma, vt materiam remotam perficiens actus nequeat eſſe niſi forma remota. Ceterum ſpecifica, & proxima monſtrorum forma, viuentia noſtra in eſſe monſtri conſtituens, nulla eſt alia, quam mala corporis conſtitutio, deformiſque membrorum organizatio, & omnino vitiata partium conformatio; quandoquidem [f] Ariſtoteli monſtra formaliter ſunt peccata, & errata naturæ generantis: Modo natura generans monſtra errare ac peccare nequit in forma monſtri remota: quum etenim ea ſit anima; & anima ſit natura vna, & ſimilaris, ſiue ſimplex; ſimplicia vero, & vna vel aſſequantur omnino, vel penitus non aſſequantur cauſſæ productrices; nec ea partim aſſequi valeant, partim non aſſequi: ſi natura generans in conſtitutione viuentis animam conſequatur, iam viuẽs procreat nullo errore in animæ productione: ſin autem animam procreare nequeat, plane haud gignet viuentem ſubſtantiam; quare nec monſtroſam. Quum igitur natura monſtrum procreans conſtituat viuens, cuius forma eſt anima, quæ viſa eſt eſſe monſtri forma remota; iam conſtat naturam in monſtri exortu non errare circa formam eius remotam. Sed error naturæ in monſtri procreatione conſiſtit poſt animationem materiæ in eius organizatione; ſiquidem natura generans animantia noſtratia in ſub-

Forma monſtrorum remota quæ.

Monſtri forma ſpecifica.

Natura non peccat in forma monſtri remota.

[d] cap. 6.
[e] 2. phyſ. t. 26.
[f] 2. phyſ. 82. & 4. de gen. an. cap. 4.

Error naturæ monſtrum generantis in quo ſit. ſubditam ſibi materiam, præter animam, quæ ſubſtantialis forma nuncupatur, miram accidentalem conſtruit formam; quæ multiplicem membrorum variorum ſtructuram, nexum, figuram, molemque complectitur: in qua conformatione varijs modis poteſt Varij errores naturæ in monſtri origine. natura peccare aliter efficiens ac efficere deberet admirabilem hanc animati corporis fabricam, ſiue numerum, aut molem partium diminuendo, adaugendoue; ſiue membra tranſponendo e naturali ſede; ſiue ijs debitam figuram, aut connexionem non attribuendo; ſiue partium ſubſtantiam in alienam commutando: de quibus erroribus [g] poſtea ſigillatim fuſius commodiori loco agemus. Quum itaque natura generans animantia noſtratia in nulla re alia peccare valeat non recte operans, præterquã in partium organizatione; quumque monſtra ſint formaliter naturæ peccata; iam euidens eſt formam propriam, & ſpecificam monſtrorum nihil eſſe aliud quam vitiatam membrorum corporis ſubcælo viuentis conformationem.

[g] cap. 13. & toto 2. lib.

Monſtrorum forma ſpecifica quid ſit.

De Monſtrorum cauſſa materiali generatim, quotuplex, quæque ſit. CAP. IX.

A Monſtrorum forma tranſeundum nunc nobis eſt ad eorum cauſſam materialem. Porro materialis monſtrorum cauſſa generatim, vt aliarum rerum omnium corporearum ſub cœlo degentium, [a] Ariſtotele autore, duplex eſt; altera remota, & communis; altera vero proxima, & propria: Quod vel ex eo elicere poſſumus, quia quum materia eſſentialem reſpectum habeat ad formam, [b] Ariſtotelis decreto; eidemque viro quot modis vnum [c] relatiuorum dicitur, toti-

Materia ſubcæleſtium duplex.

Relatiua paria.

[a] 8. met. t. 12.

[b] 2. phy t. 26.

[c] cap. Ad aliqd

totidem dicatur & alterum: quando nuper viſum eſt monſtrorum formam duplicem extare, aliam quidem remotam, aliam vero proximam; geminam quoque materiam monſtrorum eſſe neceſſe eſt, remotam pariter, & proximam: Inter huiuſmodi vero cauſſas, vt dudum *d* vidimus, poſitum illud eſt eſſentiale diſcrimen ab *e* Ariſtotele, quod cauſſa proxima eſt propria ſolius eius effectus cauſſa, cui proxima dicitur; aſt remota eſt communis etiam alijs in eodem genere poſitis: quum igitur monſtra ſint peccata naturæ in genere animatorum contingentia; idcirco materia monſtrorum remota communis erit materia cunctis animantibus ſubcæleſtibus, atque adeo materia proxima viuentium noſtratium, quatenus viuentia ſunt in genere ſubſtantiæ; vnde, vt verbis *f* Ariſtoteleis vtar, corpus naturale organicum conſtitui debet monſtrorum materia remota; materia namque proxima generis euadit materia remota ſpeciei. Materia vero monſtrorum proxima eſt ipſum corpus animatum, ſeu viuens ſubcæleſte; id enim nullius alterius rei prçterquam monſtrorum materia eſt; vt cuiuis inductione per omnia materialia conpertum fieri poteſt: quare monſtri cauſſa materialis propria, & proxima generatim eſt corpus viuens ſubcæleſte. Quod inde quoque demonſtratur aperte, quia quum monſtri ratio in mala conformatione conſiſtere viſa ſit; organizatio vero a natura fiat operante in conceptum iam factum: quum *g* Ariſtotele doctore conceptus ſit corpus viuens; quippe quod fit vbi excrementum feminæ receperit a ſemine maris principium, quo animatum eſt: quod principium nil niſi anima eſſe poteſt, quæ vitæ principium eſt *h* Ariſtoteli: profecto materia vitiatæ organizationis ſuſceptiua, & proinde materia

d cap. 5. *e* 1. poſt. t. 5. & 30.

f 2. de an. t. 6. & 7.

g 2. de gen. an. ca. 3.

h 2. de an. t. 36. 37.

Cauſſa remota quid habeat eſſentiale.

Materia mõſtri remota quæ.

Materia proxima generis eſt remota ſpeciei.

Materia proxima monſtri quæ.

Organizatio fit poſt conceptionem.

Conceptus quando, & quomodo fiat.

Anima vitæ cauſſa.

teria monſtrorum proxima neceſſario eſt corpus viuens ſubcæleſte: Subcæleſte inquam, quia monſtra ſunt ortui, & interitui obnoxia; cuiuſmodi non eſt cælum: corpus viuens, quia in ſolis viuentibus proprie monſtra contingunt; quum in ceteris inanimis prodigia, & oſtenta, portentaque contingere valeant in pleriſque monſtris ſimilia, ſed non vere monſtra: viuens inquam abſolute, quia quum organizatio corporis humani fiat non ſolum in vtero, & primis diebus, quando [i] Ariſtoteli conceptus viuens vitam ſtirpis, vnicam habet animam vegetalem; & procedente tempore, quando inſuper ſuſcepit ſentientem, qua poſtea fit animal; verum etiam extra vterum dum rationalem habens animam homo alitur; ſiquidem alimentum conuertitur in partium ſubſtantiam, & earũ configurationem recipit: quumque natura errans in conformatione membrorum ſemper monſtrum conſtituat, ſiue peccet in organizatione prima dum fætus ſolam habet animam vegetalem; ſiue in media, dum etiam ſenſitricem obtinens animal eſt; ſiue in vltima, dum homo natus eſt; vt nos docuit etiam [k] Ariſtoteles; quod infra [l] latius apparebit: Propterea monſtri materia proxima generatim non eſt vegetans ſolum, non animal tantum, non homo; ſed corpus viuens ſubcæleſte vniuerſe ſumptum. Idipſum ex eo item clare demonſtratur, quia non ſolum in humana natura monſtra contingunt, verum etiam in brutis, & in ſtirpibus: quod [m] ſupra latius apparuit. Sic ergo monſtrorũ materia proxima eſt corpus ſubcæleſte viuens generatim. Inſuper autem quum materia proprie a Phyſiologo non niſi per [n] formam cognoſci valeat; namque potentia non niſi per habitum cognoſcitur; materia enim potentia eſt [o] Ariſtoteli

Organizatio fit etiam in adulto viuente extra matris aluum

Monſtra in brutis, & ſtirpib.

Materia vt a phyſico noſcatur proprie.

Potentia noſcitur habitu.

i 2. de gen. an. cap. 3.

k 4. de gen. an. cap. 3.

l lib. 2. 18.

m cap.

n 1. phy t. 69.

o 1. phy t. 82. & 2 de an. t. 2

p 9. meta. t. 20.
q 2. phyſ. 4. & 2. de an. t. 4.
r 2. de an. t. 9. 4. de gen. an. c. 1.

ſtoteli; cui p actus eſt abſolute ratio cognoſcendi, & intelligendi: ſi materia monſtrorum proxima nihil aliud eſt, quam id in quo ineſt eorumdem forma; quod monuit q Ariſtoteles aſſerens materiam ſimpliciter vniuſcuiuſque id eſſe, in quo velut in ſubiecto inſidet forma, ceu natura potior in viliori; profecto quum forma propria monſtri dudum viſa ſit nihil aliud eſſe quam deformis organizatio, malaque membrorum corporis conformatio: quumque organizatio, conformatioque deformis forma ſit inexiſtens, non quidem in anima viuentis; non in corpore vt eſt quid ab anima contradiſtinctum; quia oculus, aut pes animam non habens æquiuoce oculus, aut pes eſt r Ariſtoteli perinde ac lapideus, vel pictus; ſed mala organizatio quum ſit in toto compoſito ex anima, & corpore organico; conſtare liquido iam poteſt materiam monſtrorum proximam nihil eſſe aliud quam corpus ſubcæleſte viuens. Ceterum quia corpus ſubcæleſte viuens trifariam conſiderari poteſt, primo quidem vt animatum eſt, atque omnino ratione animæ; deinde vero vt corporeum quid eſt, ſeu ratione corporis; deinceps autem vt tertium quid eſt ex anima, & corpore æque conſtitutum. Materia monſtri proxima Phyſiologo non eſt viuens quoad animam; nam corpus viuens ratione animæ male conformatum monſtrũ eſt metaphorice, ac poeticum; illi enim vitioſos homines ab Hercule interemptos monſtra ab eo edomita concinunt: Nos autem hic agimus de Monſtris naturæ ad Phyſicum attinentibus. Neque vero materia monſtrorum proxima eſt totum viuens, vt tertium quid ex anima & corpore æque conſtitutum; quia id monſtrum eſt integrum, non autem monſtri pars materialis,

Materia eſt potentia.
Actus eſt ratio cognoſcendi.
Forma vt in materia ſit.
Organizatio in quo ſubiecto ſit.
Viuentis triplex conſideratio.
Monſtra Herculi domita quid fuerint.

ſi monſtri formam obtinuerit: ſin minus, iam nihil habet monſtri, & eſt viuens perfectum. Reliquum eſt igitur vt monſtri materiam proximam dicamus eſſe viuens ſubcæleſte quoad ſuum corpus animæ ſubiectum, ac potius corpus viuentis ſubcæleſtis, quam corpus viuens ſubcæleſte. Cuius ea ratio eſt, antea tacta; quia in hoc ſolo proprie ineſt monſtri forma eſſentialis proxima; quum enim forma hæc monſtrorum eſſentialis, eademque proxima, ſit mala membrorum conformatio; membraque ſint partes corporis viuentis, ſ Ariſtotele doctore; propterea monſtrorum materia proxima nil niſi corpus animati ſubcæleſtis eſſe dicenda eſt. Addo iterum monſtrorum alia oriri ab initio in aluo materna ſimul cum organizatione fætus, alia fieri extra vterum adultis iam animalibus ob malam organizationem alimento inditam in monſtri naturam degenerantibus, obſeruatione t Ariſtotelis; quum autem adultum animal monſtroſam formam non induat niſi in ſuis membris quatenus ſunt partes corporeæ ſubiacentes animæ; atque in aluo matris non organizetur niſi conceptus, in quo ineſt anima vt forma, quæ ſibi præparat, & architectatur corpus, formatque idoneum ad operationes vitæ recte obeundas; vt u alibi fuſe demonſtrauimus; plane manifeſto iam conſtat materiam monſtrorum proximam non eſſe animam viuentis, non illius corpus vt ab anima contradiſtinctum, non ipſum viuens totum vt æque ex anima & corpore conſtitutum, non idem viuens vt animatum; ſed viuens idem ſubcæleſte vt corporeum quid, ſiue animans mortale quoad corpus, ſiue clarius corpus animantis mortalis animam in ſe habens.

Monſtri materia proxima quæ.

Monſtra quæ fiant extra vterum, quæ in vtero.

ſ 1. de gen. an. cap. 1.

t vide in f. cap. 18. 4. de gen an. cap. 3.

u lib. de ort. an. hum. & lib. De Vita.

De

De Monſtrorum cauſſa effectrice generatim, quotuplex, quæque ſit. C A P. X[.]

SVpereſt, poſt aliarum explicationem, nunc manifeſtanda monſtrorum cauſſa efficiens generatim. Sunt autem in effectrice monſtrorum cauſſa eædem agentis proximi, & remoti differentiæ: ſed præterea non nullæ aliæ; quia proximum efficiens ſubdiuiditur in primarium, coadiuuans, ſecundarium, & inſtrumentale. Porro cauſſæ monſtrorum effectrices remotæ duæ ſunt; prima quidem eſt Deus Optimus eminenter cum agentibus omnibus naturalibus ad eorum effectus omnes producendos, functioneſque obeundas nunquam non concurrens; a quo propterea rebus omnibus pendere eſſe, & viuere, his quidem clarius, his autem obſcurius, pro vniuſcuiuſque capacitate, docet [a] Ariſtoteles. Secunda vero monſtrorum cauſſa effectrix remota eſt cæleſte corpus, quod motu ſuo perenni, & luminis opera phyſice gubernat omnia efficientia noſtratia; quod nouit, monuitque nos idem [b] Ariſtoteles alicubi ſtatuens neceſſarium fuiſſe mundum hunc inferiorem contiguum extare ſupernis lationibus, vt omnis huius virtus gubernetur inde. Proximum vero efficiens inſtrumentale monſtrorum generationi deſeruiens eſt calor maternorum viſcerum. Secundarium vero monſtrorum efficiens eſt matris vterus. Coadiuuans monſtrorum efficiens, quod in eorum generatione primario agenti cooperatur, eſt matris anima. Primarium vero monſtrorum efficiens adhuc ſubdiuiditur in principium quod agit, in Scholis adæquatum dicitur, & eſt ſeminis portio magis ſpirituoſa; vnde ſperma-

[Left margin: a 1. cœl. 100. — b 1. meo. cap. 2.]

[Right margin: Monſtrorum efficientis differentiæ. — Proximum efficiens eiuſdem rei multiplex. — Monſtri cauſſæ effectrices remotæ quæ. — Cœlum vt ſit noſtratium, ac monſtrorum cauſſa. — Monſtrorum inſtrumentale efficiens. — Secundarium efficiens. — Coadiuuans cauſſa. — Primaria duplex.]

Fecunditas vnde ſemini.

ti fecunditas ineſt, [c] Ariſtoteleo dogmate; atque in principium quo primo adæquatum efficiens agit, & eſt anima ſeminis, illi a parentibus indita, quatenus eſt facultas organorum corporis viuentis conſtitutiua, non quidem abſolute, ſed impedita ne finem ſibi propoſitum integre conſequatur: ſecus enim vis organizatrix non impedita ſemper animantis membra ſine vllo errore conſtituit; at errat in eorum conformatione ſolum, quando aliqua ex cauſſa impeditur quo minus valeat munus ſuum recte obire, ac propoſito ſibi fine integre potiri. Sic ergo efficiens proximum Monſtrorum generatim eſt virtus formatiua, conſtitutiuaque, ſiue organizatiua partium corporis viuentis, reſidens vt anima, & forma in parte ſpirituoſa ſeminis, illi a parentibus indita in ſuo munere obeundo impedita; quæ virtus in animante etiam adulto remanet nutrimento membrorum conformationem communicatura; vt [d] alibi fuſe a nobis eſt demonſtratum. Impedimenta vero huic virtuti membrorum viuentis corporis conformatrici multa, multifariamque adueniunt a multis cauſſis; quas [e] infra commodiori loco, agentes de ſpeciali cuiuſque differentiæ monſtrorum cauſſa effectrice, ac origine, late conſiderabimus.

Efficiens mõſtrorum immediatum, & principale.

[c] 2. de gen. an. cap. 3.

[d] li. de ort. an. hum.

[e] lib. 2.

Propria Monſtri generatim accepti definitio inueſtigatur. C A P. X I.

EX hactenus allatis monſtrorum cauſſis nunc nobis proximæ omnes ſunt ſeligendæ, quibus aptam Monſtri generatim accepti definitionem contexere valeamus, intimam eius eſſentiam, prius quam ad ſpecierum contemplationem deſcendamus, introſpe-

ſpecturi: ſeligendæ ſunt autem cauſſæ monſtrorum propriæ, quia communes, & remotæ procul abſunt a definitione; quæ definitum a quocumque alio diſterminare debet, *a* Ariſtoteleo præcepto. Quum autem eodem autore *b* definitio quæuis ex genere proximo rei definiendæ, ac tot differentijs eſſentialibus contexi debeat, quarum ſi vnaquæque ſeorſum ſit re definienda communior, omnes tamen ſimul coniunctæ illi *c* æquipolleant; quumque Ariſtoteli etiam ad inueſtiganda rerum attributa latentia quæcumque in definitionibus aſſumenda ſunt, mirifice conferat vna *d* Diuiſio; neceſſarium nobis profecto fuerit abditiorem Monſtri definitionem Diuiſionis auxilio indagare. Porro monſtra vel in accidentium genere aliquo, vel inter ſubſtantias collocanda ſunt: ea vero non eſſe accidentia id apertum facit, quod corpora ſunt vitam habentia, & animata; quæ omnia in genere ſubſtantiæ ab *e* Ariſtotele reponuntur. At vero ſubſtantiarum corporearum, quæ omnes *f* Ariſtoteli ex materia & forma conſtituuntur, aliæ ſunt ſubſtantiæ non ſolum ex parte materiæ, verum etiam ex parte formæ, vt homo, leo, & id generis alia; quæ propterea pure ſubſtantiæ, ac maxime ſubſtantiæ recte dicuntur: aliæ vero ſubſtantiæ ſunt ſolum ex parte materiæ, non item ex parte formæ; vt domus, nauis, ſtatua, quæ conſtituuntur in eſſe per figuram, quam eſſe accidentalem qualitatem nemo non nouit ex *g* Ariſtotele; cui talia fieri *h* ſimpliciter, & eſſe ſubſtantias aperte decretum eſt; licet minus ſubſtantias eſſe *i* alibi confiteatur. Quum itaque Monſtra conſtituantur in eſſe per miram deformitatem, quæ item ad qualitatem quartæ ſpeciei redigi conſueuit; non pure, ac maxime ſubſtantiæ, ſed erunt ſubſtantiæ

a 1. poſt. t. 20.
b 1. phyſ. t. 5. 3. met. t. 10. 7. meta. t. 43.
c 2. poſt. t. 17.
d 2. poſt. t. 4. & 21. 7. meta. t. 43.
e 2. de an. t. 3. & 4.
f 2. de an. t. 2.
g In Prædi. qualit.
h 1. phyſ. t. 62. & 63.
i 2. de an. t. 3.

Cauſſę communes non ſunt in definitione ponendæ.
Definitionis officium.
Definitio ex quibus texatur.
Diuiſio vt definitioni conferat.
Monſtri definitio vt indaganda.
Monſtra non eſſe accidentia.
Viuentia omnia ſubſtantiæ ſunt.
Subſtantiæ corporeæ omnes compoſitę.
Puræ ſubſtātiæ quæ.
Subſtantiæ ſolum ex parte materiæ, non ex parte formæ quæ.
Monſtra quo in eſſe conſtituantur.
Monſtra ſubſtantiæ ſunt non ratione formæ.

tiæ ratione materiæ ſolius, vt nauis, domus, & ſtatua, formam accidentalem obtinentia; quam eſſe miram, & abhominabilem deformitatem in membrorum conſtitutione [k] antea nouimus. Quoniam vero huiuſcemodi viuentia inſigniter enormia poſſunt vel frequenter, ſeu etiam ſemper; vel raro exoriri: monſtra ex eorum genere non ſunt, quæ ſemper, & frequenter eueniunt, ſed raro admodum contingunt: quod & [l] Ariſtoteles perſpicue nos docuit, & ratio conuincit; quæ ſiquidem frequenter, aut ſemper accidunt, nullam videntibus incutiunt admirationem, quæ neceſſario vbique prouenit ex monſtrorum inſpectione; illa itaque raro naſcuntur. Quia vero raro contingentium alia fiunt ex primario naturæ inſtituto; alia non: certum cuiuis eſſe oportet monſtra non fieri ex primario naturæ inſtituto; quia natura primario bonum, [m] pulchrum, & perfectum, ſibique omnino [n] conſimile procreare intendit non ſolum in ſpecie ſubſtantiali, ſed etiam accidentali; quũ ex aduerſo monſtra ſint naturæ parentum ſingulorum diſſimilia, imperfecta, & mire deformia. Sed quæ non fiunt ex primario naturæ inſtituto, adhuc in duplici differentia verſantur; nam alia fiunt omnino præter naturam; alia vero ex ſecundario naturæ inſtituto: Quæ præter naturam fiunt, ea ſunt quæcumque proueniunt ab efficiente violentiam naturæ inferente; vel ab eo, quod naturæ quomodocumque copulatum fuerit, nulli horum in actionibus natura cooperante: Quæ autem fiunt ex ſecundario naturæ inſtituto, a natura fiunt impedita ne poſſit optatum finem omni ex parte conſequi: vbi enim natura efficere nequit opus perfectiſſimum, quod vellet; efficit imperfectum quod poteſt: Immo vero & hoc naturæ

Marginal notes (left): Raro contingunt. — Frequentia non mira, ſed rara. — Monſtra non ex primario naturæ inſtituto. — Quæ fiunt præter naturam quotuplicia, quæque ſint. — Quæ fiant ex ſecundario naturæ inſtituto. — Non potens facere, quod vellet, natura & ars effi-

Marginal notes (right): k cap. 6 — l 4. de gen. an. ca. 4. — m 1. phyſ t. 81. — n 2. de an t. 34. 35. t. magn. mor. c. 10

turæ

turæ commune cum arte video, vt non potens facere quod vellet, efficiat vtraque quod poteſt. Scio pleroſque cum *o* Philopono monſtra ſimpliciter aſſerere præter naturam; quibus non eſſe aſſentiendum ex eo patet, quoniam a natura fiunt, eaque non ſolum vniuerſali, vt exiſtimauit Ioannes Grammaticus, ſed etiam a particulari ſuorum genitorum, licet impedita ne poſſit opus in ſuo genere perfectiſſimum, ac ſibi ſimillimum procreare. Quare conſtituendum eſt monſtra fieri ex ſecundario naturæ inſtituto propter aliquod impedimentum, ob quod quum nequeat illa perfectum, & pulchrum viuens conſtituere; potius quã nihil efficere, vult deforme monſtrum procreare; ſi non in membrorum conformatione, ſaltem in eſſentia, & forma ſubſtantiali ſibi conſimile. Monſtri ergo definitionem eſſentialem iam ex his texere poſſumus aſſerentes Monſtrum eſſe ſubcæleſte viuens membrorum enormi conſtitutione videntibus horrorem cum admiratione incutiens, raro admodum naſcens, ex ſecundario naturæ inſtituto genitum propter aliquod impedimentum in principijs ſuæ conformationis.

[Margin: ...cit quod poteſt. — Monſtra non eſſe præter naturam. — ...2. phyſ. ...5. pag. ...col. 3. ...phyſ. ...g. 32. ...l. 1. — Sed ex ſecundario naturæ inſtituto. — Monſtri definitio.]

Inuenta Monſtri definitio explicatur.

CAP. XII.

AD exactam vero eſſentiæ Monſtroſæ dignotionem operæ pretium eſt allatam definitionem particulatim magis ex Ariſtotelea doctrina manifeſtare. Monſtri ſane genus proximum, quod Porphyrio *a* in definitione ſubſtantiæ definiti materiam propriam explicare debet, nihil aliud eſt quam ſubcæleſte viuens; a quo genere tum cæleſtia corpora, in qui-

[Margin: Genus in definitione ſubſtantiæ quid explicet. — ...cap. de ...diff. — Monſtri genus proximum. — Cœlo nulla deformitas.]

Inanimata non ſunt vere monſtra.

bus nulla deformitas, nullaque ineſt partium mala conformatio; tum inanimata omnia excluduntur; in quibus etſi monſtrorum imagines aliquando reperiantur, vt in nubibus centauri; vera tamen monſtra vnquam fieri non poſſunt. Includitur autem in hoc genere monſtri non ſolum humana ſpecies, brutorumque animalium genus, verum etiam ſtirpium vniuerſa natura; quæ tres numerantur viuentis ſubcæleſtis ſupremæ ſpecies: In plantis autem perinde atque in animalibus monſtra contingere aperte colligas ex [b] ſuperioribus. Eſt itaque monſtrum generatim Subcæleſte viuens. Cui quidem generi ſtatim adiecta eſt in definitione differentia eſſentialis a ſpecifica monſtri forma deſumpta: materia enim proxima quum eſſentialem, & immediatam habeat habitudinem ad formam, immediate illam ſibi vniri poſtulat; conſiſtit autem monſtri forma ſpecifica in membrorum corporis enormi conformatione, horrorem, & admirationem, ob rei nouitatem, videntibus incutiente: Qua differentia procul arcentur a monſtrorum numero tum gibbi homines, & claudi, & ſedigiti naſcentes, qui frequenter oriuntur; non minus quam nigra vua exorta ex vite capneo albam ferre ſolita ex [c] Ariſtotele; quique ſine horrore, aut admiratione viſuntur: tum quoque porcus, rana, ſerpens, elephas, quibus mulieres fuere matres, & lepus ab equa editus, & puella candida ex æthiopibus parentibus orta, & viciſſim nigra ex candidis; quia in horum viuentium corporibus nulla deformitas extitit, malaue conformatio, nullaque configuratio videntibus horrorem, aut admirationem afferens; quamuis horum origo ex parentibus adeo diſſimilis naturæ monſtroſa fuerit: quare Plato [d] ſcitiſſime non

Amplitudo generis mōſtrorum.

Differentia monſtri ſpecifica a forma deducta.

Materia quæ immediate ſibi vniri formam poſtulat.

Monſtra quæ non ſint licet male conſtructa; & parentibus diſſimilia in eſſentia.

Origo monſtroſa eorum quæ monſtra non ſunt.

[b] cap. 5

[c] 4. de gen. an. cap. 4.

[d] In Cratylo.

non abſolute monſtra, ſed quaſi, monſtra, & veluti monſtra nuncupauit Vitulum ab equo genitum, & equum a boue ortum. Idipſum cenſeas de leone ab oue genito, cuius hiſtoriam retulit [e] Cælius in antiquis ſuis lectionibus. Ceterum nos hic monſtra proprijſſime dicta definimus, non autem res quomodocumque monſtroſas. Eſt itaque Monſtrum viuens ſubcæleſte membrorum vitiata conſtitutione videntes in horrorem, & admirationem illico rapiens, raro admodum enaſcens. At vero quia definitionis prefectæ munus eſt [f] Ariſtotelis præſcripto diſtinguere in ſingula, nempe tum ſingula definiti attributa eſſentialia diſtincte explicare; tum rem definitam a ſingulis alijs diſterminare; propterea in monſtri, definitione haud ſatis eſt genere proximo materiam propriam, & differentia priori formam illius expreſſiſſe; verum vlterius oportet formali differentiæ duas alias adiungere, quarum altera exprimat monſtrorum cauſſam finalem, altera effectricem; quo poſſit integra monſtrorum eſſentia comprehendi. Ac ſane finalis cauſſa monſtri generatim per id inſinuatur, quod monſtrum fieri dicitur ex ſecundario naturę inſtituto; quum enim ex [g] Ariſtotelis obſeruatione haud vno in loco, agentia cuncta naturalia, & ſpeciatim viuentia noſtratia omnes operationes ſuas in eum finem dirigant, vt pro ſuæ cuiuſque naturæ captu æternitatem aſſequantur, cuius participatione Deo ſummo ſimilia quoquopacto fiunt; peculiari tamen ratione viuentia caduca nequeuntia ſe ſe in indiuiduo perpetuare, per generationem ſobolis ſibi ſimilis omni ſtudent ingenio æternitatem in ſpecie conſequi, eaque ſibi & in eſſentiali, & in accidentali forma conſimillima; quod eſt primarium

[Left margin: ...lib. 13. ...c. 14. | ...1. phyſ. ...5. | ...2. de ... t. 34. ... 2. de ...n. an. ...1.]

[Right margin: Definitionis perfectæ munus. Locus Ariſt. Illuſtratus. | Agentium cunctorum naturalium finis. | Mortalia vt æternitatem aſſequantur.]

agentis inſtitutum in generatione ſobolis: vbi autem nequeat, quod primario intendit, ſempiternitatem ſpeciei ſpecialiſſimæ per conſimilis omnino indiuidiui generationem adipiſci; ſecundario quodam inſtituto efficiens quod efficere poteſt, ſe ſe vergit ad conſeruationem aut generis propinquioris, aut etiam ſuæ ſpeciei quomodocumque in indiuiduo, ſi in conformatione corporis diſſimili, ſaltem in identitate ſpeciei ſecundum ſubſtantialem formam non vario. Cauſſa denique monſtrorum effectrix, quæ impediuit ne agens ſubcæleſte generans prolem ſibi conſimilem ad amuſſim procrearet, ſed coactum fuerit vitiata membrorum conſtitutione monſtrum generare, vitium eſt in aliquo principio eorum, quæ animantis conformationi ſunt neceſſaria; ſiue id ſit materiæ inopia, ſiue copia, ſiue praua diſpoſitio, ſiue inſtrumentorum ineptitudo, ſiue primarij agentis imbecillitas, ſiue cooperantis affectio vehementior, ſiue quid aliud; atque ideo ſcite [h] Ariſtoteles monſtra ſanxit alicubi eſſe oblęſiones quaſdam, ſiue præuaricationes, & excurſus naturæ, ac omnino peccata eius efficientis, quod propter aliquid agit. Et ſaper has duas differentias poſtremas monſtra proprie dicta diſtinguuntur ab ijs, quæ vulgo monſtra exiſtimantur; quum habentia monſtrorum imaginem, vere tamen monſtra non exiſtant; atque huiuſmodi ſunt ſi qui ſunt Pygmei, Cyclopes, Gigantes, Monopodes, Tritones, Syrenæ, Satyri, Cinocephali, Acephali faciem in pectore obtinentes (de quibus [i] D. Auguſtinum, [k] Plinium, Iodocum [l] Hondium, Leuinum Hulſium, & Gualtherum Ralegh teſtimonium perhibuiſſe nos dudum obſeruauimus in opere noſtro [m] *De Vita*) & alia multa ſiue in mari, ſiue in

Vulgi monſtra per allatam definitionem excluduntur a monſtrorum cetu.

[h] 2. de gen. an. cap. 4. 2. phyſ. t. 82.

[i] 16. de ciuita. Dei cap. 7.

[k] lib. 7. c. 2.

[l] Deſcrip. Reg. Guian.

[m] li. 1. c. 18.

in mari, ſiue in terra viuentia, ex parentibus eam ſpeciem, & membrorum conſtitutionem naturaliter habentibus in Africa, in Aſia, & ſpeciatim apud Indos originem ducentia; nullam etenim hæc vulgi monſtra obtinent monſtri conditionem, vna excepta membrorum ſtructura monſtrorum conſtitutionem æmulante; nam & in ſuis regionibus frequentiſſime, immo vero quotidie naſcuntur, vt apud nos homines prefecti; nullamque incolis admirationem, nullumq; inferunt horrorem; ac fiunt ex primario naturæ inſtituto, vt parentes in ſpecie per omnia conſimili perpetuentur; nec in eorum conformatione vllum reperitur vitium impediens organizantia principia. Ita ergo tota veri monſtri generatim accepti eſſentia quoad ſingulas ſui partes & cauſſas ea definitione mirifice comprehenditur, qua conſtitutum eſt Monſtrum eſſe viuens ſubcæleſte membrorum vitiata conſtitutione videntibus horrorem cum admiratione afferens, raro admodum naſcens, genitum ex ſecundario naturæ inſtituto propter aliquod impedimentum in cauſſis ſuæ originis.

Monſtri diuiſio in ſuas ſpecies ſupremas multiplex affertur, ſed aptior eligitur. CAP. XIII.

HActenus de Monſtrorum cauſſis generatim: comminus aggredi nunc oportet ad ſingulas eorum differentias, ſeu ſpecies; hæ autem Diuiſionis opera ſunt primum inueniendæ, mox ſigillatim explicandæ, atque in ſuas quæque cauſſas referendæ. Tria vero quum ſint in monſtro, penes quæ in varias ſpecies partiri poteſt, materia proxima, tem-

Monſtrorum theoria ſpecialis.

E tribus fontibus monſtri diuiſio in ſpecies.

pus

A materia monſtri duplex diuiſio. Prima.

pus originis, & forma eſſentialis: Quando materia monſtri proxima dudum viſa eſt eſſe ſubcæleſte viuens, ſiue corpus viuentis noſtratis; penes eam duplex diuiſio monſtri fieri poteſt: prima quidem Monſtri diuiſio eſt in tria ſuprema genera, quæ ſunt Monſtrum vegetatiuum, ſenſitiuum, & intellectiuum; ſi quidem totidem ſunt ſubcæleſtium viuentium ſupremæ ſpecies, planta, brutum animal, & homo.

Exploditur.

Verum quoniam homo ita eſt rerum omnium menſura, vt in eius origine theoria noſtratium viuentium reliquorum apte contineatur; & quia in analogis ſat eſt ſcientifico notitiam habere de præcipuo, in quo cetera omnia virtute dignoſcuntur: propterea quum in monſtrorum genere humana principem ſibi locum vendicent, de humanis Monſtris ſpeciatim agere volentes, parum ab allata diuiſione adiumenti haurire valemus: alias itaque monſtri diuiſiones conſulamus.

Quia ſat eſt nouiſſe cauſſas monſtri humani.

In primo analogato noſci cætera virtute.

Monſtri diuiſio ſecũda.

Altera vero diuiſio monſtri a materiali principio petita erit pro varietate membrorum corporis, in quibus conformatio vitiari poteſt: penes quam licet ſolius humanæ naturæ omnia monſtra recenſeri valeant, vt homines monſtroſo capite, pectore, brachijs, ventre, curibus, & id generis; minus tamen apta eſt methodo ſcientificæ, quia quum plures partes eamdem ſpeciem malæ conformationis habere poſſint, cogeremur inutiliter eaſdem monſtrorum origines, & cauſſas in varijs partibus repetere. Quare nobis vſui non ſunt Monſtri diuiſiones a materia petitæ; ad alias ergo accedamus.

Exploditur.

Quia repetitionis inutilis origo eſt in theoria.

Monſtri diuiſio tertia: Monſtra extra matris vterum facta.

Porro tempus originis monſtrorum duplex obſeruatur ab [a] Ariſtotele; quippe aliqua monſtra fiunt a natura extra vterum maternum; ſic Athletas quoſdam prius bene formatos in monſtra degeneraſſe teſtatur Præceptor exi-

[a] 4. de gen. an. cap. 3. & 4.

eximius; alioſque item faciem humanam in vultum
b cap. 18. diuerſi animalis commutaſſe; qua de re latius b infra cum Ariſtotele tractabimus: ſic expoſitum infantem
c lib. 18. de ſubtil. fantem factum quadrupedem iudicat c Cardanus, educatumque in ſyluis ferarum indulgentia ferinos cum lacte induiſſe mores, vultus, vngues, & caudam emiſiſſe; taleque monſtrum in Miſnia captum; & eiuſcemodi etiam Magni Alberti æuo duos maſculum, & feminam homines quadrupedes in Germaniæ nemore captos multo antea, ſubiungit Cardanus: cui tamen aſſentiri nequeo, quia Magni etiam
d 22. de animal. tr.3.cap.1. Alberti d teſtimonio hæ feræ fuere de Simiarum genere in multis partibus humanam figuram referentium; nam homini caudam e ſylueſtri victu enaſci probabile non eſt. Nec ſimiliter verum putamus,
e 10. de Republ. quod in propoſito affertur ex e Platone de Glauco marino, eum ſcilicet fuiſſe hominem piſcatorem, cuius poſteriora membra in piſcem mutata ſunt, veteribus corporis partibus partim fractis, partim contritis, & a fluctibus penitus obtruncatis, vt cuiuis magis beſtiæ ſimilis ſit, quam qualis natura erat: nam mera eſt fabula hæc, non hiſtoria Glauci; nouimus enim Platoni apologos eſſe vſitatiores. Verum tamen
f Dan.c.4. habemus e ſacra pagina f Nabuchodonoſor Regem ab hominibus eiectum ſeptem annis nemora cum beſtijs habitaſſe, fænum bouis inſtar comediſſe capillos eius in ſimilitudinem aquilarum creuiſſe, & vngues illius quaſi auium: ſed hoc ſupra naturæ metas dici poteſt fuiſſe miraculum; adeo vt Athletæ ſoli, & alij homines ab g Ariſtotele commemorati ex-
g 4. de gen. an. c. 3. tra vterum degentes ex perfectis viuentibus in monſtra degenerauerint nulla dubitatione puris naturæ viribus; quum certo conſtet longe plurima in vtero

Infans expoſitus in ferã degenerauit Cardano.

refellitur Cardanus.

Glauci marini monſtroſa forma.

Purum figmentum.

Nabuchodonoſor feram vt induerit.

ma-

Reijcitur tertia monſtri diuiſio. Quia nimis confuſam theoriam faceret.

matris monſtra procreari.. Ceterum hæ duæ monſtrorum ſpecies nimis confuſam, & communem eorundem theoriam nobis exhibent; quum exquiſitam propoſiti argumenti deſideremus in hoc opere. A formæ igitur eſſentialis varietate monſtrorum ſpecies omnes præcipuas hauriamus; ſic etenim ſcientifica magis diuiſio fuerit; ſiquidem actus eſt, qui ſeparat, & diſtinguit, apud [h] Ariſtotelem; potiſſimumque actus eſſentialis ſpecificas differentias conſtituit. Quum autem eſſentialis monſtrorum forma ſit vitiata, inſueta, & mira membrorum corporis compoſitio; penes eam primo diuiditur monſtrum in vniforme, ac Multiforme: Monſtrum vniforme illud eſt, quod habet partes referentes membra viuentis vnius ſpeciei; Monſtrum vero multiforme conſtat ex partibus membra viuentium diuerſæ ſpeciei æmulantibus. Subdiuiditur autem hoc vtrumque genus monſtri proprie dicti varias in ſpecies; nam monſtrum vniforme aut eſt mutilum, vt infans abſque cruribus ortus, abſque brachijs; aut eſt excedens, vt puella biceps; aut eſt monſtrum ancipitis naturæ, vt infans duplici capite ſine pedibus; aut eſt monſtrum difforme, vt infans habens membra tranſpoſita, oculos in pectore, manum in collo, teſticulos intra ventrem reconditos; aut eſt monſtrum informe, vt infans rotundus [i] Hippocratis; aut eſt monſtrum enorme, vt infans ſemilapideus. Monſtrum vero multiforme ſubdiuiditur in illud, quod conſtat ex partibus variorum indiuiduorum in eadem ſpecie, vt mulier virili capite; atque in illud, quod coagmentatur ex partibus membra viuentium diuerſæ ſpeciei in eodem genere propinquo referentibus, vt infans ſemicanis, centaurus, minotaurus; & in id, quod conſtat ex partibus

Quarta mõſtrorum diuiſio recipitur a varietate formæ.

Actus diſtinguit, qui, & quomodo.

Monſtrum vniforme quod ſit.

Multiforme quod.

Monſtrum mutilum.

Excedens.

Anceps.

Difforme.

Informe.

Enorme.

Multiforme in eadem ſpecie.

Multiforme in diuerſa ſpecie.

Multigeneris.

[h] 7. metha. t. 49.

[i] 2. ſect. epid. 2.

tibus

tibus membra viuentium diuerſi generis propinqui æmulantibus, vt puer anſerinis pedibus, & alatus, & faciem habens ranalem, ex humanis membris & auium, imperfectiorumue animantium partibus conſtitutus: ac denique monſtrum multiforme conſtare poterit ex membris referentibus partes viuentium in vario genere penitus; vt homo ſemidæmon ex muliere natus. Dæmon enim aſſumpto corpore viuens eſt æquiuoce, vt fuſe demonſtrauimus in libris [k] *De Vita*. Decem itaque ſunt ſupremæ monſtrorum ſpecies, ex formæ illorum ſpecificæ varietate deductæ, nimirum Monſtrum vniforme truncum, excedens, ancipitis naturæ, difforme, informe, enorme, Multiforme conſtans ex partibus diuerſa viuentium in eadem ſpecie indiuiduorum membra referentibus, conſtitutum ex partibus diuerſas viuentium in eodem genere proximo ſpecies æmulantibus, conſarcinatum ex partibus diuerſi generis proximi, & coagmentatum ex partibus diuerſi generis omnino naturam æmulantibus. Atque hæc de Monſtrorum Cauſſis, natura, & differentijs generatim dicta ſint ſatis.

Semidæmon.

[k] ib. 1. c.

Monſtrorum ſpecies omnes ad decem redacta.

Finis primi Libri.

FORTVNII LICETI
DE MONSTRORVM
CAVSSIS, NATVRA, ET DIFFERENTIIS
LIBER SECVNDVS

In quo ſpeciatim agitur de Monſtris humanis.

PRÆFATIO

Attexens dictis dicenda, & dicendorum ordinem promulgans.

EXplicatis in ſuperiori contemplatione cauſſis, natura, & differentijs Monſtrorum generatim; ordo naturæ poſtulat, vt ad eadem attributa in ſingulis monſtrorum generibus aperienda nunc aggrediamur. Verum quoniam quæcumque in plantarum, & brutorum animalium monſtris conſiderari poſſunt, eadem illuſtriora de propoſito, & locupletiora ſunt in Monſtris humanis; propterea operæ pretium fore arbitramur, ſi ex profeſſo, primarioq; inſtituto de his ſpeciatim agamus; originem Hominis monſtroſi, & cauſſam communem in primis adeuntes; illius differentias mox ſigillatim patefacientes; ac vnamquamque demum in ſuas cauſſas immediatas ex rei natura reſoluentes ea methodo, vt vniuſcuiuſque ſpeciei ſeorſum primo exiſten-

1. lib. 3. *tiam, a dudum leuiter tactam ex hiſtoricis, fuſius comprobemus; deinde vero generationem propriam ex ſuis cauſsis proximis deducamus, rei naturā ſemper conſulentes; & propoſitum* [b] *antea ordinem in ijs differentijs inueſtigandis obſeruantes.*

lib. 1. 13.

Origo, & cauſſa monſtrorum humanorum communis quæ, & quotuplex eſſe valeat.

CAP. I.

QVum tot, taliaque ſint principia ad humani corporis fabricam ædificandã concurrentia, quot qualiaque vidimus in opere *De perfecta conſtitutione hominis in Vtero*, ſemina parentum, eorumdẽ animæ, imaginationes, maternus ſanguis, Vterus, Intelligentiæ, Cælum, Deus Optimus; vt certum eſt vnicuique, vbi ea omni labe caruerint, hominem perfectum conſtituere; ita vbi eorum aliquod, vel plura quomodocũque vitiata fuerint, humanum genus in varias monſtrorum ſpecies plane deformant. At de monſtrorum generatione ſpeciatim acturos, illud in primis, quotuplex, quæque ſit eorum communis origo, & cauſſa, explicare oportet. Qua quidem in re triplicem abſolute putamus fieri poſſe monſtrorum procreationem; vnam quidem ſupranaturalem a ſummo Deo in pœnam perpetrati ſceleris homines deformante; quod legimus in ſacra pagina Nabuchodonoſor [a] Regi contigiſſe: alteram vero infra naturam, a Dæmone malo illudente ſenſus humanos; vt accidit maleficio transformatis; tertiam autem mere phyſicam, ob aliquod vitium, ac impedimentum in principijs naturalibus humanorum corporum conformationi deſtinatis. Noſtri muneris non

Monſtrorum generatio triplex abſolute.

Supra naturalis.

a Dan. c. 4.

Infra naturã.

Phyſica.

Eligitur explicanda poſtrema.

eſt neque miraculoſam, neque illuſione a malo dæmone fictam monſtrorum originem perſcrutari; agemus autem ſolum de naturali. Monſtra vero quum in ſua phyſica generatione quatuor obtineant cauſſarum genera; vna tantummodo cauſſa efficiens reperitur, quæ eadem numero monſtris omnibus communis eſſe poteſt: Quum etenim monſtri forma eſſentialis vna ſit corporis figura, & conformatio; certum cuiuis eſt non vnam communem monſtris omnibus eſſe figuram, & conformationem; quando alia ſunt quadrupedia, ſine pedibus alia; alia brachiorum expertia, duplici alia capite, alia bicorpora, & alia conformationum aliarum. Materia vero monſtri communis vna eſt ſubcæleſte viuens, quæ non indiuidui, ſed generis habet vnitatem: monſtri vero humani materia omnes monſtrorum ſpecies recipiens nec ipſa eſt vna numero, nec ſpecie, ſed genere ſolum; nam pleraque monſtra humanorum homines ſunt; alia ex congreſſu hominis nefario cum belluis orta, quapiam ex parte humanam effigiem referentia, beſtiæ ſunt; alia ſemibeſtiales homines; vt [b] infra patebit. Cauſſa item monſtri finalis non eſt vna ſpecie, ſed genere tantum; immo vero duplex; conſeruatio alias ſolius ſpeciei eſſentialis, alias vnius generis; & vitæ operatio. Vna cauſſa efficiens Monſtris omnibus communis eſt tum Deus Optimus, tum Intelligentia motrix, tum etiam cœlum. At vero Deus Optimus cauſſa eſt remotiſſima, & communiſſima ſupernatura lis& ſupernaturaliter, ac eminenter concurrens cum omnibus agentibus infra ſe poſitis ad quorumlibet effectuum productionem; vt monuit aliquando [c] Ariſtoteles, aſſerens a Numine ſupra extimam lationem, vbi neque tempus, neq; motus, neque locus, neque corpus

Monſtrorum quatuor cauſſarū genera.

Cauſſa efficiens vna communis eſſe poteſt omnibus mōſtris.

Monſtra non omnia vniformia.

Materia non vna omnium monſtrorū.

Cauſſa finalis monſtrorum omniū non vna.

Deus vt mōſtrorū cauſſa.

Deus vbi Ariſtoteli.

b Cap. [5]

c 1. Co[el.] t. 100.

corpus, neque vacuum eſt, beatiſſimam, & ſibi ſuffi-
cientiſſimam vitam viuente, rebus omnibus alijs pen-
dere eſſe, & viuere, his quidem clarius, his autem obſcurius: cum ceteris autem agentibus Deum ſummum non phyſice, ſed eminenter concurrere diximus, quia ſine motu concurrit; omnis autem *d* actio phyſica vel motus eſt *e* Ariſtoteli, vel non ſine motu. Intelligentia vero infra Deum motrix cauſſa eſt item poſt Deum maxime communis, & remotiſſima omnium effectuum corporeorum; a qua veluti a principio & cœlum *f* Ariſtoteli, & tota natura dependet phyſice; *g* quia per motum a ſe in cœleſti corpore factum cuncta corpora conſeruat, & moderatur, generabilia vero etiam producit. Cœlum item eſt cauſſa tertio loco remota, & communium euentuum ſubcæleſtium *h* phyſica, & phyſice agens; quia & corpus eſt mobile, & non ſine motu operatur; quod alibi *i* docuit idem Ariſtoteles inquiens neceſſarium fuiſſe mundum hunc inferiorem contiguum extare ſupernis lationibus, vt omnis huius mundi virtus gubernetur inde. Verum quoniam decreto *k* Ariſtotelis cauſſæ communes, atque remotæ non pariunt exquiſitam propoſiti ſcientiam; propterea his omiſſis ad propinquas monſtrorum ſingulorum cauſſas accedamus, a quibus illorum differentiæ ſingulæ proueniunt.

d Gilb. porr. ca. de Actione

e 9. meta. t. 7.

f 2. Eudemior. c. 5. 12. meta. t. 38.

g 2. phyſic. t. 26.

h 1. Cœl. t. 5. & ſeq.

i 1. meteo. cap. 2.

k 8. meta. t. 12. 1. poſt. t. 19. 20. 23. 24. 2. phyſ. t. 38.

Actio phyſica eſt cum motu.

Intelligentia vt ſit monſtrorũ cauſſa.

Cœlum vt ſit monſtrorum cauſſa.

Cœlum non agit ſine motu.

Cauſſæ quæ con pariant ſcientiam.

Monſtrorum in humana ſpecie mutilorum realis exiſtentia ex hiſtoricis elicitur.

CAP. II.

NE quis autem arbitretur inuentas in *a* præcedenti libro Monſtrorum differentias eſſe quidem

a cap. 13.

dem intellectu excogitabiles, at reuera nunquam omnes in rerum natura fuiſſe, ac præſertim nunquam in humano genere compertas eſſe, aut inueniri poſſe; licet olim pleraque illorum exempla ex hiſtoricis [b] at- b 1. lib. tulerimus; operæ pretium, immo verius neceſſarium c. 3. duximus nunc diſtincte magis ſingularium ſpecierum monſtroſæ figuræ in hominibus realem exiſtentiam comprobare ex monſtris ortis maxime poſt aduentũ Chriſti Domini; nam ſuperiorum plurima nata ſunt ante Diuini Verbi Incarnationẽ. Sic ergo a monſtris mutilis exordio ſumpto ſpecialem hanc theoriam aggrediamur. Porro in Monſtrorum mutilorum genere Cteſias Gnidius in Perſicis aſſerit Roxanẽ Cambyſis vxorem peperiſſe puerum capite carentem: cui Magi dicebant, hanc prodigii ſignificationem eſſe, nullum regni ſucceſſorem a Cambyſe relictum iri. Dein Ioãnes [c] Gualtherius diligens Chroniſta ex Ru- c tom. 2. Chron. beaquenſe multa recenſuit inquiens, In pago Dirli- Chroni. Anno Dñi. ſtorf natus eſt puellus corpore quidẽ bene compacto, polit. 1492. cui tamen brachia, pedeſque ob naturæ defectum non conueniebant; dextra enim manus quum omnino deeſſet; eo loco, quo polles eſſe ſolet, carnoſus tumor inſtar verticuli, aut nucis paruæ eminebat; ſiniſtræ autem manus pars dimidia in tres tantum digitos, ſed plane coniunctos, vt pedes quoque in totidem digitos deſinebant: Educatus autem non tantum cibum potumque monſtroſis manibus capere; ſed numerare pecuniam, ſubducere rationes, eaſdemque elegantiſſimis litterarum characteribus rationum libro aſſignare potuit; quemadmodum alia omnia, quæ alias manuum auxilio ab hominibus fieri ſolent: Vixit vltra ſexaginta annos viuidus, ac obeſo corpo- 1503. ſenex. Infans etiam in Haſſia ceteris bene diſtinctis

mem-

membris natus eſt, auribus tamen, oculis, ac naribus omnino carens, ſolumque oris hiatum obtinens in facie. Alius Vuittembergæ ſine capite ortus. Pu- 1525.
ellus alibi poſtea exoritur, qui brachijs penitus or- 1528.
batus, reliqua corporis forma rectiſſima fruebatur; pedibus, quum ad vigeſimum ætatis annum perueniſſet, vice manuum mire vtebatur, accipiendo, ſecando, ori inſerendo, nec non etiam alea, & chartis colludendo: Hunc ſe Lutetiæ vidiſſe *d* Paræus confitetur quadragenarium; quadrato corpore, omnia quæ manibus perfici ſolent, munia obeuntem; humeri enim trunco, & capite, colloque vibrato ſecurim in palum oppoſitum tam certo, & valido ictu, quam manu quiuis alius vir eiaculabatur; aurigæ flagellum tanta vi diſtringebat, vt aere validius percuſſo reſonaret; ceterum pedibus edebat, bibebat, chartis luſorijs, & talis colludebat. Tandem latro, & ſicarius deprehenſus ex furca ſtrangulatus rotæ affixus eſt. Infelici natura benigna parens brachia, manuſque tradere noluerat, ne furta, & cedes patraret; in quæ tamen vitia ſeu ſiderum, temperamentiue inclinatione; ſeu potius mala educatione turpiter collapſus, meritas infami vitæ pœnas capite luit. Eius hanc effigiem antea vidimus.

d lib. 23. cap. 6.

In eadem ſpecie monſtri mulier eiuſdem agilitatis Paræo, & alijs viſa eſt, quæ manibus omnino carens, arrepta pede pluma litteras non tantum elegantiſſime pingere; ſed tractare colum, nere, nume-
1531. rare pecuniam, ac ſubtiliſſima quæque pedum digitis conficere potuit. Auguſtæ Vindelicorum [e] Delrij quoque teſtimonio mulier primo peperit caput humanum membranis inuolutum; mox bipedem ſerpentem, cui Lucij piſcis caput, corpus ranæ, pedes & cauda lacertæ; tertio porcellum. In villa Nepritz non procul ab oppido Vurtzenſi ad Moldam ſito natus eſt infans ſine pedibus Iobi etiam [f] Fincelij teſtimonio.

[e] Diſg. mag. to. 1 lib. 2. q. 14.

[f] lib. de mira.

My-

Myſenæ ortus eſt infans diuiſo in fronte craneo, vnico crure, ſine labijs, oris loco exiguum habens foramen, reliquo truncatus corpore. In ditione Principis Palatini Electoris, in pago Horcshan, in valle Zellina infans muliebri ſexu ortum habuit monſtroſo aſpectu, ſine oculis, carens auribus, aperto, & lato ore, corpore vbique lacero, ac in pleriſque membris excoriato ſimili. Vuidensbachi, quod parum a Schleuſinga diſtat, Fincelij quoque relatu, monſtrum natum eſt ex muliere, quod infantem abſque pedibus referebat, eorum loco habens demiſſam cuſpidem; a femoribus etiam cuſpides prominentes obtinens in hanc effigies.

Anno Dñi. 1552.

1553.

H Romæ

Romæ anno Domini M D LXXXV. viſus eſt
vir trigeſimum ſecundum natus annum, coxis, & cru-
ribus, pedibusque infantis nuper nati partes conſi-
miles magnitudine non æquantibus, ſupernis mem-
1554. bris debitam ætati molem obtinentibus. In Miſnia
infans natus eſt abſq; capite, oculorum effigie in pe-
ctore expreſſa, Fincelij relatu. Baſileæ infans natus
1556. eſt maſculus, carens auribus, earum loco habens duo
tantum foramina, ſic tamen clauſa, vt nihil inde au-
1557. dire potuerit: vixit octo menſes. Ibidem poſtea in-
fans etiã natus corpore ſatis quidem bene compacto,
ſed ſine collo, monſtroſa plane facie, oculis inſolitæ
magnitudinis, quaſi in fronte ſitis: ſuperior capitis
pars illi omnino deerat: in occipitio foramen erat ſa-

tis

tis amplum, ex quo ſanguinis aliquantulum fluebat, ſtatim ab ortu occidit. Paræo refente, qui ſe id monſtrum Lutetiæ vidiſſe teſtatur, puer nouem annos natus in Parpauilla pago, ſex a Guiſio oppido miliaribus, Petro Renardo, & Matre Marqueta genitus eſt, 1564. cui duo tantum digiti in dextra manu erant; brachium haud inuenuſte a ſummo humero ad cubitum vſque deformatum; ſed inde ad extremos duos digitos valde deforme viſebatur: cruribus carebat; quamquam a nate dextra pedis imperfecta quædam velut figura quatuor tanquam digitis diſtincta proferre ſe videbatur: a ſiniſtræ vero natis medio duo digiti proſiliebant; quorum vnus genitali virili haud erat abſimilis. Puellã ortam ſine brachijs, quæ pedibus omnia propemodum officia muliebria peragebat, nos Patauij habuimus non ita pridem a circulatore per orbem ſpectaculo propoſitam.

Romæ anno M D LXXXV. viſa eſt octennis puella decora facie, ceteris membris belliſſime formata, cui ab origine deerant crura, & coxarum partes inferiores. Reuera igitur ſunt monſtra mutila.

Origo, & prima cauſſa monſtri vniformis mutili educitur ex propriæ materiæ defectu.
CAP. III.

Pygmei cur non ſint monſtra.

MOnſtra in humano genere vniformia mutila non ſunt pumiliones, quos vulgo nuncupant Pygmæos; tum quia hi frequentes ſunt, & ex puſillis parentibus orti naturam non referunt ſuo fine vlla ex parte fruſtratam; tum quia nullam deformita-

tem

tem habent, nec vitium in cauſſis ſuis: ſed monſtra mutila ſunt, quibus cum turpitudine inſigni aliqua pars deeſt, vel adeſt imminuta: Horum originem referunt omnes in purum materiæ defectum; nec vlterius afferunt viri ſapientes, cuius materiei defectu, & quomodo talis defectus contingat in materia, confuſam nimium, ac rudem propoſiti doctrinam exhibentes: quum effectum non reſoluant in cauſſam primam; quod negocium iniunxit naturali Philoſopho *a* Ariſtoteles; quærere namque poſſumus quæ, quomodo, & cur deficiat materia in conſtitutione fætus aliqua determinata parte mutili. Nos hic diſtinguendum putamus; aliud enim eſt monſtrum mutilum, cui deeſt magna pars corporis, vt exos ille fœtus *b* Hippocraticus, expes puella, vir ſine brachijs, & caput membranis inuolutum partu editum ab Auguſtana muliere; aliud eſt monſtrum cui deficit non ita magna portio corporis, vt monoculus infans, vnimanus, auribus, naſoue ab origine carens: Profecto monſtrum magno truncatum membro naſcitur ſemper ex defectu materiæ, non quidem cuiuſcumque, ſed illius determinatæ, quæ illarum partium conſtitutioni proprie dicata eſt a natura, primam ſui originem habens ex eo, quod ſuperabundauit partibus eiuſdem ordinis in corpore parentum; ſcilicet infans exos in ſui conſtitutione non habuit in ſemine parentum eam portionem craſſam, quæ ortum ducere ſolet ex alimento redundante nutricatui paternorum, ac maternorum oſſium: defecit autem ea portio ſeminis parentum, vel quia nutricationi ſuorum oſſium ob aliquod vitium nihil ſuperabundauerit; vel quia ſuperabundans materia inepta fuerit ob ſui craſſitudinem, quæ in venas arctiſſimas regrederetur, per quas

Monſtra mutila, quæ ſint

Effectus in quam cauſſam ſint reſoluendi.

Monſtri mutili diuiſio.

Monſtra mutila quæ ſint ex defectu materiæ, & cuius.

Infans exos cur genitus.

Deficere cur poſſit determinata portio ſeminis.

a 2. phyſ. t. 27. & 38.

b ſect. 2. ...id. 2.

quas ad vltimam ſeminis prolifici officinam perueniре poſſet; vel quoniam ad teſtes delata in ſemen perfectum commutari nequiuerit, ſeu ſua, ſeu teſtium culpa; vel quoniam ab aliquo ſeu calore vteri nimio diſſipata, ſeu frigore ambientis concreta; vel quia in alium vſum conſumpta fuerit, reliqua ſeminis, & ſanguinis ſubſtantia bene ſe habente. Conſimiliter ſine coxis, & cruribus illa fere ſemipuella genita fuit ex defectu partis craſſioris genituræ parentum, menſtruique ſanguinis, quæ ortum habere debuit ex alimento ſuperabundante nutricatui crurium, & coxarum genitorum. Idem iudicium eſto de viro, & de puella ſine brachijs; mutili enim ortus eſt ex defectu materiæ illius particularis, quæ a partibus eiuſdem generis in corpore parentum effluere debebat, ortum ducens ex alimento earum nutricatui ſuperabundante: ſecus enim natura, quæ de poſſibilibus efficit quod melius *c* eſt, non monſtrum, ſed hominem perfectæ conformationis generare debuiſſet minoris quantitatis cum omnium membrorum apta proportione. Caput autem illud membranis inuolutum, quod ab Auguſtana muliere partu editum affirmatur, mihi purum caput non eſt; quia caput ſine corde, ac hepate phyſice viuere non poteſt multum temporis, nec in vtero; pars autem omnis formata eſt viuens *d* Ariſtoteli: ſed in ea mole cor, & hepar etiam fuere, aliaque principalia viſcera; licet facies totam materiam extrinſecus in formam capitis occuparet; reliquæ autem partes deerant in monſtro, deficiente materia ſpermatica, & ſanguinea, ex qua determinate generari debebant; vt pote originem trahens ab eo, quod redundare conſueuit nutricatui earumdem partium in corpore parentum: defecit autem, quia cōſumpta

Infans carens cruribus vnde ortum habeat.

Infantis abſque brachijs cauſſa originaria.

Natura ſemper efficit quod melius eſt, de poſſibilibus.

Caput membranis inuolutum quam naturam habuerit.

Caput ſine buſto, nec in vtero diu viuit.

c de an. ceſ. c. 10 1. polit cap. 5.

d de ge an. c. 4.

pta

pta eſt in ortum ſpontaneum ſerpentis, quem mulier illa poſt capitis monſtrum peperiſſe dicitur; & in conſtitutionem animalis alterius bruti, quod poſt ſerpentem edidit in has effigies.

Abire autem parentum ſemina ex mala ſiue ſua, ſiue vteri qualitate in materiam, ex qua ſerpentes in vtero ſponte naſcantur, nouum non eſt, eo experimento comprobatum, quod [e] Paræus a [f] Leuino recepit in hanc ſententiam ſcribente, Superioribus annis me vſa eſt medico mulier quædam inſularis, quæ ex congreſſu cum nauta quum concepiſſet, celeriter illi adeo aluus intumuit, vt ad præſcriptum a natura

Ex ſemine in vtero mulieris ſerpentes gigni quomodo poſſint.

e li. 19. c. 3.
f de oc. na. mir.

natura vſque terminum geſtando oneri non videretur ſuffectura: nono menſe exacto obſtetricem accerſit, moxque poſt validos conatus, & enixus excluſit primo informem carnis concretionem, duabus vtrimque anſis in brachiorum longitudinem, & modum exporrectis præditam, & a vitali quodam principio ſe ſpongiarum, & vrticarum more motitantem, ac palpitantem; poſt modum delapſus ab vtero ſerpens eſt roſtro adunco, longo, teretique collo, oculis vibrantibus, cauda acuminata, eximiaque pedum agilitate; qui ortus fremitu, ſibiliſque totum cubiculum impleuit in omnem ſe partem proripiens, vt latebram nanciſceretur; ſed ipſum mox vnanimi impetu facto quæ aderant mulieres puluinis coniectis ſuffocarunt: tandem miſella multo labore fracta fætum maſculum peperit adeo male multatum, & excarnificatum ab eo ſerpente, vt ſtatim baptizatus interierit. Monſtrum autem vniforme minori portione truncum, vt puer vnimanus, ſemipes, monoculus, naſindigus, auricaptus, & id generis, oritur ex defectu materiæ, quæ ſuam originem traxit a reſiduo alimenti ſuperabundante nutricatui conſimilium partium in corpore parentum; ſecus enim ſi materia menſtrui, vel ſeminis, vndecumque a parentis corpore prodiret, apta eſſet ex qua in vtero virtute ſeminis vnaquæque fætus particula conſtitueretur, nunquam ex defectu materiæ monſtrum mutilum oriretur, potiſſime truncum parte puſilla, vt manu, auribus, naſo; nam poterat fætus a natura, vbique de poſſibilibus efficiente quod melius eſt, paullo minor conſtitui corpore toto, ex alijs partibus deſumpta portiuncula materiæ in deficientis membri conſtitutionem. Quod latius explicauimus in opere de *g* perfecta conſtitutione hominis in vtero. *Se-*

Mola miræ formæ.

Non ex quacunque portione ſeminis aut menſtrui fieri quamcunque partem fætus

g cap. 11

Secunda cauſſa, & origo monſtri mutili oſtenditur eſſe ex debilitate, ac defectu virtutis formatricis.

CAP. IIII.

MOnſtrum idem vniforme aliquo membro mutilum, vt puer vnimanus, vnipes, monoculus, naſicarens, aurindigens, præter materiæ illarum partium propriæ defectum, ab aliqua ex propoſitis cauſſis prouenientem, fieri etiam poteſt ob imbecillitatem virtutis formatricis eorumdem membrorum: ſi etenim pars illa ſeminis parentum ſpirituoſa, cui vim conſtitutiuam fætus ineſſe vidimus, imbecilla fuerit; reliquas partes efformare poterit, præter eas, quæ monſtro deſunt: determinate vero potius has quam alias efformare deſinit ob imbecillitatem multiplici de cauſſa: vna quidem eſt, quia portio ſeminis parentum ſpirituoſa, cui proprie talium membrorum efformatio demandata eſt, quum habeat originis ſuæ materiam a conſimilibus generantium membris; ſi quapiam ex allatis cauſſis in tota ſeminis maſſa fœtum conſtituente non reperiatur, vim ea maſſa non habebit eas partes in fœtu generandi; vt pote carens temperamento ſimili, quo earum partium naturam conſtituat: Quæ cauſſa belle ad efficientis defectum redigitur, vt prior ad inopiam materiæ. Altera vero eſt, quia in maſſa ſpirituoſa ſeminis ea portio, ad quam eiuſcemodi membrorum efformatio pertinet, ſit vel nimio calore vteri diſſoluta, & eneruata; vel nimio ambientis frigore proprio calore priuata, a quo fecunditatem habebat *a* Ariſtoteli; alijs partibus ſeminis intactis; vel etiam quia non vltimum ſeminis complementum in teſtibus habuerit;

Vt monſtrum deficiens oriatur ex defectu virtutis formatricis.

Semen vnde fecunditatē habeat.

a 2. de Gen. an. cap. 3.

vel demum quia olim a partibus conſimilibus in parente, quarum nutricatui ſuperabundauit, vi tertiæ coctionis non adepta fuerit exactum illarum partium temperamentum, quo ad conſimiles in fœtu procreandas indiget ceu neceſſario penitus inſtrumento. Id autem vitium ſimul ineſſe debet cum paterni, tum etiam materni ſeminis illi portiunculæ, quæ a conſimilibus parentum membris materialem originem ducentes, conſimilium membrorum fœtus conſtitutioni a natura deſtinantur: Quod quia raro admodum contingit, ideo frequenter monſtra non oriuntur, paterno ſemine materni vitia ſæpenumero corrigente, atque non raro viciſſim materno ſpermate paternæ genituræ defectum ſupplente. Tertiam cauſſam refert [b] Ariſtoteles in caloris, quo ſemen pollet, exceſſum, aut defectum inquiens, *Ineſt hic calor in excremento ſeminali, tantam, talemque habens motionem, & actionem, quanta modice ad quamuis corporis partem accommodetur. Quod ſi vel deficit, vel excedit, rem, quæ fit, aut deteriorem efficit, aut læſam, & mancam.* Atque hac ſane ratione ortum reor monſtroſum puerum, quem anno Domini M D LXXIII. Paræus [c] Lutetiæ vidit nouem annos natum, in Parpauilla pago, ſex a Guiſio miliaribus, Petro Renardo, & matre Marqueta genitum; cui tantum duo digiti in dextra manu erant; brachium haud inuenuſte a ſummo humero ad cubitum vſque deformatum; at inde ad extremos duos digitos deforme valde viſebatur: cruribus carebat; quamquam a nate dextra pedis imperfecta quædam veluti figura quatuor tanquam digitis diſtincta proferre ſe videbatur: a ſiniſtræ vero natis medio duo digiti proſiliebant, quorum vnus genitali virili haud erat abſimilis. Cuius hæc erat effigies,

Vnius parentis ſemen alterius vitium corrigere poſſe.

b 2. de gen. an. cap. 4.

c lib. 24. cap. 6.

Ter-

Tertia cauſſa, & origo monſtri mutili ſtatuitur in anguſtia vteri, ac loci fœtum continentis.

CAP. V.

SEd trunca etiam hominum corpora quibuſdam partibus oriuntur nullo materiæ defectu, nullaque virtutis agentis imbecillitate, ob ſolam vteri, membranæve fætum ambientis anguſtiam in ea regione, quæ conſtituendæ partis in conceptu locus eſſe deberet: ſi namq; vterus quapiam in parte ſui nimis coarctetur, aut ob aliquem tumorē ſcyrrhoſum,

Cauſſæ vterum anguſtantes.

ſiue in ſua ſubſtantia natum, ſiue in tunicis intra eum ſitis, & embrio circumpoſitis: ſiue in viſceribus extra vterum degentibus, ſed illi propinquis exortũ, a quo comprimatur: aut ob nimis arctam ventris adſtrictionem ſtudioſe a muliere factam, ſeu conceptus occultandi cauſſa, ſeu quauis alia ratione: aut ob placentæ nuncupatæ, aut molæ cum fœtus coniunctæ immodicum incrementum: aut quia duo ſint fœtus magni, pluresve duobus in vtero; nequeunte materia in ijs anguſtijs locum habere, in quo determinata pars illa fœtus generetur; vel conſumitur in halitus, vel in humores diffluit, vel in membranas fœtum ambientes, ſiue placentam, ſiue in alias partes coſimilis naturæ alio loco ampliori genitas commutatur; vel demum intra vicinarum partium cauitates, ac laxiorem ſubſtantiam introducitur; fætu a natura mutilo ijs membris, quibus in amplo loco conſtituendis ea materia deſtinata fuerat: Et hac ſane ratione fœtus expes, auricaptus, abſque brachijs, naſindigus conſtrui poteſt; ac tunc maxime, quum duo, vel plures conceptus iuſtæ molis fuerint in vtero.

Quarta mutili monſtri cauſſa & origo ad materiæ ineptitudinem redigitur. C A P. V I.

SI quando autem vtero exiſtente ſatis amplo, & expedito; virtuteque formatrice valida, & integra; quin & materia debitæ quantitatis; aliqua tamen materiæ portio inepta fuerit, quæ animetur, & in ſubſtantiam viuentem conuertatur; aut quæ animata determinati membri figuram induat, ſiue quia vltimas diſpoſitiones, ac temperametum neceſſarium ad animam, vitamque, aut membri figu-

Ineptitudinis materiæ fætus cauſſæ variæ.

ram ſubeundam non habuerit: ſiue quia tales diſpoſitiones, ac huiuſmodi temperamentum, ob aliquam intemperiem ſibi quomodocumque ab ambiente corpore impactam, amiſerit: quando actus actiuorum Ariſtoteleo [a] decreto non fiunt niſi in patiente diſpoſito, & in propria vniuſcuiuſque materia, quæ non niſi per vltimas diſpoſitiones determinatur ad vnũquodque, ex ſe indeterminata exiſtens ad omnia; proinde ceteris materiæ portionibus bene ſe habentibus monſtrum in vtero conſtituitur ſine illo membro, cui conſtituendo pars illa materiæ inepta ſecundum naturam ideo deſtinata erat, quoniam ab eiuſdem generis membro parentis ſuam originem, & per eam conſimile temperamentum temperaturæ partis gignendæ habens, in eo vltimam ad eius naturam induendam propenſionem obtinere debebat.

[a] de an. t. 4. 26.

Actus actiuorum in patiẽte diſpoſito fieri.

Materia ex ſe indeterminata, vt determinetur.

Materiæ ineptitudo vt ſit monſtrorum cauſſa.

Hac de cauſſa vnoculus infans oriri poterit ſine alterius veſtigio, vnipes, vnimanus; immo vero etiam carens inſigni mole corporis, vt captus brachijs, & cruribus, coxiſque.

Quin-

Quinta monſtri mutili cauſſa, & origo eſt ex parente itidem trunco. CAP. VII.

Cur, & quando ex monſtroſis parentibus mõſtroſi filij naſcantur.

PОrro ſi parentes ambo truncati fuerint eadem aliqua ſuorum corporum parte ab origine; atque adeo in genere monſtri contineantur; neceſſario prolem monſtroſam ſuſcipient eadem parte carentem; quippe conceptui nec a patre proueniet pars illa efficiens ſpirituoſa ſeminis, cui dicata eſt eiuſmodi membri conformatio; nec a matre materia eidem parti conſtituendæ neceſſaria: Quocirca ex duobus vnoculis, aut vnimanis, aut crruricaptis, brachijsue caren-

carentibus partus omnes enaſcentur neceſſario monſtroſi, monoculi, vnimani, crurindigi, brachijſue capti: ſi ergo carenti brachijs illi ſicario Lutetiæ ſtrangulato nupta fuiſſet mulier illa, quæ [a] Parei teſtimonio viſa etiam Lutetiæ fuit non ita pridem ſine brachijs orta; ex tali coniugio non niſi proles brachiorum exors exoriri potuiſſet.

[a] li. 24. 6.

Sin autem vtrique parentum eiuſdem membri mutilatio poſt ortum morbi alicuius ſæuitia contigerit, non erit neceſſarium ex illis monſtroſam pariter ſobolem procreari; poterit monſtroſa tamen ex illis itidem ſoboles prouenire ob cauſſam nuper allatam: At vero non erit hoc neceſſarium, quia fieri mutilatio

Ex monſtroſis parẽtibus cur & quando filij non monſtroſi oriãtur.

tio potuit in parentum corpore quando iam ad eorum teſtes,& ad venas prope ventrem peruenerit materia ſeminalis cum ſanguinea, quæ ſperabundauerat olim nutricatui earum partium, quibus poſtea parentes orbati fuere; tunc enim ex mutilis parentibus integra poteſt exoriri ſoboles; quo nomine [b] Ariſtoteles alicubi vere dicere potuit taurum a caſtratione vaccam impleuiſſe; tunc enim vaſa eiaculantia inter teſtes & penem media taurus ille ſemine plena obtinere potuit, quod vel exectis teſtibus in vterum feminæ iaculari valuit, & ex illa prolem integram ſuſcipere: Tale quid enim cani cuidam contigiſſe olim audiuimus a Papyrio Caballetto præclaræ indolis viro; canem ſcilicet Veneris œſtro percitum, dum femellam ſui generis ad coitum inſectaretur, inuitis catellæ dominis, intra valuæ cuiuſdam anguſtias comprehenſum medium, ac vi detentum forcipe ſtatim ab hero catellæ teſticulos amputatum, & illico dimiſſum, a caſtratione cum obuia ſibi cane venerem non detrectante corpus miſcuiſſe. Sin autem vni tantum ex parentibus membrum aliquod defuerit, ſi quidem femina ſit carens aliqua parte, præſertim non ſpermatica, vel ex vtroque genere partium conſtituta, neceſſario fætus enaſcetur monſtrum eadem parte truncum; quia materia illius membri conſtitutioni apta non niſi a matre integra ineſt ſuam originem ab eius parte conſimili obtinens: neque huic defectui cõſulere poterit maſculi ſemen, quia id in materiam carnoſarum partium illi membro neceſſariarum concedere non valet. At vero ſi pater fuerit homo aliqua parte mutilus, is ex femina integra poterit quidem monſtrum æque truncum procreare; at non neceſſario mutilam prolem ſuſcipiet, quia vbi

Taurus caſtratus quomodo vaccã potuerit grauidam efficere.

[b] 1. de gen. an. c.

Canis caſtratus venerem exercuit.

Paternum ſemen quando ſupplere nequeat defectũ maternæ materiæ.

deficit

deficit ſpirituoſa pars paterni ſeminis illius membri formationi deſtinata, præſto eſſe poteſt a conſimili parte materni corporis materialem generationem habens feminei ſpermatis ſpirituoſa portio, quæ in eius membri conformatione ſuppleat defectum patris; qua ratione c Ariſtoteles alibi monuit ex læſis parentibus interdum læſos, interdum non læſos filios prouenire. Ita ergo ex coitu cum monſtro mutilo monſtrum conſimile generatur.

Femina cur poſſit omnē maſculi defectū ſupplere.

.de gen. .cap.3.

Sexta cauſſa, & origo monſtri mutili ad morbum fœtus attinere dicitur. C A P. V I I I.

POſtremo loco monſtroſus partus ab integris parentibus edi poterit, nulla vel deficiente, vel inepta materia; nulla continentis vteri anguſtia; nullaque virtutis formatricis imbecillitate; vbi fætus integer efformatus in vtero aliquem morbum patiatur; quo integra illius aliqua pars abſumatur: Vt enim homines adulti luis Venereæ veneficio plerique nares amittunt, ac virile membrum; vtque ſphaceliſmo integris brachijs aliquando, vel cruribus priuantur; vtque nimio frigore nonnulli pedibus truncantur; vt alijs membris ferro amputantur, igneue conſumuntur; qui omnes obducta vulneri, vlceriue cicatrice, monſtra mutilata nobis apparent; ita ſane tenerrimum fætus corpuſculum in vtero aliqua parte detruncari valet, ſiue adurente inflammatione conſumpto pede, ſiue corrodente humore aliquo exeſa manu, ſiue ſphaceliſmo abſumpta virga, ſiue quomodocumque aliter alia parte detracta; qui morbus a natura, f Hippocrati medicatrice, mox qua qua ratione curatus, obducta corpori fætus cicatrice, relinquitur puellus truncus, qui ſuo tempore naſcitur mon-

Monſtrum vi morbi oriatur.

. epid. .5.

ſtrum eo membro deſtitutum. Raro autem contingit exoriri eiuſcemodi monſtrum, quia raro contingit fætum in vtero tenellum adeo graui morbo affici, & non interimi, ſed ab amiſſo vi morbi membro integro obducta corpori cicatrice conualeſcere. Sic igitur ex vi morbi oriuntur pleraque monſtra mutila.

Monſtra mutila ex imaginationis parentum vi exoriri non poſſe, CAP. IX.

NEque vero pleriſque alijs aſſentimus, quibus omnia cuiuſque ſpeciei monſtra, atque adeo mutila, vi vehementioris phantaſiæ parentum enaſcuntur: Quum enim phantaſia quantumuis intenſa vim non habeat detrahendi quidquam materiei generandi conceptus: nec virtuti generatrici: nec formatrici ſeminis: nec loci amplitudini, vterum nimis quam par ſit anguſtando: nec ſanitati fætus, morbum membrorum conſumptorem procreando: ſed ſolum valeat figuras, & colores partium variare vehemens imaginatio: liquido iam patet nullum ab ea monſtrum mutilum poſſe procreari: at omnia in eo genere fieri a cauſſis antea propoſitis cum ſeorſum acceptis, tum etiam multo magis ſi plures in vnum conuenerint, ſiue in eadem parte, ſiue in pluribus: ſiquidem trunci monſtroſe a natura homines ſunt ſimul pluribus membris carentes: quorum vno vteri anguſtia deſtitui poſſunt, altero vi morbi priuari, altero defectu materiæ orbari, altero imbecillitate agentis cauſſæ ſpoliari: & ita de alijs. Ita ergo ex tot cauſſis phyſice naſcuntur omnia monſtra mutila: quorum originem Clariſſimi viri indifferenter referunt in vnum materiei defectum.

Monſtri vniformi.

Mon-

Monſtri Vniformis excedentis realis exiſtentia ex hiſtorijs item comprobatur. C A P. X.

AT in eodem genere monſtri vniformis ex aduerſo multa reipſa comperiri monſtra in aliqua parte aut ſecundum numerum, aut ſecundum molem mirabiliter excedentia, ijſdem historicis confirmari poteſt; namque apud eũdem Ioannem Gualtherium Infans duplici capite ortus eſt. Quin etiam Theodoſio imperante, Arcadio, & Honorio Coſſ. in orientali plaga in caſtello Emaus Paleſtinæ natus eſt puer ab vmbilico deorſum vnum corpus obtinens, ſurſum bicorporeus, duo habens pectora, duo capita proprijs pollentia ſenſibus adeo diſcreta, vt altero comedente, ac bibente, alterum abſtineret monſtri caput; altero vigilante, alterum ſomnus oppreſſum detineret; licet nonnunquam ſimul dormirent, ſimul colluderent inuicem; ſed & inter ſe aliquando rixabantur, ſeque inuicem percutiebant. Vixit monſtrum fere biennium; & alter ſemipuer alteri mortuo quatriduum ſuperuixit. Huius monſtri teſtimonium perhibuit D.[a] Auguſtinus luculentiſſimum.

Anno Dñi. 140, 398.

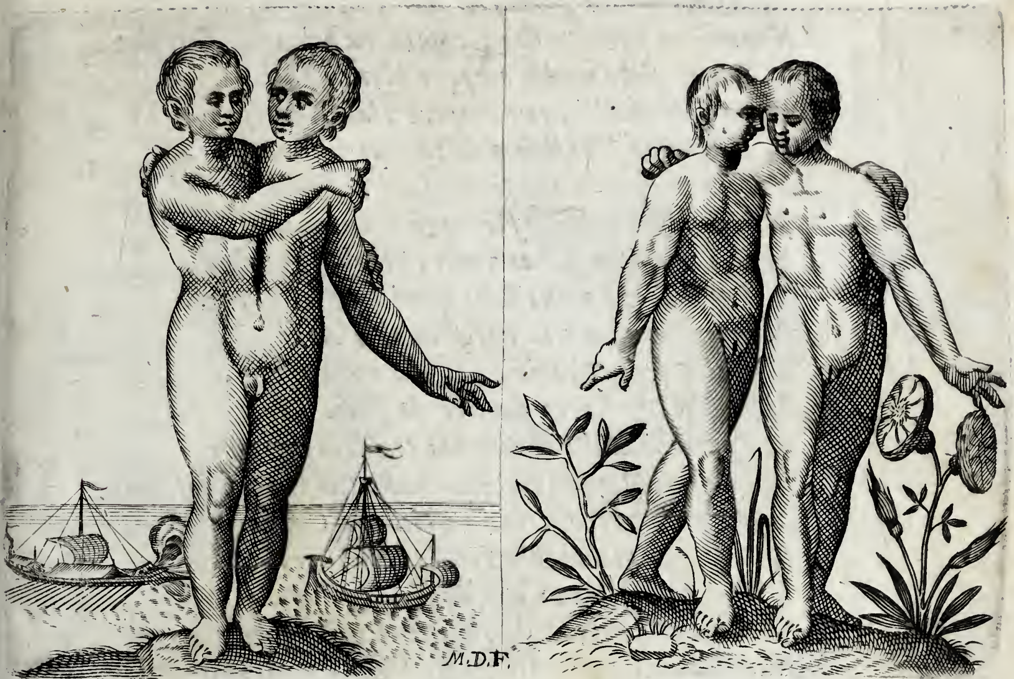
[a] ... 16. Ciu. cap.8.

Conſtantinopoli puer natus eſt quatuor pedes habens. Alter duos vertices a natiuitate obtinuit. In Thracia pariter natum infantem quatuor pedes habentem populi viderunt. Alterum ibidem duo capita gerentem; quorum vterque ferro conciſus eſt. 601.
Henrico Tertio imperante in confinio Normanniæ, ac Britanniæ portentum viſum eſt in vna, vel potius in duabus mulieribus; erant duo capita, & quatuor brachia, cetera gemina vſque ad vmbilicum: inferius ſingula omnia, comedebat, ridebat, loquebatur vna, dum altera interim abſtineret, fleret, atque 1044.

taceret; ore gemino comedebatur, ſed vno meatu venter eijciebat; vni defunctæ ſuperuixit altera pene triennio mortuam portans, denique pondere molis, & nidore cadaueris occubuit. Hiſtoriam texuere quoq; Vincentius ex Guillerino, & Matthæus Palmerius, quamuis tempus natiuitatis varium reddant. lib. 2 cap. 38

1063. Conſtantiæ ad lacum Acronium nati ſunt duo infantes, maſculus & femina, duobus capitibus, quatuor brachijs, totidemque pedibus, membris omni-
1104. bus abſolutis, ſed coniunctis corporibus imo ventre
1112. circa vmbilicum. Homines alibi poſtea nati bicipites. In Anglia ortus eſt puer geminus a clune vſque ad ſuperiores partes ita diuiſus vt duo haberet capi-
1118. ta, duo corpora integra ad renes cum ſuis brachijs,
1297. qui triduum ſuperuixit. Monſtrum etiam Namuti exortum eſt infantem bicpitem referens tam ſexu du-
1310. plicem, quam ceteris partibus, ſola corporis compage ſimplicem. Noui ex Annalibus Dominicano-
Anno Dñi. rum Colmarienſium Mulierem in Scleciſtat peperiſ-
195. ſe puerum cum duobus pitibus. Trithemius in Chron. Sponheimenſi ad ann. 1236. Hoc anno q. fuit Iuari Abbatis in villa Gebrad natus eſt puer maſculus biceps monſtroſus valde, vixitq; menſib. ſex & q. dieb. cuius duo erant capita a parte poſteriori ſibi oppoſita, vnum vero corpus, duo ventres confuſi, & inferius mirabiliter in vnum redacti, pedes duo.

In

1316. In agro Florentino puer natus bicorpori effigie, geminis capitibus, quaternis manibus, circa genitales partes ita connexus, vt in duos tantummodo pedes terminaretur; a partu matris paucos dies vixiſſe perhibetur: de quo *b* Franciſcus Petrarcha Lyricorum italorum Summus meminit, aſſerens, eiuſdem monſtri effigiem Florentiæ in Hoſpitali ad ſcalas exculptam, epigramma ſequens inſcriptum habere. *b* lib. 4. rer. memorand.

„ Hac Petrus Pauluſque, vno ſub corpore bini,
„ Fabrica naturæ mira iacemus humo.
„ Cuique ſuum fuit & manuum, fuit oris opuſque;
„ Veſicæ, aſt vnum ventris opuſque fuit:

„ Iunxere

„ *Iunxere extremæ partes nos corporis ambos*
„ *Quas neuter ſimul, & dicat vterque ſuas.*
„ *Neutra ex parte pedes; capita ex vtraque fuerunt*
„ *Bina; ſed e medio corpore planta fuit.*
„ *Bina fuit medio, quæ corpore planta deorſum*
„ *Pendebat, ſurſum quinta erat vna manus.*
„ *Non vero nobis vnus ſomnuſque, cibuſque,*
„ *Nec riſus nobis, fletus & vnus erat:*
„ *Somno membra dabat vnus, ridebat & alter,*
„ *Sugebatque vnus flens quoque & alter erat.*
„ *In Florentina natos nos fluminis Arni*
„ *Valle dedit Patriæ, nos pia cura Patris.*
„ *Inde alti, & Sacro pariter de fonte leuati,*
„ *Viximus ambo decem bis totidemque dies.*
„ *Quid nunc Neptunum, quid nunc Ianumque bifrontē*
„ *Miraris? Stygij terna quid ora Canis?*
„ *Et quid Geryonis tria corpora? ſcilicet vnum*
„ *Nos corpus, binas nos animaſque lege.*

De hoc etiam monſtro Kornmannus libro ſuo de Miraculis viuorum. In pago Vallis Arni ſuperioris nomine Tertanio mōſtrum exortum eſt duos puellos vno vmbilico ad inuicem iunctos habens, cui ab vno latere & genitalia erant membra, & bina quoque pendebant inualida crura; ab altero vero latere crus ſolum exibat imperfectum; fuitque monſtrum hephe-
1389. merum. Alibi natus eſt in Italia infans ſub vno capite quatuor brachia, totidemque crura diuaricans; cui vita exiguo tempore durauit; dequo & Ambro- *c* li. 24, c.
Anno Dñi. ſius [c] Paræus, & [d] Ioannes Riolanus Fil. teſtimo- *d* de mōſtr. Lut. cap. 8.
nium perhibuere. Puella biceps in Boioaria Aquilonari inter Danubium, atque Alemannum fluuios
1413. in Sanderſdorf nata eſt in mola pagi, quæ & quaterna brachia, bis geminas manus, & totidem pedes habuit.

habuit. In agro Piceno exortus eſt infans dentibus ſex, & facie inſolitæ magnitudinis. Bernæ puella
1472. orta eſt vno capite, duabus poſterioribus corporis
1475. partibus, totidemq; pudendis.

In Veronenſi agro infantes feminæ duæ natæ ſunt binis genitalibus, duplici ventre quaternis brachijs, ſed ſibi dorſo ab imis humeris, vt inquit Paræus, ad nates vſque arctiſſime cohærentes; quod monſtrum parentes diu multumque per Italiæ vrbes, quæſtum inde ſibi comparantes circumtulere.

In

In pago Rorbachio non procul ab Heydelberga,
1486. Paræi etiam relatu, gemini vtriuſque ſexus obuer-
1487. ſis tergoribus annexis orti ſunt. Biceps infans Pa-
tauij natus eſt, in quo præter naturæ luxuriem nihil
aliquoquin fuit fœdum aſpectu. Romæ gemini or-
1493. ti ſunt, ſimulque vno corpore coniuncti, aduerſis
inter ſe manibus, ac facie; qui pauculos vixerunt
dies. Berheldiæ in ditione Principis Palatini Elec-
toris nati ſunt gemini pectoribus ſibi affixis, vnico
vmbilici dependentis vinculo conſtricti. Germaniæ
in oppido ad ſyluam Hirciniam ſito infans duobus
capitibus, quatuor manibus, & duobus pedibus na-
tus

tus eſt. Prope Vuormatiam ad dextram Rheni par- 1495.
tem in Villa Birſtad, quæ ſita eſt inter Vuormatiam, & Benshaim, mulier quædam enixa eſt duas puellas corporibus integras, ſed in vertice fronte tenus inſeparabiliter connexas, & ſeſe mutuo inſpicientes; eas [e] Munſterus Maguntiæ ſe in ſua Coſmographia ſcribit vidiſſe ſexennes; cogebantur ſimul incedere, ſimul cubare, ac ſurgere; & quum vna procederet, altera retrocedebat: naſi vtriuſque ſe ſe fere contingebant: oculi vero non in directum, ſed in latera tantum torqueri poterant. Vixerunt ad annum decimū; quo tempore, quum vna defuncta reſecaretur a ſuperſtite, viua hæc aut ex accepto in capite vulnere, aut potius ex vulneris fœtore & putrefactione corrupta in cerebro, paullo poſt etiam diem obijt extremum; cuius imaginem paullo ſupra vidimus. In ditione 1498.
Vuerdemberga monſtrum feminei ſexus ortum eſt duplici capite, quaternis brachijs, pectore, ac ventre vno, pedibus duobus. In agri Tigurini pago Goſſauu apud Heluetios mulier honeſta maſculos duos duobus capitibus, vno quidem corpore, vmbi- 1403.
lici vinculo coniunctos, quatuor manibus, & quaternis pedibus enixa eſt. Colmariæ Imperialis Alſa- 1514.
tiæ oppidi ad Illum fluuium ſiti natus eſt infans virili ſexu, ex cuius pectore aliud integri hominis, eiuſdemque ſexus corpus omnibus membris abſolutum ad genua vſque propendebat, ſolo capite in alio corpore infixo. In Germania viſus eſt iuſtæ vir ætatis, 1516.
cui aliud caput ex vmbilico exertum prominebat; quod in morem ſuperioris etiam cibum aſſumebat: Huius meminerunt itidem Iacobus [f] Rueffus, & 1519.
Ambroſius [g] Paræus.

b. 3. p. .
b. de ni. cō.
b. 24. . 2.

L Ianus

Ianus Vitalis Panormitanus in ſuo Teratorizione de monſtro iſto, e cuius pectore propendebat collotenus abdito capite alter infans ait,

„ *Ecce oritur, dictu horreſco, prope curua cauernæ*
„ *Ora puer mentis mens haud ignara Deorum*
„ *Protinus ergo ingens telluris creuit aceruus*
„ *Tollitur ex ima gramen compage reuulſum*
„ *Mox ruit abrupto cumulo; mirantur ariſtæ,*
„ *Mirantur glebæ, Cyprios tum terra capillos*
„ *Decepit, aurati dudum patuere cylindri*
„ *Nec monſtris ſimiles pauidis, creſcitque tuendo*
„ *Ocius, & truncum ſub pectore librat inanem*
„ *Egreſſus puer, & ſine nomine pectore corpus*
„ *Imminet, huic collum caput eſt, & brachia parua*
„ *Pro manibus ſunt, terga polum ſpectare videntur.*

Ex

Ex Sabaudia in Heluetiam migrauit quidam iuſta 1525.
ætate, integra forma, membris bene compactis, ex
cuius tamen ventriculo præterea aliud hominis cor-
pus ita propendebat, vt caput totum, atque brachia
ſola deeſſent: circumtulit vir bonus hanc molem ma-
gno hominum vndique confluentium ſpectaculo, &
admiratione, per regiones diuerſas ex corpore mira-
bili quæſtum faciens.

In Hirciniæ ſyluæ quodam pago non procul a
Kniebis infans monſtroſus natus eſt virili ſexu, in 1529.
cuius corpuſculo circa pectus aliud præterea corpus
membris omnibus abſolutis propendebat ad genua
vſque, ſolo capite in alio corpore tecto. Peruenit 1531.
hoc monſtrum ad virilem ætatem pererrans orbem.
Prope Eſſelingam Neccari natus eſt infans vno ca-
pite, quatuor aures, quaterna brachia, biſgemina
crura, totidemque pedes obtinens; cuius & Iouianus
b lib. 24. Pontanus, & b Paræus etiam meminiſſe videntur,
cap. 2. non geminato aurium ordine. In Heluetiæ pago
Goſſauu, prope Groningam ortus eſt infans duobus
capitibus, ternis brachijs, totidemque pedibus.
Theani Sidicini Rueffi relatu natus eſt infans, mani-
bus quatuor, pedibuſque totidem, capite & ventre
vno, binoque membro femineo.
In oppido Seckingen, prope Baſileam ad Rheni ri- 1534.
pam ſito, gemini nati ſunt coniunctis lateribus, qui
propter matris grauiter parturientis anguſtias ni-
mium compreſſi, fere oppreſſi non diu vixerunt. Bre- 1535.
mopyrgi Marchiæ vrbe, notante Fincelio, natus eſt
infans ita in corpore circumflua, & laxa carnis mole,
vt militari ſago Germanico indutus appareret. In 1536.
agro Tigurino natus eſt infans ei plane ſimilis, qui in
Heluetijs etiam, in pago Goſſauu ante ſexcennium

ortus eſt, vno corpore ſcilicet, duobus capitibus, tribus manibus, totidemque pedibus. Natus eſt homo,
1538. & ad perfectam viri ſtaturam excreuit, capite, ac humeris tantummodo geminus, ita vt caput alterum ante, alterum retro proſpiceret, mira inter ſe ſimilitudine; barbis etiam, & oculis ſe ſe mutuo referentibus; idem erat vtriſque cibi appetitus, vox ſimillima; idem vxoris, quam monſtrum habebat, deſiderium; eadem excernendi cupiditas: annum excedebat trigeſimum.

Simile

Simile monſtrum in Bauaria conſpectum eſt; fuit mulier viginti ſex annorum, duobus capitibus, quorum vnum ſatis deforme erat; hæc dum mendici habitu oſtiatim ſibi victum quæreret, ne grauidæ conſimilia monſtra id admirantes parerent, dato viatico iuſſa eſt e finibus abire. Fœtum natum vidit Haſ- 1540.
ſia geminis capitibus reflexis in dorſum; quorum ſe ſe facies obuerſæ inuicem minaci vultu conſpexerunt. Friburgi Myſorum editi gemelli totius thora- 1541.
cis anterioris cohæſu inuicem iunctis. Textoris vxor in Miſniæ Friburgo in vico Franciſcano gemellos peperit anterioribus corporis partibus in mutuo complexu coniunctos. In Ducatu Vuirtembergenſi 1542.
nati ſunt gemini coalitu pectoris ad vmbilicum vſque connexi. Schauffiæ Heluetiorum ortæ ſunt in- 1543.
fantes duæ vno ſolido corpore a collo ad vmbilicum vſque, vmbilici ſubtus vinculo propendente; ceterum capitibus geminis, quaternis brachijs, totidemque pedibus monſtrum pollebat. In pago Rinach non procul a Baſilea Rauracorum, mulier geminos edidit concretis corporibus duobus ſupra vmbilicum, quaternis brachijs; quæ tamen corpora a lumbis in duos pedes coniuncta deſinebant; fuit Monſtrum à Munſtero deſcriptum, & poſtea quoque a Stumpfio. Mediolani, referente [i] Cardano, puella biceps orta eſt, reliquis membris vnum corpus referentibus; nam bina crura, bina brachia, vulua vna fuit: Sed quum Gabriel Cuneus Chirurgus mortuam diſſecauiſſet, primo quidem gulam interiorem (ſunt qui Meri vocant) & cum ea ventriculum inuenit duplicem; qui tamen in fundo coibant; ibi etenim pylorus vnus; nihilominus ex eo inteſtina gemina exoriebantur, vt illorum vterque ordo duplicatus eſſet,

[i] ...ib. 14. ...r. var. ...p. 77.

vno

vno excepto recto, in quem vnum coibant omnia, qui ad vnum anum terminabatur: erant autem fœces in ambobus inteſtinorum paribus: Pulmones gemini viſebantur, atque hi nulla ex parte in vnum coibant; Cor paullo altius quam in alijs eſſe ſolet Υ litteram græcam referens bifidum ſcilicet; ſed tamen in vna ſede; an vterque ventriculus ſuperior in eo eſſet, non explorauit: Iecur craſſum, valde oblongum, ſed abſque lobis: Spina dorſi duplicata; diſtabatque vna ab altera digiti magnitudine, vnaquæque ſuo ſubdita capiti; & vſque ad crus, quod ſibi in directo erat, ferebatur. Dentes inferiores anteriores quatuor, ſuperiores duos habuit, ſed magnos, & inferioribus duriores; qui tamen dentium duritiem non exquiſite præſeferebant. Renes erant duplicati: vreteres, & veſica minime. Orta eſt menſe nono & abſoluta, & corpulenta: verum in ipſo exortu ob errorem obtorto collo vnius ab obſtetrice idem dies, eademque hora fuit, qua tenebras mortis, & vitæ huius lucem experta eſt. Manifeſtum eſt igitur idem in his contingere, quod in fructibus: duas tentauit natura creare puellas; in ipſo exortu principalium membrorum colliſa atque conſtricta ſunt omnia, præter caput: omnia igitur principalia præter cerebrum, in vnum coiuerunt; fuerunt tamen potentia duo; quæ autem poſterius creata ſunt, velut vterus, brachia, & extrema, ab vno tantum principio, & tanquam in vno fœtu ſunt abſoluta. Heydelbergæ apud Neccarum flumen orti ſunt infantes duo con-
1544. iuncti, & maſculi, duobus corporibus ventre conglutinatis, duobus capitibus, quatuor manibus, & pedibus quaternis; vixerunt ſeſquidiem: diſſecto
1546. monſtri cadauere, cor vnum extitiſſe viſum. In A-
chen

chen oppido Saxoniæ ad Albim duo infantes femoribus laterotenus concreti viſi ſunt qua crura ſubnectuntur coxæ, eo ſitu, vt dexter ſiniſtra manu humero dextro alterius incumberet, ſiniſter dextram thoraci alterius tranſuerſim prætenderet. Louanij gemelli nati diſtinctis corporibus vni adhærentibus 1547.
k lib. 4. cap. 1. capiti. k Paræi obſeruatione mulier Lutetiæ ſexto grauiditatis menſe fœtum peperit geminum caput, bina brachia, & quatuor habentem crura; in cuius mortui cadauere diſſecto cor vnicum repertum fuit. In ditione Abbatis Vrſini, pago Riedeſi, prope Kauffburen Sueuiæ oppidum, fabri vxor gemellas omnibus partibus abſolutas, ſed ventre ad collum vſque coniunctas peperit. Mildelſtoni in Anglia natus eſt infans duobus corporibus, atque capitibus, quatuor manibus; vnico ventre, vmbilico, & aluo ad eijcienda excrementa: ab vna parte corporis duobus pedibus iuſta proportione formatis: ab altera vnico pede tantum; ſed ex duobus conflato, ac nouem digitis munito. Ioannes l Riolanus Fil. in tractatu de monſtro Lutetiano teſtatur in Anglia, non procul ab Oxonia natum eſſe monſtrum biceps, quatuor manibus donatum, ſed ventre vnitum, & partibus inferioribus vnicum. Ex iſtis gemellis vno vigilante, alter dormiebat; dum hic lætam faciem oſtenderet, ille triſtis, & mœſtus apparebat; quindecim dies vixere; ſed alter vnico die alteri ſuperuixit. Memorabilis eſt, ſubiungit vir m doctus, hiſtoria monſtri cuiuſdam in Northumbria orti, quod ventre cohærebat, gemino capite, quaternis manibus; ſed inferiores partes communes habebat.

1550. 1552. l Cap. 6. m Hect. Boe. l. 2. hiſt. Sco.

Circa hæc tempora, inquit Rerum Scoticarum Hiſtoriographus, † monſtrum noui generis in Scotia

† Georg. Buc. l. 23. hiſt. Sco.

tia natum eſt, inferiore quidem corporis parte maris, nec quicquam a communi hominum forma diſcrepans; vmbilicum vero ſupra, trunco corporis, ac reliquis omnibus membris geminis, & ad vſum & ſpeciem diſcretis: Id Rex diligenter & educandum & erudiendum curauit, ac maxime in muſicis: qua in re mirabiliter profecit: quin & varias linguas edidicit: & varijs voluntatibus duo corpora ſecum diſcordia diſſentiebant, ac interim litigabant, quum aliud alteri placeret; interim velut in commune conſultabant. Illud etiam in eo memorabile, quod quum inferne crura, lumbiue offenderentur, vtrumque corpus communiter dolorem ſentiret; quum vero ſuperne pungeretur, aut alioqui læderetur, ad alterum corpus tantum doloris ſenſus perueniret: quod diſcrimẽ in morte fuit magis perſpicuum: nam quum alterum corpus complures ante alterum dies extinctum fuiſſet; quod ſuperſtes fuit, dimidio ſui computreſcente, paullatim contabuit. Vixit id monſtrum annos viginti octo, ac deceſſit adminiſtrante rem Scoticam Ioanne prorege. Hac de re ſcribimus, ait, eo confidentius, quod adhuc ſuperſint homines honeſti complures, qui hæc viderint. In Haſſia Germaniæ Vuitzenhauſiæ infans maſculus biceps, collo duplici, corpore infero hene compacto exortus eſt. Conradi Lycoſthenis teſtimonio, Geneuæ apud Allobroges, monſtrum, quale hic ſubiectum vides, ex Galla quadam muliere, Geneuæ tunc habitante, natum eſt: quod materiæ redundantis indicium fuit: Id monſtrum binas habuit facies, hoc eſt bifrons erat, qualem Iauum pinxit antiquitas: quod vtrimque pendet inflatum, inteſtina ſunt ex dorſo prodeuntia: quod autem ex ventris inferiore parte pen-

det

det, id iecur eſt, ex feminæ vulua prolapſum: monſtrum hoc vtrumque habet ſexum, ad dextram mas eſt, ad læuam femina: Ad viuum expreſſit Gaſpar Maſerius pictor, qui tum ibidem cum multis alijs aderat. Eidem Lycoſtheni, apud amœnum illud & ambitioſum Antiochiæ ſuburbanum, viſu relatuque horrendum natum eſt Conſtantij Imperatoris temporibus monſtrum, infans ſcilicet ore gemino, dentibus cum binis, & barba, quatuor oculis, breuiſſimis duabus auriculis in has effigies.

Herbeslebij in Thuringiæ pago gemellæ natæ sũt 1553.
ventre concreto, ac faſcia carnea in vnum quaſi colligatæ, medio corpore ſe mutuis amplexibus retinentes,

M nentes,

nentes: quæ paucas poſt horas obierunt. In Miſniæ pago Zicheſt, non longe a Pimauu natus eſt infans
1555. duo habens capita. *n* Paræus autem Lutetiæ in
1570. vico Grauillierorum ex Petro Germano, & Mathea *n li.14*
Petronilla natos eſſe ait duos infantes perineo ad nates coniunctos, communem vmbilicum in loco ſexus obtinentes: ſexum illis diſtinctum fuiſſe aſſerens.

Anno Dñi. 1572. Addit in Viabani Parœcia, qua Carnutum Lutetia itur, in pagulo Paruarum Bordarum, Cyprianam Girandam Iacobi Mercatoris agricolæ vxorem peperiſſe gemellas ad nates iunctas; quibus vnicum fuit commune femineum pudendum; vnicum abdomen;

&

& in eius medio vnicum vmbilicum: ceterum duo pectora, quaterna brachia, ſed terna crura monſtro fuiſſe; illudque pauculos ſuperuixiſſe dies. In inſu- 1579.
la obſcuri lacus, Ferrarienſi ditione, ortum eſt ex muliere monſtrum vno capite, cui ad occipitium fruſtum grande carnis dependebat: in ore duæ linguæ, acuta latiori inſidebat: vno collo, duobus pectoribus in vnum iunctis: ex anteriori parte duas mammas exerens: ex altera nullas; quaternis brachijs hinc inde pendentibus: epigaſtrijs paullo infra vmbilicum diſiunctis: ſexu femineo diſtincto vtrique ventri a natura conceſſo. Doctiſſimus Riolanus filius diſertum edidit opuſculum De monſtro nato Lutetiæ, quod 1605.
coagmentatum fuit ex duabus puellis amplexu mutuo, ſterno, & ventre ad vmbilicum vſque coniunctis; in quibus diſſectis repertum eſt cor, & iecur vnum. Nouiſſime autem nos Patauij puellum quadrimum vidimus circumferri capite maximo, nullam 1611.
fere cum puſillo corpore proportionem habente. Amiterni Rueffo natus eſt puer tribus pedibus.

Reperiuntur itaque in natura rerum Monſtra vniformia excedentia tum in diſcreta, tum in continua membrorum quantitate.

Monſtri excedentis natura, & cauſſa prima elicitur ex parentum phantaſia. CAP. XI.

Gigantes nō eſſe monſtra & cur.

MOnſtra vero in humano genere vniformia excedentia non ſunt vaſtæ molis Gigantes proportionatam corporis, ac membrorum rectam conformationem habentes; quippe in eorum origine nullus adeſt error vllius cauſſæ naturalis; quum Ariſtotele [a] doctore monſtra generatim ſint naturæ peccata, & oblæſiones ob vitium in aliquo principio ex

Monſtra quid ſunt.

[a] 2. p. 82. de ge cap.

ex ijs, quæ viuentium generationem quomodocumque promouent. Sed monſtra excedentia vniformia ſunt homines multo plura, vel multo maiora quædam tantummodo membra obtinentes quam vnius indiuidui perfecti natura poſtulet,& reliquarum corporis partium proportio requirat; ſic monſtrum excedens Cardani *b* teſtimonio in Daphne vrbe regionis Antiochiæ Conſtantij tempore natus eſt; infans fuit enim ore duplici, duobus dentibus, quaternis oculis, duabus exiguis auribus, barbaque præditus: ſic in Britannia eidem ortus eſt infans, cuius genitalia genitalibus inſerta erant, crura commiſta, vt in duo redirent; cetera duorum, caput, brachia, venter, æque ex aduerſo poſiti: ſic puer biceps; mulier bifrons; ſic omnes illi, quorum exempla quamplurima *c* dudum retulimus: quibus ex D. Auguſtino, *d* Paræi quoque obſeruatione, adijcimus ſuo tempore natum in Oriente infantem, qui a ventre ſurſum duplicia omnia membra obtinebat, deorſum vero ſimplicia: duo namq; habuiſſe capita, quatuor oculos, pectus duplex, manus quatuor; cetera reliquorum infantium ſimilem extitiſſe, & aliquandiu vixiſſe. Quum autem huiuſmodi monſtrorum excedentium plures cauſſæ naturales eſſe valeant; inter eas primum locum Phantaſiæ dabimus; quæ monſtris mutilis efficiendis inepta *e* nuperrime viſa eſt: Neque vero poteſt Phantaſia omnia excedentium monſtrorum genera procreare: ſed ea tantummodo, in quibus ſunt geminatæ partes, quæ tamen ſimul iunctæ membrum non efficiant maius quã deceat proportionem ceterarum partium vnius integri fætus: ſiquidem phantaſia vt materiam imminuere, ſic neque illam poteſt adaugere: quum autem

Monſtra excedentia quæ ſint.

b 15. de ...cap. 77.

c cap. 10.

d lib. 24.

e cap. 9.

Monſtri excedentis cauſſæ plures.

Phantaſia quæ monſtra parere poſſit

Phantaſia non poteſt materiam minuere, nec augere.

tem valeat formam accidentalem partibus indere ad libitum : iam poterit cum virtute diſcretrice , ordinatrice, ac formatrice partium fœtus operans miniſterio ſpirituum bifrontẽ fœtum more Iani conſtituere ; vt propterea ſcitiſſime feminam illam bifrontem Bauariæ Principes oſtiatim victum ſibi quæritantem dato viatico a finibus abire iuſſerint, ne illius conſpectu grauidæ mulieres conſimilia monſtra parerent.

Poterit etiam quadrupes , ac biceps puella naſci diuiſa materia capiti conſtituendo apta in duas partes,conſimili ſpectro a phantaſia indito alte ſpiritibus virtuti formatrici deſeruientibus;adeo geſtit omnis natura generans rem ſibi *f* conſimilem conſtituere.

Agens omne geſtit ſibi ſimile conſtituere.

f 1.mag mor.c. 1

Secunda cauſſa, & origo monſtri excedentis in materia nimio exceſſu eſſe perhibetur

CAP. XII.

SEd longe communior excedentium monſtrorum cauſſa eſt materiei exceſſus, nulla diſtinctione ſolus in propoſito ab omnibus decantatus : Nos autem eum ita explicamus, quia puella biceps cauſſam obtinuit redundantiam illius materiæ determinatæ, cui ſoli demandata erat a natura capitis conſtitutio; hæc autem eſt portio illa craſſior vtriuſque ſeminis, & ſanguinis, quæ ortum habuit ex alimento ſuperabundante nutricationi capitis parentum ; quæ materia ſi a diſcretrice virtute ſeminis, aut aliqua alia cauſſa diuidatur, ſeorſum induens formam capitis, bicipitem fœtum conſtituit ; ſin autem in vnam maſſam coniuncta maneat; fœtui caput indet non nume-

Puella biceps cuius materiei exceſſu genita.

ro

ro geminato, ſed improportionata magnitudine monſtroſum. Sic puer trimanus, triaue geſtans crura, fætusque quadrupes conſtitutus eſt ex redundantia illius materiæ tum ſanguineæ, tum ſeminalis, quæ in parentibus ortum habuit ex alimento ſuperabundante nutricatui partium earumdem.

Secus enim ſi vndecumque a parentum corpore defluxa materia in vtero apta eſſet, ex qua ſingulæ partes embryonis progignerentur; iam nunquam ob exceſſum materiæ fieret puellus trimanus, aut biceps, aut quadrupes; fieri enim deberet paullo maior infans toto corpore nullam monſtroſam obtinens turpitudinem, a natura de poſſibilibus ſemper quod melius *a* eſt efficiente: quæ omnia late *b* ſuperius, & *c* alibi. Ita ergo monſtrum excedens ſiue in continua, ſiue in diſcreta membrorum quantitate, oritur ex abundantia materiæ defluxæ a partibus parentum eiuſdem ordinis cum ijs, quæ in monſtro excedere conſpiciuntur.

a de an. eff. c. b 1. polit. p. 5. cap. 3. c de perf. inſt. hō. vt. c. 11.

Materia mōſtrum excedens conſtituens quæ.

Non omnia monſtra excedentia ex materiæ redundantia exoriri; ſed aliqua excedentium ſui cauſſam tertio loco in vna materiæ penuria obtinere.

CAP. XIII.

ORiri poſſe monſtrum excedens citra materiæ redundantiam pleriſque difficile videri poterit; ſed monſtra excedentia naſci ob vnam materiæ penuriam, cunctis fortaſſe falſum, ac primo aſpectu in Phyſiologia monſtrum apparebit: Vtrumque tamen verum eſſe intime rei naturam intuenti conſtabit aperte: Ac primum quidem ea ratione, quia monſtrum bicorporeum ſub vno capite adeo magnum vt duo-

Mōſtrum excedens vt ex materiæ penuria naſcatur.

rum

rum iuſtæ molis capitum magnitudinem æquet;quin & Riolani monſtrum gemellarum vno corde, diaphragmate, ac iecore magno, quaſi ex duobus conſtituto, pectore, ac imo ventre coniunctarum, ab exundantia materiæ non exortũ fuiſſe ideo dicendum, quia gemellorum origo monſtroſa non eſt, neque in redundantis materiæ culpam referenda eſt; ſed materia nihil excedens ſi in duas vel plures partes quauis de cauſſa in vtero ſcindatur, plures vno fœtus conſtituet; vt alibi demonſtratum eſt, dum [a] *De Perfecta hominis conformatione* ageremus. Secundum vero ea ratio probat, quia materia duobus fœtibus conſtituendis inſufficiens vnum monſtroſe nimium excedentem conſtituere poteſt. Ac ſane aliquando inſtituens natura in vtero geminorum procreationem, eamq; agreſſa, vbi formatis quibuſdã partibus materiam poſtea ſufficientem non habeat pro duplici corpore conſtituendo, ſeu ea ſit in vtero conſumpta, ſeu ad ipſum aliqua ex cauſſa non peruenerit; quod vellet efficere non valens natura efficit quod valet, reſiduum materæ in vnius corporis formam gemellorum partibus antea formatis adiungit, & monſtrum excedens conſtituit ob defectum materiæ neceſſariæ gemellorum generationi primario intentæ a natura, & dudum inchoatæ. Iurarem ita ortum fuiſſe monſtrum excedens & Mediolanenſe a Cuneo diſſectum; & in Northumbria ortum, & Anglicana duo, & Viabaneſe, & pleraque alia; quorum ſuperius hiſtorias adduximus nunc tibi relegendas. Ita ergo fiunt etiam monſtra excedentia ob vnius materiæ defectum.

[a] cap. 6.

Quarta cauſſa, & origo monſtri excedentis in ſuperfœtatione collocatur. CAP. XIV.

RAro ſuperfætationem contingere experimento comprobatur; eam vero rari euentus illius, quod monſtrum dicimus, à Phyſiologo conſtitui poſſe, difficile non eſt ratione conuincere. Fieri enim poteſt ſuperfætatio primo geſtationis tempore; tunc autem virile ſemen ad priorem conceptum ſi applicetur, in eo nouam partem conſtituere poteſt ea regione, qua contigerit præexiſtenti fœtui copulari; ſic exortus fuiſſe veriſimile eſt infans, e cuius ventre caput alterius hominis exerebatur. Fieri quoque ſuperfœtatio valet ſecundo, vel tertio menſe grauiditatis; tunc enim ſecundo fœtu iugiter creſcente, quum in vtero pleno is locum non habeat ab alio grandiori conceptu vacuum, in quem adoleſcat; nec duriorem vteri ſubſtantiam perfodere queat, in tenerrimum gemelli corpus, ſenſim abdomine diſciſſo, aliqua ſui parte penetrat, illique in vnum monſtrum copulatur. Ita genitum fuiſſe hominem illum adultũ, e cuius abdomine puellus pro ſtatura corporis lõge minoris ætatis abdito capite collotenus prominebat, mihi probabile eſt; nam gemellorum vno, & eodẽ tempore conceptorum non eſt adeo diſpar magnitudo, vt dum vnus vigeſimum agit ætatis annum, alter vix decimum attingentis magnitudinem referat: gemellos autem omnes eodem congreſſu ſatos æquali, aut parum admodum inæquali magnitudine comperiri certum eſt vnicuique, ſiue diſcretos ab inuicem, ſiue coniunctos in monſtri formam conſiderauerit: vt

Superfætatio rara.

Superfætatio quando, & quomodo fieri valeat

Superfætatio vt monſtrum efficiat.

apparet in monſtro Lutetiano Riolani, & alijs quamplurimis. Ceterum ſenioris fœtus maiorem molem adaugere potuit nutricationis modus; nam ſolus ille comedens appenſo ſibi non niſi reſiduum ſubminiſtrabat: quare hic alimenti penuria non tantum adaugeri valebat; vt in propoſito locum habeat tritum illud a vulgo prouerbium: qui aliena manu cibum porrigente comedit, raro nutrimenti copia ſuffocatur. Verum & alia longe faciliori ratione huiuſmodi monſtrum per ſuperfætationem, ſine hac violenta prioris puelli perforatione fieri potuit; nempe facta ſuperfætatione primis illis diebus poſt anteriorem conceptum; tunc enim facto illi priori conceptui ſuperinductus alter nullo negocio, propter vtriuſque materiæ mollitiem ac viſciditatem, conglutinatur; forteque contingit vt male ſita muliere, vel quomodocunq; aliter caput minoris, aut aliam quamuis partem cum alio membro maioris puelli monſtroſe natura coniungere cogatur. Sic ergo vi ſuperfœtationis monſtrum excedens oritur coniuncto poſteriori conceptu cum priori, vel perforatione, vel adhæſu, ita

Quinta

Quinta cauſſa, & origo monſtri excedentis reſoluitur in iteratam effuſionem materni ſeminis in vterum citra ſuperfœtationem.

CAP. XV.

QVando ſuperfætatio non fit niſi per nouam mulieris grauidæ cum maſculo miſtionem, ac per conceptum a primo penitus diſtinctum: licet ſecundus illi poſtea copulari valeat; quia tamen citra compreſſionem a mare factam poteſt mulier in ſeipſam ſemen effundere, vt in pollutione contingit ſiue nocturna, ſiue diurna: profecto ſi grauida mulier paul- Superfætatio non ſine coitu iterato. Mulier ſine coitu quomodo poſſit in ſeipſam ſemen effundere.

N 2 lo

lo poſt conceptum iterum, ſiue dormiens, ſiue vigilans venereorum imaginatione intra vterum ſemen effuderit, menſtruumque ſanguinem; nullo negocio poteſt in hanc materiam extrinſecus adhærentem priori conceptui vis maſculei ſeminis in illo ſeruata iterum operari, & ſecundum conceptum conſtituere; qui priori adiunctus cum illo ſenſim adoleſcat in monſtrum excedens vniforme.

Secundus conceptus vt ſine coitu iterato fiat.

Sexta cauſſa, & origo monſtri excedentis pertinet ad anguſtiam vteri. CAP. XVI.

AT vero etiam prouenire monſtra excedentia ob vnam vteri anguſtiam rationi conſentaneum eſt: vbi ſcilicet natura gemellos incœperit conſtituere, habens ad eorum generationem idoneam, & ſufficientem materiam, citra vllum exceſſum, aut defectum, vireſque robuſtas: ſi locus, in quo talis materia continetur, anguſtus extiterit, ex duobus fit vnum corpus in imaginem monſtri excedentis: Anguſtia vero hæc vteri monſtrorum excedentium ortui occaſionē tribuens varijs de cauſſis exoriri poteſt: nā vel aduentitia ex tumore intra vterum eius cauitatem aliqua ex parte occupante; ſiue vteri ſubſtantiæ tumor adhæreat, ſiue membranæ fœtum inuoluenti, ſiue etiam placentæ fœtui ſubſtratæ: aut hic tumor eſt extra vterū in vicinis membris eius culpa vterum nimis comprimentibus: ſed & arcta ventris inferi conſtrictione faſcijs, aut veſtium muliebrium ſtructura vterus nimium anguſtari poterit, & inde monſtrum exoriri. Hanc ſane ob cauſſam, præter alia plura, monſtrum Riolani genitum fuiſſe mihi veriſimile eſt, quod duplicis puellæ corpora in vnum a ſterno

Monſtrum excedens vt ex vteri anguſtia proueniat.

Anguſtia vteri ex quibus cauſſis pendeat.

ad

ad vmbilicum iuncta continebat, vno corde, vno diaphragmate, ac vno iecore quidem; ſed quorum ſingulum magnitudinem duorum iuſtæ molis adæquaret: quum ceteras partes omnes diſcretas habuerit æqualis, & proportionatæ inter ſe quantitatis.

Septima cauſſa, & origo monſtri excedentis ex parentibus monſtroſis elicitur. CAP. XVII.

ADeo ſatagit noſtratium rerum quarumcumque natura ſemetipſam in ſpecie ſaltem perpetuare, vt hac ratione ſi qui parentes ambo fuerint in eadem ſpecie monſtri excedentis, nullo negocio iam poſſint ſobolem moſtroſam pariter ortui dare: dummodo ex eo ſint monſtrorum genere, cui a natura interdicta non ſit procreandi functio: ſic profecto ex ambobus bicipitibus biceps enaſcetur: ſed tamen hoc neceſſarium non eſt, quia ex eorum capitibus omnibus adeo exigua materia ſemini communicari poteſt, vt vni conſtituendo capiti puelli ſufficiat, duplici non ſufficiat: & hoc tum quia ex vno tantũmodo capite ad teſtes ſeminaria materia tranſmitti valet: tum maxime quia vnus parentis ventriculus duobus capitibus non adeo vberem tanſmittit alimoniam, vt illorum nutricatui magna portio vtilis alimenti ſuperabundet, quæ ad teſtes delata, & in ſemen abſolutum verſa, indeque in vterum effuſa, ibi plurium capitum conſtitutioni ſufficere valeat. Sin autem alteri ſoli ex parentibus contigerit natura monſtroſa excedens, rarius adhuc ex eorum congreſſu monſtrum eiuſdem generis, ob eaſdem cauſſas; enaſcetur. Ita ſane oriri poterit puellus trimanus, aut tripes, tricepsve a parentibus conſimilibus, vt ex ſedigitis ſedigitus enaſcitur; non tamen

Monſtrum excedens vt ex parente monſtroſo.

ſemper, ac neceſſario; quod obſeruaſſe monuimus Ariſtotelem [a] alicubi dicentem ex læſis parentibus interdum læſos, interdum non læſos filios exoriri.

Ex læſis interdum læſos, interdum non læſos oriri.

[a] 2. de ge, an. c.

Octaua origo, & cauſſa monſtri excedentis in vitio nutricationis conſiſtere perhibetur.

CAP. XVIII.

NVtricationis vnius culpa monſtroſam homines in exceſſu induere naturam Ariſtoteles, experimentum, & ratio docet; [a] Ariſtoteles quidem alicubi ſtatuens, *Degenerare quod patitur, nec ſuperatur, aut defectu facultatis eius, quod coquit, & mouet; aut copia frigiditateque eius, quod concoquitur, & diſtinguitur; quum enim partim ſuperet, partim non ſuperet; facit multiforme quod conſtituitur, vt Athletarum nonnullis per vſum cibi nimium accidit; quum enim per copiam paſtus natura nequeat ſuperare, vt proportione augeat, formamque ſeruet eamdem, diuerſæ efficiuntur partes, & adeo interdum, vt nihilo fere ſimiles primis euadant.* Experimentum autem oſtendit nobis in puero quadrimo, cuius caput ingens erat adeo, vt magnitudinem reliquarum partium moles nulla ferme proportione ſuperantem haberet adultorum hominum duo magna capita ſimul iuncta excedentem; teſtimonio namque patris, qui eum menſibus elapſis circumferebat viſendum, ad ſtipem inde ſibi corradendam, audiuimus illum ab ortu natum capite paruo ceteris membris proportionato; ſed in dies puello caput mire creuiſſe, corpore reliquo conſuetam in alijs augmenti celeritatem, ſeu verius tarditatem recipiente; nulla tam celeri, ac magno capitis incremento febre, deſtillatione, ſenſuum læſione,

[a] 4. de gen. an. c. 3.

Monſtrum ſola nutricatio vt efficiat.

Monſtri Patauini natura.

ſione, aut alia vitæ offenſa moleſtatur infans; ſed ſanus ſolummodo iacere cogitur puſillo corpore adeo vaſtam capitis molem non ita facile ſuſtinere ac regere valente: Quare nos arbitramur cum Ariſtotele ceteris partibus corporis debitam nutrimenti quãtitatem in ſui ſubſtantiam conuertentibus, vnum caput nimiam alimenti copiam in ſui naturam commutare; quacumque ex cauſſa eo tanta pabuli tendat vbertas, ſiue a capite veluti a magna cucurbitula trahatur, ſiue in caput non ita validum a partibus infernis quod eis ſuperabũdat tranſmittatur: quæ quidem alimentaris materies a propria capitis natura in ſui ſubſtantiam per nutricationem vertitur; vnde nulla ſymptomata, nullique morbi exoriuntur in puero; ſed tamen vitians proportionem capitis in magnitudine cum corpore reliquo puerum monſtroſum conſtituit. Ratio demum nobis apertiſſime ſuadet, quod huic puero iam nato contigit; puellis in vtero matris adhuc exiſtentibus eodem plane modo contingere poſſe: ſic ergo quauis de cauſſa in vtero ad aliquam fœtus particulam, nullo parentum vitio, vbi maior alimenti vbertas peruenerit, alijs membris decenti mole nutrimenti fruentibus; eaque pars totam huiuſmodi pabuli maſſam in ſe conuerterit; proportionem ſuam cum reſiduo corpore deſtruere poteſt ea pars in maximam adaucta quantitatem, ac monſtrum vniforme in exceſſu conſtituere: atque hac ratione oriri potuit puer maximo capite, ingenti manu, immani pede, naribus, vel auribus, vel oculis ſupra cuiuſcũque hominis adulti quantitatem monſtroſe grandibus, nullo penitus intercedente morbo.

Ad caput quomodo nimia materiæ copia tendat.

Nona ratio, & cauſſa monſtri excedentis monſtratur in animi paſſionibus parentes afficientibus: exercitatio cum Cardano, & Paræo.

CAP. XIX.

ANimi paſſiones vehementiores, ſeu ad ſenſitricem, ſeu etiam ad intellectricem animam attineant, potiſſimum in matre grauida, poſſe monſtrorum cauſſam exiſtere, probabile ſatis eſt; quum enim animæ partes inferiores omnes a ſuperioribus in eodem viuente ad proprias operationes obeundas gubernentur; quod ſine adimento; nobis explicatum eſt in opere † *De Vita*; quumque in ſemine degens virtus formatrix conceptuum vtatur miniſterio caloris ſibi aſſidue a matre per ſpiritus communicati; profecto ſimulacra rerum quæcumq; vehementia fuerint in animo, & ſpiritu materno (vtroque hoc ad fœtus organizationem cum paterni ſeminis virtute cooperante) poterunt in conceptu conſimiles imagines efformare, ob rationes alibi allatas in opere [a] *De perfecta conſtitutione hominis in vtero*; ſed monſtrum excedens vniforme nunquam conſtituere valebunt, niſi vel geminatis mẽbris, vt [b] dudum oſtendimus; vel quum gemelli concepti fuerint, quos varie in vnum monſtrum copulent; nam ſola parentis cogitatio, ſolaque imago rei viſæ in ſpirituum ſubſtantia reſidens, vbi conceptus vnicus extiterit, ex eo monſtrum efficere non poteſt vniforme, neque excedens in mole, neque deficiens; quia talis imago in matris animo, aut ſpiritu ſubſtantiam fœtus vlla ex parte nec augere, nec diminuere poteſt; duos autem conceptus inuicem cohærentes in conſimilem imaginem efformare poteſt: atq; hac ſane ratione Moguntinum mon-

Animæ partes viliores in actionibus ſuis à nobilioribus gubernari.

Vis ſemine formatrix vt operetur.

Parentum vt imagnatio vt monſtra excedentia efficere valeat.

† l. 2. 190. 2. l. 4. c. 66.

a Cap. 26.

b Cap. 11.

2. de ſtil. monſtrum effingi potuiſſe cenſemus cum ſolertiſſimo Cardano, c qui alicubi hanc protulit hiſtoriam, In Moguntio quoque noſtris temporibus accidiſſe conſtat vt duæ mulieres, quarum altera prægnans eſſet, inuicem colloquerentur; currens alia ſuperuenit, quæ loquentium capita inuicem colliſit; quæ grauida erat, dum pareret, ſigna timoris in infantibus expreſſit; ſiquidem duas puellas peperit a ſumma fronte vſque ad naſum iunctas in facie, ſic vt non niſi oblique ſpectare poſſent.

Superuixit hoc monſtrum tamen vſque ad annum decimum: Altera mortua, atque ab alia viuente exciſa, quæ ſupererat & ipſa mortua eſt; ſeu timore, ſeu

O pudo-

pudore, ſeu animi moleſtia; quam miſera, dum altera ægrotaret contabeſcens, ſuſceperat, incertum eſt: (Paræus [d] opinatur eam obijſſe propter inflictæ plagæ diuulſificæ malignitatem) Certius illud eſt, quod a multis quæſitum eſt ſæpius, prægnantum affectus fœtus, qui in vtero ſunt, poſſe vitiare; vnde tot maculæ in infantibus vini, ſuillæ cutis, punicorum malorum, ac talium: Nam quum mater harum puellarum concuſſa timore imaginem colliſi capitis retineret, capita puellarum in vnum coalerunt: Neque enim id concuſſione ſola factum credibile, quamquam non parum ad hoc contulerit; quoniam ſæpius mulieres magis caſu collidunt ventrem, quam tunc, quum caput illa colliſit; nec tamen gemini vna coeunt: Nam ſi modo concuſſio cauſſa huius fuit, non iam capitis, ſed dum caput alliditur, dorſi, vel ventris. Hæc ad verbum Cardanus. In quibus pleraque habebat ſubtiliſſimus Scaliger exercitationis incitamenta; ſed negocium forte detrectauit; quia de propoſitis Cardano conſentiebat. Nos tamen illud in primis priori mortua ſuperſtitem ab ea exciſſam nec timore, nec pudore, nec animi moleſtia breui extinctam fuiſſe damus; quippe inde illas paſſiones adeo vehementes ipſi non contigerunt, vt eam neci tradere potuerint: Nec Paræo concedimus ipſam ſorori ſuæ non diu ſuperuixiſſe propter inflictæ plagæ diuulſificæ malignitatem; tum quia medici opera inflictæ plagæ malignæ non ſunt, vt hoſtiles a telo venenato; tum quia rationabile eſt a perito medico talem ſectionem ad arcendum ſanguinis fluxum peractam fuiſſe candenti ferro, quo nulla inferri, ſed ſi quæ forte ſubeſſet à præciſa parte deberet malignitas, & poſſet

[d] Lib. cap. 2.

Cardanus notatur.

Paræus notatur.

Plagæ quæ malignæ non ſint.

Plagæ vt a medico infligi debeant.

poſſet omnis auferri. Arbitramur itaque per illam coniunctionem capitum, per quam mutuus erat præcipuorum membrorum vtriuſque puellæ conſenſus, ab ægrotantis corpore halitus, & ſpiritus morbificos in alterius membra præcipua transfuſos eſſe morbi conſimilis in ſuperſtite procreatores; quæ propterea eodem morbo mox interierit. Quin & ea de cauſſa interijſſe potuit, quia cum tali communicatione cauſſæ morbificæ, ſororis coniunctione deſtituta ſoror priuata erat auxilio, quo per mutuam conſpirationem alterutrum corpus ab alterutro gaudere conſueuerat; nouimus enim aſſuetorum adiumentorum priuationem morbos, & mortem inferre conſueuiſſe; quot ſuppreſſis menſibus, quot aſſuetis hæmorrhoidum, narium, & fonticulorum fluxionibus deſtitui delabuntur celeriter in morbos mortales? Mirum cur a Cardano Scaliger non poſtulauerit in tantæ ſubtilitatis occaſione, qua ratione, quove modo prægnantium imaginationes, & affectus animi conſimilium rerum imagines in corpore fœtus efforment: & cur ipſe ſuo e fecundo penu tantam ſubtilitatem lectoribus omnibus cupientiſſimis more ſuo non porrexerit: Nos depropoſito mentis noſtræ cogitata nuper tetigimus; ſed latius in libro [e] *De conſtitutione fœtus* explicauimus. Illud præterea diſtinguendum erat Cardano ſubtili de tempore, quo contigit materni capitis colliſio, ſi enim ſtatim a conceptu, & ante organizationem gemellarum in vtero, anteque formationem capitum diſcretorum prægnans capite alliſa fuit; id certe fieri potuit, vt poſtea matris anima, & ſpiritus cooperans virtuti ſeminis formatrici monſtrum effingeret, ac materiei gemellis conſtituendis ſufficienti ſimilem imaginem imperti-

Aſſuetorum adiumentorũ priuatio morbos, & mortẽ inducit.

p. 26.

Monſtri excedentis origo varia.

retur. Id ipſum cenſeas ſi mater capitis colliſionem paſſa eſt in ipſo articulo conformationis capitum puellarum in vtero. At vero ſi contigerit vltimis grauiditatis temporibus, ac omnino iam efformatis puellis ab inuicem diſcretis, caput maternum cum mulieris ſibi colloquentis capite collidi, iam pura imago in animo, ſpirituq; materno haud potis fuit diſiuncta gemellarum capita in vnum conglutinare. Sed hoc longe aliam habet rationem; quæ nobis ex rei natura nunc eſt indaganda.

Parentũ phantaſia quando nequeat gemellos cõglutinare.

Decima cauſa, & origo monſtri excedentis in violenta materni corpris concuſſione reponitur.
CAP. XX.

VBi gemellis in vtero iam formatis, iiſque diſtincta omnino corpora obtinentibus, poſteriori geſtationis tempore capitibus, aut quauis alia parte corporis, ob matris percuſſionem copulari contigerit; hoc certe monſtrum haud aliam originem, & cauſſam habere poterit, niſi quia gemella capita in vtero e regione ſibi inuicem oppoſita, & prope ſita fuerint, quæ in magna illa materni corporis concuſſione ipſa quoque inuicem colliſa fuerint, & confricatione excoriata, ſanguiniſque glutine nudatæ externa cute partes ſeſe contingentes ac iugiter creſcentes facile coaluere; vidimus enim ſæpe, dum Boloniæ ſtudijs operam nauaremus, eximium præceptorem Taliacotium nares hominum præciſas refecturum prius excoriare cicatrices naſi, deinde brachij partem decorticatam naſo ad vnionem coaptare, ac ſuere ad pluſculos dies. Quin & arborum variarum partes decorticatæ, ac inuicem ligatæ coeunt

Gemelli in vtero formati vt copulentur.

Nares præciſæ, & labia curta vt reficiantur.

Arbores variæ vt in vnũ cohæreant.

in

in vnum corpus glutine ſucci alimentaris ad eas partes ab vtraque arbore defluentis. Nec tamen obeſt Cardani oppoſitio de mulieribus, quæ ſæpe caſu magis colliduntur, quam illa Moguntina, in quibus tamē gemini non vna coeunt; ſiquidem in primis haud probat vir egregius grauidas geminos vtero geſtantes vehementius colliſas geminos copulatos non pepeperiſſe. Deinde vero conſtituimus hoc ideo inter monſtra nobis connumerari, quia raro contingit; & quo rarius accidit, eo magis monſtri naturam obtinere: ſat nobis eſt cauſſam attuliſſe, a qua talis effectus proficiſci valeat: Immo vero cauſſam monſtrorum indeterminatam, & raram neceſſe eſt eſſe. Deinceps autem gemelli non ſemper eamdem ſeruant in vtero poſitionem, vt ex concuſſu materni corporis conglutinari valeant in monſtrum. Denique negamus viro ſubtili cauſſam coniunctionis gemellorum in monſtroſam formam eſſe non poſſe ventris, & dorſi materni colliſionem, non autem capitis; nam ſimul cum capitis violenta, & vehementi colliſione totum corpus, & quæ in materno corpore continentur gemellorum corpuſcula inuicem valide concuti neceſſe eſt; ac magis in colliſione capitis, quam ventris, aut dorſi; quia capitis dura ſubſtantia minime cedens, ſed ictui reſiſtens, violenter percuſſa retrocedit; ſecumque retrahit corpus vniuerſum; at venter, & dorſum ob mollitiem cedens ictui colliſionem perpeti poteſt etiam vehementem, corpore reliquo quieſcente, nec agitatis in vtero gemellis.

Monſtrorum cauſſa indeterminata, & rara.

Capitis materni violenta concuſſio cur mōſtrum efficiat magis quam dorſi, aut ventris.

Vnde-

Vndecima cauſſa & origo monſtri excedentis refertur ad morbum fœtus. CAP. XXI.

CEterum alia eidem monſtro, citra materni corporis colliſionem, percuſſionem ve vllam, origo eſſe potuit; nempe ſi gemellorum corpora in vtero prius diſtincta vel ambo, vel eorum alterum fronte tenus, defluxa in eum locum, aut ibi genita, vt fit, materia quapiam erodente, exeſum fuerit; communicato corroſiuo humore vicino capiti alterius; nullo negocio tenella vtriuſque cutis conſumitur; capita vero propinqua, ſe ſeque contingentia excoriata facile conglutinantur: Quare conſumpto a natura (*a* Hppocrati morborum medicatrice) illo humore noxio, inductaque partibus vndique cicatrice, gemellæ conglutinatæ in monſtrum ex vtero prodiere: cui origo vulgo relata eſt in materni capitis ad alterum alliſionem, quia forte contigerit matrem eas vtero gerentem capite collidi; quum tamen hac etiam de cauſſa citra vllam capitis colliſionem eiuſcemodi monſtrum illa parere potuerit. Ab hac itidem cauſſa in eodem genere pleraque alia monſtra excedentia exoriri potuerunt; ſiquidem gemellorum fætuum & pectora, & latera, & tergora, & brachia, & crura, & nates aliaque membra ſic primum excoriari, ſuborta in ijs inflammatione, ac deinde vniri; ſedatoque morbo coniuncta monſtrum demum conſtituere; cuiuſmodi multas hiſtorias dudum recenſuimus. Sic igitur ex tot cauſſis phyſice generantur monſtra vniformia excedentia; quorum originem plerique omnes indifferenter in vnam referunt materiæ redundantiam.

Ex morbo fętus vt fiat mõſtrũ excedẽs.

Natura morborum medicatrix.

a 6. Epid. ſect. 5.

Mon-

Monſtrorum ancipitis naturæ ſubſiſtentia realis demonſtratur. CAP. XXII.

AT vero præter deficientia, & excedentia monſtra in vniformium genere nonnulla fuere alia naturæ cuiusdam ancipitis; quæ ſcilicet in vna parte mutila, in alia excedentem ſortita ſunt quantitatem; quandoquidem [a] Gualtherij Chroniſtæ animaduerſione in pago Freyuuerck, non procul ab Adorffio Voitlandiæ oppido, natus eſt infans biceps, quaternis manibus, totidemque pedibus: ſed carens vtroque ſexu; in cuius loco vmbilicum habebat: mater illi fuit vxor Fabriferrarij. [b] Paræi quoque obſeruatione in ponte Sæo, ad Andes oppidulo, prodierunt in lucem gemellæ feminæ membris omnibus perfectæ, niſi quod alterutrius manus ſiniſtra quatuor tantum digitis diſtincta erat; cohærebant autem anterioribus partibus a mento vſque ad vmbilicum; qui vtriuſq; vnicus, vnicum item cor erat; hepar in lobos quatuor diuiſum: vixit monſtrum ſemihoram. Apud eumdem [c] autorem monſtrum aliud inſpeximus; ancipitis naturæ infans erat duplici capite, ſed ſiniſtro carens brachio in hac effigiem.

Anno Dñi. 1555.

1572.

1575.

[a] Chron. ...hron. po... t. tom. 2.

[b] Lib. 24. ...p. 2.

[c] Lib. 24. ...p. 6.

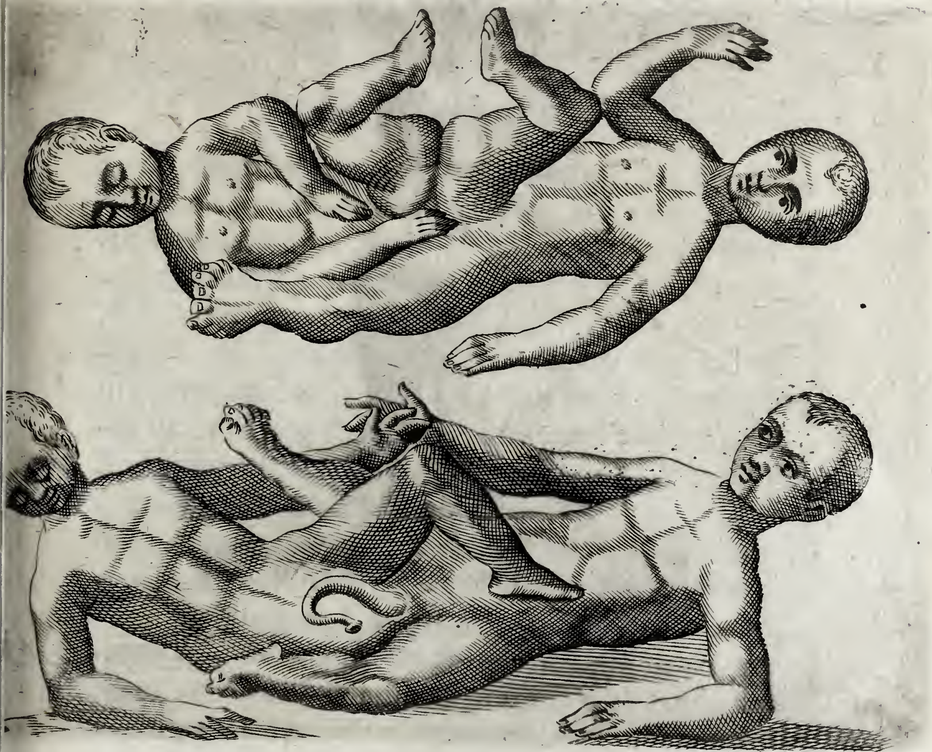
Rueffo

a Rueſſo in Veienti agro puer natus eſt vnimanus, & biceps. Eidem in Anglia non procul ab Oxonia MDLII. natus eſt partus duobus capitibus, brachijs quatuor, manibus totidem, ventre vno, membro muliebri, ſede vna: ex vna parte pedes tranſuerſi duo erant, ex altera vnus tantum, rite exporrectus, forma duorum pedum digitos habens decem; Horum alter diebus quindecim, alter vero vno ſuderuixit: Lacrymarunt hoc tempore raro. Alter ex his lætus admodum, alter autem ſomniculoſus & triſtis extitit: Viginti digitos tranſuerſos erat longitudo, & latitudo ipſorum. His ſimile natum eſt monſtrum Cutiliani, ditione Piſtorienſi, anno Domini d lib. 5. c

mini

minum. MDCX. XI. Martij Patre Maio Carbonatio, matre Geneuera Maſi, ætatis XVI. annorum.

Venetijs mulier hebræa monſtrum peperiſſe fertur ex duobus infantibus ad nates copulatis, vtroque ſexu carentibus, & vnico vmbilico gaudentibus: tale quid; ortum eſt etiam Genuæ monſtrum fuit infans perfectus, cui alter imperfectus inferiori ventre coniunctus adhærebat corpore longe minor, altero crure carens, captus oculis; nihil omnino lactans: ambo ſimul meiunt. De quo monſtro recens nato mihi talem epiſtolam ſcripſit olim Auguſtinus Pincetus Genuenſis Medicus. 1617.

P Per-

Perill. & Excellentiſs. D. Obſeruandiſs.

D. FORTVNIO LICETO PATAVIVM.

Auguſtinus Pincetus Medicus Genuenſis. S.D.

„ OCcaſione noui cuiuſdam monſtri nouiſſime
„ hic apud nos Genuæ nati, ad te pauca ſcri-
„ bere placuit de illius hiſtoria, Vir Excellentiſs.
„ tuum de ipſo iudicium expectans. Pellegrina v-
„ xor Baptiſtæ Colloreti die xii. Martij MDCVII.
„ in Parœcia Sancti Bartholomæi de Coſta, in Di-
„ tione Genuenſi duos filios peperit ſimul inuicem
„ iunctos in ventre inferiori, alijs partibus ab in-
„ uicem diſiunctos: ambo ſunt maſculi; vnus eſt
„ altero duplo maior: & minor mancus eſt vno cru-
„ re, in alijs partibus eſt bene conformatus, niſi
„ quod oculos non habet apertos. Baptizati fue-
„ runt vt duo corpora; vnus appellatus eſt Io: Bapti-
„ ſta, & alter Lazarus: Parentes eorum ſunt opti-
„ me ſani, & ante hos genuerunt alios filios bene
„ formatos. Quod autem mirabile reddit hoc mon-
„ ſtrum, illud eſt, quod vnus ſolus lac ſugit, & am-
„ bo nutriuntur ac viuunt; & dum maior ſugit lac,
„ obſeruatur minori lac peruenire vſque ad labia,
„ quibus ipſum lambere pergit: quam rem ego vi-
„ di, & obſeruaui. Dicunt hos duos filios eodem
„ tempore foras emittere excrementum vrinæ. Cu-
„ pio te mihi aliquid hac de re ſcribere. Vale. Ge-
„ nuæ. die xix. Martij. M DC XXII.

Cui

Cui viro reſponſum tunc ego dedi in hac ſententiam,

Perill. & Excellentiſs. D. Obſeruadiſs.

D. AVGVSTINO PINCETO
Medico Genuenſi

FORTVNIVS LICETVS
S. D.

PAuca dicam de Monſtro recens nato iſtic apud vos, vir egregie, te remittens ad ea, quæ vulgauimus de natura monſtri ancipitis explicata lib. II. cap. XXII. & ſequentibus: puto enim eſſe Monſtrum anceps a me ibi deſcriptum: Si foret ambobus vnus ventriculus, facile, vno lactante ſolo, viuerent & alerentur ambo; & minori e communi ſtomacho non difficulter ad os regurgitaret ſubſtantia materni lactis, quam ille mancus ſeu lambit, ſeu veluti ruminat, ne deſtitueretur illa priori nutrimenti digeſtione, quam in ore fieri monuit Auicennas: ſi etiam haberent commune iecur, vt habuerunt duæ femellæ Riolani in monſtro Lutetiæ nato MDCV. ambo ſimul vrinam reddere poſſent apud eos, qui putant vrinam excrementum eſſe coctionis illius, quæ celebratur in ſtomacho, dicentes vrinam ſeparari a ſanguine, peracta iam ea coctione nutrimenti, quam obimus in hepate. Aliorum monſtri attributorum cauſſas habere poteris vir egregie ex ijs, quæ nos de monſtri ancipitis natura late diſſeruimus in edito libello. Poteſt autem hoc monſtrum diu viuere, quemadmodum diu vixit homo monſtroſus ille, cui e pectore prominebat caput infantis intra præcordia

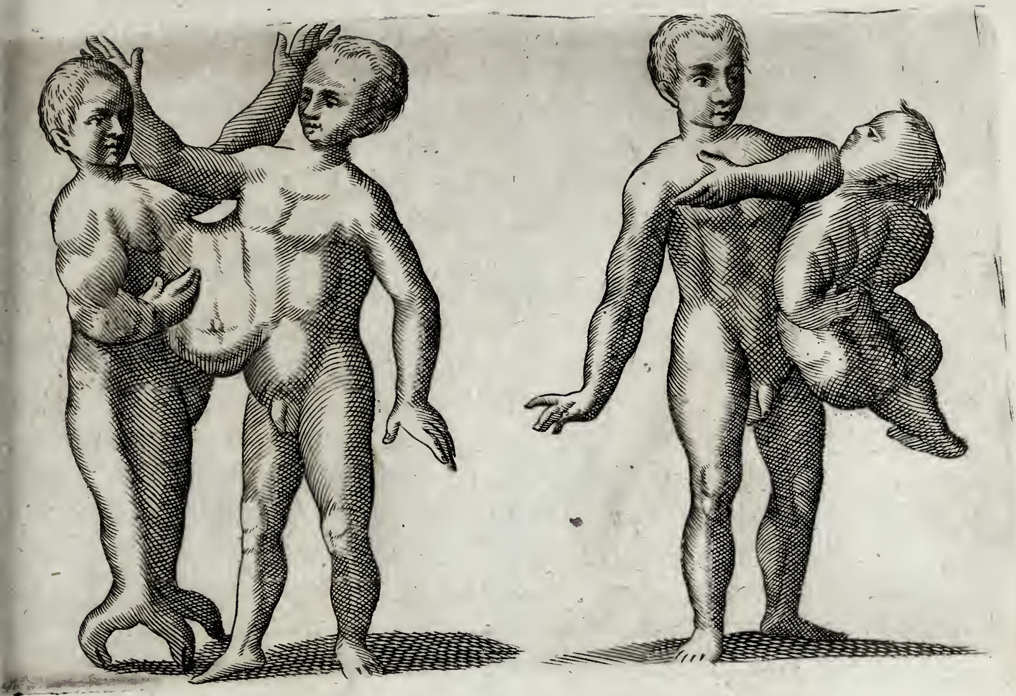
.can.f.d. .cap.2.

P 2 re-

reconditi; nec non viceuerſa illius alterius, cui e pecto re collotenus abdito capite propendebat infans integer mire pendulus. Verum inſpectione ſtructuræ partium coniunctarum coniectari melius cauſſa poterit in viuente monſtro; quæ vt ex nuda relatione ſatis aperta non potuit haberi, ſic ex anatome cadaueris apertiſſime poſſet intueri. Vale vir eximie, & me tui ſtudioſum ama. Patauij. Calendis Aprilis M DC XVII.

Hoc idem Monſtrum ego poſtea non ſemel vidi Venetijs, & Patauij quadrimum; cuius oſtentatio ne Genitores eius errones per orbem ſibi victum comparabant, a ſpectatoribus ſibi ſtipem erogantes. M DC XIV. III. Kal. Iunij. hora diei XX. circiter, in Villa Porcetti prope Coloniæ opidum ex ruſticis parentibus orti fuere gemelli monſtroſe coniuncti veluti per tertium abdomen; quorum alter maſculus fuit bene conformatus; alterius non fuit ſexus diſtinctus, ſed eius vice cauitas quædam ad vſque genua protendebatur, ſignum potius diſtinctionis coxarum, quam feminei ſexus: coxæ, cruraque in vnum iungebantur, vt referre viderentur truncos duos plantarum coaleſcentes: loco pedum tres habuit carnoſas propagines prominentes in extremitate ſciſſas ad inſtar ferme vnguium ſuis, aut ouis. Obierunt a natiuitate. Horum duum monſtrorum has fuerint imagines.

Ruet-

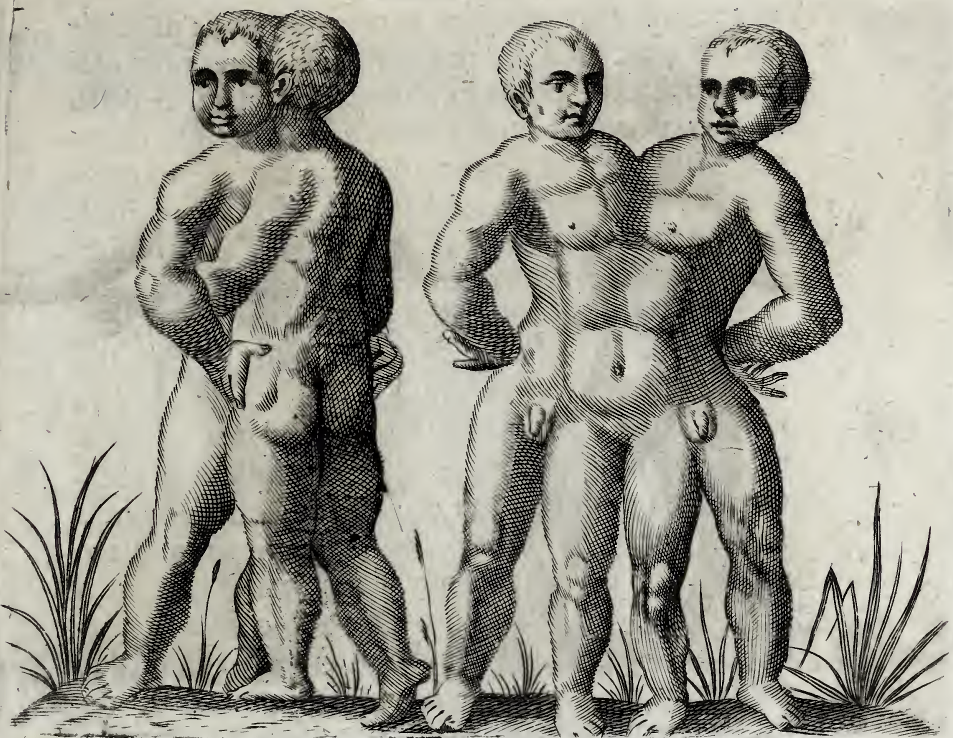

Rueſſo puer Amiterni natus eſt vno brachio, ſed pedibus tribus in hanc effigiem.

Paræi vero relatu, anno Domini M D LXIX. Turonenſis quædam mulier gemellos peperit vnico capite coniunctos, & ſe mutuo complectentes: Horum ad ſe ſceleton miſit Renatus Ciretus, tota Turonenſi regione famatiſſimus. Et multo prius eidem autori, anno Domini M D XLVI. mulier Lutetiæ ſexto grauiditatis menſe, fætum peperit, geminum caput, bina brachia, & quaterna crura habentem. Cuius monſtri cadauer quum diſſecuiſſet, vnicum cor reperit. Ex quo ſcire licet, vnicum eum infantem extitiſſe.

Mon-

Monſtri ancipitis origo, & cauſſa communis inſinuatur; eruiturque prima ex materiei diuerſæ defectu, ac exceſſu.
CAP. XXIII.

MOnſtrum ancipitem naturam obtinens, quod & excedentis, & deficientis in varijs ſui corporis partibus imaginem refert, plures agnoſcit originis ſuæ cauſſas; quas ex traditis aſſequi difficile non erit; ſimplicium etenim naturæ compoſitorum eſſentias manifeſtant: complicando igitur excedentis, ac deficientis monſtri primordia, & generationes, quæcumque ſe ſe inuicem compatiuntur, nullo nego- Monſtri ancipitis cauſſæ variæ.

negocio cauſſas monſtra naturæ ancipitis proxime conſtituentes habere poterimus: Et ſane prima talium origo eſſe poteſt ex abundantia materiæ deſtinatæ conſtitutioni vnius membri, & defectu materiæ, natura dicatæ origni alterius: ſic profecto exortus eſt puellus biceps altero carens brachio; cuius imaginem ſine hiſtoria nobis depinxit Paræus cuiuſque imagini attexuit hiſtoriam Rueffus aſſerens in Veienti agro puerum natum eſſe vnimanum, & bicipitem; ſi modo is ille idem fuerit, de quo Paræus: ſcilicet ſi parentum ſeminis, & ſanguinis ea portio, quæ ab alimento ſuperabundante nutricationi capitis originem traxit, vterum adierit ea vbertate, qua duobus capitibus in fœtu conſtituendis ſufficiat; ea vero portio, quæ a genitorum altero brachio ex vltimi alimenti ſuperabundantia oriri conſueuit, aptaq; eſſe conſtituendo conſimili brachio in conceptu, in vterum non irrepſerit; ſiue quia parentum illi brachio nihil ſuperabundauerit alimenti, ex quo tale ſemen, taliſque ſanguis effici potuerit, vnde brachium puelli conſtitueretur: ſiue illa materia obſtructis venis ad teſtes, ac vterum deferri nequiuerit: ſiue quia contracta intemperie aliqua diſpoſitionem amiſerit, qua in ſemen, & ſanguinem brachio puelli conſtituendo aptum nata erat commutari: ſiue quia calore partium conſumpta fuerit: tunc ſane conceptus expers fiet illius brachij, & biceps, ſi materia capiti conſtituendo apta in duas partes intra vterum quacumque de cauſſa diuidatur: ſecus enim vnam in maſſam cohærens vnicum efficiet caput maius quam par ſit pro ceterorum membrorum proportione: atque ita fiet monſtrum anceps, ſeu biceps abſque altero brachio, ſeu carens vno brachio ſub maximo capite. Prima explicatur.

Se-

Secunda monſtri ancipitis origo, & cauſſa ex vteri anguſtia, & defectu virtutis formatricis explicatur. CAP. XXIV.

AT vero monſtrum anceps exoriri etiam poteſt ob vteri anguſtiam, & defectum virtutis formatricis ſimul conuenientibus: quibus enim feminis
ap. 5. vterus anguſtior aliqua ex [a] antea relatis cauſſis contigerit, quam vt in eo commode gemelli contineantur, & augeantur: ſi portio ſeminis halituoſa ex aliqua parte parentum determinata materiam ſuæ originis trahens, cum reliquo ſemine ad vterum non confluxerit, aut in parua nimis quantitate confluxerit: inde ſane monſtrum ancipitis naturæ generabitur, vteri anguſtia copulante gemellos, & formatricis imbecillitate aliquorum membrorum conſtitutionem prætermittente. Sic profecto monſtrum in
p.21. ponte Sæo ad Andes oppidulo dudum ex [b] Paræo relatum exoriri potuit: nempe ſeminis vtriuſque pars craſſior, & materni ſanguinis portio tanta fuit, vt gemellorum conſtitutioni ſufficeret: ſed ſpirituoſa ſpermatis portio duplici cordi, & abſoluto digitorum numero conſtituendo pares vires non habuit, ſeu ob alias cauſſas, ſeu quia portio illa ſeminis ſpirituoſior a digitis parentum priorem materiam ſuæ generationis hauriens in vterum quacumque occaſione non irrepſerit; quare concurrente vteri anguſtia gemellæ cohærentes vno corde, ac digito captæ in ſiniſtra manu originem facile habuere.

Tertia monſtri ancipitis origo, & cauſſa in morbo fœtus, & ſuperfœtatione detegitur.
CAP. XXV.

IN eodem genere monſtri ancipitis pleraque oriri etiam poſſunt ex ſuperfœtatione, ac maxime prioris conceptus ægritudine ſimul conuenientibus; vbi enim ſuperfœtationem grauidas perpeti contigerit, & nouum conceptum priſtino quauis ratione cohærere; atque alterius embrij particulam aliquam vi morbi ſanabilis abſumi: tunc ſane monſtrum exorietur ancipitis naturæ, deficiens quidem aliqua particula vi morbi conſumpta, ſiue nimium emaciata nutricatum debitum ſibi ad vitæ munia obeunda, & ad aliarum partium proportionem incrementum habere nequiuerit: ſiue corrodentis alicuius humoris malignitate penitus exeſa fuerit: exundans autem euadet idem monſtrum ob ſuperfœtationem, qua poſterior conceptus priſtino copulatus, & coagmentatus viuentes duos vnit in monſtroſam figuram. Immo vero etiam ſola ſuperfœtatione citra vllum interuentum morbi monſtrum ancipitis naturæ generari poterit, ſi poſterior conceptus priori copulatus, vel prior, vel vterque ab origine ſua quopiam membro caruerit quacumque alia ex cauſſa.

Quarta

Quarta monſtri ancipitis origo, & cauſſa refertur in materiæ ineptitudinem, ac iteratam materni ſeminis, & ſanguinis effluxionem ad vterum, citra ſuperfœtationem.

CAP. XXVI.

SIn autem grauida mulier citra veneris actum, ſolo imaginationis venereorum ſtimulo incenſa, vel etiam ob ſeminis abundantiam, ſiue dormiens, ſiue vigilans, iterum ſeminis portionem, ac menſtrui ſanguinis intra vterum effundat ea ratione, vt hæc materia præexiſtenti conceptui quomodocumque agglutinetur, atque cohæreat; iam poterit vi ſeminis paterni adhuc in primo conceptu exiſtentis ſpirituoſa pars feminei ſeminis adiuta nouelli fœtus partes animare, atque conſtituere aut omnes, aut aliquas, pro materiæ quantitate, ac aptitudine; ſi quidem omnes integri fętus partes efformare poſſet; monſtro excedenti occaſionem daret; quod in ancipiti genere collocaret aliqua priſtini conceptus materiæ portio inepta, quæ alicuius membri naturam induere non potuerit: atque ita eo membro ſpolians conceptum, defectu exceſſui adiecto, ancipitis naturæ monſtrum enaſci oporteret; ſin autem fętus poſterior priori additus aliquo membro deſtitueretur, ſiue ob materiæ illius partis conſtitutioni a natura deſtinatæ ineptitudinem, ſiue ob eiuſdem materiæ abſentiam, monſtrum itidem ancipitis naturæ procrearet aliqua parte redundans, aliqua deficiens, vt puerum tripedem vnimanum, vel vnicipitem infra bicorporeum altero crure carentem; & id generis.

Quinta monſtri ancipitis origo, & cauſſa depromitur ex parentum corpore monſtroſo.

CAP. XXVII.

SI vero parentes ambo ancipitis naturæ monſtroſa corpora ſeu a natiuitate, ſeu ob ægritudinem habuerint, adeo vt Venerem agere, ac ex actu venereo prolem ſuſcipere valeant; proculdubio fœtus procreare poterunt ancipites cum in eadem, tum etiam in diuerſa monſtrorum ſpecie: in eadem ſane, ſi parentes in conſimili monſtri ſpecie contineantur: ſiquidem ex trimanis vnipedibus trimanus vnipes orietur: in diuerſa vero, ſi parentes ancipitem monſtri naturam diuerſæ ſpeciei obtinuerint: nam ex vnoculo, & tripede genitore, ac matre vnimana, & octodigita monſtrum enaſci poterit vnoculum tripes, vnimanum & octodigitos in manu habens; ſi ex omnibus parentum membris materia ſeminalis ad fœtus conſtitutionem concurrere contigerit: ſed fieri etiam poteſt vt varietur monſtri ſpecies in fœtu, quia ob aliquod impedimentum ex ijs, quæ ſupra enumerata ſunt, aut quæ partes in vno parente ſunt, ſuppleant defectum earum, quæ in altero non exiſtunt, vberem ſeminarij principij copiam exhibentes: aut quæ partes in vtroque ſunt generante, nihil tranſmittant ad vterum pro conſtitutione partium fœtus ſibi conſimilium.

Sexta monſtri ancipitis origo, & cauſſa ex vehementi parentum imaginatione, & vitio nutricationis in fœtu enucleatur.

CAP. XXVIII.

VEhemens quoque imaginatio parentum, ac ſpeciatim feminæ, ob rationes allatas in libro *a De Humani conceptus conſtitutione*, Cap. 26. monſtri ancipitis originem promouere poteſt; nimirum ſi mulier gemellis concipiendis materiam ſufficientem in vtero habuerit, virtutemque vtrique conceptui efformando idoneam; vehemens imaginatio gemellorum in vna quapiam parte corporis copulatorum, ſi adiunctam habuerit in fętu alicuius membri atrophiam, facile iam tibi producere poterit ex geminis turpiter in vnum iunctis monſtrum anceps tabefactam obtinens particulam quampiam, reliquarum magnitudini nullum proportionis ſignum obtinentem.

Monſtri ancipitis origo, & cauſſa ſeptima reponitur in arte peccata naturæ imitante, ac non ſine auxilio naturæ operante.

CAP. XXIX.

ARtem etiam eſſe ancipitis monſtri conficiendi, mirum fortaſſe videbitur alicui, & ad noſtrum inſtitutum minime pertinens, qui Phyſiologiam tractamus in hoc opere. Verum quoniam Philoſophum naturalem decet omnia naturæ opera

Phyſicum quæ deceat contemplari.

opera

opera contemplari, ſeu ſolitarie operetur, ſeu alteri cuipiam efficienti cooperetur: quando ars, ſi aliqua eſt monſtra effingere valens, hoc ipſum ſine opera naturæ præſtare nequeat: immo vero quum origo monſtrorum a natura præcipue pendeat; artis autem operatio ſit ſolum applicare actiua paſſiuis naturalibus: iam phyſici muneris eſt monſtra in viuentium genere artis miniſterio facta conſiderare. Porro artis beneficio, ſeu verius maleficio, viuentia monſtra effingi poſſe primum obſeruamus in ſtirpibus; ſiquidem agricolæ variarum arborum inſitione, colligationeve, quo magis vnitæ ſtirpes ſpecie inuicem diſſideant, eo ex ijs coniunctis viuens monſtroſam magis naturam obtinebit. Deinde vero in mentem ſubit ſolertiſſimum præceptorem Taliacotium per inſitionem conſueuiſſe curtas aures, & nares, curtaque labia curare, brachio primum partibus illis excoriatis coniuncto; quod poterat nullo negocio inducta cicatrice ijs partibus, coniunctum relinquere in monſtroſam effigiem: vt apparet ex eius diſertiſſimo libello. Non diſſimili plane ratione factum eſt, vt Anno Domini quadringenteſimo ſexageſimo ſexto, referente [a] Iordane, & Cuſpiniano, in Gallia duo iuuenes fulmine tacti aduſtione in vnum concretis corporibus inuenti ſint. Sed & homines aduſtione pedum, manuumque, aut capitis, male curatos monſtroſam effigiem præſeferentes plurimos conſpeximus. Non ergo mirum ſit, ſi ambulones aliquot prouincias peragrantes monſtra mirifica oſtenſuri ad lucrum, ea prius ſibi confecerint puellorum corpora miris modis aliqua ex parte, potiſſimum carnoſa, vt dorſo, natibus, & brachijs, decorticata, inuicemque colligata, & a natura per transfuſum ſanguinem

guinem

Ars monſtra non efficit ſine opera naturæ.

Ars vt monſtra efficiat.

Ars monſtra vt efficiat in ſtirpibus.

vt in hominibus.

[a] Lib. anal. in conſul.

guinem, ac nutricationem in vnum coagmentari permiſſa; alia quapiam parte amputata, ad horridiorem monſtri aſpectum. Auerruncet Deus, & ſeuere puniant Principes tales Sicophantas. Sed etiam ſine vllo ſcelere ob Chirurgorum aliquorum imperitiam, atque aliquando ob ægrotantium negligentiam, membra corporis vulnerata, excoriata, e naturali loco dimota, ad priſtinum ſtatum haud probe reſtituta monſtroſam hominis formam repreſentant. Hæc autem extra vterum monſtra gignuntur, quæcumque artis miniſterio conſtituuntur. Tot igitur, ac tales ſunt, & his aliæ conſimiles vnicuique ex ſuperioribus deductu faciles origines, & cauſſæ propriæ monſtrorum humanorum ancipitis naturæ. Iam ergo ad alias monſtrorum ſpecies in eodem genere patefaciendas accedamus.

Monſtri difformis exiſtentia ex hiſtoricis promulgatur.

CAP. XXX.

MVlta in eadem vniformium ſerie fuere monſtra, partes de naturali ſede tranſpoſitas turpiter habentia; quæ difformia nobis appellare libuit. Namque Venetijs *a* Petro Iuſtiniano hiſtorico inſigni, Rubeaquenſe, Gualtherioq; autoribus, puer editus eſt corpore pluriuariam ſciſſo; qui, præter multa fædiora relatu, genitale membrum habuit vertici adnatum; atque ob eam rem non placuit in apertum referri. *b* Cœlij Rhodigini teſtimonio natum eſt in patrij ſoli vico, nomine Sarzano, magnitudinis inuſitatæ monſtrum; infans fuit

a Hiſt. Venet. lib. 10.

b 24. lect. ant. ca. 3.

Anno Domini. 1487. 1514.

fuit biceps; multa in eo mira; quadrimeſtris magnitudo, membra omnia cum proceritate reſponſum habentia, & amuſſitata; facies vtraque ſimilitudinis prope indiſcretæ; in capitibus crines aliquanto longiores, ac nigricantes; inter vtrumque caput ex collimitio humerorum tertia manus exerebatur, ſed quæ aures longitudine non excederet, nec integra viſebatur omnino: Quia vero non ſolum ob exceſſum geminatorum capitum; ſed ob tranſpoſitionem tertiæ manus inter colla, viſenda res erat, mitti placuit ad Hiſpanorum Ducem, qui in proximo vicaria Regis fungebatur poteſtate: Id autem vt citra putredinis notam poſſet obiri; exenterare præmortuum neceſſe fuit: inibi ergo mirum aliud; cor quidem ſimplex, vt aſſolet; at iecur duplex, ſicuti & lien; nam in viſcere hoc viſam quandoque duplicationem credimus *c* Ariſtoteli; verum in hoc genus monſtris mira quidem, ſed naturalis tamen a peritis rerum ratio afferri ſolet.

c 4. de gen. an. cap. 4.

In

In Ploa Voitlandiæ oppido, Rubeaquenſis teſti-
monio infans natus eſt, in quo neque dorſum, ne- 1547.
que venter apparuit; inteſtina circa pectus ex aper-
to corpore longe dependebant; caput verſus
pedes inclinauit; vmbilicus fuit in mo-
la dextræ tibiæ; caput acumina-
tum fuit ad ſimilitudinem
cidaris, aut tiaræ,
in hanc effi-
giem.

Luneburgi ortus eſt infans ore diſtorto ; vnde
1550. lingua fiſſa, quaſi duplex, exerebatur. Simile mon-
ſtrum ibidem triennio poſt exortum eſt. Stetini,
1553. autore Fincelio, in ſuburbio monſtrum enatum eſt,
1554. cui capitis loco maſſa informis erat, mobilis, vt ex-
ta ouilla; loco vnius auriculæ brachium ſtabat; loco faciei cincinnus ſimilis pilis felinis; & lupi piſcis o-ua, per quæ inferius lucebant ocelli vitrei, & reni-dentes; os contractiſſimo erat foramine, ſine labijs; naſus quoque minutiſſimus erat; abſque collo; alte-rum brachium e latere prominebat: ſed neque pe-ctoris, neque dorſi effigies aderat; lineola ſolum no-tabatur rachi; nullus erat omnino ſexus: brachia,

&

& longa crura continuo rigebant oſſe ſine iuncturis, cubitis, & poplitibus: manus, & imi pedes erant molles, & penduli, tanquam bis fracti, ſimiles vnguibus curuis, & aduncis Lutræ: mortuum mater peperit, licet in vtero viueret. Cuius imago initio capitis viſa eſt cum monſtro Sarzanenſe. Ambroſius Paræus confitetur Villæ Francæ in Vaſconia ortam eſſe puellam ſine capite, habentem aures in ſcapulis retro, naſum inter eas in ſpina, qui proboſcidem paruam referret; oculos in humeris retrorſum aſpicientes; & linguam ſurſum exertam, vnde collum prouenire debuiſſet: cuius monſtri effigiem a Fontano Agenenſi Medico, qui ſe id vidiſſe ſancte affirmabat, acceptam *d* Ioannes Altinus Doctor Medicus Paræo tradidit huiuſmodi. 1562.

d lib. de ...rab. & ...gæ.

Sed & teſtimonio Phlegontis Tralliani Cæſaris Liberti multo prius infans ortus eſt caput habens e ſiniſtro enatum humero.

M DC XXIV. die XII. Iulij, Firmi, quæ ciuitas eſt Italiæ in Æmilia, dum Vrbi Præfectus eſſet Octauius Riparolia Genuenſis, exorta eſt puella toto corpore bene organizata, excepto capite, quod eſt aſpectu fœdiſſimum; nam videtur in occipite velut oculus obſcurus: alter oculus viſitur elatus in capite ſupra ſuturam coronalem, referens oculum humanum, & paulo maiorem, ſed ſine palpebris, & abſque cilijs, quorum vice ſunt capilli capitis. Monſtrum id habet frontem rugoſam, ſub qua vtrimque ſpectantur paruæ quædam cauitates, vbi debebant naturaliter eſſe oculi. In media facie, ad locum naſi, erumpit fruſtum carnis, quod pendet veluti membrum virile (licet mihi videatur potius pyri carnei figuram æmulari) & eſt aliquantulum craſſiuſculum in apice; vbi ſpectatur etiam quoddã foramen: quod carneum fruſtum, velut appendix quædam, a vultu monſtri pendulum ſeparatur omnino præterquam in radice: ſub hoc ſeu naſo, ſeu pyro, ſeu cole, ſeu proboſcide, reſidet quædam rubea pellis quaſi figuræ quadrangularis, & vtrimque in ea ſpectantur oculi duo, velut oculi gallinæ. Ab ortu ſtatim puella monſtroſa ſacro fonte baptizata fuit: & prius interijt, ac ſepulturæ mandata, quã eius origo vulgaretur. Ego (ſcribit Riparolia) ad primum nunciũ, eam curaui exhumandam, vt balſamo condiretur: ſed inueni iam illi mures conſumpſiſſe vultum, & ferme totum caput. Quidam Pictor, qui monſtrum & viuum, & mortuum aſpexit, eius imaginem pinxit: Quæ cum ſerie facti, tunc Romæ

tranſmiſſa, ad Eminentiſs. ac Reuerendiſs. S. R. E. Cardinalem Franciſcum Barberinum S. D. N. Vrbani VIII. nepotem, nunc demum ex Vrbe Roma Patauium miſſa fuit ab eximio Equite Caſſiano a Puteo eiuſdem Cardinalis Pincerna ad Clariſs. Virum Laurentium Pignorium; qui mihi noſtro volumini dedit inſerendam, cum hiſtoria nuper fide relata ex autographo Riparoliano: Monſtri vero eiuſdem, vt pictor ille, ſic & nos triplicem damus figuram, vt poſſint perſpici pars anterior, poſterior, & lateralis, in quibus ad ſunt partes a naturali ſitu, & ſede, atque figura prorſus abiunctæ.

Huic

Huic monſtro ſimillimam faciei effigiem obtinet aliud, quod habuit caput Iani bifrontis; & vtraque facies loco naſi membrum virile; quod altera quoque ſortita eſt cum teſtibus in loco menti: ad radices portentoſi naſi parte inferiori vtraque facies pariter habuit geminos oculos; altero vultu aures longe infra locum naturalem, altero illas ad ſedem naturalem obtinente: incertum an maſculeo ſexu natum, an femineo: certum eſt ortum paullo ante quam Rex Galliæ ſuperiori ſæculo cum exercitu non ita fauſtis auſpicijs in Italiam veniſſet. Imaginem nuperrime tranſmiſit Patauium ex Vrbe Roma vir eruditiſſimus eques Caſſianus a Puteo, ſcribens eam deductam fuiſſe ex icone Leonardi Vincij, ſeruato in Muſæo Eminentiſs. & Reuerendiſs. Cardinalis Franciſci Barberini, qui picturam emit vna cum alijs pleriſque rebus eximij ſculptoris, ac pictoris Villamenæ, non ita pridem vita defuncti. Monſtri vero effigies talis erat.

Sic

Sic ergo reipſa fuere monſtra partes tranſpoſitas habentia, quæ Difformia nuncupauimus.

De Monſtri difformis natura, & cauſſis; primaque illius origo reſoluitur in malam vteri conformationem.

CAP. XXXI.

MOnſtri difformis ob partium e naturali ſede transpoſitionem, ac ſpeciatim puelli caput exerentis ex humero ſiniſtro cauſſa, & origo eſt ex vteri mala conformatione: quia ſcilicet ea pars vteri, quæ capiti puelli naturalem locum præbere debebat, aliquo duriori tumore quomodocumque repleta, ſiue is in eius ſubſtantia inſideret, ſiue intra illam in contenta membrana fœtum ambiente, ſiue extra ipſam in aliqua parte abdominis interiori prope vterum ſita: nequeunte enim parte illa materiæ, quæ conſtituendo capiti dicata eſt a natura, reliquæ maſſæ conceptus in eo loco adiungi, quo deberet, eum alieno corpore minime cedente repletum inueniens, cogitur in vicinas quantum poteſt ſedes decumbere: ibique propriam formam capitis a vi formatrice adipiſcens, importuno in loco collocato capite monſtrum difforme conſtituit.

Secunda

Secunda monſtri difformis origo, & cauſſa ſpectat ad malum ſitum placentæ nuncupatæ: cuius vſus explicatur.

CAP. XXXII.

EIdem monſtrorum generi conſimiliter originem præbere poterit moles illa carnea placētæ referens imaginem, & vterini iecoris belle vſum obtinens in grauidarum vtero, ex menſtruo ſanguine ſenſim ab orificijs vaſorum effluente, & concreſcente genita; vteri fundo, & ſuperiori parti adnexa; in qua maternus ſanguis fætui nutriendo vlteriori elaboratione aptior efficitur; quod ſcite primus omnium anatomicorum obſeruauit Arantius: nempe ſi placenta hæc maiorem in magnitudinem intumeſcat, maioremque duritiem contrahat, quam par ſit; & alienum a natura ſitum, quacumque ex cauſſa, ſortiatur; tunc locum occupans debitum alicui parti formandi conceptus, eam a naturali ſede pellens orientem, ac proinde ob ſummam mollitiem duriori corpori concedentem, membrorum naturalem ſitum vitiat, monſtrumque difforme conſtituit. Atque hac ratione ortum habere potuit monſtrum ore diſtorto, partibuſque turpiter nimium hiantibus, ac ſciſſis, tranſpoſitiſque; interpoſito nempe duriori placentæ corpore, ac molliores illas de ſibi debitis locis expellente; cuiuſmodi monſtra dudum notauimus Nurſiæ, ac Stetini genita.

Placenta vteri iecur.
vt gignatur.
Cuius finis gratia.
Vt monſtrũ difforme cõſtituat.

Tertia difformis monſtri cauſſa, & origo ex mola depromitur. CAP. XXXIII.

Mola quid, & vnde orta. Vt monſtrum difforme faciat.

NOn diſſimilem conſimili monſtrorum ſpeciei cauſſam, & generationem tribuiſſe poterit & mola, carnea ſubſtantia nonnunquam in vtero mulieri s ex vitiato ſemine genita; ſi contigerit eam ſiue per ſuperfætationem poſt conceptum, ſiue ante conceptum, ſiue ſimul etiam procreari; ipſa enim poteſt tum mole ſua nimia, tum duritie ſua peruicaci, tum motu ſuo incondito, & inordinato, tum pondere ſuo graui varias partium fætus tranſpoſitiones efficere monſtroſas, nunc diſtorquendo membra, eorum pulſu ad vicinas ſedes; nunc ſcindendo partes; nunc ad loca remotiora illas pellendo: nunc in alia membra velut intrudendo: & hac ſane ratione procreari potuit monſtrum ſine capite oculos habens in pectore a Paræo relatum; ſcilicet a magna, & dura mola comprimente pulſa, & intruſa materia capitis conſtitutioni deſtinata in regionem thoracis.

Quarta monſtri difformis origo, & cauſſa oſtenditur ex motu. CAP. XXXIV.

Motus vt monſtrum difforme producat.

DIfformium monſtrorum origini cauſſam exhibere poterit etiam motus materiæ, quæ determinatarum partium fætus conſtitutioni dicata eſt a natura; vbi etenim ſiue a flatibus in vtero genitis, ſiue a percuſſione ventris grauidarum, ſiue ab earum caſu, ſiue a vehementi aliquo alio earumdem motu molliſſimi conceptus aliqua portio de priſtino loco, ſituque naturali violente diuellatur, & in alienam ſedem transferatur, ibi non cognatis ſibi membris

veluti

veluti per inſitionem adhæreſcens monſtrum membrorum turpi tranſpoſitione difforme in eſſe conſtituit. Sic plane dixerim olim enata fuiſſe monſtra
ap. 30. quamplura, quorum ſupra [a] memorauimus hiſtorias.

Quinta monſtri difformis origo, & cauſſa ſtatuitur imbecillitas facultatis diſcretricis.

CAP. XXXV.

QVoniam partes omnes vtriuſque ſeminis, & materni ſanguinis ex quibuſque parentum membris materiam ſibi ab eorum nutricationis ſuperabundantijs haurientes, dum in vtero ad primam conceptus conſtitutionem conueniunt, ſimul in vnum confunduntur, ac exactiſſime permiſcentur; neceſſe eſt in ſemine præter vim formatricem membrorum, adeſſe quoque aliam facultatem, quæ rudis, atque confuſæ illius maſſæ partes ſingulas diſcernat, & quaſque ſuis locis applicet, qui a natura debentur ijs membris, quorum conſtitutioni ſigillatim partes illæ inſeruire debent: vti latius a nobis
ap. 7. 8. ſeq. oſtenſum eſt in opere [a] *De humani fœtus conſtitutione*: Si vero contigerit in ſemine vim quidem formatricem robuſtam eſſe, at facultatem ſeparatricem, diſcretricemque partium materiæ conceptus, ſiue ob ineptitudinem inſtrumenti proprij, ſiue ob vitium temperamenti, quo nititur, adeo imbecllam eſſe, vt nequeat proprium munus adimplere: tunc vis formatrix valida infirmam ſeparatricem habens adiunctam, & munere ſuo non functam, ocioſamque, in confuſis illis abſque ordine partibus varia membra effingit, quorum eæ naturali ſua propenſione capa-

Neceſſitas virtutis diſcretricis in ſemine.

Facultas diſcretiua vt monſtra difformia producat.

ces exiſtunt, non obtento eorum ſitu naturali: quocirca monſtrum partium conuenientem ſitum, & ordinem inter ſe non habentium difforme generatur: cuiuſmodi generationem inter cetera obtinere potuit Stetini monſtrum.

Sexta origo, & cauſſa monſtri difformis ad nimiam materiæ viſciditatem redigitur.

CAP. XXXVI.

Materiæ viſciditas vt monſtrum difforme cōſtituat.

Agentia pure phyſica vt ex neceſſitate operentur.

SIn autem cum formatrice facultate diſcretrix in ſemine virtus valida ſatis extiterit, quantum poſtulat naturalis, & ordinaria materiei, quam ſubigere debet, conſtitutio: at vero in maſſa conceptus aliqua particula, ſiue redundans, ſiue non redundans, fuerit tenaci adeo lẽtore alicui particulę diuerſo a ſibi conſentaneo loco ſitæ, vt iuncta inde nulla vi, neq; valida facultate reuelli, & in conuenientem ſibi regionem transferri valeat: tunc virtus formatrix mẽbrum ex ea formans, ad quod illa materia determinatam, & naturalem habet propenſionem, difforme monſtrum effingere cogitur: virtus enim partium viuentis formatiua eſt agens mere naturale; agentia vero pure phyſica vbicumque locorum materiam diſpoſitam compererint, munere ſuo ex neceſſitate funguntur, illique materiei debitam formam conciliant: & profecto hac ratione ortum fuiſſe potuit Sarzani monſtrum tertiam manum inter duo colla retinens: & alia quoque in hoc genere plurima.

Mon-

Monſtra informia debitam membrorum figuram non retinentia reipſa inueniri.

CAP. XXXVII.

INforme illud monſtrum appellamus, cuius vel toti corpori, vel alicui parti præcipuæ, conſpicuæque non ineſt figura naturalis, ſed alia ab ea longe diſſidens. Fuiſſe vero & in hoc genere monſtra humana conſtat apertiſſime apud [a] Hippocratem, qui Antigenis vxorem peperiſſe fatetur carnoſum puerum, exoſſem totum, craſſum, & rotundum; qui membris, & præcipuis corporis partibus diſtinctus, magnitudinem quatuor digitorum non excedebat. Multo poſt ex Rubeaquenſis, & Gualtherij Chroniſtæ relatu in Saxonia infans natus eſt horrendo aſpectu, contuſis, laceratis, atque laxatis membris omnibus: capite oblongo, & quaſi Turcico pileo inſignito. Tundorfij quoque figuli vxor monſtrum peperit horrendum: erat autem a vertice ad hypochondria hominis figura, ore tamen prominente ad inſtar canis: facie torua: ab vmbilico vero deſtitutum reliliquis partibus corporis humani, deſcendit in formam pyramidalem, in cuſpide referens ſimilitudinem caudæ ſuis inflexæ: in dorſi autem ſpina vmbilici alia imago prætenſa erat: erecta tamen inſtar caudæ: ſexus nullus omnino apparebat, non maſcnli, non feminæ, non androgyni. In agro Piceno Iacobi Rueffi [b] teſtimonio natus eſt infans abſque brachijs, a genitalibus itidem deſinens in conum quaſi Pyramidis, nullis coxis, tibijs, aut pedibus: erat autem ſexu maſculino, ceteras partes integre formatas

[a] de morbis vulg. ſect. 2.

[b] 5. de concep. ca. 3.

Anno Dñi 1545.

1556.

tas

tas obtinens. Baſileæ vero Gualtherio infans adeo ſciſſis, & apertis naribus ortus eſt, vt inde illius cerebrum facillime ſit conſpectum.

Diuo *c* Auguſtino apud Hipponem natus eſt homo quaſi lunatas habens plantas, & in eis binos tantummodo digitos, ſimiles & manus. Non ſunt itaque figmenta monſtra informia naturalem corporis totius, vel partium aliquarum conuenientem figuram non habentia.

c 16. de ciuit. Dei cap. 8.

De

De Monſtrorum informium origine, & cauſſa; quæ primum deducitur ex imbecillitate facultatis formatricis. CAP. XXXVIII.

AT vero monſtrum informe, quod in eo totam ſui naturam conſtitutam habet, vt aliqua portio corporis figuram maxime alienam gerat a naturali, alias obtinuit ſuæ genarationis cauſſas: quarum primam eſſe putamus virtutis formatricis imbecillitatem: quum enim ad hanc virtutem ſolam, & maxime pertineat effingere ſingularum partium figuras: vbi quæ in ſeminis ea portione reſidet, cui præciſe alicuius membri determinati conformatio deſtinata eſt a natura, ita debilis extiterit, ſiue ob caloris inopiam, ſiue ob ſpirituum, quibus innititur, intemperiem, ſiue ob aliam quamcumque cauſſam, tunc ſane parti ſibi efformandæ naturalem, ac debitam ſuæ ſpeciei figuram non imprimens, monſtrum conficit informe. Et ſane de caloris exceſſu, & defectu in propoſito meminit [a] Ariſtoteles alicubi ſcribens, *In eſt hic calor in excremento ſeminali tantam, talemque habens motionem, quanta modice ad quamuis corporis partem accommodetur. Quod ſi vel deficit, vel excedit, rem, quæ fit, aut deteriorem efficit, aut læſam, & mancam.* Sic [b] Hippocraticus ille puellus ex Antigenis vxore rotundus totus enatus eſt.

Cuius virtutis interſit efformare mẽbrorum figuras.

a 2. de ... e. an. c. 4.

b 2. de ... orbis ... ulg. ſect. 2

Secunda monſtri informis origo, & cauſſa ex anguſtia vteri colligitur. CAP. XXXIX.

HVic informi monſtrorum generi procreando ſatis dici non poteſt quantum vteri conferat angu-

anguſtia, vndecumque illa dependeat: ſiue a naturali matricis exilitate, ſiue a ventris affectata conſtrictione, compreſſioneve; ſiue a vicinarum partium, aut vteri duro tumore; ſiue a multitudine fœtuum ſimul conceptorum: quum etenim creſcens indies embryo locum amplum non habeat, in quo pro ratione ſui augmenti partes omnes corporis extendere commode valeat; prominentiores ob ſuæ ſubſtantiæ mollitiem anguſtiæ loci facile cedentes, varijs, mirisque modis in ſeipſas contorquentur, & ad continentis loci figuram turpiter conformantur; quam informitatem diu in vtero ſuſtinentes, habitualem reddit cauſſa conſeruans illam multo tempore; vnde monſtra enaſcuntur turpi diſtorſione informia. Sic exortum dixeris puerum pedibus, manibuſque mire diſtortum a [a] Paræo, [b] Rueffo deſcriptum.

Vteri anguſtia vnde pendere valeat.

[a] Lib. 24. cap. 2. [b] 5. de cōcep. ca. 3.

Tertia informium monſtrorum cauſſa, & origo in motu inordinato reponitur. CAP. XL.

OB materiæ fœtus in vtero degentis teneritudinem cum viſciditate coniunctam fieri quoque poteſt vt quacumque de cauſſa membrum aliquod infantis inordinato, ac vehementi motu cieatur, pars ea corporis mire in monſtroſam figuram diſtorqueatur; ſiue materna culpa enormes corporis agitationes fiant, vt in validioribus choreis, & ſaltationibus; ſiue ab externo aliquo motore grauida violente concutiatur; ſiue temere fœtus ipſemet in aluo ſponte moueatur: & eo ſane magis monſtro informi vehementior motus originem præbere poterit, ſi motum fieri contigerit in anguſto nimium vtero. Sic profecto genitum dixeris infantem illum adeo

ſciſſis,

ſciſſis, & apertis naribus, vt per eas cerebrum inſpicienti manifeſte pateret; intruſis nimirum intra nares puelli digitis, & poſt digitulos etiam manibus integris, odorandi meatus mire ſenſim ſine ſenſu in monſtroſam informitatem diducentibus.

Quarta informis monſtri origo, & cauſſa depromitur ex mola, & placenta, tumoreque vteri, concurrente virtutis formatricis imbecillitate; ac materiæ ineptitudine.

CAP. XLI.

SEd informitas illa maxima, quæ obſeruata fuit in puello habente partes ab vmbilico infra in pyramidalem figuram deſinentes, nullamque membrorum humanorum imaginem præſeferentes, plures habuit in vnum concurrentes cauſſas monſtrificas; nimirum virtute illarum partium formatrice debili ſuam functionem intermittente; rudique, ac inepta illa materia hinc a dura mola, illinc ab excreſcente placenta, & tertio ex latere a tumore vteri compreſſa in conum pyramidis; cuius cuſpis acutior ab anguſtia loci in ſuillæ caudæ ſimilitudinem contorta eſſe potuit. Quæ quidem cauſſæ vt difficili negotio in vnum coeunt; ita monſtrorum origini adſcribi optime poſſunt; quorum natura eſt vt raro admodum proueniant.

Quinta informis monſtri origo, & cauſſa ex imaginatione parentum vehementi explicatur.
CAP. XLII.

CEterùm aliquas etiam monſtroſas informitates a vehementi parentum imaginatione, potiſſimumque matris, ſeu vigilantis, ſeu dormientis, embrij corpuſculo præſertim organizationis tempore imprimi poſſe, nihil eſt quod prohibeat ſatis; & eo minus, quo facilius eſt vigenti, vrgentique phantaſiæ ſpectro conceptus alicuius membri figuram diſtorquere, atque a naturali conſtitutione turpiter variare, quam partis alicuius aut magnitudinem adaugere, aut numerum geminare, aut ſitum permutare: At vero & [a] alibi fuſe demonſtrauimus imaginationis generantium ſimulachra vehementiora facile poſſe in embrij ſubſtantiam alieniſſimarum rerum imagines, ac figuras inſculpere; quæ theoria inde huc nobis transferenda non eſt. Ita ergo fieri poteſt vt viſi monſtri conſimilis a parentibus, vel etiam per ſomnium, ſimulachro imaginationi eorum alte defixo; indeque ſpiritibus, ac virtuti formatiuæ impreſſo conſimilis figura in membris embrij generetur.

[a] De hu fæt. con cap. 26.

Sexta informis monſtri cauſſa, & origo in monſtroſo parente detegitur.

CAP. XLIII.

SIn autem parentum aliquis, aut ambo monſtroſam informitatem in corpore, ſiue ab ortu, ſiue poſt

poſt ortum a morbo contraxerint; næ ipſi filios ſibi conſimiles, atque adeo monſtroſos procreare poterunt; non quidem ſemper, quia vnius informitati parens alter conſulere poterit, ſi aut non ambo informes extiterint, aut non eadem corporis parte, aut non longe a concubitu vi morbi in talem informitatem inciderint; adeo vt ſeminis ante informitatem geniti aliquid habeant fætui conſtituendo ſufficiens. Sin minus, ex monſtroſis parentibus informes itidem filij procreabuntur: mire namque pertinax eſt cuiuſque natura viuentis in generanda ſobole ſibi quantum fieri poteſt quamſimillima: Quin & lapſam parentum eſſentiam in generatione filiorum errare non eſt difficile.

Septima informis monſtri origo, & cauſſa refertur ad menſtruorum fluxum tempore conceptus.

CAP. XLIV.

QVum autem parentes liberorum procreationi menſtruæ purgationis tempore operam dare voluerint, monſtrorum generationi ſe ſe obnoxios reddunt, vel e ſacrarum litterarum teſtimo-
[...]i. 24. nio; ſiquidem nobiſcum & [a] Paræus apud [b] Eſ-
[...]1. [...]i. 4.ca. dram Prophetam ſe legiſſe confitetur, Mulieres, quæ fluentibus menſibus viro ſe miſcuerint, monſtra parituras: [c] Solinus etiam in ſuo Polyhiſtorico ex
[...]ap. 3. Democrito Phyſico aſſerit mulieris profluuia menſtrualia non paruis ſpectata documentis inter monſtrifica merito numerari: cuius ea ratio eſt, quia tunc menſtruo primæ partium fætus conſtitutioni apto, vt puta ex reſiduo vltimi alimenti membrorum

omnium parentis exorto, cõmiſtum eſt menſtruum alimentare, nondum vi tertiæ coctionis vltimam diſpoſitionem adeptum ad induendum naturam cuiuſque membri determinate: quare ex illa menſtrui vtriuſque confuſione non niſi monſtrum informe poteſt exoriri. Sic ſane ortum dixero Rueffi monſtrum, & alia.

Monſtri enormis exiſtentia pateſit.
CAP. XLV.

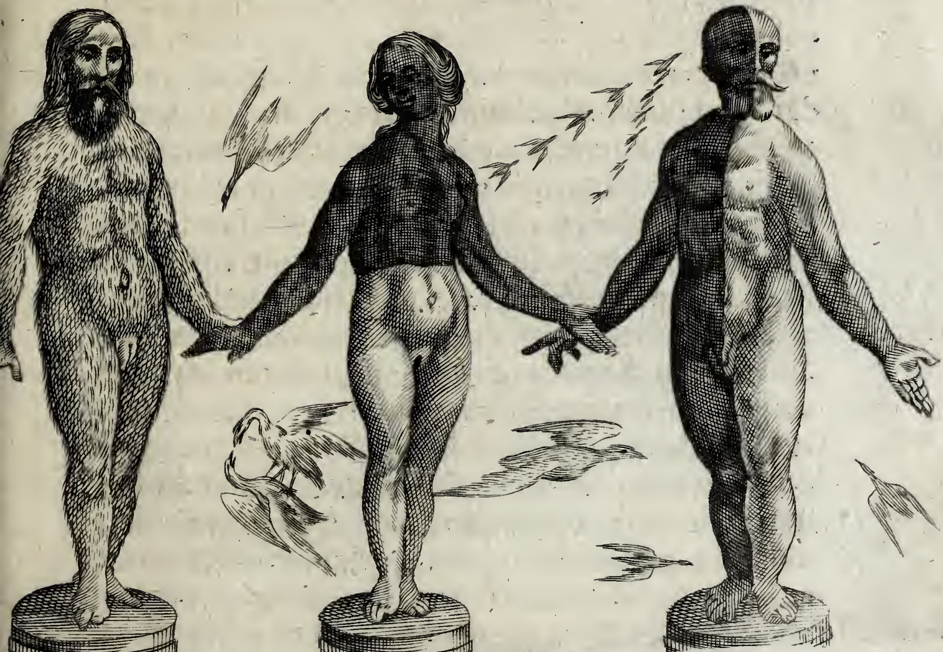
HVmana corpora, eorumue membra, quibus nihil deſit, nihilque ſuperſit; nec ſitus, aut figuræ vllum adſit erratum; ſed in ſola ſubſtantia ordinarium naturæ curſum non ſeruantia, & videntibus admirationem parientia, eà nobis Enormia Monſtra cognominantur, quorum tres tantum differentias videre licuit apud Auctores: Prioris exemplum eſt vetuſtiſſimum illud Phythagoræ, cui femur aureum extitiſſe credidit Antiquitas; † Diogenes enim Laertius aſſerit famam eſſe nudatum Pythagoræ femur aliquando aureum apparuiſſe: de cuius cauſſis ſuo loco *a* latius. *b* Aelianus huius rei aſſertorem facit Ariſtotelem dicens, Ariſtoteles dicit a Crotoniatis Pythagoram Apollinem Hyperboreum cognominari, & hæc addit ille Nicomachides, Quod aliquando eadem die & eadem hora viſus ſit a multis & in Metapontio, & in ludis Crotone ſurgere: vbi Pythagoras etiam alterum femur aureũ oſtẽdit: Dicit idem ille quod Neſſum fluuium tranſiens appellatus ſit; & multos ait hanc appellationem audiuiſſe. Alterius exempla recentiora ſunt; & primum a *c* Cardano adducitur aſſeuerante Conſtantij tempore in vrbe

† lib.
a cap. 48. 49.
b lib. c. 2.
c 15. d variet. 77.

Daphne

Daphne regionis Antiochiæ natum infantem barbatum præter alia monſtroſa. Secundum proponitur a *d* Damaſceno, qui teſtatur viſam ſibi puellam corpore toto inſtar Vrſi villoſam in agri Piſani oppido Petraſancta genitam. *e* Realdus item Columbus inſignis anatomicus ait ſe vidiſſe Hiſpanum quemdam pilis refertiſſimum in omni corporis parte, præter quã in facie, & manuum parte; vt in prima figura huius imaginis apparet.

Maiol. [...]er.canic. [...]llo. 3. [...]li. 13. 2.

Vidiſſe ait etiam Veſtalem conſimiliter piloſam. Rubeaquenſi, & Gualtherio pariter, Martino Quarto Pontifice, ex illuſtri quadam femina natus eſt puer villoſus, & in ſpeciem vrſi vnguiculis armatus; quo monſtrifico partu permoti matronæ neceſſarij omnes vrſorum imagines, quæ forte in eius domo

mo fuerunt, deleri iuſſere; manifeſto argumento receptæ ab ea imaginationis in conceptu. Sueuam mulierem peperiſſe infantem ad inſtar vrſi piloſum teſtantur duo Magni Vpſalenſes Epiſcopi, conſentiente Delrio. Sed & in ſacra pagina legimus *f* Eſau filium Iſaac hominem fuiſſe piloſum; quem vt æmularetur Iacob materno impulſu pelliculas hedorũ circumdedit manibus, & colli nuda protexit; & a patre tactu putatus eſt Eſau. Tertiæ differentiæ monſtri Enormis duo exempla recentiſſima proponuntur a Iacobo Auguſto *g* Thuano in hanc ſententiam, Anno 1582. res incidit quo magis mira, eo minus fidei apud poſteros habitura, niſi certiſſimis veritatis teſtimonijs niteretur; quam quia pro comperto habemus, hoc loco, ne in dubium olim reuocetur, amplius aſſeri officij noſtri & inſtituti eſſe duxi. Mulier quædam Agendici Senonum, quæ Celticæ noſtræ metropolis eſt Archiepiſcopali dignitate ornata, Columba Charria nomine Ludouico Caritati Sartori nupta, quum ad annum trigeſimum octauum valetudine integra perueniſſet, neque adhuc vterum geſtaſſet, certiſſima habuit concepti fætus indicia, menſtruis purgationibus non iam vt antea ſtatis temporibus erumpentibus, & frequenti vteri motu iam manifeſto, ac tumore lumborum & abdominis paullatim ſuccreſcente, mammiſque lacte turgentibus: Tandem decurſo ſtatæ geſtationis curriculo, graueis puerperij labores, & alui tormina experiri cœpit, vrina ad aliquot dies ſuppreſſa, quæ poſtea currente veluti alueo magna vi erupit, profuſo illo ichore nõ tam ex veſicæ meatu, quam ex muliebribus loculis ſcaturiente, & tunica diſrupta vna cum ſeroſis recrementis ſanguinis coacti quaſi rhombus

f Geneſ. cap. 27.

g l. 17. hiſt. par. 4. to. 2. to. 11. lib. 76.

Signa grauiditatis certiſſima.

bus emerſit: ex eo mammæ concidere viſæ; & motus infantis aut ignauus, aut nullus, ac labores mulieris tolerabiliores fuere; quæ a ludibrio illius fœturæ totum triennium in lecto decubuit, ſemper de valetudine aduerſa, de duritie, de tumore, de torminibus alui, ac de inutili illo pondere, quod per ſe mobile pro vario geſtantis motu, modo in hanc, modo in illam partem procumbebat, quandiu vixit, conqueſta. Quum rideretur a vicinis, vt erat ſatis lepido ingenio, reſpondere ſolita erat, fore vt fœtus, quem vtero geſtabat, cum parentis exitio aliquando prodiret: Fato poſt vigeſimum octauum geſtationis illius annum functæ diſſecto abdomine, vterus rugoſus apparuit, & verſicolor, tactu durus, ac veluti teſtaceus; ſectoque rurſus eo vix tandem renitente ad nouaculæ aciem, portentoſa mole gypſea eductus fœtus bene conformatis membris, ac eodem prorſus quo ceteri poſitu, de cetero pene lapideus; ita tamen vt oſſa capitis quaſi cornea interlucerent; partes autem internæ, viſcera, cor, cerebrum naturalem habitum ſeruabant; niſi quod vltra modum induruerant, non tamen vt externæ. Hodie adhuc corpuſculum illud Agendici a prætereuntibus miraculi inſtar viſitur, expers putredinis, & teredinis. De eo ſcripſere Ioannes Aliboſius Auguſtodonenſis, qui poſtea Henrici Quarti Archiatros fuit, & Simo Prouencherius Lingonenſis, præſtantes Medici, cauſſas concretionis, & poſt extinctum fœtum duritiei contractæ, quum potius putrefieri debuiſſet, ex arte rimati; quas rerum naturalium peritis amplius diſcutiendas relinquit Hiſtoricus. Huius infantis ſemilapidei lapideſcentis teſtimonium etiam perhibuere [b] Laurentius celebrati nominis anatomicus,

Fœtus lapideus in vtero.

[b] Hiſt. a-at.q.36.

Quer-

Quercetanus *i* Iatrochimicus inſignis, *k* Bonamicus egregius Philoſophus, & nouiſſime omnium *l* Riolanus Medicus eximius. Subiungit autem aliud in hoc genere monſtrum Thuanus inquiens, Tantum addam huic gemellum fere naturæ miraculum proximis annis Lutetiæ in illuſtriſſima femina viſum; ſed poſt quinquennium ſeu medicamentis, ſeu ferramentis fruſtillatim eductus fœtus fuit, eumdem proculdubio exitum, ſi diutius in vtero hæſiſſet, habiturus; quippe qui iam lapideſcere incipiebat.

i Diæt. Po lyhiſt. ſecti. 2. c. 4. *k* 4. de al c. 42. *l* diſp. de monſtr. 4.

Monſtra enormia, & omnino monſtra non eſſe infantes candidos ex parentibus æthiopibus ortos; nec viciſſim æthiopum more nigros ex candidis; & de colore Andromedæ.

CAP. XLVI.

Filios albos ex æthiopib. ortos non eſſe monſtra. Nec æthiopes ex albis.

AD hoc genus monſtri ſunt, qui cenſeant redigendos eſſe fœtus albos ex genitoribus æthiopibus ortos, & viciſſim nigredinem æthiopicam habentes ex candibus natos; quam ſententiam tueri videtur doctiſſimus *a* Paræus; nam de Monſtris agens vi parentum imaginationis conformatis, Puellæ villoſæ a Damaſceno viſæ duo alia hæc attexit exempla inquiens, Proditum ab Heliodoro legimus Perſinam Aethiopiæ Reginam ex Hidaſpe marito pariter æthiope filiam ſuſcepiſſe albo colore inſignem, quod quum in viri amplexibus, ex quibus grauida euaſit, eſſet, fixis oculis, intentoq; animo in oppoſitam pulchræ Andromedæ imaginem ſe cõuertiſſet: & paucis de puella piloſa interpoſitis ſubdit, Narrant Hippocratem hac cauſſarum explicatione principem quamdam

a Lib. 2 cap. 7.

dam

dam mulierem, quæ alba ex marito pariter albo prolem æthiopis inſtar nigram ob id ſuſceperat, quod concumbens oculis obuerſantem æthiopis imaginem fortiter, & aſſidue animo comprehendiſſet, adulterij ſuſpicione explicuiſſe. Hæc vir inſignis: cui vt conſentio ſola vi phantaſiæ poſſe parentes albos nigram prolem ſuſcipere, ac viciſſim æthiopes albam; vtque damus ex Platone [b] huiuſmodi originem eſſe monſtroſam, & ſobolem veluti monſtrum; non tamen dabimus albam filiam, licet ex æthiopibus ortam, aut nigram ex albis genitoribus, eſſe monſtrum; quia videntes ſe non rapit in admirationem, nihilque in ſuo corpore abſolute conſiderato, ac non in relatione ad parentes, obtinet monſtroſi: monſtrum enim ſubſtantia eſt, & abſolutum quid, ac per ſe monſtrum, non per comparationem ad aliud: Neque vero ſola raritas originis eam puellam inter monſtra reponet; ſiquidem multa raro fiunt, quæ monſtra non ſunt; nec ſola raritas monſtrum conſtituit; vt [c] dudum nouimus ex monſtri definitione. Deinde vero vt recipimus exemplum Hippocratis, ita exemplum Perſinæ, quæ ex Hidaſpe marito in æthiopia candidam filiam peperit ſolo Andromedæ intuitu, non belle duxit vir eximius in argumentum; ſiquidem Heliodori nomine hiſtoria inſcripta, reipſa mera eſt Poetæ fabula: quod vnicuique conſtabit illud opus totum legenti; etſi enim ſoluta oratione conſcriptum ſit; methodo tamen poetica res fingit, non factas narrat Heliodorus; vnde poeta, non hiſtoricus præcepto Ariſtoteleo [d] dicendus eſt. Nec minus poeta fuit Achilles [e] Statius, cui Andromeda item candida pingitur. [f] Manilio etiam ex poetica libertate Andromeda

[b] In craty-.

Monſtrum non ſemper eſt, cuius origo monſtroſa.

Monſtra ſunt abſoluta, non relatiua.

Sola raritas monſtrum non conſtituit.

[c] c. 9. & ...

Heliodorus non hiſtoricus, ſed poeta eſt.

[d] Poet. 7.

[e] lib. 3.

[f] lib. 5. ...trorum.

——— niuea ceruice reclinis
Molliter ipſa ſuæ cuſtos eſt ſola figuræ.

Multo veriſimilius apud Ouidium g Sappho Phaoni ſuam nigredinem excuſans ſcribit,

Andromeda æthiops.

g Epiſt.

Candida non ſum, placuit Cepheia Perſeo
Andromeda patriæ fuſca colore ſuæ.

Vnde Petrarcha in Triumpho Amoris belle mutuatus lepidiſſime concinit,

Perſeo era l'vno; e volli ſaper come
Andromeda gli piacque in Etiopia
Vergine bruna i begli occhi, e le chiome.

Petrarchæ locus difficilis.

Ioppe ciuitates duæ.

Syriaca omnium antiquiſſima, diluuium præceſſit.

Quæ ſententia pleriſque difficultatem parit, eo quod Perſeus Andromedam Ioppe, in maritima vrbe Paleſtinæ, non in Æthiopia ſcopulo deuinctam a ceto liberauerit: ſic teſtantur [h] Solinus, [i] Pomponius, Hieronymus, [k] Plinius, [l] & [m] Boccatius: Nos apud autores duas eodem nomine Ioppe ciuitates maritimas legimus, alteram in Paleſtina omnium totius orbis vrbium antiquiſſimam; vt pote [n] Solino, & [o] Plinio ante Diluuium vniuerſale conditam: cuius olim [p] Contarenorum primus comes fuit, in extinctæ coniurationis præmium a vidua Cypri Regina titulo recepto, Georgius vir magni animi, ac Reginæ perneceſſarius, eius ſucceſſoribus natu maioribus in æternum eadem dignitate decorandis: inter quos nunc ampliſſimum Senatorem Venetum, & Equitem Io. Thomam, virum integritate, ac prudentia ſumme conſpicuum, veneramur: Alteram vero Ioppe in Æthiopia, relatu P. Ouidij [q] Naſonis, cui

h In co lectan.
i 1. Co mograp
k De di locor.
l lib. 9. c.
m 11. c geneo. de cap. 25.
n in coll
o lib. 5. cap. 13.
p Petr. It ſtin. hiſt. venet.
q lib. 9. 1. de ar aman,

Perſeus Andromeden nigris portauit ab Indis.

Veteres enim Æthiopiam Indiæ nomine appellabant: & vtrobique Andromedam ſcriptores alij ma-

rinæ

rinæ belluæ dicunt expoſitam, & a Perſeo liberatam. Si quidem Petrarcha Ouidio conſenſerit, nihil habet difficultatis eius aſſertio; cenſuit enim Andromedam in Æthiopici maris oppidi ſaxo alligatam Perſeo placuiſſe: ſin autem cum Solino, & alijs Andromedam in Syria expoſitam crediderit: bifariam eius carmina dubitatione liberantur; primo quidem ſi vertamus particulam *in* in particulam *di* legentes

Andromeda gli piacque d'Etiopia.

Deinde vero ſeruata littera contextus aſſerentes poetam Æthiopiæ meminiſſe, non tanquam loci, vbi Perſeus Andromeden viderit, amauerit, a ceto liberauerit; ſed tanquam regionis, in qua nigerrima inter omnes accolas Andromeda videretur; licet oculos pulchros, non rubentibus venulis fœdatos, & capillos longos, non breuiores, vt æthiopiæ feminæ habent, obtineret; qui ſenſus euidens in codice vulgato, euidentior fiet, ſi ſic interpungatur, Petrarchæ locus difficilis elucidatur.

Perſeo era l'vno; e volli ſaper come
Andromeda gli piacque, in Etiopia
Vergine bruna i begli occhi, e le chiome.

Ac certe Andromeda orta ex Cepheo, & Caſſiope Regibus Æthiopiæ nigra Phyſiologo cenſebitur: Alioquin enim ex nigris parentibus quauis de cauſſa candida extitiſſet; quum id aut priuilegium Regum Æthiopiæ natis datum eſſe oporteret (quod nonnullos opinatos memini; qui propterea Taſſo ſuccenſebant, quaſi rei huius ignarus miraculo, aut maternæ imaginationi Clorindæ Regibus Æthiopibus natæ candorem adſcripſerit) aut ſpectro albæ virginis parentis phantaſiæ alte defixo contigiſſe neceſſe eſſet: quorum neutrum latuiſſe Perſinam, & Hidaſpem probabile eſt; atque adeo ab illa candidã

Charicliam expoſitam fuiſſe veriſimile non eſt. Quũ autem Paleſtina ſit Æthiopiæ contermina; in ea facile potuit Cepheus ditionem oppidi habuiſſe; atque ibi vel vt in temperatiori loco feruidioribus anni diebus habitaſſe; vel ſacrificia ſtatis temporibus Aras, quas vetuſtiſſimas Cephei, & Phinei fuiſſe refert ex [r] Pomponio [ſ] Boccatius, peragendi cauſſa illuc aduenire, ac diutule cum tota Regia permanere conſueuiſſe. Eo loci Solinus, & Pomponius Saxum eſſe ſcribit Andromedæ, ſeruataque immania belluæ marinæ oſſa; quæ inde Romam translata M. Scauro Ædili memorat [t] Plinius. Sed hæc obiter. Sat nobis ſit ex æthiopibus ortam candidam puellam, & viciſſim ex candidis parentibus atram, de qua ex Galeno, Auicenna, & Magno [u] Alberto Maiolus, [x] licet monſtroſe genitas, ac veluti monſtra, vere tamen monſtra non extitiſſe; ac proinde a nobis, qui de Monſtris proprie dictis agimus, non de quaſi monſtris, nec de ſola generatione monſtroſa, inter monſtra referri non debuiſſe. Idem iudicium feras de Leone ex oue nato; cuius meminit Cœlius [y] Rhodiginus inquiens, *In Co. inſula, rarum dictu apud veterem autorem fidei integræ, & grauitatis non dilutæ legimus monſtrifica, & ideo mira præcipue, vt vix non ficta videantur, & de ingeniorum Græciæ afflatu producta ratione: de grege Ouiario Nicippi, Ouem non ritu naturæ agnum, ſed Leonem peperiſſe. Prodigiale id, vt erat, viſum multis; ſiquidem Nicippo tyrannidem portendit, quam mox is eſt conſecutus; quum edito monſtro, priuatum adhuc ageret.* Ac vt demus ex oue Leonem oriri, monſtroſum eſſe partum; Leonem natum monſtrum eſſe non dabimus. Sed & apud [z] Aelianum in varia hiſtoria legimus

hoc

[r] 1. Cosmograp[...]
[ſ] 11. Geneolog. deo. ca[p.] 25.
[t] Lib. [...] cap. 5.
[u] l. 22. ani[...]mal. tr. 1 ca. 3.
[x] loqu. 3. dier. c[a]nicular.
[y] lib. 1[...] cap. 14
[z] lib. 1[...] 29.

hoc idem in hæc verba, *Coi dicunt, in Paſcuis Nicippi Tyranni ouem peperiſſe: peperiſſe vero non agnum, nec agnam, ſed leonem: atque id Nicippo, qui tum priuatam adhuc vitam agebat, futuram tyrannidem portendiſſe.* Conſimilis eſt origo monſtroſa rei non monſtroſæ; de qua in Annalibus Colmarienſibus, vbi legimus, *MCCLXXVI. In Turego lupa domeſtica peperit duos lupos rufos, duos veltres albos & tres catulos maculoſos, generum diuerſorum.* Non alia plane ratione, vt admonet alicubi [a] Ariſtoteles, *Fieri poteſt vt quis licet iniuſte agat, iniuſtus tamen non ſit: nam concumbere cum muliere quis poſſet non ignarus qua cum rem habeat: non tamen ex electionis principio, ſed ex affectu id faceret: qui ſane iniuſte quidem agit: non tamen eſt iniuſtus: ſicut neque fur, licet furatus ſit: neque adulter, licet adulterium commiſerit. ſimili modo etiam de alijs.* Ex his itaque patet ad aures etiam Ariſtotelis monſtroſe fieri poſſe id, quod reipſa monſtrum non eſt: monſtroſamque generationem eſſe valere viuentis minime monſtroſi: vere tamen inter monſtra numerabitur tum illa muliercula, a capite vſque ad mammas nigra, infra vero vſque ad pedes alba; de qua Philoſtratus in vita Apollonij; [b] quam viſam ceteri veluti portentum extimuere: tum etiam vir ille bicolor, cuius medietas ex æquilibrio ſumme foret nigra reliqua portio albedinem præferret eximiam; ad cuius hominis ita coloribus diſtincti a Ptolomæo Lagi Aegyptijs in Theatro propoſiti intuitum, vt ait [c] Cœlius, partim fuſius riſerunt, partim vt monſtrificum quiddam auerſati ſunt.

[a] 9. Ethic. cap. 6.

[b] lib. 3. cap. 1.

[c] lib. 7. ca. 18.

Mon-

Monſtri enormis origo, & cauſſa prima eſſe in imaginatione parentum perhibetur; & multa de aureo crure Pythagoræ conſiderantur,

CAP. XLVII.

Crus aureum Pythagoræ vel apologus eſt.

ENorme vero monſtrum præſertim, quod in Pythagora obſeruauit antiquitas, quem ferunt aliquando nudatum femur aureum habere viſum: ſi modo id inter apologos referendum non eſt, aut potius allegoricam, quam naturalem cauſſam habuiſſe dicendum non eſt; ſignificare ſiquidem volentes priſci ſapientes Pythagoram in via morum, & ſapientiæ nequicquam errare, ſed bene incedere, femur aureum illi ſcitiſſime attribuerunt: namque Platonem

Allegoria explicata.

In Euti-demo. nem legimus aſſerentem *a* *apud Scythas eos feliciſſimos, optimoſque viros eſſe, qui in ſui capitis oſſibus aurum multum continent: quodque magis eſt mirum, ſuis ex capitibus deauratis bibunt: & hæc introſpiciunt, verticem, frontemque ſuam manibus attollentes.* Et *b* alibi ex Heſiodo ſtatuentem hominum primum genus aureum dici, non ex auro productum, ſed bonum, & pulchrum: coniectura hinc facta, quod idem nos, heu quam a priſcs illis degneres! ferreum genus eſſe dicit: aureos vero, & bonos ipſe ſolos ſapientes conſtituit, qualem Pythagoram maxime coluit antiquitas; quem propterea non inepte ſanxit aureo crure incedere. Sed ſi huius cauſſam phyſicam aſſignare liceat, eam primo afferemus parentum imaginationem: ſi enim ſola phantaſiæ vi paſſim videmus in natorum vultibus, alijſq; membris ſuillæ, vini rubri, nigri, aliarumque rerum imaginem depictam: quid ni matre Pythagoræ vel vini flaui aureũ colorẽ referentis, vel aureæ alterius cuiuſque rei deſiderio flagrante, pueri ſui femur aureo colore pingere potuit? Eãdem ſane cauſſam habuiſſe Damaſceno ſcribitur puella villoſa, quam ex eo quod mater in ipſo excepti conceptique ſeminis articulo in Diui Ioannis camelina puelle induti figuram ex lecti oppoſitis fulcris, ſeu verius in Eccleſia pendentem, acrius eſſet intuita; vt aperte teſtatur ex Petr. Hip. Sylu. *c* Maiolus. Et profecto eadem ratione ſola vi vehementioris parentum imaginationis aliquando ex æthiopibus parentibus fœtus albus enatus eſt, ac viciſſim ex candidis æthiops.

[Margin notes, left:] In Cra-tylo. — Part. 2. c. 7. — Tr. canicol. 3.

[Margin notes, right:] Scythę cur bibant ex caluarijs deauratis — Primi homines cur aurei dicti. — Aurei femoris cauſſa prima naturalis vt ſit parentum imaginatio.

Secunda

Secunda monſtri enormis aureo femore cauſſa, & origo reponitur in exhalationem igneam de corpore viuentis effluentem.

CAP. XLVIII.

ALia vero inſuper aurei femoris Pythagoræ, atque adeo monſtri enormis origo, & cauſſa naturalis conſtitui poteſt exhalatio ignea, & craſſa ex eo membro quum nudaretur confricato emergens, ipſumque ambiens in auri ſpeciem; qualis eſt inter meteora Phyſicis relatus ignis ille fatuus non vrens, qui aliquando ambulantes homines inſequitur: & ſane proſilire quandoque ignes huiuſmodi ex animantium corporibus non ſemel obſeruantum eſt: Cælius etenim Rhodiginus [a] in ſuis antiquis lectionibus Tiberij equum notat eius extitiſſe naturæ vt ore flammigare videretur. Ioachinus etiam [b] Fortius Ringelbergius confirmat ſæpenumero per nigri equi collum ſe manum ſurſum, ac dorſum in tenebris duxiſſe, & vndique ignium ſcintillas erumpere conſpexiſſe. Theodorici pater ex toto corpore quoque ſcintillas dicitur profudiſſe. [c] Apuleius, & [d] Valerius Maximus teſtantur Seruilio Tullio etiam tum puerulo dormienti flammam circa verticem emicuiſſe. Quin & ex Lucij Marij Ducis duorum exercituum capite concionantis flamma eluxit. [e] Cardani etiam relatu quidam monachus Carmelita id per annos tredecim perpetuos paſſus eſt, vt quoties capitium reducebat ad occiput, ſcintillæ ignis e capillis erumperent: atque ea de cauſſa ad conuiuia frequenter vocaretur. [f] Virgilius etiam id Aſcanio contigiſſe, & Lauiniæ memorat; Aſcanio quidem,

Ignes ex humano corpore mire proſilientes.

a Lib. 5 cap. 5.

b Lib. e[x]perimen[torum]

c Lib. de Deo Socrat.

d lib. 1. cap. 6.

e 8. de re[rum] var. c. 43

f 2. æne[id.] ver. 68[0]

Cum

Cum ſubitum, dictuque oritur mirabile monſtrum;
Namque manus inter mæſtorumque ora parentum,
Ecce leuis ſummo de vertice viſus Iuli
Fundere lumen apex, tactuque innoxia molli
Lambere flamma comas, & circum tempora paſci.
Nos pauidi trepidare metu, crinemque flagrantem
Excutere, & ſanctos reſtinguere fontibus ignes.

æneid. Lauiniæ vero, dum g poſterius concinit,

Præterea caſtis adolet dum altaria tædis,
Et iuxta genitorem aſtat Lauinia virgo,
Viſa (nefas) longis comprendere crinibus ignem,
Atque omnem ornatum flamma crepitãte cremari;
Regaleſque accenſa comas, accenſa coronam
Inſignem gemmis; tum fum:da lumine fuluo
Inuolui, ac totis Vulcanum ſpargere tectis.
Id vero horrendum, ac viſu mirabile ferri.

. cæl.t. n.31. Alexandrinus Medicus h Philalthei teſtimonio aſſeuerat a vertebra coxæ in laborante coxendice ignem exiluiſſe, oculoſq; inſpicientis combuſſiſſe. At vero ego pluries audiui a Ioſepho patre, ſe, dum iuvenis in Inſula Corſicæ Medicinam faceret, Franciſco Guido Iuriſperito, artificioſæ memoriæ monſtro memorabili, nullique hominum comparabili, familiariter vſum; quem ſæpenumero, dum nudus in lecto recumberet, caſu brachia frictione manuum læuigantem, flammas euidentius excutere conſueuiſſe, quam ſi aridæ truncum hederæ virentis lauri baculo vehementiſſimo, concitatiſſimoque niſu attriuiſſet. Quinimmo dum Piſis agerem publicus Philoſophus ſuperioribus annis ab Antonio Cianfio Bibliopola Piſano audiui ſe bis, dum ſubuculam nuncupatam exueret arctiorem, flammas e dorſo, & brachijs cum crepitu efflaſſe ita vt vniuerſa fa-

Secunda cauſſa phyſica cruris aurei Pythagoræ

milia præſens miraretur. Hoc idem frequentiſſimo in more poſitum fuiſſe Maximo Aquilano medico inſigni Petrus Lupius inter Piſani Gymnaſij profeſſores non indoctus eius nepos ampliſſimo teſtimonio mihi retulit. Sic ergo Pythagoræ contigiſſe potuit vt dum nudaretur, frictione femoris confertim ex apertis poris flammulenta exhalatio prodiens aureo colore membrum illud inficere videretur.

Tertia monſtri enormis aureo femore cauſſa, & origo reſoluitur in morbum regium.

CAP. XLIX.

POtuit etiam Pythagoræ femur aureum aſtātibus apparuiſſe, quia in eam partem quauis de cauſſa flauæ bilis portio decubuerit icteritiam, morbumq; regium particularem in eo membro procreans; nouimus etenim arquato illo morbo affectos aureo colore mirifice cute tenus infectos eſſe; ac citra vllam eryſipellatis præſentiam ſolummodo tingi: Quod autem ceteris paſſim toto corpore ab obſtructione fellei meatus flauus, aureuſque color innaſcitur, quid ni Pythagoræ ſoli femori contingere potuit? aureas vero illas glandes [a] Plutarchi teſtimonio e palma defluxas, putauerim eſſe fructus palmæ ob nimiam maturitatem flaueſcentes in lapidoſam ſubſtantiam commutatos; fungos enim, & ſtirpium frondes, fructus, & ſtipites nonnunquam lapideſcere, notum eſt viris mirabilium naturæ ſtudioſis; flauos autem palmarum fructus lapideſcentes in ſubſtantiam aureæ conſimilem permutari neminem latere cenſeo.

[a] Opuſ. Pyth. c rac.

Aureæ glandes vt e palma phyſice defluxerint.

Quarta

Quarta monſtri enormiter piloſi cauſſa, & origo ex craſſitie, & fuliginum copia extrudi tur; vbi plura de corde piloſo.

CAP. L.

AT vero monſtri ob corporis villoſi, aut barbæ precocis enormitatem origo, & cauſſa alia ex conditione materiæ deduci poterit; quum enim videamus infantes molliſſimis pilis cute tenus enaſci; ſed euidentiſſime in capite, ſupercilijs, & palpebris; quod obſeruat etiam *a* Ariſtoteles; vbi materia illa fuliginoſa in materno ſanguine plurimum abundauerit, ex quo fœtui corpus conſtituitur; rationi conſonum eſt multo pluribus, & craſſioribus longioribuſq; conſueto more totum corpuſculum infantis enaſcentis pilis conueſtiri: ſi enim homo intrinſecus monſtrum enorme fieri potuit piloſo corde; quum in eo viſcere nullus a natura pilus enaſci conſueuerit; profecto quum monſtroſa enormitate ob ſolam exuperantiam excrementoſæ fuliginis in humano corde pili multi aliquando generari potuerint; quid ni ab eadem cauſſa fœtus humanus, cuius cuti naturaliter pili, etſi ob tenuitatem, ac breuitatem cæcutientibus inſenſibiles, enaſcuntur; toto corpore piloſo, vel etiam vultu barbato, euidentibus ob craſſitiem, longitudinem, ac multitudinem velleribus, exoriri poterit? pilorum enim abundantiam, & hirſutiem prouenire ab excrementorum copia, quam vt effectus cauſſam ſuam indicat, monet *a* Ariſtoteles. Sed pleroſque homines corde piloſo extitiſſe, vel *b* Bonamici obſeruatione monent

Marginal notes: [a ...] hiſtor. ... I. — Infantis pi-loſi origo. — [a ...]e ge. ...c.6. [b ...]de ali. ... 43. — Homines corde piloſo qui.

clariſſimi ſcriptores; Cælio [c] enim Rhodigino ſcribunt autores Græci Hermogenem, cuius de Rhetorica libri extant, cor habuiſſe hirſutie, ac magnitudine extra mortalium reliquorum rationem inſigne. Id ipſum fere de Leonida in Paralellis aſſerit Plutarchus [d] ex Ariſtidis Primo Perſicarum rerum; nempe quum Perſæ in Græciam adduxiſſent innumerabilem hominum exercitum, miſſus eſt Leonidas a Spartanis cum trecentis militibus: Is ingruente prandentibus barbarorum multitudine, ijs conſpectis, dixit ad ſuos; ſic prandete vt cænaturi apud inferos; factoque in barbaros impetu, multis confixus haſtis in ipſum Xerxem contendit, eique diadema auellit: Mortui cor barbarus ſecans, hirſutum reperit. [e] Plinius item Ariſtomenem Meſſenium, qui tercentum occidit Lacedæmonios, memorat conuulneratum, & captum ſemel per cauernam Latomiarum euaſiſſe, anguſtos vulpium aditus ſecutum; iterum captum, ſopitis cuſtodibus ſomno ad ignes aduolutum lora cum corpore exuſſiſſe: tertio capto Lacedæmonios pectus diſſecuiſſe, hirſutumque cor repertum fuiſſe. Si ergo enaſcuntur homines hirſucorde ex fuliginoſo excremento non purgato, & lentore nimio cordi adhærente; quid ni fieri poſſit infans in vtero piloſus, atque etiam barbatus, fuliginum copia vel per vniuerſum corpus diſperſa, vel ad faciem delata?

Leonidæ fortitudo.

Ariſtomenis fortitudo.

[c] Lib. cap. 16.

[d] Paral

[e] Lib. cap. 37

Quinta

Quinta monſtri enormiter piloſi origo, & cauſſa ex parente pariter piloſo petenda eſt.

C A P. L.

EX piloſis parentibus vel vtriſque, vel vno filios hirſutos exoriri probabile ſatis eſt; quum ſemper natura ſtudeat effectus ſuis cauſſis conſimiles procreare; quam veritatem mirifice comprobat piloſus infans ex muliere glabra ab vrſo compreſſa editus; cuius hiſtoriam ex Delrio, Saxone Grammatico, Ioanne, & Olao Magno, vtroque Vpſalenſi Epiſcopo, licet alibi tactam, hic breuibus repetere neceſſarium duximus: nempe in Suetia puellam eximiæ pulchritudinis, ancillis comitatam, quum extra oppidum ad recreandum animum exiuiſſet, ab vrſo mire magnitudinis ancillis conſternatis, amplexam, raptamque, & molliter vnguibus receptam ad ſpecum in nemore abditum delatam fuiſſe; atque in ſummo timore ab vrſo amante ad concubitum expetitam; bruto commiſtam, a quo carnibus crudis quotidie venatu captis enutriebatur, vtero geſtaſſe, ac partu edidiſſe monſtrum piloſum membris humanis; quem infantem, a venatoribus interfecto vrſo, ad patriam delatum patris nomine vrſum appellauit: ille autem parentis necem inultam non paſſus eſt; adoleſcens enim venatores illos interemit: Poſtea vero ex accepta vxore filium genuit nomine Tregelum Sprachaleg, a quo Vlfo genitus eſt Suenonis Danorum Regis pater. Ita ergo ſatis conſtat ex piloſo parente hirſutum filium poſſe procreari.

Puella ab vrſo compreſſa piloſum infantem peperit.

Sexta

Sexta monſtri enormiter lapideſcentis origo, & cauſſa ex intemperie, ac materiæ ineptitudine deducitur.

CAP. LII.

Pueri lapideſcentis origo.

Calor excedens vt lapides in corpore creet.

Frigore vt lapides fiant in humano corpore.

MOnſtrum autem illud fœtus in vtero materno enormiter lapideſcentis aliam profecto nullam cauſſam habere potuit, quam eam, ex qua in humano corpore lapides procreantur, ſiue in renibus, ſiue in veſica, ſiue in iecore, ſiue in alio viſcere; huiuſmodi vero cauſſa gemina eſt nempe materia craſſa, denſa, terrenarumque partium vbertate affluens; & calor ſeu etiam frigiditas excedens; calor enim reſoluens tenuiores partes in halitus, craſſiores in tophaceam ſubſtantiam indurat; ſic pleriſque a renum calore nimio creantur lapides; vt ex terræ luto ab igne in fornace lateres: frigus etiam nimium exprimens partes tenuiores, craſſas item cogit in lapidioſam duritiem; ſic noui Genuæ bis e genibus eductam tophaceam ſubſtantiam Catherinæ cuidam vetulæ, cuius hiſtoriam in Doctiſſimo ſuo [a] *De Conſultatione Medica* libro attexuit ſolertiſſimus, idemque, dum viueret, mihi obſeruatiſſimus Bartholomæus Turrianus in hanc ſententiam, *Hoc anno M DC. Catherina noſtra ætatis ſuæ nonageſimo abſceſſus in vtroq; genu habet; quorum alter a Dominico Locella Chirurgo noſtro legitima occaſione ſectus, pro humore materiam non ſolum gypſeam, ſed fere lapideam in fruſtula diuiſam, marmoris rupti fragmenta referentem, protulit: quæ materia adeo tenaciter adhærebat, vt ope volſellæ fuerit paullatim ſeiungenda.*

[a] Lib. 4. c. 6. in fi.

genda In qua ſane vetula, & in qua parte corporis non niſi ab intemperie impenſe frigida in craſſam, & viſcidam materiam agente huiuſmodi lapidea ſubſtantia generari potuit. Sic plane ſemilapidei puelli, quorum ſuperius hiſtorias attexuimus, non aliunde ortum habuere, quam ex materia ſeu ſeminaria, ſeu menſtruali, ſeu etiam vtraque nimium viſcida, & craſſa, terrenæque ſubſtantiæ participe; in quam vel impenſe calida vteri intemperies agens, eius partes ſubtiliores diſſipauerit in halitus, craſſiores vero aduſſerit in tuphum; vel frigidior ſiue vteri eiuſdem conſtitutio, ſiue aeris eo quomodocumque ingreſſi conſimiliter operans, partes tenuiores expreſſerit, & craſſiore indurauerit in lapideam
.de ali. conſiſtentiam. Quod enim a Diſertiſſimo [b] Bona- Bonamicus
2. in fi. mico affertur eorum fœtuum ita diſpoſitam fuiſſe notatus.
materiam vt mortua femina, concreſceret, & exiens ex vtero lapideſceret, hiſtoriæ non reſpondet; nam alter Thuani fœtus e matre viua lapideſcens eductus eſt ope chirurgica, qui durus in vtero ſentiebatur: alter vero Alibоſij non modo lapideus ipſe fuit per viginti & octo annos a conceptu in vtero manens durus, & grauis; verum etiam vterus teſtaceus compertus eſt: indicium non ab aere ſolo, ſed ab intemperie vteri frigida ſaxeam duritiem fœtui communicatam fuiſſe. Nouimus pleraſque materias intra viſcera terræ molliorem ſubſtantiam nactas, quę ſecuri facile ſecantur; aeri expoſitas protinus in duriſſimos lapides commutari: concedimus item viro ſubtili pituitam gypſeam ex capite in dentem extrinſecus illapſam, tacto aere, ſtatim dentis duritiem accepiſſe; at confiteri non poſſumus ita repente a ſolo aere infantes illos monſtroſos lapidoſam duritiem

ritiem contraxiſſe; quando experimento conſtat eos illam nondum aere tacto intra vterum habuiſſe. Ceterum humana corpora ob ſolam ambientis aeris intemperiem lapideſcere autor eſt ab experimento doctus c Ariſtoteles; *Ad Lydiæ metalla inquit apud Pergamum exiſtentia, quæ antea Crœſus confecerat, bello quodam exorto, opifices confugiſſe ferunt, qui obſtructo illius loci oſtio ſuffocati ſunt; poſteaq; longo temporis interuallo metallis adopertis, vaſa, quibus pro manibus abluendi opportunitate vtebantur, in lapides conuerſa inuenta fuiſſe; & amphoræ, & vaſa reliqua huiuſmodi, quocumque liquore plena fuerant, vna cum hominum cadaueribus præterea in lapides conuerſa vulgo produntur.* c de admirand. c. 5.

Monſtri Multiformis in eadem ſpecie ſubſiſtentia patefit; vbi de capite virili mulieris corpori affixo; & de Hermaphroditis mira quædam explanantur.

CAP. LIII.

SVnt nihlominus in monſtrorum genere viuentia illa reponenda, quæ membris conſtant diuerſæ naturæ cum deformitate raro contingentia; quæ propterea multiformia nuncupantur. In hoc autem cœtu ea primum ſe ſe nobis offerunt, quæ membra obtinent in eadem ſpecie diuerſum ſexum referentia; quæ monſtra duas habent differentias; in prima quidem ſpeciei mulieres ponendæ ſunt barbato capite; ſuperiori enim ætate huiuſmodi tulit, & aluit Germania monſtrum caput habens a femineo diſtantiſſimum, virile prorſum, capillis craſſis breuibus, & nigris; barba ſpiſſa, craſſa, nigra, promiſſa; facie

toroſa,

toroſa, vno verbo, tota & ſumme maſculea; ſed reliquo corpore femineo, molli ſcilicet, glabro, candido, mammis in pectore turgentibus, abdomine, coxiſq; magnitudine femineis; nullo membri, ſexusve maſculei veſtigio; pudendo vno femineo. Talem fuiſſe Venerem, cuius ſimulachrum barbatum apud Cyprios memorat † Macrobius. In altera ſpecie monſtrorum plerique viri clariſſimi reponunt omnes Hermaphroditos. Nos non audemus omnes Hermaphroditos inter monſtra collocare, tum ob eorum frequentiam, tum quia plerique nullum præſeferunt naturæ peccatum; in quo monſtri naturam ſupra [a] conſiſtere vidimus. Et certe ſi vtriuſque ſeminis, paterni ſcilicet, ac materni vis ita vigeat, vt in organizatione conceptus vtrumque ſuum ſexum integre conſtituat; quomodo natura generans peccare dicenda eſt, ſi ſibi ſimile vtraque perfecte procreat? certe omnes vno iam concinunt ore Philoſophi, generare ſibi ſimile eſſe perfectiſſimum opus naturæ; [b] Ariſtoteleſque vim generandi ſobolem ſibi conſimilem ſolis perfectis animantibus conceſſit: Quare inter monſtra non refero cunctos Hermaphroditos, aſſentiente Plinio, [c] qui eos in prodigijs habitos, ſua vero tempeſtate in delicijs haberi monuit: ſpeciatimque illos Androgynos monſtra eſſe non dixero, quos in Africa ex Ariſtotele admonet eſſe Plinius [d] dextra mamma virili, ſiniſtra muliebri, vicibus inter ſe coeuntes. Et quæſo quæ deformitas eſt in corpore habente vtrumque ſexum, eumque completum, & naturali ſede? Quam notam imperfectionis, quodve peccatum admiſit natura, aut qua ratione impedita fuit, dum procrearet Hermaphroditũ illum, qui teſtimonio [e] Montui viro nupſe-

Hermaphroditos omnes monſtra non eſſe.

.Sat. 8. | ap.5.& | .de .34. | ib. 7.c. | Lib. 7. in fi. | Theor. d.c.6.

rat, ex eoque filios, & filias ſuſceperat; & ſuas ancillulas comprimere, ac in illis generare ſolebat? Peccauit non certe natura, dum alteram Androgynam conſtituit, quæ anno Domini M D LXI. in Scotia herili filiæ vterum impleuit: Peccauit certe Androgyna tum prior illicita ſibi ancillarum venere vtens: tum hæc poſterior ſuæ cuſtodiæ commiſſam heram conſtuprare auſa. Sed Androgynos illos monſtra exiſtimo, quibus neuter ſexus ob exilitatem perfectus eſt: aut quibus alter longe a naturali ſuo loco tranſpoſitus eſt: prioris generis illud monſtrum fuit, de quo hiſtoriam texuit Columbus *f* illuſtris anatomicus inquiens, Femina erat æthiopica mulier, earum quas Cingaras vocant Longobardi: hæc neq; agere, neq; pati commode poterat: nam vterq; ſexus imperfectus illi contigerat ſuo magno malo: penis namque minimi digiti longitudinem, craſſitudinemque non excedebat: vuluæ autem foramen adeo anguſtum erat, vt minimi digiti apicem vix intromitteret: optabat miſera vt hunc illi penem ferro euellerem: quippe quem ſibi impedimento eſſe diceret, dum cum viro coire exoptabat: optabat enim vt vuluæ foramen illi amplificarem; vt viro ferendo idonea eſſet: ego vero, qui horum vaſorum diſcrimen intueri ſæpius cupiebam, verbis detinui. Hæc ille. Duo autem alia, quæ refert Androgynorum exempla, mihi ob rationes allatas proprie monſtra non ſunt. Sed poſterioris generis monſtrum Androgynum illud eſt, quod habet vteri foramen in podice: quemadmodum enim *g* ſupra vidimus, Nurſiæ natum fuiſſe puerum, cui podex nullus erat in poſtica parte: ſed apertus viſebatur in anteriori corporis regione: Et quemadmodum ex *h* Ariſtotele acce-

Androgynũ monſtrum quale ſit.

f Lib. [illegible]

g Lib. 3.

h 4. d[e] gen. a[n]. c. 4. in fi.

accepimus tum iecur in ſiniſtris, & lien in dextris viſum eſſe locis permutatis: tum pueris quibuſdam genitalis poſtremum, & meatum qua excrementum veſicæ tranſit, non eodem tetendiſſe: aſt infra meatum illum tranſegiſſe; ac propterea illos demiſſis clunibus mingere, qui teſtibus paullo in ſuperiorem partem retractis, videntur longe diſtans ſimul & maris habere genitale, & fœminæ: tum vaccam fuiſſe Perinthi, cui cibi excrementum extenuatum per veſicam tranſmittebatur: diſſectuſque anus propere coaleſcebat, nec reſecando euincere vitium poterant, ſcilicet recto inteſtino finiente a prima conſtitutione vaccini fętus cum collo veſicæ in oſtium matricis: Quin vt nouiſſime retulit mihi Iacobus Zabarella. Simplicium Lector in Patrio Lyceo clariſſimus, famulã habuit ipſe, quæ carebat ani foramine, ac nullum toto ſuæ vitæ tempore alui excrementum emiſit; ſed vrinas mingebat craſſas ac turbulentas in magna copia; idque poſt mortem eius mulierculæ, quæ ad ſenectutem vixit incolumis, audiſſe ſe teſtatur a propria matre, inſigni mattona, & lectiſſima femina; vt inquam ancilla hæc ſine podice alui excremēta per vrinam excernebat; quid ni fieri poſſit hermaphroditus, cuius ſexus muliebris foramen habeat vel in podice, vel illi copulatum? Huiuſmodi certe fuiſſe duos illos oportuit, quorum hiſtorias texuit Phlegon Trallianus inquiens; *Dorotheus Medicus in commentarios ſuos retulit Alexandreæ in Aegypto Cinædum peperiſſe: fœtumque conditum miraculi cauſſa aſſeruari. In Germania quoque in exercitu Romano, quem T. Curtilius Mancias duxit, ſeruus militis peperit: Athenis Conone præſide, Romæ Q. Voluſio Saturnino, & P. Cornelio Scipione Coſſ.* ſcilicet hi parere, &

[left margin, partly cut off:] ...ib. de ...r. & ...gæ.

[right margin:] Cinædus qui parere potuerit.

Seruus militis vt parere potuerit.

antea concipere potuerunt, qui hermaphroditi erant monſtroſe vteri meatum occultum in podice, vel potius cum podice coniunctum obtinentes ab ortu. Ab his parum ſane abfuit hermaphroditus ille, qui Columbi anatomici relatu foramen habebat vuluæ conſimilem, ſed non penetrantem, inter anum, & teſtes, vbi ſectio fieri conſueuit ad educendum veſicæ lapidem. Sunt itaque monſtra multiplicia in eadem ſpecie diuerſæ naturæ partes obtinentia.

Monſtri multiformis in eadem ſpecie, mulieris nempe virile caput habentis origo, & cauſſa prima ex heterogenea ſeminis natura educitur; & de feminis vulgo in maſculos mutatis: & de maſculis effeminatis.

CAP. LIV.

MVltiforme illud monſtrum, quod in eadem ſpecie ſub virili, & mire barbato capite glabrum, molle, ac plane femineum corpus geſtabat, cum mammis, ſexu, & alijs partibus muliebribus, nullaque alia ſub capite maſculea; maxime oriri potuit eo quia virile ſemen, quod capiti conſtituendo, & efformando ex paterno capite materiam hauſit, pollens viribus paterno capiti ſimillimum probe ſuo munere functum in conceptu genuerit; at vero paterni ſeminis portio e corpore reliquo materiam adepta, & alijs infra collum patribus efformandis deſtinata, vires languidiores obtinuerit (ſeu inopia, ſeu temperamenti diſcraſia) quam vt potuerit maſculeum buſtum conſtituere: atque adeo femineum truncum virili capiti attexuerit in monſtrum, in quo

Cer-

Ceruicem capiti voluit Natura virili
Iungere femineam, geminaſq; inducere formas;
quia non potuerit maſculum integrum, ac incœptum perficere. Sed neque iurarem hoc monſtrum eſſe intrinſecus androgynum: cuiuſmodi puellæ, ac nuptæ illæ fuere plures, quæ virili membro emiſſo in maſculos vulgo commutatæ [a] dicuntur: de quibus celeberrimi ſcriptores luculentiſſimum teſtimonium perhibent: ſiquidem Plinius [b] alicubi ſcribit, *Ex feminis mutari in mares, non eſt fabuloſum. Inuenimus in Annalibus P. Licinio Craſſo, C. Caſſio Longino Coſſ. Caſſini puerum factum ex Virgine ſub parentibus: iuſſuque Aruſpicum deportatum in inſulam deſertam. Licinius Mutianus prodidit, viſum a ſe Argis Areſcontem, cui nomen Areſcuſæ fuiſſet, nupſiſſe etiam, mox barbam, & virilitatem proueniſſe, vxoremque duxiſſe. Eiuſdem ſortis & Smyrnæ puerum a ſe viſum. Ipſe in Africa vidi mutatum in marem nuptiarum die L. Coſſitium Ciuem Tiſdritanum.* Plinianum hoc teſtimonium comprobat Agellius in Noctibus Atticis inquiens, [c] *Libitum tamen eſt in loco hoc miraculorum notare id etiam, quod Plinius Secundus, vir in temporibus ætatis ſuæ, ingenij, dignitatiſque gratia, auctoritate magna præditus, non audiſſe, neque legiſſe, ſed ſcire ſe ſe, atque vidiſſe, in libro Naturalis hiſtoriæ VII. ſcripſit. Verba igitur hæc, quæ infra poſui, ipſius ſunt ex eo libro ſumpta; quæ profecto faciunt, vt neque reſpuenda, neque ridenda ſit notiſſima illa veterum poetarum de Cæneida & Cæneo cantilena.* refertque ſtatim verba Plinij nuper allata, ſed poſteriora parum immutata ſic, *Eiuſdem ſatæ & Smyrnæ puerum a ſe viſum. Ipſe in Africa vidi mutatum in marem die nuptiarum L. Coſſitium*

Mulieres vt in viros mutari queat.

a Pli. l. 7. 4.
b Lib. 7. 4.
c Lib. 9. cap. 4. in

ſitium ciuem Tiſdritanum : viuebatque quum proderem hæc. Hunc locum Plinij confirmat in ſuis Annotationibus Dalechampius ita, *Pontano Caietana muliercula piſcatoris per annos XIV. vxor, repente vir facta eſt. Idem contigit Aemiliæ coniugi Antonij Spenſæ, ciuis Ebulani anno XII. poſtquam nupſerat: ſexu mutato ea duxit vxorem, & liberos ſuſtulit. Idem & alteri mulierculæ accidit, quum iam ſemel peperiſſet, temporibus Ferdinandi primi Neapolitanorum regis.* Baptiſta Fulgoſius [e] olim Genuenſium Dux inclytus, Valerij Maximi clarus æmulator, agens de rebus Mirabilibus infit, *Miranda quoque res ætate noſtra contigit, Neapoli regnante Ferdinando primo: nam quum Ludouicus Guarna Salernitanus ciuis quinque filias ſuſcepiſſet; quarum natu maioribus duabus, alteri Franciſcæ, Carolæ alteri erat nomen: poſteaquam ad quintum decimum annum peruenerunt, ambabus genitalia membra in marium morem erupere: mutatoque habitu pro maribus habiti ſunt, Franciſcus, & Carolus nuncupati. Item Ebuli ſub eodem Rege puellæ, quæ iam quatuor annos viro tradita, cum eo cubuit, ſiue ex confricatione, ſiue ob aliam cauſſam, quæ ignota ſit, effractis membranis, quæ vt mulier videretur, efficiebant, virilia membra prodierunt; domumque reuerſa in iudicio dotem repetiuit; virorum numero poſtea habita.* Albertus Magnus etiam huic rei fidem facere videtur inquiens, [d] *In quodam etiam noſtri temporis nato teſticuli intra pellem contenti erant ſuperius, ita quod prominentia eorum repreſentabat duo labra vuluæ muliebris; & fiſſura videbatur eſſe in medio clauſa per pellem; & quum putaretur eſſe puella a parentibus, & deberet eſſe fiſſura vt habilitaretur ad coitum, inciſione facta, proſilierunt teſticuli, & virga;*

e lib. 1.

d 18. de animal. tr. 2. cap. 3.

&

& poſtea duxit vxorem, & genuit ex ea plures filios. Sed hæc non eſt mutatio ſexus feminei in maſculeum, qua de agimus; at maſculei latentis explicatio. Volaterranus in Philologia *e* ſcribit his conſentientia. *Nos Romæ vidimus Alexandri temporibus infantes geminos ſimul coniunctos aduerſis inter ſe vultibus ac manibus in eodem corpore; qui tamen parum vixerunt: Nec longe poſt duo ſucceſſere prodigia, quæ fidem omnem excedunt: Duarum virginum altera, ex canis concubitu ſemicanem peperit: altera nuptiarum die ſubito erupto genitali vir marito apparuit. Vterque igitur caſus ad eumdem Pontificem expiationis gratia meo fratre Mario conciliante relatus, & Minotaurum quondam monſtrum, & Plinij verba credibilia fecere, L. Coſſitium in Africa factum ex femina marem in ſimili die ſe vidiſſe teſtantis.*

e 24. cap. Veſica f.

In Bibliotheca etiam Angelica plures habentur „ *Scriptores de mutatione puellarum in maſculos, iux-* „ *ta hiſtoriæ naturalis veritatem comprobata, & de* „ *Androgynis, vel Hermaphroditis; quorum omnium* „ *multa recitantur exempla: viget autem nunc exem-* „ *plum Romæ ad Turrim Sanguineam, ita vulgo voci-* „ *tatam, de Aromatarij filio, qui ex femina circiter* „ *menſtruorum eruptionem anno ætatis XIII. factus* „ *eſt maſculus; quum genitalia, quæ in feminis, vt* „ *aiunt Medici, & Anatomiſtæ, intus manere ſolent,* „ *ordine inuerſo, exierint. Hic in Baptiſmate Anna* „ *ſub nomine femineo nuncupatus fuit, atque ad XIII.* „ *ætatis vſque annum, femineum retinuit veſtitum;* „ *nunc vero maſculo veſtitu indutus, idem retinet no-* „ *men, imberbis tamen, ac mirum in modum corpulen-* „ *tus, & obeſus, tertium ac vigeſimum annum agens.* Hunc ſe vidiſſe nuper mihi teſtatus eſt eruditus

L.

L. Pignorius, duam Romæ eſſet annis non ita multis. Ac nouiſſime legere potui ex Annalibus Colmarienſibus M CCC XI. mulierem prope Bernam in villa decem annis viro cohabitaſſe; & quum a viro cognoſci non poſſet, iudicio ſpirituali a coniuge ſeparatam fuiſſe: quæ Romam proficiſcens anno Iubilei, Bononiæ a Chirurgo ſcinditur in vulua; e quo vulnere virga virilis cum teſticulis egreditur: Domum reuertitur; vxorem ducit; opera ruſtica facit; cum vxore congreditur legitime ac ſufficienter. Ceterum in propoſito vulgari plurium Medicorum ſententiæ non ſubſcribo de cauſſa mirabilis huius mutationis nuper tacta; non enim vulgo aſſentiri poſſum aſſerenti collum vteri foras in virgam proſilire, & teſtes abditos exeri: tum quia collum vteri nullam cum pene habet magnitudinis, aut figuræ proportionem: tum quia collum veſicæ prope vuluam in vteri collo implantatum non longe a præputio noui maſculi conſpiceretur: tum quia teſtes nullo ſcroto integerentur; quum extra vterum ſint, in corpore femineo, quod oculata fide nos docuit anatomes. Quare dicendum, androgynos abditum ſexum maſculeum per vteri foramen exerentes illo occluſo ex feminis in viros vulgo commutari: at nobis occultum ſexum exerere, & priſtini foramen nouo implentes ferme obliterare. Nec alia ratione maſculus viciſſim femineam naturam induere potuit, quam quod Hermaphroditus occultum feminæ ſexum exeruerit, aperto imo ventre: cuius hiſtoriam non vni cam attulit Auſonius. c c Epig 68.

„ *Vallebonæ res nota, & vix credenda Poetis;*
„ *Sed quæ de vera promitur Hiſtoria:*
„ *Femineam in ſpeciem conuertit maſculus ales,*

„ *PA-*

,, *Pauaque de Pauo conſtitit ante oculos:*
,, *Cuncti admirantur monſtrum; ſed mollior agna*
,, *Aſtitit in tenerum de grege verſa marem:*
,, *Quid ſtolidi ad ſpeciem notæ nouitatis habetis?*
,, *An vos Naſonis carmina non legitis?*
,, *Cænea conuertit proles Saturnia Conſus,*
,, *Ambiguoque fuit corpore Tireſias:*
,, *Vidit ſemiuirum fons Salmacis Hermaphroditum*
,, *Vidit nubentem Plinius Androgynum.*
,, *Nec ſatis antiquum quod Campana in Beneuento*
,, *Vnus Epheborum virgo repente fuit.*
,, *Nolo tamen veteris documenta arceſſere famæ.*
,, *Ecce ego ſum factus femina de puero.*

Secunda cauſſa eiuſdem monſtri multiformis, & origo excutitur ex defectu ſeminis maſculei.

CAP. LV.

IDem vero monſtrum in eadem ſpecie multiforme fieri quoque potuit ob defectum paterni ſeminis quoad illam partem, quæ a membris maſculeis infra caput exiſtentibus materiam, primamq; ſui originem ſumere conſueuit; & eiuſdem conditionis, ac naturæ membra in fœtu efformare; quippe ſemen a ſolo patris capite materiam, ortumque deducens viribus integris maſculeo capiti efformando in conceptu ſufficere potuit; ſed aliarum partium conſtitutionem, conformationemve feminei ſeminis parti ſpirituoſæ relinquens, licet eam in operando gubernet, vel neceſſario ei quomodocumque agenti cooperetur, ad maſculearum tamen partium procreationem

attollere non poteſt; vnde monſtrum enaſcitur, in quo conſtruendo natura maſculeo capiti buſtum muliebre coniunxit, ac tumidas induxit mammas, cunctis emollitis membris inferioribus; vt propterea deſierit in feminam maſculus barbatus ſuperne: Conſimili plane ratione haud raro factus fuit oppoſito modo infans ſolo ſexu maſculus in corpore molli, ac plane femineo; quia ſemen maſculeum e paternis genitalibus primordialem materiam habens, iiſque formandis in fœtu deſtinatum, viribus pollens, conceptui ſexum maſculeum indidit; cui reliquum femineum corpus attexuit, ob imbecillitatem, ac penuriam reliquarum partium ſeminis, quæ a reſiduo corpore patris primogeniam naturam obtinuere; in quam originem lepidiſſime Poeta luſit inquiens,

Dum dubitat Natura marem, faceret ne puellam,
Factus es o pulcher pene puella puer.

Tertia monſtri multiformis in eadem ſpecie origo, & cauſſa refertur ad parentum imaginationem.

CAP. LVI.

VEhemens quoque parentum imaginatio multiplici huic in eadem ſpecie monſtro cauſſam originis exhibere poteſt, ſpectro nimirum monſtroſo eiuſdem ſpetiei phantaſiæ parentum alte impacto, & inde ſpiritibus impreſſo, quicumque in ſemine fœtum organizaturo comperiuntur; atque animæ ſeminis, virtutique formatrici communicato; ſiquidem talis imago facile corpuſculo fœtus imprimi poterit, ac monſtrum multiforme in humana ſpecie con-

conſtituere: ſi enim parentum phantaſia poteſt in humano conceptu fructuum, brutorum animantium, vini, & aliorum inanimorum imagines procreare, quæ tantopere diſſident ab humana ſubſtantia; quid ni parentum imaginatio monſtroſæ figuræ formam in eadem ſpecie multiplicem, maſculeo capiti femineum corpus ſubijciens, efformare poterit?

Quarta origo, & cauſſa monſtri vniformis in eadem ſpecie ad parentis conſimilem naturam attinet.

CAP. LVII.

SI quis autem parentum monſtroſam figuram habuerit in eadem ſpecie multiplicem, næ conſimile ſibi monſtrum, ſi ſobolem ſuſcipiat, generare valebit; adeo ſatagit omnium quarumcumq; rerum natura conſimilem ſibi effectum procreare: ac certe ſi Germanicum illud monſtrum quiſpiam maritus ſubactum impleuiſſet, nullo negocio monſtrum eiuſdem naturæ filium ſuſcepiſſet; haud quidem neceſſario; quia ſi paternum ſemen validum fuiſſet, viribuſque maternum ſuperaſſet; maſculus perfectus inde genitus videretur; at monſtroſæ matris ſemine maſculeo ſemini præualente, inde nil niſi monſtrum pariter in eadem ſpecie multiforme oriri valeret. Ita ergo pluribus de cauſſis exoriuntur monſtra in eadem ſpecie multiformia. Reliquum eſt modo vt ad multiformia monſtra, diuerſas animalium ſpecies referentia, deueniamus, ante omnia illorum realem exiſtentiam ex hiſtoricis haurientes.

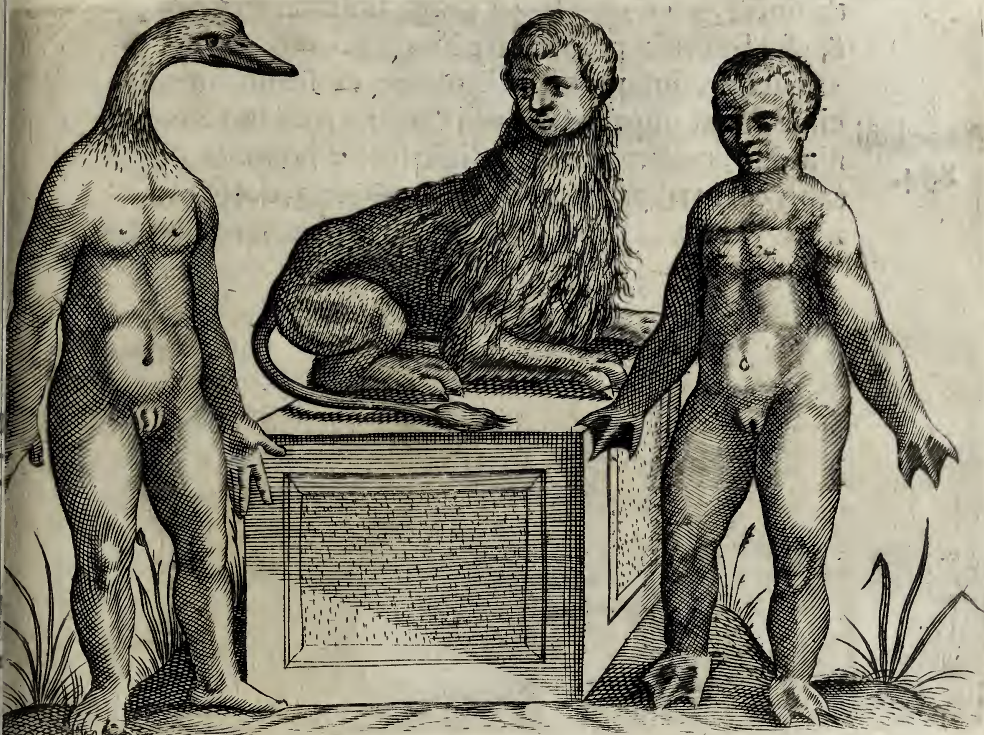
Monſtra multiformia, diuerſas animalium ſpecies in eodem genere proximo referentia, non eſſe figmenta, ſed in rerum natura reperiri.

CAP. LVIII.

MVlto ſane plura leguntur apud auctores monſtra in humanorum ſerie conſtituta ex partibus mirifice referentibus diſſimilia, variaq; nimium membra viuentium diuerſæ ſpeciei, at eiuſdem generis proximi; genus autem idem proximum appellamus animal terreſtre greſſibile perfectę naturæ; ſiquidem ante omnia [a] Maiolus Epiſcopus in opere ſuo Dierum Canicularium, & ante illum Fulgoſius ille olim Genuæ Dux inclytus, aſſerit Fruſinone ortum fuiſſe agnum humano capite C. Aurelio, & P. Sulpitio Coſſ. Belluina capita hominibus fuiſſe confitetur idem [b] Epiſcopus: ac ſpeciatim equino capite compertos homines teſtatur Arrianus apud Ramuſium. Narrat Petrus Damianus Archiepiſcopus Rauennas, & Cardinalis, Robertum Gallorum Regem propinquam ſibi copulauiſſe in vxorem; ex eaque ſuſcepiſſe filium anſerinum per omnia collũ, & caput habentem. C. Lycoſtheni, In agro Cõſtantienſi mulier humano capite leonem peperit. Eidem autori, In Germania prope Lauffenburgum oppidum in finibus Heluetiorum ad Rhenum fluuium ſitum, natus eſt infans manibus ac pedibus anſerinis, horrendo capite, in has effigies.

[a] Co qu. 7 lib.

[b] col 2. t. 1 de mi

e Spec.natu.li.31. cap.126. d colloq. 7.li.8.c. 42. cap. 46.

Vincentius e aſſerit ætate ſua delatum eſſe Regi Franciæ Ludouico monſtrum, nempe hominem canino capite. d Maiolus Epiſcopus Iulio Cæſari fuiſſe equum humanis anterioribus pedibus; neque alium dorſo excepiſſe legit apud Suetonium, Plutarchum, Plinium, Solinum, aſſerentes mira illum celeritate ex Italia in Belgas profectum. C. Lycoſthenis relatu, In Albania ignobilis muliercula monſtrum bis gemini corporis eſt enixa, auerſis vultibus, &

cor-

corporibus ſibi cohærens : Ante quidem effigies hominis integra, corporiſque membrorum homine diſtincta, retro vero facies canis, ſimiliter corporis, & membrorum proprietate integra.

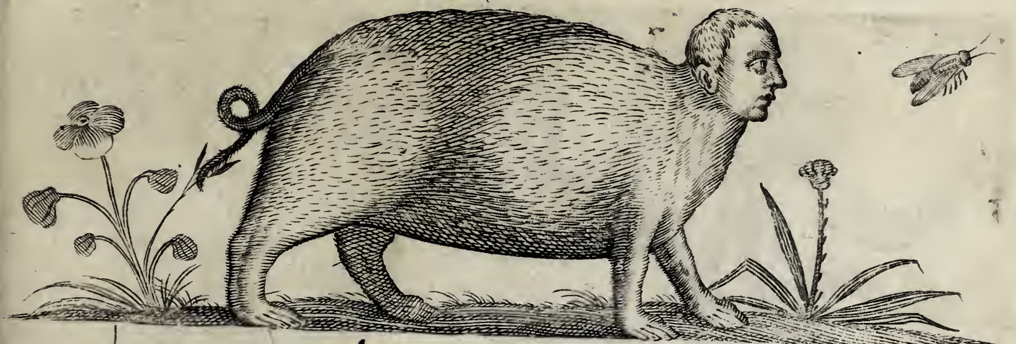
Gualtherio quoque chroniſtæ ex Rubeaquenſe circa finem imperij Lotharij Cæſaris, qui fuit Saxoniæ dux, mulier partum edidit ſpecie hominis, & canis corporibus integerrime coniunctis, dorſo connexis, ac dorſis ſpina ſolidiſſime conglutinatis.

Anno Dñi 854.

Porca

Porca enixa fetum edidit humana facie. Idem 1011.
genus monſtri paucos poſt annos exortum. Henrico 1018.
imperante ſus fæta porcum peperit humano capite. 1055.
In Paroecia Legienſi matre ſue natus eſt porcellus 1109.
Lib. 24. habens faciem hominis. Paræi e relatu & Lyco- 1110.
cap. 12. ſthenis in Eburonum quodam pago ſus nephrendem 1118.
edidit facie, pedibus, manibuſque humanis; reli- 1126.
liquo autem corpore ſuem referentem. In Gallia
conſimile monſtrum enatum.

f Maio. colloq. 7. Fulgoſ. 1. de prodig. g l.24.c.1.

In f Rathſtadio oppido in alpibus Noricis,
quas Taurum incola vocat, infans cornutus na- 1233.
tus eſt. Monſtrum aliud in agro Veronenſi editum,
Paræi g etiam obſeruatione: fuit autem equæ par-
tus quadrupes humano capite, ad cuius murmur, va- 1254.
gitum

gitum, & confuſum humanæ vocis ſonitum accurrens ruris illius accola, & nouo attonitus ſpectaculo, execto ingenti gladio monſtrum occidit: quam ob cauſſam ad iudicium tractus, & de monſtroſi partus origine, deque occidendi cauſſis interrogatus, horrore, atque abhominatione rei tantum ſe feciſſe reſpondit: quo audito iudices ſuſpicionem omnem depoſuerunt. In factis Dominicanorum Colmarienſium, natus eſt puer prope Lauffinberck habens manus & pedes anſeris, & caput monſtroſum per omnia. Ibidem legitur paullo poſt in Columbaria equum fuiſſe, qui formam in ſe mulieris, mariſque comprehendit. Albertinus Muſſatus Patauinus Hiſtoricus, nuper Mſſ. Cod. recenſitus, & Notis perpetuis illuſtratus ab eruditiſſimo Felice Oſio [h] ait, Per hos dies, (Menſe ſcilicet Maio Anni 1315.) in Porcilio Colonia Veronenſi ex equa prodigium inſigne exortum eſt, Fœtus ſcilicet viuus, quadrupes equini corporis cum ceruice, & capite humanæ figuræ, quem cum balbutientem horrendo vagitu vir agreſtis, cuius tugurio editus eſt, conſpexiſſet, rurali ſimplicitate conterritus harpe continuo mutilauit, præfixo capite in pali acie ſecus acceſſum tugurij ad tranſeuntium ſpectaculum: qui inſinuatione aliquorum ad Curiam euocatus, atque de generatione, & ſingulis inquiſitus, curue ſic repente ipſum necauerit; nihil præſumptione dignum, niſi quod metus ſolius inuaſione id fecerit, in illo compertum eſt. amota cuiuſque alterius delicti ſuſpicione, quod ſic in patulum monſtrum edidiſſet, cui rem occultauiſſe tempus, & locus facultatem obtulerant.

Anno Dñi 1274. 1297. 1315. 1493.

[h] VII. de Geſtis Italicorũ poſt Henricum VII. Cæſ. Rubrica VI. pag. 52.

Romæ puella innupta filium ſemicanem peperit, qui ab vmbilico ſurſum verſus humanam, inde vero

deorſum

.24.ti. eſica. de rer. a.c.64). 24. . 12.

deorſum canis exquiſitam haberet effigiem: id monſtrum memorant [i] Volaterranus, [k] Cardanus, [l] Paræus, & alij plures.

Scriptum Volaterranus in Commentarijs Vrbanis reliquit, ſub Pio huius nominis III. Pont. Maximo, in Hetruria puellam quamdam, quod cum cane adamato ſtupri conſuetudinem habuiſſet, grauidam eſſe factam, ac ſemicanem fætum edidiſſe, hoc eſt pedibus manibus ac auribus caninis, cetera vero hominem; remque expiationis gratia ad Pontificem fuiſſe delatam. Memoriæ proditum eſt, relatu Magij ſuis in † Miſcellaneis, Auenione, anno ſalutis hu-

ib. 1. 20.

Aa manæ

manæ M D XLIII. ex ſimili concubitu editum eſſe monſtrum, humano quidem capite præditum, ſed auriculis, collo, brachijs, manibus veretro, partibuſque alijs quibuſdam caninis: puerperam vero faſſam eſſe ſe a cane initam; ideoque mox prid. Calend. Aug. iuſſu Franciſci Gallorum Regis vna cum cane amaſio, vindicibus flammis facinus expiaſſe.

Cracouiæ in ſuburbana villa, cui Nigræ nomen eſt, mulier puellum edidit collo, & auribus leporinis:
1444. diducto rictu ſpirantem: vno grandiore inteſtino totum ventrem occupante: ceteris membris humanam figuram habentibus. Anno M CC XXXIII. Vt antea notabamus, in Rathſtadio oppido in Alpibus Noricis, quas Taurum incola vocat, infans cornutus natus eſt; vagitus atque ploratus eius quatuordecim ante dies quam ederetur, auditus: Hæc Lycoſthenes. At Plutarchus Paradoxorum libro ſecundo refert ex Ariſtotele, Ariſtonymum Epheſium, filium Demoſtrati, mulieres exoſum, aſinam inijſſe; quæ ſuo tempore filiam peperit formoſiſſimam, Onoſcelim nomine, quod ſonat, aſininis cruribus præditam, in has effigies.

Ad

Ad oppidum Bitterfeld vitulus in agro repertus eſt oculis, naribus, & auribus humanis: vertice tonſo, & miniato; rictu, & pectore vitulino: cruribus anterioribus vitulinis, poſterioribus humanis, & breuibus admodum: ſed vtriſque deſinentibus partim in vngulas vitulinas, partim in humanos digitos, qui vngulis ſuberant, & ſeparatim propendebant. In Marchiæ villa Dammenuualde, prope Vviſtock, coloni cuiuſdam coniux monſtrum edidit a Fincelio ita deſcriptum, infans toto corpore fuit ſpadiceo colore; capite cornuto; oculis craſſis, prominentibus; carens naſo: patulo ore, quod longitudine ſpitamæ 1551.

Aa a di-

diſtentum erat; in cuius medio lingua candida eminuit, & quadrata; colli expers; caput enim ſcapulis accreuerat; corpus totum inflatum, & rugoſum; brachia in lumbis hæſerunt; pedes longe tenuiſſimi: ab vmbilico autem ſpecies laxi inteſtini dependebat ad
1554. pedes. In villa Pomeraniæ Rekouu, vicina Rudio ad oſtium Viadri, equi pullus natus eſt capite horrẽdo, oculorum loco maculæ fuere ſubruſæ; aures pendulæ, quales ſunt canum ſagacium, infimis auriculis cuti accretis; os erat monſtroſum labris inflexis, vt duæ tudiculæ compoſitæ, vnde lactari non poterat: collum erat tortum, & ſinuoſum, diſtinctis coloribus veluti catenis variatum; iuba implexa, plena plegmatibus: eo hinniente putabatur hinnire magnus caballus: accedentibus nobilibus toto corpore mouebatur, terram pulſabat, velut in rabiem verſus, & quaſi impetum in ipſos facturus, erectus ſtabat hinnitu terribilis: ciues, aut colonos ferre poterat, ijs acceſſum liberum permittens: cutis erat aſperior, & villoſa: in locum caudæ alta criſta erigebatur, etiã mortuo pullo: pes imus anterior vnus erat humanus; alter nullus erat, ſed tantum tibia manca, pedes poſteriores erant equini: extinctus in triuio ſepultus.
Anno Dñi In Pomeraniæ villa Roſſauu, prope Paſſeluualck ſita,
1555. femina monſtrum edidit horrendum; corpus erat vitulinum; caput glabrum, ac rotundum inſtar globi, ad ſimiæ ſimilitudinem; mentum hirſutum; prominens lingua; pedes anteriores abſque vngulis, ſolis globulis rotundis; poſteriores bouilli; cauda ſine nodis, oſſea, & omnino immobilis. Baſileæ Raura-
1556. corum puellus natus eſt crudeli aſpectu; corpore quidem ſatis bene compacto, ſed capite hirſuto ca-
nem,

nem, aut cattum magis, vel ſimiam, quam hominem referente: vixit ſemihoram circiter. In pago Cleisdorf, non procul a Pamberga, in prædio Viduæ nobilis, Fincelio autore, Vacca enixa eſt monſtrum pedibus quatuor vitulinis; capite humano, virili, atra barba; geminis auribus humanis; modicis capillis; pectore humano, & mammoſo. *m* Paræi quoque teſtimonio Bruxellæ in ædibus Ioeſt Dictzpeert, Vico Vuarmoesbroectz ſus ſex peperit nephrendes, quorum primus monſtrum erat capite, facie, anterioribus pedibus, & omoplatis hominem referens, reliquo toto corpore nephrendem: nam & genitalia feminæ ſuis habebat; ceterorum more ſuilla vbera ſugebat: ſed ſecundo ſui ortus die a plebe monſtri diritate incitata cum matre confoſſus eſt.

m Lib. 24 [...]p. 12.

156.

Horum monſtrorum huiuſmodi fuerunt effigies.

Alberti Magni temporibus in villa quadam vacca vitulum ſemihominem peperit; pagani concurſu facto paſtorem quaſi tanti ſceleris conſcium in iudicium rapuerunt mox cum vacca comburendum: ſed oportune adfuit Magnus Albertus; cui propter Aſtronomicæ artis multiplicem experientiam crediderunt non humano aliquo ſcelere, ſed ſtellarum certæ conſtitutionis efficacia id generis monſtrum editum fuiſſe. *n* Plutarchus adoleſcentem paſtoralem memorat, qui ſibi monſtrauit equæ partum, ſuperne ad ceruices vſque, & manus humana forma; reliquas partes

n In Syposio.

tes

ces equinas habentem; in morem hominum recens natorum vagientem. Idem in Ariſtotelis o Paradoxorum libro ſecundo, quem deſideramus, legit aſinam peperiſſe puellam formoſiſſimam, ſed aſininis cruribus præditam. p Cælij Rhodigini obſeruatione apud Sybarim capella infantem peperit humana facie, caprinis cruribus, ac veluti ſatyrum. Ex Polydoro q Virgilio legimus, ex Liuio, r Fabio conſule, ex Valerio ſ Maximo, & ex Rueffo t puerum natum cum elephanti capite, in hanc effigiem.

[margin: ...rallel. / ...ib. 25. / .32. / de Pro... / ...js / ...e cad. / 7. / ...l.1.c.6 / .de... / cep.]

Paræi relatu, monſtrum in Italia peperit, mulier Hebræa; quod erat infans ore leonino, intuſque eo dentibus duobus candidioribus, & alio quodam oſſe pectori gallinaceo non abſimili deformatum poſte-

rius

rius ad regionem, vbi alias cauda propendere ſolet, paullo tamen ſuperius, habebat Characterem inſtar verucæ, ceteris omnibus erat homini ad naturæ leges nato conforme; viuumq; ſeptimanas quinque manebat.

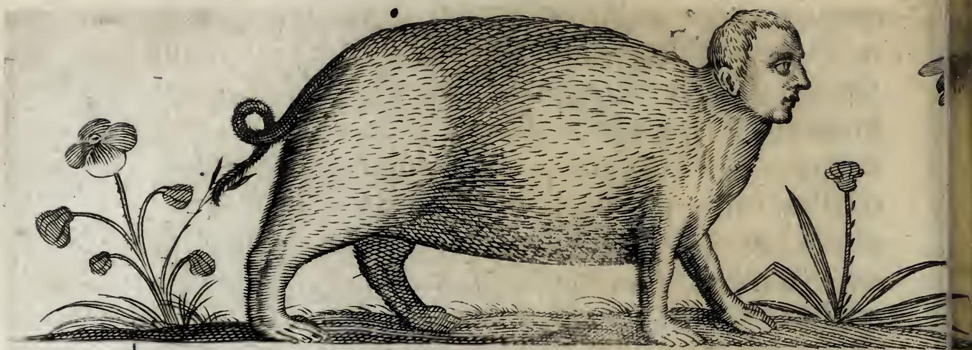
In ditione Nouarienſi ex muliere vetula natum proditur monſtrum cruribus, & pedibus bouinis, reſiduo corpore humano; ſed ſeptem habens brachia, totidemque capita vni buſto affixa; vno capitum auriculas hircinas, & oculum vnicum habente, illumque in medio frontis ad inſtar cyclopum.

Puellam natam Leonina facie teſtatur Paræus.

Vin-

Herodotus in Melpomene ſcribit, Herculem in antro quamdam inueniſſe virginem ancipitis naturæ, humanæ, ac ſerpentinæ; ſuperne quidem femorum tenus, feminam; inferius autem viperam: eam conſpicatum Herculem, atque admiratum interrogaſſe nuncubi ſuas equas errabundas vidiſſet; illamque reſpondiſſe, ſe quidem illas habere; ſed non prius reddituram ei, quam cum ipſa coiuiſſet; Herculem pro ea mercede cum femina concubuiſſe. Huic ſimile monſtrum natum dicit Philoſtratus ex Pallade ac Vulcano Erichthonium nomine. Nouiſſime anno M DC XXIX. menſe Iulio, in Ditione Patauina, prope opidum Montiſſilicis, in Villa, cui nomen, Amolaradiema, vxor bubulci Domini Bernardi Grifalconi (vt mihi teſtatus eſt in ſcriptis clariſſimus Laurentius Pignorius, & voce conteſtatus eruditione probitateque ſpectabilis Martinus Sandellius) peperit puellam, & exiguo tempore intercedente mox enixa eſt monſtrum, quod erat integer felis, cui a parte poſtica dependebant duo integra crura cum partibus coxarum hominis; quam humanam appendicem catus retro poſt ſe trahebat: Monſtrum hoc in Vrbem Patauinam delatum, proiectum fuit in fluuium Medoacum, ibique demerſum; cuius ea fuit effigies, iuncta cum icone monſtri ſuilli, de quo ſuperius.

Conſtat igitur reuera fieri aliquando in natura partus membra obtinentes diuerſarum ſpecierum animalium perfectiorum partes repræſentantia.

Monſtri multiformis diuerſas animalium ſpecies in eodem genere proximo cauſſa, & origo primum depromitur ex apparentia.
CAP. LIV.

AT vero monſtri multiformis diuerſæ ſpeciei animalium perfectorum membra referentis origo eſt e multiplici cauſſa; ceterum in primis illud obſeruatum volumus, non omnia, quæcumque in hoc genere monſtra videntur, vere monſtra exiſtere; ſiquidem

Monſtra non omnia vulgo apparentia.

.de. an. 4. quidem vt, [a] Ariſtotele doctore, ferarum partus nonnunquam caput habent, haud vere humanum, ſed tamen humano ſimile; ſic exiſtimandum eſt mulieres edere poſſe fætus, qui capite, aut alia quapiam corporis parte varia brutorum animalium membra referant: Hinc plane, Phyſiognomi varios hominum mores, & inclinationes coniectantur ijs affectibus, ac paſſionibus cõſimiles, quibus eiuſmodi bruta obnoxia eſſe conſpiciuntur; quod apertiſſime conſtat ex ipſomet Ariſtotele in Phyſiognomicis. Verum ea ſimilitudo, quæ multitudini plerumque de identitate imponere conſueuit, virorum doctorum iudicio, quorum intereſt rerum exiſtentiam, non apparentiam ſolum internoſcere, ab identitate ſeparari debet. Si qua ergo mulier fœtum ediderit, cuius caput canis, aut bouis referat imaginem, ille haud protinus inter monſtra reponendus eſt, nec puer dicendus vere cinocephalus, aut bouillo capite, ſed humano ad ferini effigiem inclinante. Idem prorſus eſto iudicium de pleriſque belluarum filijs, quorum capita humana, vel alterius ſpeciei eſſe videntur. Quod enim ſcribitur ab [b] Ariſtotele, vnumquodque generans ſubcæleſte in animantium ſerie viuens generare ſobolem ſibi conſimilem, huic ſententiæ minime refragatur; tum quia id aſſertum eſt de ſimilitudine, ſeu potius identitae ſpeciei eſſentialis, & formæ interioris, quam ſubſtantialem nuncupant; non autem de ſimilitudine ſpeciei accidentalis, exterioriſq; formæ, quam figuram dicimus, & imaginem; de qua nunc agimus: quod vtrumque legimus ex [c] Ariſtotele: tum quia ibi ſolis viuentibus perfectis, ac non mutilis hoc attribuit [d] Ariſtoteles, vt generent viuentia ſibi conſimilia: Ceterum

Phyſiognomi vnde mores hominũ coniectentur.

Similitudo vulgo non diſcernitur ab identitate.

2. de .t. 34. 35.

Dubium.

Solut.

.de an. 4.

4. de .an. 3.

quæ ſibi diſſimilia procreant, id habent ob aliquod impedimentum, quo prohibentur ne poſſint ſuum finem integre conſequi; agentia vero impedita referenda ſunt ad imperfecta, & mutila; quippe illis deeſt virtutis robur, quo tale ſuperent impedimentum. Sic ergo pleraque monſtris conſimilia non bene vulgo inter vere monſtra collocantur.

Secunda cauſſa, & origo monſtri, multiplicia ſpeciei animalia referentis, ex imbecillitate generantis pendere demonſtratur.

CAP. LX.

ALtera vero cauſſa monſtroſi partus animalium varias ſpecies præſeferentis in parentibus comprehenſa ex [a] Ariſtotele pulchre haberi poteſt; cui virtus generantis aliquando robuſta eſt, aliquando autem imbecilla, & ſecundum varios imbecillitatis gradus differenter affecta: Quum itaque generans homo ſimul ſit viuens, animal, homo, maſculus (exempli gratia) Lucretius, & tali figura, conformationeque corporis conſtitutus; ab iſtis omnibus attributis, & formis eſſentialibus proprias ſigillatim vires obtinentibus in vnum iunctis conflatur vniuerſa vis generantis in ſe complectens omniũ propoſitorum virtutes omnes; quorum vis etiam ſingula in actu generationis, alijs quacumque ex cauſſa ociantibus, operari poteſt. Quamobrem Lucretius ille, vbi virtute polleat, optime ſubigens materiam feminæ, ſeu fætus, ex ea generat viuens animal, & hominem maſculum ſibi etiam in exteriori figura conſimilem: vbi autem primum gradum imbecillitatis contraxerit in virtute configuratrice, atque adeo

Generantis virtus vt varia ſit.

[a] 4. d gen. an c.3.

p. de ... ie.

adeo virtus indiuidui langueat (indiuiduum hic cum Porphyrio *b* ſumo ex collectione omnium accidentium) non ita omnino materici dominans hominem maſculum procreat, ſed tamen in figura non ſibi omnino conſimilem: vbi vero maiorem adhuc obtineat imbecillitatem, & cum indiuidui virtute proſtratum ſit etiam robur ad ſexum attinens, tunc homo Lucretius nec ſibi ſimilem in figura, nec marem, ſed hominem feminam ſibi diſſimilem procreat: ſed vbi cum virtute ſexus imbecilla vis indiuidui valida coniungitur, a Lucretio gignetur femina ſibi conſimilis in externa corporis, ac faciei figura: Verum ſpeciatim deiecta in Lucretiano ſemine virtute ſpeciei, fœtum conſtituet ille non homini, ſed animali conſimilem vel in parte aliqua, vel in toto etiam corpore: atque hinc oriuntur ex mulieribus virtute maſculi hominis imbecilla monſtroſi partus variorum animalium naturam præſeferenres, modo viliorum, modo nobiliorum, prout virtus generatrix maiorem, vel minorem contraxerit imbecillitatem; ac modo in vna parte corporis, modo in alia; modo in pluribus, modo in paucioribus; prout modo languet virtus in vna particula ſeminis determinatum membrum fœtus apta conſtituere, modo in alia; & modo in pluribus, modo in paucioribus; vndecumque illam imbecillitatem contraxerit, ſiue ante ortũ ſeminis in ea parte determinata, ex cuius reſiduo alimento primordialem materiã habet; ſiue in teſtibus, dum ſemen efficitur: ſiue poſt ſeminis ortum in vtero mulieris. Inſuper autem ſi adhuc debilior extiterit virtus agentis, eo quod iaceat eneruata virtus indiuidui, ſexus, ſpeciei, ac proximi generis; ac ſpeciatim ſi langueat virtus animalis productiua; ab illo generante

rante nec homo,nec animali ſimile,ſed viuens quoddam generabitur carnis fruſtum rude, nomine mola: & hac ſane ratione procreatum dixero monſtrum illud, quod hoc anno M DC XXX. die xxv. Maij veſpere natum eſt Romæ; vbi proxenetæ cuiuſdam vxor, in Platea Sciarræ nuncupata, quum duas edidiſſet molas, peperit magno cruciatu animal, cuius caput,& pedes anteriores bufonẽ referebant,reliqua pars corporis repreſentabat piſcẽ illum,quem Feſtus Lingulacã,Plinius † Soleam, Paſſerem Venetus Folium,vel Paſſerem: quam hiſtoriã ex Vrbe Roma nuper habitã mihi communicauit eruditus Pignorius. Sin vlterius etiam Lucretij virtus generatrix in debilitate prouehitur, iam nihil omnino generat ille homo, ſed infecundum ſemen ſterilis effundit. Monſtra itaque varia generantur in humana ſpecie variorum brutorum effigiem habentia, ob generantis ſeminis imbecillitatem deiecta virtute ſpeciei, quæ infirma non poteſt partum parenti ſimilem effingere; quum illi adiuncta virtus animalis viuida conceptui figuram animalis imperfectioris indere valeat;ſiquidem omne agens Ariſtotele c doctore agit quatenus eſt actu: agens autem imbecillum quum ſe habeat ad validum vt id quod potentia eſt,ad id quod eſt actu; quippe robur omne agendi eſt ab actu; propterea debile agens robuſto cedit in operando. Propoſitam vero theoriam inſinuauit aperte nobis d Ariſtoteles alicubi dicens monſtra exoriri a ſemine corrupto in vtero; corruptum autem ſemen alienam habere naturam a generante; ac proinde illius ſeminis opera non gigni ſimilia ei animanti, a quo effluxit: corruptum autem ſemen non intelligit putrefactum; ſed illud, in quo langueat virtus ſpeciei, vigeat ſola gene

ne

† lib. cap. 2(

c 3.Ph t. 17.

Robur omne agendi ab actu eſt.

d 4. ctio.∫ 1 bl. 13. 14.

nerica: licet ex corrupto per putrefactionem ſemine in vtero ſponte naſcantur aliquando ranæ, ac ſerpentes; quas a mulieribus partu editas monſtra vulgus appellat: Generans igitur homo vi ſui ſeminis quomodocumq; corrupti monſtroſos partus, eos nõ vt ſuam prolem agnoſcit; ſed vt alienam repudiat; quia genericam naturam, vt puta non ſibi propriam, ſed alijs communem animalibus, alienam ſibi opinatur. Ita ergo cauſſa monſtroſi partus plerumque vna eſt imbecillitas virtutis generantis in maſculeo ſemine reſidentis: quæ quidem imbecillitas, vt frequentiſſime prouenit ab exilitate caloris naturalis in ſemine degentis; quam ſolam reſpexiſſe videtur ibi Ariſtoteles, huiuſmodi ſemen, a quo monſtra producuntur, corruptum appellans, atque putreſcens; quum putredo, & miſti corruptio ſit extinctio caloris interni apud [e] eumdem autorem: ita pendere poteſt ab eiuſdem ſeminis quacumque intemperie: ſiquidem virium robur qualitas eſt, naturale temperamentum conſequens; quam eo quomodocumque vitiato labefactari neceſſe eſt.

Ex corrupto ſemine quid enaſcatur.

[e] ...eteo. ...

Viriũ robus quid ſit.

Tertia cauſſa, & origo monſtri multiformi animalium ſpecie elicitur ex degenerata ſeminis anima in naturam alienam.

CAP. LXI.

VBi autem ſeminis robur non ſolum remitti contigerit, ſed eſſentiam, ac formam variari, & in aliam ſpeciem vel ſecundum totum, vel ſecundum partes degenerare; hinc nullo negocio monſtroſi partus, & varias animalium ſpecies referen-

tia

tia monſtra contingere valebunt. Ac ſane poſſe in alienam ſpeciem ſemina mutari, apertiſſime conſtat in ſtirpibus, nam haud ſemel ſata frumenta in lolium degenerarunt, & frequentiſſime in ſiliginem, ac viciſſim ſiligo in frumentum commutatur [a] Columellæ, [b] Plinio, ac [c] Portæ: ſic lolium viciſſim ſatum vertitur in triticum; & linum in lolium; lolium itidem in ordeum [d] Theophraſto autore, ac Portæ [e] obſeruatione. Quod autem ſtirpium ſeminibus in terra contingit, id ipſum animalium ſpermatibus in vtero feminarum contingere poſſe probabile eſt; nam Ariſtoteleo [f] decreto, & [g] Platonico theoremate, vtero, & matre animal vtitur, vt humo planta: quinimmo terra non mulierem conceptu, partuque; ſed terram mulier viciſſim imitatur, vt pote natura priorem. Vbi ergo maſculi ſemen in vtero feminæ quauis de cauſſa degenerauerit a priſtina natura, eius anima in aliam ſpeciem commutata: ſi quidem totum ſemen huiuſmodi mutationem perpeſſum fuerit, homo integrum animal diuerſæ ſpeciei, non monſtrum, ſed veluti monſtrum, vt ait Plato in Cratylo, monſtroſa generatione procreabit: ſic mulier illa ex legitimo concubitu ſimium, ſic altera ſuem; ſic alia vrſum, ſic alia leporem parere potuit. Sin autem ſeminis aliqua portio tantum degenerauerit in viliorem naturam, ac omnino mutata fuerit in alienam ſpeciem; ſi quidem a reliquo ſpermate ſegregata fuerit, duo animalia diuerſæ ſpeciei ex eo femina pariet: ita mulier illa poſt humanum caput membranis inuolutum parere potuit ſerpentem, ac tertio ſuem: quanto enim propinquior † eſt ſuilli corporis natura corporeæ hominum ſubſtantiæ, tanto minus difficilis eſt huius in-

a 2. de ruſt. c.
b li. 18
c lib. viii. c.
d lib. 8
e lib. viii. c.
f 2. de an. ca
2. met t. 30.
g In M xeno.
† Ga de fin med.

eam commutatio. ita etiam altera infantem parere quiuit, cuius dorſo inhærebat homicida ſerpens: ex Rubeaquenſe ſiquidem habemus anno Domini M C D X C I V. Cracouiæ mulierem quamdam in platea, quæ a ſancto Spiritu nomen habet, infantē exanimem peperiſſe, cuius dorſo ſerpens viuens inhærebat arrodens, ac depaſcens cadauer infantis. At vero ſi ſeminis mutata portio in diſſimilem ſpeciem adhæſerit immutatæ plane, ab vtriſque vna iunctis monſtrum fieri valebit partes habens varia diuerſorum animalium membra referentes; ſic mulier infantem parere potuit canino, bouillo, ac elephantino capite: ſic mulier quæuis alia citra crimen nefariæ veneris monſtrum varias animalium diuerſæ ſpeciei partes referens partu edere valuit: Id ipſum aſſeras de monſtro ex ſeminis brutorum animatium orto, cui caput, aliave pars aliqua diuerſæ ſpeciei animalium membra æmularetur. Cæterum de hac viuentium degenerandi poteſtate in aliam ſpeciem a nobis
b. 4. agitur in opere *b De ſpontaneo viuentium ortu.*
31. Ita ergo monſtra multiformia, ex partibus diuerſæ ſpeciei animalium membra referentibus conſtituta, originis ſuæ cauſſam in paterno ſemine habere poſſunt, cuius aliqua, vel plures partes degenerauerint a natura priſtina, & in alienam ſpeciem commutatæ fuerint; vndecumque illis aduenerit commutationis occaſio; partes inquam illæ ſeminis degenerant determinatæ, quibus a conſimili parte parentis originalem materiam habentibus decreta erat a natura certarum illarum partium procreatio in fœtu, quæ monſtroſam naturam partui formaliter indunt. Non alia ſane ratione in artibus ob artificis imperitiam peccata, & monſtra fieri obſeruabat Ariſtoteles:

les; *i* quæ contingere nouimus etiam vitio inſtrumenti, quo artifex indiget, ac vtitur ad operandum: eſt autem artifex imperitus a perito artifice degenerans; eſt item inſtrumentum ineptum a propria inſtrumenti natura degenerans. *i* 2.Ph t. 82.

Quarta monſtri multiformis varias animalium ſpecies referentis origo, & cauſſa eruitur ex materiali fœtus principio.

C A P. LXII.

MOnſtroſi eiuſdem partus varias animalium ſpecies diuerſis partibus referentis alia cauſſa itidem in parentibus ſine culpa exiſtens doctore *a* Ariſtotele vna eſt materiei mala diſpoſitio, quam Auerroes materiæ inobedientiam appellauit: quum enim abſolute actus actiuorum non fiant perfecte niſi in patiente bene diſpoſito *b* Ariſtotelis obſeruatione; quumque omne quod recipitur per modum recipientis recipiatur; proculdubio vbi agens validum, minimeque a natura priſtina degenerans, materiam optime diſpoſitam ſortitum fuerit; ex illa effectum ſibi numeris omnibus quam ſimillimum efformabit ſecundum naturæ tum genericæ, tum ſpecificæ, tum etiam indiuidualis attributa omnia: ſin autem idem agens materiam ineptam aliqua ratione offenderit, ac ſpeciatim ſuſceptioni accidentium indiuidualium; nec eam omnino ſubigere valeat; ex ea generabit quid ſibi ſimile in eſſentia ſpecifica, nō autem in figura exterioris indiuidui. Si vero maior adhuc extiterit materiæ ineptitudo; maſculus ex eo feminam conſtituet. Ex materia vero adhuc ineptiori, non habente diſpoſitiones exactas ad attributa

a 4. gen. a ca.3.&

b 2.de t.24.&

naturæ

naturæ ſpecificæ; ſi quidem tota materiæ moles huiuſmodi fuerit, ea non apta recipere parentum imaginem ſpecificam, alienam induet; ſic femina ex maſculo eiuſdem ſpeciei monſtroſo partu edere poterit animal integrum diuerſæ ſpeciei vt mulier elephantum, ſerpentem, ſimium, & id generis: ſin autem aliqua tantum materiæ portio caruerit ea diſpoſitione, qua opus eſt ad formam hominis ſubeundam; habuerit autem eam, quæ ſufficit ad induendam ſpeciem animalis; prout maiorem, aut minorem eam diſpoſitionem nacta fuerit; eo vel perfectioris, vel imperfectioris animalis naturam, & ſpeciem induet illud membrum, quod ex ea portione materiæ determinate fiet; ſic homo capite anubidis, ſic infans ore leporino enaſci poterit. At ſi multiplices ſint in materia conceptus portiones varijs membris conſtituendis a natura deſtinatæ, quæ non habeant diſpoſitionem proximam ad formam ſpeciei eiuſdem cum generante, ſed tantum remotam ad naturam animalis, eamque multiplicem; ex ea maſſa monſtrum exorietur multas partes habens variorum generum animalium membra referentes; vnaquaque portione materiæ pro varia ſui diſpoſitione ab eodem agente varias formas in ſe recipiente; quod frequentiſſimum eſt in natura: nam ſimul ab eodem calore ſolis lutum induratur, cera liqueſcit, capilli dealbantur, & carnes mulierum denigrantur, ob vnam materię variam diſpoſitionem Ariſtotele [c] doctore. Sic ortum eſſe potuit Romanum monſtrum ſuperius tactum, cuius nuperrime diſtinctiorem habuimus hiſtoriam huiuſmodi, nimirum hoc anno M DC XXX. die xxv. Maij. hora diei XXIII. tranſacta, in Platea Sciarræ nuncupata, coniux proxenetæ cuiuſdam, mulier non

[c] . ſe- pro- .10.

deformis mariti bene formati, quæ pridem duos filios ediderat nunc optima ſanitate fruentes, poſt vnius aut alterius molæ partum acerbiſſimis doloribus cruciata, bolis quibuſdam theriacæ ac hyacinthi a Medico refecta, monſtrum peperit multiformem ab humana ſpecie referens; nimirum capite canino, cum ore, ac pedibus anterioribus bufonis; coxis, ac tibijs in vnum vnitis ſeu colligatis veluti quadam cauda piſcis Raiæ; color totius corporis infra collum fuit veluti piſcis Lingulacæ, quam Soleam vel Paſſerem Plinius appellat: corporis maſſa multum confuſa terminabatur quadam diuiſione, copulabaturque prædicta cauda; in cuius fine aderat oculus veluti Torpedinis: Poſitum hoc monſtrum in Catino aqua tepenti pleno, pedibus anterioribus motitabatur, ac ſi ſaluari natando niteretur; domeſticæ mulieres quibuſdam bacillis acutis monſtrum pungentes ſubmergenteſq; ſuffocarunt. Ceterum ex materia, quæ maiorem quoque prædictis obtineat ineptitudinem ad ſubeundam parentum ſpeciem, ſemen viuidum molam efformabit, rude carnis fruſtum, nullius animalis effigiem referens. Ex ineptiſſima denique materia efficiens cauſſa quantumuis robuſta nullum viuens procreare poterit; vnde ſterilis femina coniugium reddet infecundum; materia namque fętui maxime a matre ineſt. Ineptitudo igitur materiei, quam agens haud poteſt ad libitum formare, cauſſa eſt etiam vt ab hominibus generentur infantes monſtroſi, varias partes ferinis ſimiles habentes: Sic plane idem artifex in materiam diſpoſitam pulchre formam ſimillimam ei, quam mente gerit, procreabit; ſed ex materia contumaci, atque inepta, vt ex porphyrite, figuras rudes non effingere non poterit. Ad

hanc

hanc ſane cauſſam retuliſſe monſtra videntur etiam ſacræ paginæ; quandoquidem vel Paræus [d] nobiſcum apud Eſdram [e] Prophetam legit mulieres, quæ fluentibus menſibus viro ſe commiſcuerunt, monſtra parituras.

i. 24. ... 1. ... i. 4. ... i. 5.

Quinta monſtri humani brutalem effigiem habentis origo, & cauſſa ex virtutis alentis vitio elicitur.

CAP. LXIII.

DVdum propoſitæ monſtrorum humanorum ferinam imaginem habentium cauſſæ in aliquo parentum vitio conſtituunt: ceterum aliam eorundem cauſſa ex vitio nutricationis in ipſis monſtris exiſtente cognoſcimus; quæ potis eſt monſtrum conſtituere non ſolum in vtero conceptum humanum deformans, verum etiam iam natos homines antea perfectos in ferinam effigiem conformans. Si enim vis alens, cuius proprium eſt aſſimilare alimentum concoctum, & partibus humanis iam applicatum, ſuo munere hoc ſpeciali fungi non valeat; procul dubio membrorum humanam formam prius habentiū conſtitutionem vitiabit, inducta quomodocumque ferina effigie: quam theoriam docuit apertiſſime nos [a] Ariſtoteles. Et reuera quæ ſuperius de vi formatrice cō ceptus ratio allata eſt, locum habet eumdem in vi aſſimilatrice nutrimenti, ſeu conciliatrice nutrimento formam humanam; ſi enim ob debilitatem vis formatiua conceptus humanam effigiem in aliqua materiæ parte moliri non valens, alterius animalis figuram cogitur efficere; quid ni languida etiam vis in nutricatione aſſimilatrix alimenti, quæ figuram partis præexiſtentis nutrimento communicare, deberet,

4. ... gen. an. ... cap. 3.

ſuum

ſuum munus perficere non valens, animalis alterius vilioris in aliquibus partibus hominis enutriti effingat, & hac ratione monſtrum humanum ferinas partes habens in eſſe conſtituat?

Sexta hominis monſtroſe ferinas partes habentis origo, & cauſſa in alimentaris materiæ vitio reperitur.
CAP. LXIV.

EIdem monſtrorum generi cauſſam, & originem præbet cum in vtero, tum etiam extra vterum materiæ alimentaris ineptitudo ad humanam formam alicuius partis recipiendam, nullo exiſtente vitio in facultate nutriente; quippe quum omnis forma recipi debeat in materia *a* diſpoſita, & omne quod recipitur haud niſi per modum recipientis recipiatur; ſane ſi quædam portio alimenti iam alicui parti humanæ agglutinata diſpoſitionem non habeat ad ſubeundam naturalem illius particulæ figuram, ab agente anima nutritiua caloris naturalis vſa miniſterio figuram animalis alterius, ad quam obtinuerit maiorem propenſionem, obtinebit; vnde fiet monſtrum humanum ferina membra obtinens, in vtero quidem, ſi tale quid eueniat in nutricatu embryonis: extra vterum vero, ſi contigerit hoc homini adulto. Quæ duæ monſtrorum cauſſæ ſi quando concurrant in aliquo, tunc promptius monſtrum, quo de agimus, efficient. Ac ſane talium monſtrorum originem retulit Ariſtoteles in duas cauſſas nouiſſime allatas, nempe in debilitatem virtutis nutrientis fœtum, quę appoſitum alimentum nequeat ita bene ſpeciei, ac naturæ humanæ aſſimilare; atque in materiæ alimentaris ineptitudinem, quæ ad amuſſim nequeat a virtute

a 2. de an. t. 24. 26.

tute

tute nutritiua fętus in humanam effigiem conformari; de quibus ſimul ediſſerit in hanc ſententiam Ariſtoteles, *b Degenerat autem quod patitur, nec ſuperatur, aut defectu facultatis eius, quod coquit, & mouet; aut copia, frigiditateque eius, quod concoquitur, & diſtinguitur: Quum enim partim ſuperet, partim non ſuperet, facit multiforme quod conſtituitur; vt Athletarum nonnullis per vſum cibi nimium accidit; quum enim per copiam paſtus natura nequeat ſuperare, vt proportione augeat, formamque ſeruet eamdem; diuerſæ efficiuntur partes, & adeo interdum, vt nihilo fere ſimiles primis euadant.* Ita ergo geniti in vtero fętus primum parenti ſimilis, ob nutrimenti nimiam abundantiam, vel etiam ineptitudinem, nequeunte nutritoria virtute illud exacte ſubigere, vitiatur figura pristina; vnde monſtrum enaſcitur. Quod etenim ortis extra vterum degentibus, & adultis hominibus aliquando ab alimento euenit; id ipſum intra vterum viuentibus, & recens natis multo molliorem ſubſtantiam habentibus, ab eodem poſſe contingere probabile eſt. Porro in adultis mutata nimium ratione victus, mutari etiam effigiem faciei ex humana in monſtroſam ferinæ ſimilem, teſtatur & Ariſtoteles in Athletis, vt nuper vidimus, & Marcus Polus in ſeipſo, patruo, & patre; nam ex eius hiſtoriæ Scythicæ præfatione, a Io. Baptiſta *c* Ramuſio deſcripta, collegimus Nicolaum, Maffeum, & Marcum Polos nobiles Venetos diu apud Scythas commoratos, eorumque victui aſſuetos, domum denique reuerſos Tartarica facie, nō multum a ferina diſſimili, parum, aut nihil humanæ conſimili, a nemine ſuorum cognitos fuiſſe. Sed & ratio huic ſententiæ adſtipulatur euidenter; quum enim certo experimento conſtet

b 4. de ge. an. ca. 3.

c Nauig. 2. init.

puel-

puellos altos lacte bouillo, aut equino, aut canino, mores, ac propenſiones animo conſimiles induere affectionibus animalis nutrientis; quumque alimentũ longe magis immutare valeat corpus nutriti, quã illius animum; quid ni ex alimenti conditione iugiter in tenellum corpus embryonis agente, fœtus aliqua parte adeo mutetur, vt ferinam effigiem ſenſim adeptus monſtroſam induat imaginem? Culpa igitur alimenti ſeu quantitate, ſeu qualitate peccantis, monſtra multiformia effici potuerunt.

Septima cauſſa, & origo monſtri humani ferinam effigiem habentis ex morbo elicitur.
CAP. LXV.

IN humano etiam genere monſtroſæ figurę variorum animalium effigiem varijs partibus referentes nulla parentum, aut nutricationis culpa, ſed ſola vi morbi aliquando exoriuntur; materia morbifica faciem, manus, pedeſve infantis etiamnum in vtero degentis in turpem belluæ figuram deformante. Quod vitium adultis etiam hominibus contingere poſſe nouit Ariſtoteles, docuit experimentum, confirmauit ratio; Ariſtoteles quidem aperte aſſerentes in propoſito, [a] *Proximum huic eſt morbus, quem ſatyriam appellamus; etenim in eo præ abundantia fluxionis, aut flatus crudi in partes faciei decumbentis, facies animalis diuerſi, & ſatyri apparet.* Experimentum vero, quia paſſim a Medicis obſeruatum habemus elephantiaſi morbo correptis hominibus faciem ex humana in ferinam mire deformari. Ratio demum, quia manuum, pedumq; digiti tenerrimi puellorum in vtero degentium humore aliquo exedente

[a] 4. gen. cap. 3

poſſunt

poſſunt excoriari, ac in vnum iungi, & contracta cicatrice in formam anſerini pedis, anatinæve manus, cohærente membranula, deformari: ſic in ambuſtis adultis aliquando videmus mentum cum pectore membranoſa ſubſtantia turpiter copulari. Quid ni ergo etiam infantis in aluo materna commorantis molliſſimum corpus habentis, ob morbum aliquem elephantiaſi, ac ſatyriaſi conſimilem, facies in ferinã deformari potuerit ob materiam præter naturam ad vultum tranſmiſſam, vel ſola quantitate peccantem? huiuſmodi autem figurã ſemper deinde retinent infantes etiam ab eo morbo liberati, tum ea materia nutrimenti inſtar illis partibus agglutinata; tum quia figuræ ab ortu partibus alte defixæ, ſunt indelebiles: quamobrem puelli poſtea enaſcuntur facie caninæ, vitulinæ, aut equinæ conſimili: ſed ſpeciatim os leporinum in fœtu effingitur fiſſo ſiue ab erodentibus humoribus, ſiue aliunde labro ſuperiori, & citra vnionem vtraque parte cicatricem induente. Poterunt autem huiuſcemodi monſtra ſic & in vtero primum gigni, & extra vterum poſtremo fieri; vtrobique vrgente cauſſa eorum procreatrice.

Octaua cauſſa, & origo monſtri humani, brutorum effigiem in membris habentis, ex imaginatione parentum deſumitur.
CAP. LXVI.

VVlgata præterea eſt hominum, multa variorum animalium membra in ſuo corpore monſtroſe a natura referentium, cauſſa parentum imaginatio, non vulgato ab alijs modo, quo talis imaginatio ea monſtra pariat; quem nos fuſe alibi *a* explicauimus,

[e Perf. ..con- ..in ..ca.26.]

hic nobis minime reſcribendum, tibi vero maxime relegendum. Profecto quemadmodum plerumque vſu venit, vt quæ grauida vehementius concupiuerit, vel etiam timuerit, exhorrueritue, illorum ſigna, & imagines apertiſſime in fœtu conſpiciantur; ſic plane fieri poteſt (quod Pater etiam obſeruauit in ſuo Dialogo *De præſtantia, & vſu genitalium*) vt mater vtero gerens vitulinum caput, aut pedes edere deſiderauerit vehementi appetitu, & natura eius effigiem puero latenter impreſſerit, qui proinde homo naſcatur capite anubidis, aut vitulinis pedibus. Ac veluti mulier alba venerem agens ſub albo viro magna ſui verecundia ab æthiope procul irridente viſa fœtum nigerrimum de candido coniuge ſuſtulit; quemadmodum & illa, quæ cum viro candido iuncta æthiopis imaginem intuendo æthiopem alba concepiſſe, & peperiſſe dicitur *b* Hippocratis ingenio a crimine adulterij liberata, cui crediderunt ſola imaginationis vi ex albis ortum fuiſſe nigrum. Nec non viciſſim ſicuti mulier nigra de nigro in æthiopia concipiens albam hominis imaginem ſæpius intuens partum candidum edere potuit: Quin etiam vt oues Iacob inſpectu virgarum ſub aquis demerſarum fœtus modo vnicolores, modo diſcolores pro virgarum imagine parturiebant: Ac demum vt mulier adultero ſubdita, viri aduentum anxie timens, filios adulterinos marito ſimillimos procreare ſolet; quidni ob imagines variarum ferarum, monſtroſaque idola parentum phantaſiæ quauis de cauſſa ſiue in vigilia, ſiue in ſomnis obuerſantes naſcantur pueri ferinis partibus deformati? quidni ſimiliter ob imaginem humanam brutorum phantaſiæ præſertim veneris, conceptuſue, aut formationis tempore obuerſantem,

b Pa[...] lib. [...] cap. [...]

ani-

animamque ſeu timore, ſeu ſpe, ſeu odio, ſeu quauis virtute imaginationis parere feræ poſſint etiam fœtus partes animalium alterius ſpeciei, atque hominis etiam figuram præſeferentes? Porro ſi verum fuiſſet Apuleium, & ante illum Lucianum præſtigijs in aſini formam commutatos, ſub ea ſpecie cum muliere venerem exercuiſſe; vxoremq; Milonis Hypatini Pamphilen in autem præſtigioſe itidem efformatam ad amaſios tranſuolaſſe; vt verum eſſe teſtatur acutiſſimus [c] Cæſalpinus, & ex [d] Vincentio [e] Maiolus, mulierem veneficam in quadam inſula vnum e nautis illuc appulſis in aſinum mire deformaſſe; quo interdiu ad vehenda onera, noctu vero ad libidinem abuteretur; quid ni ex tali concubitu mulier concipiens fœtum edere poſſet monſtrificum ex humanis, & ferinis membris fœde conſarcinatum, alterius, vel vtriuſque coeuntis phantaſia ſpectro ferino alte depicta? etſi vero vtriuſque parentis phantaſia monſtroſo partui cauſſam exibere valet; hoc tamen magis maternæ, quam paternæ phantaſiæ adſcribendum eſt, tum quia pater in actu Veneris id ſolum præſtare poteſt; femina vero etiam poſt congreſſum toto conceptionis, & formationis tempore; tum quia mulieres vehementiores habent imaginationes; vt belle haud minus quam vere vulgo dici conſueuerit, mulieres aut efflictim amare, aut crudeliter odiſſe, mediocriter non affici; ſed quia poteſt hæc imaginatio vehemens in ſomno fieri nulla parentum animaduerſione; propterea euenit vt ab imagine obiecti nimiũ phantaſiam parentis laceſſente monſtrum exoriatur, nec parens ſciat ſe vnquam huiuſmodi ſpectrum in memoria habuiſſe: Et quia quæ in ſomnis phantaſiæ obuerſantur ſpectra, plerumque chimerica ſunt ex di-

Mulier aut adit, aut amat efflictũ, nil medium.

uerſiſſimorum animalium partibus turpiter conficta: proinde nullum eſt tam horribile, ac multiforme monſtrum, cui ſola imaginatio cauſſam ſuppeditare nequeat: ſed monſtra brutali figura horrida gignere parereque mulieres, ex euentu compertiſſimum eſſe poteſt, quo ſuperioribus annis matrona Sicula quum vtero gerens mirabunda conſpexiſſet in manu piſcatoris ingentem Aſtacum nuper e mari captum; tempore partus cum humano fœtu ſimul & aſtacum marinum peperit marino nil prorſus diſſimilem; quam hiſtoriam teſtis oculatus non ita pridem mihi retulit D. Franciſcus Maria Delmonaco Siculus Drepranitanus Clericus Regularis, vir ſpectatæ doctrinæ, ac integerrimæ fidei; qui & mulierem nouit, & ex ea natum aſtacum perſpexit.

Nona cauſſa, & origo monſtri varias animalium effigies habentis agnoſcitur ex parentibus monſtroſis. *CAP. LXVII.*

SI qui vero monſtroſi homines in hoc genere plura membra brutorum partibus ſimilia obtinentes ita conformati fuerint, vt cum muliere ſeu pariter monſtroſa, ſeu non monſtroſa cōgredi valeant, & eam implere: profecto ex eo congreſſu mulier monſtrum conſimile partu edere valebit; adeo natura geſtit ſibi ſimilem eſſentiam procreare: atque huiuſmodi monſtra plurima naſci, hac ratione dicuntur in Africa, & in India: talia certe ſunt ea, quæ tum Beatus Odoricus ſe vidiſſe teſtatur plura in viridario ab Indis paſci humana facie bruta: tum ab Olyſipponenſibus in Inſula ad meridiem conſpecti Cinocephali: *a* Ariſtoteles enim cōfitetur ex diuerſis ſpecie- *a* 2. gen. cap.

bus

bus exorta monſtra poſſe ſibi conſimilem, atque adeo monſtroſam procreare ſobolem.

Decima cauſſa, & origo monſtri partes habentis brutorum membra, & humana referentes explicatur ex ſeminum miſtione, ac nefaria Venere.
CAP. LXVIII.

INſuper autem quum ex hiſtorijs, & ex Ariſtotele ipſo habeamus mulieres beſtijs nonnunquam coeuntibus ſuccumbere; maſculoſque homines cum belluis corpora miſcere: hinc ſane fieri poteſt vt a mulieribus infantes edantur ferino capite, alijſque membris belluam referentes; & beſtiarum hinnuli naſcantur humanis partibus monſtroſi, non aliunde quam a parentibus ſuorum membrorum figuras adepti; & ex variæ ſpeciei ſeminum commiſtione ortum habentes. Ac ſane teſtimonio Ariſtotelis, a *Coeunt animalia generis eiuſdem ſecundum naturam; ſed ea etiam quorum genus diuerſum quidem ſed natura non multum diſtet; ſi modo par magnitudo ſit, & tempora æquent grauiditatis: raro id fit, ſed tamen fieri & in canibus, & in vulpibus, & in lupis certum eſt: canes etiam Indici ex bellua quadam ſimili, & cane generantur: nec non in auibus ſalacioribus idem fieri viſum eſt, vt perdicibus, & gallinis. Quin etiam aduncorum accipitres ſpecie diuerſi coire putantur: idemq; in nonnullis alijs auibus euenire animaduerſum eſt. In marinis nihil adhuc exploratum habemus dignum memoratu; qui tamen Phinobati appellantur, gigni creduntur ex ſquatina, & raia. Ad hæc quod de Africa in prouerbio eſt, ſemper aliquid noui Africam afferre, propterea dicitur quod diuerſa etiam genera coeant:*

a 2. de gen. an. cap. 5.

nam

nam ob aquæ penuriam terræ illius, vel etiam alienigena libidine copulantur, quum in loca pauciſſima rigua congregentur. Sed quum cetera ſic orta rurſus inter ſe coeant, generareque poſſint: genus vnum mulorum ſterile eſt; quippe quod neque ſecum, neque cum alijs iunctum generet. Hæc Ariſtoteles. Qui quum ſtatuat diuerſi generis animalia coire, ac prolem ſuſcipere; dummodo nec eorum natura multum diſtet, nec magnitudo ſit valde diſpar, nec tempus grauiditatis inæquale admodum: non de monſtroſo partu, ſed de nouis animalium ſpeciebus, vt de mulis ediſſerit: ſin autem natura coeuntium animalium valde diſſideat, & magnitudo ſit non parum diſpar, grauiditatiſque tempus euidenter inæquale; raro quidem prolem ſuſcipient, ſed eam frequentiſſime ſuſcipient monſtroſam varijs partibus diuerſitatem naturæ parentum referentem: dixi frequentiſſime, quia nonnunquam ſecus eueniſſe ſuſpicamur ex eo quod aſſerit Cęlius In Co inſula, rarum dictu, apud veterem autorem fidei integræ ſe legiſſe de grege ouiario Nicippi ouem non ritu naturæ agnum, ſed leonem peperiſſe; nimirum antea compreſſam a leone, ſtimulis veneris velut furioſo primam ſibi obuiam feminam feram inſiliente: ſi enim canes cum lupis, vulpibus, & tygride coeunt Ariſtotele autore, [b] Oppiani, & [c] Portæ obſeruatione; vt latius in opere *De perfecta constitutione hominis in vtero* demonſtrauimus; cur non poſſit leo cum oue, turgente materia, commiſceri? ſed frequentiſſime ex tam diſſimilium coitu monſtra naſcuntur variorum animalium partes habentia. Id quod ex ipſomet Ariſtotele Paradoxorum ſecundo [d] Plutarchus ſe didiciſſe aſſerit, Ariſtonymum ſcilicet Epheſium filium Demoſtrati

[b] 8. hiſt. cap. 28. 2. de gen. an. c. 4. 5.
[c] 2. mag. nat. ca. 6. cap. 17. lib. 13. cap. 14.
[d] Parallel. 29.

mulieres exoſum aſinam inijſſe; quæ ſuo tempore filiam peperit formoſiſſimam, Onoſcelin nomine, quod ſonat Aſininis cruribus præditam. At ex proprio penu depromit [e] alibi Plutarchus paſtorem ex equa centaurum ſuſtuliſſe in hanc ſententiam, *Secundum hæc famulus accedens, Iubet, inquit, Periander te vna cum Thalete venire viſum quid rei ſit quod modo eſt ad eum allatum; temere ne ſit natum, an monſtrum ſit, atque prodigium; ipſe enim valde videtur perturbatus, contaminari, ac pollui eo ſacrificium cenſens: Hæc locutus in domum quamdam nos deduxit, vnam ex his, quæ circa hortum erant: Ibi adoleſcens quidam paſtoralis, vt videbatur imberbis adhuc, forma non contemnenda alioqui, explicato ſcorteo ſacculo, monſtrauit nobis infantem equæ, vt aiebat, partu editum, ſuperne ad ceruices vſque & manus humana forma, reliquas partes equinas habentem; ceterum in morem hominum recens natorum vagientem: ac Niloxenus quidem, Dij auerruncent vociferatus, oculos auertit: Thales autem aliquandiu in adoleſcentem intuitus, deinde ſubridens, vt ſolebat identidem de arte mecum iocari, Numnam, inquit, Diocles luſtrationem aliquam molieris, negociumque Dijs malorum profligatoribus faceſſes, re terribili ſcilicet, atque magna oblata? Quidni, inquam ego? certe enim, Thales, portenditur ſeditio, atque diſſidium: metuoque ne malum in ipſum penetret matrimonium, ac poſteros, quum Dea, priore nondum expiata, alteram hanc, vt cernis iræ ſignificationem edat: Ad hæc nihil reſpondeus Thales, ſed ridens diſceſſit, ac Periandro apud fores obuiam facto nobis, ſcitatoque quid videretur de ſpectaculo iſto, omiſſo me, manum eius prehendit, & quæ, inquit, Diocles mandabit, ea tu per ocium perages; ego*

autem

[e] In Con. 7. ſa. 5.

autem tibi conſulo vt equarum paſtoribus non vtaris, aut eis des mulieres: viſus eſt mihi Periander his verbis auditis maiorem in modum delectari; nam & riſum tollebat, & Thaleten amplexus oſculabatur. Ita ergo Plutarcho ſub perſona Thaletis ortus eſt ille centaurus ex equa, cum qua paſtor ille adoleſcens libidine percitus, ob inopiam mulierum, corpus miſcuerat. Delrius *f* item, quæ in Saxoniæ ſyluis ſemihumana facie capta ſunt monſtra anno Domini MCCXL. ex nefario hominum, ac beſtiarum coitu nata ſuſpicatur; quam monſtrorum plurimorum originem cenſet indubitatam. Cui tamen haud aſſentior ſic olim bello Marſico ex Alcippe muliere natum elephantum; quia elephanti eam eſſe pudicitiam nouimus ex hiſtorijs, vt cum matre coire nulla ratione adigi valeat; & ſemel deceptum cum cooperta matre corpus miſcuiſſe, qua detecta ita exhorruit facinus, vt ſeipſum exanimarit: quin & agens venerem occultiſſime latet; quomodo ergo vnquam mulierem comprimat? quomodo tam vaſtum animal cum muliere rem poſſit habere? quomodo mulier tam immani feræ ſe ſubijcere audeat? quomodo compreſſa pondere molis non ſuffocetur? Minus illi conſentiam mulierem Heluetiam ex leone maſculo leonem peperiſſe; qua fiducia mulier ſe leoni ſupponere audeat? Idipſum dicas de muliere Papienſi, quæ cattum edidiſſe dicitur; quomodo enim felis exillimum genitale mulierem in venerem pellicere potuit? Sed horum origo in ſuperius allatas cauſſas, ac præcipue in parentum imaginationem referenda eſt: Illi autem damus mulieres ſe canibus ſuppoſuiſſe, & inde monſtrum parere potuiſſe; quod Romæ contigiſſe teſtatur *g* Volaterranus, *h* Langius, & *i* Polydorus Virgilius mulieri

f tom. mag. diſ. li. 2. q. 1

g lib. 2[illegible]

h 2. epi med. c. 9

i 3. de Prodigij

lieri cuidam innuptæ. In hanc ſententiam faciunt, quæ [k] Caſtanenda retulit in Annalibus Luſitaniæ de filijs ex muliere, ac Simio natis; mulierem nempe ob quoddam crimen in Inſulam deſertam naui deportatam, quum ibi expoſita fuiſſet, eam Simiorum, quibus frequens locus erat, agmen circũſtetiſſe fremebundum; ſuperueniſſe vnum grandiorem, cui reliqui loco ceſſerint: hunc mulierem blande manu captam in antrum ingens abduxiſſe, eique cum ipſum, tum ceteros copiam pomorum, nucum, radicumque variarum apposuiſſe; & nutu vt veſceretur inuitaſſe; tandem a fera coactam ad ſtuprum; facinus hoc multis diebus continuatum adeo, vt duos ex fera liberos pepererit: ita miſeram (quanto mors optabilior!) victitaſſe per annos aliquot; donec Deus miſertus nauim eo Luſitanam detuliſſet; quumque milites in terram aquatum ex proximo ad antrum fonte excendiſſent; abeſſetque forte fortuna Simius; feminam ad inuiſos diu mortales accurriſſe, & occidentem ad pedes ſupplicaſſe, vti ſe facinore, & calamitoſiſſima ſeruitute irent ereptum; adſentientibuſque, & caſum miſerantibus illis, eam cum ipſis nauim adſcendiſſe. Sed ecce tibi Simium ſuperuenientem inconditis geſtibus, & fremitibus coniugem non coniugem reuocantem: vt vidit vela ventis data, concito curſu de liberis vnum matri oſtentat, minatur, ni redeat, in mare præcipitaturum; nec ſegniter fecit, quod minatus: Tum recurrit ad antrum, & eadem velocitate ad litus rediens oſtentat alterum, minatur, & demergit: ſubſequitur, donec vndæ natantem vicere. Rem totam Luſitania teſte notiſſimam, & a Rege mulierem Vlyſſipone addictam ignibus, quorumdam precibus vita impetrata, letum cum clauſtro perpetuo com-

[k] ...mn. ...c.nat. c.8.

Mira hiſtoria mulieris à Simio compreſſæ.

Ee nu-

mutaſſe. [l] Ælianus, [m] Plinius, & Maiolus [n] Epiſcopus aſſerit Homines cum feris coire, atque inde gignere monſtra. Saxo etiam Grammaticus, & Ioannes, atque Olaus [o] Magnus, duo fratres, ijdemque deinceps Epiſcopi Vpſalenſes narrant in Suetia puellam ab vrſo raptam, conſtupratam, ferino concubitu geſtaſſe vterum, & puellum infantem piloſum membris humanis partu edidiſſe; qui adoleſcens ex accepta vxore filium genuit nomine Tregellum Sprachaleg; a quo Vlfo genitus eſt Suenonis Danorum Regis pater; quam hiſtoriam fuſe ſuperius: fuit autem vrſi filio natura humana, & figura; maxime ſuperante vi materni ſeminis; & imagine concupitæ hominis paternam animam vehementiſſime percellente. Sic etiam relatu Delrij Sacerdotis Ioannes de Barro Peguſianos, & Sianitas Indiæ gentes originem trahere ſcribit a [p] cane, qui cum muliere corpus miſcuerat. Quod autem ipſe addit ex diuerſæ ſpeciei animalibus ſemper tertiæ ſpeciei naſci, non recipio; tum quia ratio dictat ſi alterius parentis ſemen longe præualuerit, fœtum ſuæ ſpeciei generare ſimilem in eſſentia, cum accidentibus tamen alterius: ſin autem apta proportione citra vllius magnum exceſſum coniungantur ſemina, tertia ſpecies enaſcitur; alias quidem monſtroſa, ſi parentum eſſentiæ maxime diſſideant, vt homo, & canis: alias vero non monſtroſa, ſi non multum ſit diſcriminis inter parentes, vt inter equum & aſinam, ex quibus enaſcitur mulus; lupum, & canem, ex quibus liciſca. Quam ſententiam apprime comprobant experimenta, & ſpeciatim narratio, quam veriſſimam ſe Delrius adiungere ſuperioribus profitetur inquiens, *In hoc ipſo Belgico fuit nefarius quidam, qui Vaccæ*

ſe

Margin notes: [l] li. 6. c. [m] lib. c. 2. [n] colloq. 2. [o] lib. 1 cap. 75 — Delrius notatus. — [p] D. Au[g]. de Ciuit. Dei. Torquemad. Horti flo[r]id. dial. — Vacca hominem peperit.

ſe commiſcuit: poſt viſa bos prægnans, & poſt aliquot menſes edere maſculum fœtum, non vitulum, ſed puerum: adfuere non vnus, deque matris vaccæ cadentem vtero adſpexerunt: leuatumque de terra nutrici mulieri tradiderunt: adoleuit puer, baptiZatus, & inſtitutus Chriſtianæ vitæ præceptis, pietati ſe addixit; & pro patre ſerio pœnitentiæ vacat operibus: homo quidem perfectus, ſed qui ſentiat in animo propenſiones vaccinas, paſcendi prata, & herbas ruminandi. Hæc ille: quibus ſuam ſententiam deſtruit, ſtatuens ex animalibus diuerſæ ſpeciei numquam gigni perfectum animal tertiæ ſpeciei cum alterutro parentum: ſed ſemper nouum animal tertiæ ſpeciei: nam vere hominem vacca ex homine peperit: quam hiſtoriam citat etiam Riolanus [q] inquiens. *Ex vacca quidam nebulo in Germania genuit filium formoſum, qui viuit omnino addictus pietati ad expiationem ſui ortus: verum ſtupet illi animus, & belluinum quiddam redolet.* Quod enim ad cacodæmonis aſtum refert vir inſignis; id voluntarium eſt eius aſſertum, nulla comprobatione munitum: ſed hac de re mox. His veriſimile redditur, quod vetuſtiores hiſtoriæ teſtantur, Attilam Hunnorum Regem, vulgo flagellum Dei nuncupatum, ex muliere ortum a cane conſtuprata: humano ſpermate ferinum viribus ſuperante: ſecus vbi æquipolleant, monſtroſa ex vtroque parente ſpecies enaſcetur; hac enim ratione veriſimile redditur, quod vulgo fabuloſum exiſtimatur, Paſiphęn olim Cretenſium Reginam inſano amore percitam intra Dædaleam Vaccam tauro ſe ſuppoſuiſſe, indeque minotauri monſtrum conceptum peperiſſe. Denique vero & pleraque monſtra, quæ noua ſemper affert Africa, ex variæ ſpeciei animalium congreſſu

q Cap. 7.

riri, atque adeo nonnunquam ex hominum cum belluis nefaria miſtura, id mihi plane perſuadet, quod ea regio tum ob aeris calidiorem conſtitutionem valde prona eſt in Venerem; tum ob ſordidæ ſectæ licentiam homines a nefario belluarum congreſſu non abſtinent; quod nobis non ſemel teſtati ſunt inſignes viri, qui apud illas gentes plurimos annos vixerunt. [r] Ælianus etiam obſeruauit mulieres iniri a Cinocephalis, Hircis, & Canibus. Ceterum in animalium genere variarum ſpecierum commiſtionem Veneream eſſe prolificam (quod plerique negare audent abſolute) præter experimenta, & Ariſtotelea decreta ſuperius allata, vna iam ratio e ſtirpibus deprompta plane demonſtrat; quum enim vis generandi cõmunis inſit apud [ſ] Ariſtotelem omnibus viuentibus noſtratibus, hominibus, brutis, ac ſtirpibus ab vna, & eadem anima vegetali; profecto ſi diuerſarum ſpecierum plantæ coire quoquopacto inuicem poſſunt ad nouorum fructuum propagationem; eadem plane ratione diuerſis animalibus conuenientibus in vnum, prolem monſtroſam procreari continget vel Ariſtotelis [t] obſeruatione: At vero certo conſtat inſitione, quæ congreſſus eſt, ac veluti Venus arborea, plantas vel natura ſteriles, alienos tamen a ſua natura fructus procreare; de qua pulchre Propertius,

r 7. de mal. c.

ſ 2. de ... t. 34. &

t 2. p... t. 83. 4. de ... an. c. ...

Plantarum venus inſitio.

Inſitor hic ſoluit pomoſa vota corona,
Quum pyrus inuiſo ſtipite mala tulit.

pulchrius Ouidius,

Venerit inſitio, fac ramum ramus adoptet,
Stetque peregrinis arbor operta comis:
Cultus & in primis ſuccos emendat acerbos,
Fiſſaque adoptiuas accipit arbor opes.

pul-

u. Geor. pulcherrime omnium Syrenophœnix ille *u* Virgilius,

Et ſæpe alterius ramos impune videmus
Vertere in alterius, mutatamque inſita mala
Ferre pyrrum, & prunis lapidoſa rubeſcere corna.

& paullo poſt,

Inſeritur vero ex fœtu nucis arbutus horrida:
Et ſteriles platani malos geſſere valentes,
Caſtaneæ fagos, ornuſque incanuit albo
Flore pyri: glandemque ſues fregere ſub vlmis.

Si ergo ex tam diuerſi generis plantarum commiſtione fructus enaſcitur; quinimmo ſi arbor ſua natura ſterilis, accepto in ſe fecundæ ſtirpis ſeminario principio per inſitionem, fructus ex eo producit; quidni ex animalium diuerſæ ſpeciei congreſſu fœtus edantur? Arbor ſua natura ſterilis vt fructus edat:

Dubitationes propoſitam theoriam vrgentes diluuntur, & primo educta ex Ariſtotele alicubi negante monſtrum fieri ex animalibus diuerſæ ſpeciei.
CAP. LXIX.

SEd hic nos vrgent viri Clariſſimi, quorum obiectiones præterire, nec vlterius differre poſſumus ad propoſitæ monſtrorum cauſſæ confirmationem; aiunt autem plerique *a* Ariſtotelem aperte negare monſtra fieri poſſe ex animalibus diuerſæ ſpeciei, quod vnicuique animali ſuum ſit naſcendi tempus diſtinctum: ſed reuera hoc dubium ſoluit Ariſtoteles multo *b* prius aſſerens animalia diuerſæ ſpeciei habentia tempus grauiditatis quoquopacto æquale coeuntia generare; licet quæ valde inæquale tempus naſcendi obtinent, aut nũquam, aut raro admodum, ſimul congredientia procreent. Nobis deinde hic Animali cuique ſuum eſſe naſcendi tempus. Animalia diuerſæ ſpeciei quæ coeant ad prolem.

a 4. de gen. an. c. 4.

b 2. de gen. an. c. 5.

de

de monſtrum natura tractantibus, quorum procreatio rara eſt, non officit eo loco Ariſtoteles ea proponens, quæ ſemper eodem modo, vel vt plurimum eueniunt. Deinceps autem obſeruamus ibi Ariſtotelem negare Phyſiognomis duorum, aut trium animalium formas in vnum monſtrum commiſceri, quaſi plura animalia ſeorſum concepta in vnum monſtrum confunderentur; eaque potiſſimum, quæ diuerſa nimium tempora naſcendi obtinuerunt; at hoc non tollit quominus ex duorum animalium diuerſæ ſpeciei coeuntium ſeminibus; quorum tempora naſcendi poſſint eadem eſſe, tertium monſtroſum procreetur, vt homo cinocephalus, centaurus, minotaurus, & id generis: quippe hominem nouit idem Ariſtoteles *c* habere tempus vterum ferendi ſatis enorme; quum enim alijs animalibus ſingulis vnicum ſit pariendi tempus; homini vni quamplura ſunt; quippe quum & ſeptimo menſe (quod mihi contigiſſe a parentibus audiui ſæpius) & decimo naſcatur; atque etiam inter ſeptimum, & decimum poſitis; qui enim menſe octauo naſcuntur, etſi minus, tamen viuere poſſunt: quin & ſapientiſſimus Præceptor Coſtæus inſigni edito libello *d* *De tempore partus* docuit homines etiam vndecimo, ac duodecimo menſe natos: vt propterea homo cum animalibus variorum generum diuerſa geſtationis tempora obtinentibus æquale tempus grauiditatis habere valeat; & proinde ferina venere abutentes homines generare queant.

Ex pluribus ſpeciebus vt nequeat vnũ animal conſtare.

Monſtrum ex coitu animalium diuerſæ ſpeciei vt oriatur.

Hominis natiuitas vt ſit enormis.

Quibus vnicum ſit grauiditatis tẽpus.

Autor ſeptimeſtri partu editus.

Homo æquale tempus grauiditatis habet cum animalibus inæquali tempora vteri obtinentibus.

c 4. de gen. 4 cap. 4 inf.

d cap. 27. 28

Alte-

Altera dubitatio Maniliana, & Lucretiana diluitur, negans quid eſſe nobis commune cum feris, & plantis adinuicem.
CAP. LXX.

OBijciunt alij nihil gigni poſſe ex animalibus brutis, & homine; nihilque ex plantis diuerſæ ſpeciei; quippe concurrentia animantia ad communis ſobolis propagationem communem aliquam naturam obtinere debent; attamen & Manilius negat nobis eſſe quid commune cum feris, & [a] Lucretius infitiatur e pluribus plantis commiſtis tertium gigni,

Propterea quia quæ de terris nunc quoque abundant
Herbarum genera, ac fruges, arbuſtaque læta;
Non tamen inter ſe poſſunt complexa creari.

cui aſſentiri videtur apertiſſime alicubi [b] Ariſtoteles inquiens non fieri vitem oleoproram, nec oleam vitiproram. Sed hæc refellit ratio, quà primo contra Manilium conſtat apertiſſime nobis cum feris eſſe communem animalis naturam, & animam ſenſualem, ac vegetatricem, cuius munus proprium eſt vel Ariſtoteleo [c] decreto generare ſobolem. Deinde contra Lucretium liquet factum ſæpenumero fuiſſe vt arbor vna ramos aleret alios ferentes pyra, nuces alios, & alios poma: quin vt arbor eadem ex malo citrio, aurantioque, ac limonis ramis conſtitueretur. Certe natura ſola non efficit vitem oleoproram, nec oleam vitiproram, vt ait [d] Ariſtoteles; id tamen facit ars, vel natura arti vnita in inſitione; ars etenim plerumque naturam perficit Ariſtotelis obſeruatione. Sed quid ni dixero ſine artis auxilio a natura

Homini cum feris quid commune ſit.

Ex pluribus plantis commiſtis tertiũ gigni.

Vt fiat vitis oleoprora & olea vitiprora.

In arboribus nata frumenta.

. 5.
Phyſi.
de
.34.
Phyſ.

tura talia in plantis fieri? legimus enim apud Plinium [e] in arboribus nata frumenta; quin ex eadem radice germinaſſe oleam, & ilicem apud [f] Pauſaniam in Arcadicis: ſed hac de re fuſe ſuperius; quæ hic nobis fruſtra repetenda non ſunt. Immo vero ſi vitis, & olea ſunt adeo diuerſæ naturæ, vt in vnum iungi nequeant ad tertij conſtitutionem; ſic non omnia poſſunt omnibus animalia iungi promiſcue ad ſobolis procreationem; ſed tamen diuerſæ ſpeciei copulari poſſunt in venerem, vnde ſobolem ſuſcipiant, alias monſtroſe vtroſque parentes varijs partibus referentem in ſubſtantia, & alias citra monſtri deformitatem vni parentum in ſubſtantia ſimilem, alterius tantum nonnulla retinens accidentia.

e li. 18. 18.
f cap.

Non omne animal cuique iunctum prolem procreare.

Tertia dubitatio viri eximij negantis ex varijs ſpeciebus poſſe quid vni tantum parenti congeneum naſci: exercitatio cum acutiſſimo Delrio.

CAP. LXXI.

ARdua ſane tertia difficultas eſt, quam vir egregius obijcit, negans ex congreſſu hominis cum bellua aut purum hominem, aut puram belluam eiuſdem cum altero tantum parente ſpeciei exoriri, aſſerens citatis verbis, [a] *Nam vt verus homo ex ſeminis vaccini materia naſcatur, & organica illa diſpoſitio perfecta humani corporis in vaccæ vtero, & vaccinæ animæ calore, ac virtute perficiatur: id Philoſophos omnes mecum arbitror inter* ἀδύνατα *computaturos.* Ceterum ego Philoſophorum minimus doctiſſimi viri ſententiam hac in re accipere non poſſum; in primis enim ſenſuum euidentia comprobatum eſt poſt nefariam hominis cum vacca venerem, bouis vterum

a Delr. ı.mag. lib. 2. q. pag. 33

intu-

intumuiſſe, ac ex iuuencæ aluo exiuiſſe puerum in omnibus hominem perfectum referentem, qui vaccinas propenſiones haberet colendi prata, & herbas ruminandi: Philoſophi autem omnes in rebus naturalibus, ijſdemque ſenſui ſubiectis, a ſenſuum iudicio non diſcedunt: Quocirca Plutarchus Philoſophus minime vulgaris aſſentit Ageſilao, cui tertio Italicorum Fuluius Stellus a mulieribus animo alieno cum equa rem habuit: quæ ſuo tempore filiam edidit perpulchram; cui pater Eponæ nomen indidit: atque hæc Ethnicis Dea eſt, equorum procurationem gerens. Deinde verum hominem ex ſeminis vaccini ſola materia non naſci dabimus viro egregio; at ſi cum vaccini ſeminis materia permiſtum fuerit humanum ſperma; indidem naſci poſſe verum hominem non diffitebimur: haud enim magis mihi diſtant ſpecie homines a canibus, vrſis, equis, aſinis, ac ſimijs; quam platani a malis, caſtaneæ a fagis, orni a pyris, vlmi a quercubus, arbuti a nucibus, & corna a prunis: ſi ergo ex materia redundante nutricatui platani, virtute principij ſeminarij malorum per inſitionem platano impacti, poſſunt mala vera generari: ſi ex materia orni, virtute principij ſeminarij pyrorum ornis inſiti, pyri flores, ac fructus enaſcuntur: ſi ex materia horridæ arbuti, vi principij ſeminarij nucis inſiti, nuces exoriuntur: ſi ex materia vlmi per inſitionem ſeminarij principij roboris glandes producuntur; vt ſupra ex Virgilio *b* legimus, comprobante experimento: quidni Philoſophi omnes arbitrentur ex vaccino ſemine virtute ſpermatis virilis illud optime ſubigentis poſſe verum hominem phyſice procreari? Immo quum experimento comprobatum ſit pueros ab ortu ferino lacte altos in per-

Philoſophi qua iure a ſẽſuum iudicio non diſcedãt.

a ll. 29.

Homo vt ex vaccino ſemine gigni valeat.

Ornus vt pyra producat.

b p. 78.

fectos homines adoleuiſſe : atque in Gallia ſpeciatim recens natos infantes lacte vaccino paſci ; quumque Ariſtotele c doctore ex ijſdem alamur ex quibus conſtamus, & quæ materia eſt nutricationis, eadem ſit quæ prius fuit conſtitutionis : quidni ex vaccino ſemine, ac ſanguine, qui ex vtero ad mammas delatus in lac tranſmutatur, infans humanus vi ſeminis virilis effici potuerit ? Deinceps autem organicam illam diſpoſitionem perfectam humani corporis in vaccæ vtero fieri poſſe nil mirum : quia vaccinus vterus aptus locus eſſe poteſt, in quo fætus humanus conſeruetur, & cuius calore tepido foueatur, & cuius tegmento procul arceantur omnes iniuriæ exteriores ; aliasque functiones, & vſus omnes erga ſemen, ac embryum humanum edere valeat, nihilominus quam humanus ; vt patet ex ijs, quæ alibi d de functionibus, & vſibus vteri promulgauimus. Demum vero concedentes viro eximio verum hominem in vtero vaccino, ex vaccini ſeminis materia, ſolo calore animæ vaccinæ, ac virtute non perfici ; negamus verum hominem in aluo bouilla ex iuuencæ materia ſeminali, virtute ſeminis humani, & caloris in eius portione ſpirituoſa vigentis haud poſſe conſtitui; cooperatur quidem virtus vaccinæ animæ virtuti animæ in ſemine humano exiſtentis; ſed tanquã agens ſecundarium agenti primario : & calor, non quidem animæ vaccinæ ; anima enim vel brutalis incorporea ſubſtantia eſt, nulli corporeæ qualitati ſubdita; ſed calor vaccini corporis fouere poteſt calorem humani ſeminis, & virtuti formatrici humano ſemini inſidenti ceu inſtrumentum deſeruire ad organizandas corporis humani partes, non ſecus atque calor plantæ ceu organum deſeruit virtuti formatrici alie-

c 2. ge.t.5

d De p cõſt. h in vt.c 23.24.

Anima incorporea eſt.

alienorum fructuum inſitæ particulæ ſtirpis diuerſæ ſpeciei. Et ſane vbi virtute humani ſeminis ex materia vaccina, ſeu verius ex mole compacta ex humano ſemine, ac vaccino tum ſemine, tum ſanguine, conformatum fuerit corpus omnibus membris humanis; quidni diſpoſitæ huic materiei, conceptuique a parente vegetalem, ac ſentientem animam ſortito, vel Ariſtotelis [e] decreto, extrinſecus adueniat rationalis anima, quibus prius vegetans, deinde animal, demum efficiatur homo? Hæc ea ſunt, quibus a viri doctiſſimi ſententia diſcedere cogor in propoſito.

de . an. . 3.

Diſtincte magis explicatur origo humani monſtri ex fera naſcentis.

CAP. LXXII.

QVum poſſit igitur ex hominis, & feræ nefario congreſſu fœtus exoriri, vt nuper oſtendimus; quia non ſemper hic fœtus vniuſmodi naſcitur, ſed aliquando ſolam obtinet patris eſſentiam; aliquando ſolam maternam; aliquando vtramque ſimul in monſtroſam naturam conſarcinatam; & quia maſculus homo cum fera femina commiſceri poteſt, & viciſſim mulier a beſtia maſculo ſubigi; operæ pretium eſt de horum ſingulo diſtincte agere. Si quidem nefarius homo beſtiam compreſſerit, triplex inde partus enaſci poteſt, vnus quidem homo perfectus, & hoc vbi maſculi ſemen exacte femineo dominetur, ac illud ex toto ſubigat; ſic puerum ex vacca genitum nuperrime vidimus: alter eſt brutum exquiſite matrem referens, ac nulla ex parte patrem; atque hoc fiet duplici ratione, vna eſt vbi materna

Ex homine feram ſubigente triplex partus edi poteſt.

materia inepta ſit, quæ ab humano ſemine humanorum membrorum figuram, & naturam recipiat; ſemper enim quodcumque recipitur per modum recipientis recipitur; & ab eodem agente variæ materiæ varijs decorantur formis, vilior quidem viliori, & præſtantior perfectiori; tribuit enim agens materiei non niſi formam quam ſuſcipere poteſt: ac efficiens cauſſa licet formam ſua præſtantiorem nunquam efficere valeat; & in materia diſpoſita ſuæ conſimilem formam producat; impeditum tamen a materiæ ineptitudine formam ſua viliorem in ea progignit: quare ſemen maſculi hominis ex materia brutali, quæ ad humanos artus induendos, & ad animam vegetalem, ac ſentientem humanæ partem, ac rationali aſſociabilem ſubeundas inepta ſit, ferina membra maternis conſimilia, potiſſimum cooperante anima feræ, format; illiſque indit vegetalem, ac ſentientem animam, quæ imperfectioris notæ eſt, quam vt poſſit rationali ſubijci, ſed ſpecificæ brutali ſubijcibilem. Altera vero ratio, qua ex humano ſemine in vtero feræ fera matri ſimilis ex toto conſtituitur, ac patri diſſimilis, eſt paterni ſeminis imbecillitas, quæ quum nequeat ſubditam ſibi materiam perfecte ſubigere, cui non indit formam humanam, illi formam conciliat animalis, & ſpeciatim matri ſimilis; quia in efformando fætu ſibi maternum ſemen cooperatur, quod natura ſtudet conſtituere quid ei ſimile, a quo exiuit. Sed hi duo partus licet monſtroſam habeant generationem, vere tamen monſtra non ſunt; quocirca eos appellat [a] Plato veluti monſtra. Tertius vero partus ex homine ac fera genitus, qui vtriuſque parentis effigiem habet in varijs partibus, mõſtroſus eſt, vt centaurus ille ortus ex equa a Paſtore

ſubacta;

Recipitur omne per modum recipientis.

Agens materiei quam formã tribuat.

Efficiens vt ſibi diſſimile producat.

Vt homo ex fera femina belluam gignat.

Ex homine ac fera vt monſtrum fiat.

[a] In Cratylo.

ſubacta; & puella illa cruribus aſininis prædita ex aſina compreſſa ab Ariſtonymo Epheſio nata, [b] Plutarchi teſtimonio, naturæ ſuæ cauſſam habet vtriuſque ſeminis in varijs partibus efformandis prædominium, ac materiæ in varijs partibus variam diſpoſitionem; in allatis enim exemplis paternum ſemen partibus ſupernis efformandis a natura dicatum, robur habuit, & ſubditam materiam diſpoſitam ad humanas partes induendas; contra partibus inferioribus fingendis deſtinatum, aut materiam ineptam humanæ formæ ſuſcipiendæ reperijt, aut robur non habuit, quo illam exacte ſubigeret; vnde animalis membra effinxit, & cooperante matre matri ſimilia. Sin autem mulier aut ſponte ſe belluæ maſculo ſuppoſuerit, aut vim a bellua patiatur; trium formarum partus edere poterit, nempe vel perfectum hominem, vt virgo illa in Sueuia ab Vrſo compreſſa; vel puram belluam pariet, vt Luſitana mulier a Simio vim paſſa; vel tertio monſtrum vtriuſque parentis formam retinens, vt mulier cani ſe turpiter ſubijciens, quæ puerum ſemicanem peperit: Porro mulier ex fera feram patri ſimilem nullo negocio concipere, ac parere poterit; maſculeo ſemine optime femineam materiam ſubigente. At difficilius eſt mulierem ex vrſo, aut cane hominem integrum parere; id autem fieri poterit, ſi muliebris materia exactiſſimas habens ad humanam formam propenſiones, & muliebris ſeminis pars ſpirituoſa, in qua vis actiua reſidet, robuſtior fuerit, quam ſemen maſculeum; tunc enim coniuncti ex maſculeo, & femineo ſemine pars ſpirituoſa ob prædominium virtutis humanæ hominem poterit efformare; quod facilius adhuc efficietur, ſi pater concumbens alta imaginatione defixam habuerit hominis

[b] ... Sa... conu... al. 29.

Mulier ex fera triplicem partum edere poteſt.

Mulier ex fera maſculo vt feram concipiat.

Mulier ex feria hominem concipiat.

hominis effigiem; vt par eſt feras habuiſſe, quæ quaſi naturali feritate depoſita mulierum, earumdemque formoſarum amplexus expetiuerunt, & exercuerunt. At vero mulierem ex fera monſtrũ in ſe humanas, & ferinas partes obtinens concipere, ac parere ideo contingit, quia in quibuſdam partibus efformandis maternum ſemen paterno præualeat; in alijs viciſſim paternum materno prædominetur in materia ſubigenda: ſic plane in ſemicane mulieris, & canis filio, partes ſupra vmbilicum humanæ, inferiores caninæ fuere, quia ſeminis portio ſupernis partibus efformandis dicata materiam habuit digniorem, & partem ſpirituoſam, in qua vis actiua reſidet, magis robuſtam, quæ a materno ſemine defluxit, patriſque coeuntis imaginatio a ſubditæ feminæ vultu, ac membrorum ſuperiorum vehementius imagine commouebatur: ex aduerſo ſpermatis portio partibus infernis conſtituendis inſeruiens inepta fuit, quæ formam humanorum membrorum indueret; habuitque paterni ſeminis ſubſtantiam ſpirituoſam robuſtiori vi præditum, quam materni. Idemque iudicium feras de alijs in eodem genere monſtris variarum ſpecierum animalia referentibus. Ceterum fieri etiam poteſt vt femina bellua ex homine puerum, & ex fera ſuper incubante hinnulum concipiat; qui duo fætus ob vteri anguſtiam in vnum monſtrum copulentur: Idipſum ſtatuas de muliere, quæ humanum, & ferinum concubitum paſſa ſit; ex homine ſiquidem hominem concipiens, & ex fera belluam, vtroque fætu ob anguſtiam vteri in vnum coagmentato, monſtrum denique pariet; ita profecto genitus eſſe potuit partus ille monſtroſus, quem anno Domini DCCCLIV mulier edidit, ſpecie videlicet hominis, & canis integerrime

Mulier ex fera vt monſtrum vtriuſque parentis effigiem habens pariat.

Mulier vt monſtrum ferinum pariat.

tegerrime corporibus coniunctis, dorſo connexis, ac dorſis ſpina ſolidiſſime conglutinatis. Sed & hac ratione gigni etiam poterit citra gemellorum copulationem monſtrum quibuſdam partibus humanis ab hominis maſculi ſemine conſtitutis;& quibuſdam ferinis a bruti maſculi ſpermate formatis,ſiue in vtero mulieris, ſiue in aluo belluæ feminæ; quando & mulier, & beſtia femina ſeorſum poſſunt deinceps hominis maſculi, & bruti animalis venerem perpeti. Tot ergo modis contingit ex variæ ſpeciei feminum commiſtione monſtra variorum animalium partes habentium phyſice procreari.

Iterata variorum venere vt monſtra fiant.

Vndecima cauſſa, & origo monſtri, variæ ſpeciei animalium partes habentis, ex Cacodæmonis opera elicitur.

CAP. LXXIII.

Vndecimam, & poſtremam cauſſam originis humani monſtri varias brutorum figuras varijs partibus æmulantis in Cacodæmonem referre voluimus cum viris egregijs; at vero multo plures modos, quam illi pronunciauerunt eſſe cenſemus, quibus vi dæmonum monſtra contingant: in primis enim poteſt perfectus fætus a parentibus ortus vi dæmonis illudentis conſpicientium ſenſus monſtroſus apparere; vt enim præſtigijs homo videbatur ſibi, & alijs figuram [a] aſini induiſſe; ſic nullo negocio poteſt infans variorum animalium membris compaginatus apparere malo Dæmone aſpicientium ſenſus illudente. Deinde poteſt Dæmon idem malus aliunde ſublatum monſtrum aliqua ex propoſitis cauſſis enatum

Dæmonis aſtu multifariam poſſunt monſtra fieri.

Homo præſtigijs in aſinū mutatus.

Maiol. loq. 2.

Monſtrum ſuppoſitum.

tum parturienti clandeſtine ſupponere, vero partu ablato, aut ficta grauiditatē. Deinceps poteſt Dæmon monſtri conſtitutionem promouere applicando, vt dici conſueuit, actiua paſſiuis, nempe ſingulas antea propoſitas monſtrorum cauſſas in vterum afferendo; nam vi Dæmonis, permittente Deo, poteſt tum generatrix, ac efformatrix virtus in ſemine degens adeo in quibuſdam partibus eneruari, vt ſimilem parentibus fætum conſtituere nequeat: tum ſeminis natura aliqua ex parte in viliorem eſſentiam deturbari, quæ non niſi animantis imperfectioris membra conſtituere apta ſit: tum materiæ fætus partes aliquæ ineptæ reddi formæ eiuſdem ſpeciei cum parentibus: tum virtus fætus altrix labefactari ne poſſit alimento partibus applicato earum figuram conciliare: tum materies alimentaris ijs diſpoſitionibus aliqua in parte priuari, quæ neceſſariæ ſunt ad induendam effigiē membrorum, quibus applicatur: tum in corpore fætus morbus induci, quo eius effigies in ferinam deformetur: tum imaginationi parentum eiuſmodi ſpectrum alte infigi, quo monſtroſus fætus enaſcatur: tum in vterum feminæ variorum animalium ſemen prolificum latenter infundi, quorum miſtionem nuper nouimus huiuſmodi monſtrorum cauſſam exiſtere: tum etiam in aluo grauidæ animantis ſemiformato fætui adiungi aliunde ſuſceptum ex vtero feræ ſemieffictum catulum, & humano conceptui conglutinari in monſtri conſtitutionem. Cuius quidem monſtri cauſſa efficiens proprie phyſica eſt; dæmon autem miniſter eſt, atque artifex apponens actiua paſſiuis, ingerens diſpoſitiones, remouens, aut adducens impedimenta, ſolum motu locali mōſtrorum cauſſas agitans. Tot ergo ſunt Monſtrorum ex

Monſtrum vt conſtitui phyſice queat opera Dæmonis.

Monſtra progignit Dęmō ſolo motu locali cauſſarū phyſicarum.

ex varijs partibus diuerſa diſſimilium animalium in eodem genere membra referentibus origines, & cauſſæ phyſicæ.

Monſtra multiformia fuiſſe constructa ex partibus referentibus animantia diuerſi generis.

CAP. LXXIV.

Reperiri etiam in rerum natura Monſtra, quæ partes habeant referentes membra animalium diuerſi generis, ex ijſdem hiſtoricis manifeſte conſtat: voco autem animalia diuerſi generis, quæ non communicant eodem genere proximo: & ſunt in quatuor claſſes diſtributa, Aues, piſces, terreſtria
..a. de perfecta,& inſecta. Nam apud † Aelianum legimus,
..m.cap. Sphingem, quicumque vel picturæ vel plaſticæ operam dant, fingere alatam ſolent: Ceterum apud Clazomenios Suem alatum exortum fuiſſe auditum eſt, qui Clazomenios agros vaſtaret: quod quidem ipſum in libro de Clazomeniorum finibus Artemon confirmauit; vnde illic locus decantatus, Sus alatus nominatur. Id quod ſi cuipiam fabula videatur, non prohibeo: ego quod de animali dictum ab alijs non ignorabam, non inuitus retuli. Sic ad verbum Aelianus. Multo poſt Gualtherius cum Rubeaquenſe fatetur in Thracia ex muliere natum eſſe puerum, Anno Dñi
qui oculis, palpebris, & ſupercilijs caruit; manibus inſuper, & brachijs; cui ad coxendices cauda piſcis innata dependeret: quod monſtrum vbi 601.
Mauritius Imperator vidit, interfici iuſſit, gladiumque ſtatim eſt oſculatus; mater autem monſtri, quia nihil in eo gignendo peccauerat, abſoluta eſt. Me-

minit huius monſtri etiam [a] Riolanus. In Germa- [a] De mōſ.cap
nia prope Lauffemburgum oppidum in finibus Hel-
uetiorum ad Rhenum fluuium ſitum, natus eſt infans
1274. manibus, & pedibus anſerinis, horrendo capite.
1512. Rauennæ, quod obſeruat etiam [b] Paræus, & Rueſ- [b] li.24.c
fus, [c] natum eſt monſtrum cornu in ſummo capite [c] l 5.dec ceptu c.
gerens, duabus alis inſtructum, carens brachijs, vni-
co inſiſtens pede rapacium auium ſimillimo, in ge-
nu oculum habens, duplici ſexu præditum, ceteris
membris homo: huius meminere quoque Ioannes
Multiuallius, & Gaſpar Hedionus.

Licet huic monſtro duo fuiſſe capita ſcripſerit Mar-
cellus Palonius † Romanus, agens de Clade Ra- † lib.
uennæ his verſiculis.

Hoc

„ *Hoc fama horrendum, ſed re deformius ipſa*
„ *Monſtrum erat, ah nimium, quod te pernicibus alis*
„ *Aggreditur, cornuque ſolo proſternit, itemque*
„ *Bina tuæ excidia hæc ceruici imponit; & ecce*
„ *In tua ſupremas conuertit funera flammas.*
„ *Nec generi ferro indulget, ruit omnis ab vno*
„ *Sexus, & Emathios cognato ſanguine campos*
„ *Strata virum, pelagus tranſmiſſa cadauera complent.*
„ *More ratum, humano ſaturatos funere piſces*
„ *Cana Thetis, nanteſque horrent Nereides vndis.*
„ *Hæc Diuum monitu fuerunt documenta ruinæ*
„ *Monſtra Rauenna tuæ; quam nunc tu mœſta dolenſque*
„ *Præſentem defles, quondam decorata triumphis.*

Vbi in margine Libri hæc leguntur.

„ *Explaneatio Monſtri Rauennatis, Alis, Cornu, gemino*
„ *Capite, Flammis, vtroque ſexu, & Hominis Piſciſque*
„ *forma inſigniti.*

i. 24. Paræi *d* teſtimonio in Boſci Regis Paroecia, in Blera ſylua via ad fontem Bellæ aquæ natus eſt puer faciem ranæ obtinens: Viſus eſt Ioanni Bellangerio Machinariæ Regiæ Chirurgo, coram Harmoij oppidi Iuſtitiæ cuſtodibus, ac in primis Ioanne Bribono eius loci procuratore regio: monſtri pater fuit Amadæus Paruus, mater Magdalena Sarbucata. 1517.

7.

1544. Sed Argentinæ nobilis Alſatiæ metropoli orta eſt puella horrendo, atque in ſuperiori parte aperto plane capite, lato ore, bouinis oculis, & naribus aquilinis. Stetini ortus eſt infans habens in vertice maſſam carnis referentem imaginem teſtudinis rufæ; in ceruice caudam carnoſam inſtar muris, ſed albeſcentem, qualis erat cutis ſine pilis; capite fuit Therſitico; eius meminit etiam Fincelius. Et prima harum figurarum exprimitur.

i. 24. c. Paræo *e* autore Antuerpiæ vxor Michaelis cuiuſdam, qui operam Chalcographo locabat, commorantis apud Ioannem Molinũ ſculptorem, ad inſigne pedis 1571. aurei, monſtrum peperit canis prorſum effigie, niſi quod ceruice eſſet breuiore; capite vero auis, ſed implumi: vitæ exors fuit, quod mater ante tempus pe-
i. 24. periſſet. Eiuſdem *f* relatione aliud monſtrum me-
2. dio, intimoque in ouo compertum eſt, caput nempe facie humana, ſed capillitio colubris vndique horrente; mentum ipſi tribus alijs colubris vibratis, veluti barba germinabat: conſpectum eſt Auguſtodini in ædibus Bancheronis Cauſſidici, dum ancilla oua

multa

multa frangeret butyro incoquenda: oui illius albumen feli exhibitum repentinam mortem intulit: Id monſtrum in manus Baronis Senecij quum veniſſet, ad Carolum nonum Regem, Metis agentem, perlatum eſt.

Ad hoc genus monſtri refertur & illa mulier Arretij, e cuius naſo ſpicæ farris natæ ſunt Iulij g Obſequentis teſtimonio.

g De prodig. c. 109.

Dantur itaque monſtra ex membris diuerſi generis animalium partes æmulantibus conſtituta.

Mon-

Monſtri humani membra viliorum animalium habentis origo, & cauſſa prima in apparentium refertur.
CAP. LXXV.

AT vero monſtrum illud longe turpius, quod ex membris animalium diuerſi generis, perfectorum ſcilicet, ac imperfectorum; ſiue aereorum, ac terreſtrium; ſiue aquatilium, ac terrenorum, ab ijſdem fere cauſſis exoriri poſſe videtur; quæ ſigillatim breuiter ſunt percurrendæ. Profecto ex Phyſiognomicis habemus pleroſque homines naſci capite, ac facie, ac vnguibus auium conſimiles partes referentibus; quorum meminit Ariſtoteles in Phyſiognomicis, & poſt eum eius diſciplinæ cultor eximius Ioann: Baptiſta Porta: quorum ſane hominum partes allatæ aliquando adeo diſtant ab humana figura, & adeo ad volucrum imaginem accedunt, vt vulgo, res non ita ſubtiliter intuenti, monſtra eſſe putentur, ac prædicentur: Quin & Hiſtorici ſuperioris ætatis hac in re vel vulgi famam ſecuti, vel cum vulgo non ita diligenter hominum membra diſpicientes, quod primo aſpectu ſibi monſtrum viſum eſt, poſteritati ſcribentes, vere monſtrum eſſe tradiderunt: quod tamen vulgi placitum viris clariſſimis de rei natura imponere non debet.

Monſtra vulgi.

Hiſtorici qui vulgares opiniones hauſerint.

Secunda monſtri diuerſi generis origo, & cauſſa ex imbecillitate virtutis generantis colligitur.
CAP. LXXVI.

SEd veri monſtri diuerſo genere contentorum animalium partes habentis altera cauſſa eſt imbecil-

becillitas virtutis efficientis fætum, quæ in parte ſeminis ſpirituoſa degit; quum autem triplex ſit huiuſmodi virtus; generatiua, quæ materiæ conceptus tribuit eſſe ſpecificum; ſeparatiua, quæ partes materiæ conceptus varijs membris conſtituendis deſtinatas prius abſque ordine in vnum confuſas ſegregat, & ſuis quaſque locis collocat; & formatiua, quæ ſingulis partibus materiæ rite collocatis propriam determinatorum membrorum figuram impertitur: ſane quæcumq; harum virtutum adeo imbecilla fuerit in aliqua parte conceptus, vt perfecti animalis attributa illi nequeat impertiri, ei conditiones partis animalis imperfecti communicare cogitur. Ac vt ſpeciatim primo loco de vi generante agamus; proculdubio quemadmodum in quibuſdam viris principibus vi morbi adeo labefactata eſt virtus illa, cuium eſt in nutricatu alimento formam ſubſtantialem partis alendæ communicare, atque adeo ex alimento carnem generare; vt alimentum etſi ſuapte natura probum in vermes, ac pediculos conuertere cogatur miſere hominem enecantes; quod accidiſſe legimus apud [a] Ariſtotelem, & [b] Plinium Alcmani Poetæ, Pherecidi Syro, & Syllæ Dictatori; eadem ratione in fætu contingere poteſt, vt virtus generatiua crurum, exempli gratia, adeo langueat, vt eam materiam in humana crura conuertere non valens, in ſerpentum, aut anguillarum, aut piſcium extremitatem conuertere potuerit; cuiuſmodi originem habere potuit monſtrum Erichthonio ſimile, cui ortum aſſerunt antiqui ex Vulcano, & Minerua; & certe quum claudus eſſet Vulcanus pars ſeminis crurium genitrix ab eius cruribus originem trahens, adeo imbecillis eſſe potuit, vt citra figmentum Erichthoniũ procreare

Seminis virtus fætum conſtituens triplex.

Vis generatrix imbecilla vt monſtrũ pariat.

Homines inſignes pediculis enecti.

Ortus erichthonij.

[a] 5. Hi cap. 31.
[b] lib. cap. 43 li. 11. 33.

procreare valuerit: licet non negem priſci illius Erichthonii ortum eſſe potuiſſe figmentum.

Tertia monſtri diuerſigenei origo, & cauſa in debilitate formatricis reponitur.
CAP. LXXVII.

SIn autem ea virtus in parentum ſemine debilis extiterit, ad quam ex officio pertinet determinatorum membrorum configuratio; & ita debilis, vt materiæ certis membris conſtituendis deſtinatæ conformationem perfecti animalis tribuere non poſſit; efficiens quod poteſt imperfectioris animantis figuram illis partibus impertitur: atque hac ſane ratione mulier illa Thraciæ anno Domini DC I. puerum generare potuit adeo monſtroſum, vt ei oculis, & brachijs carenti, ad coxendices cauda piſcis innata dependeret: quod monſtrum Mauritius Imperator interfici iuſſit, matre nullius criminis reatum habente nihil moleſtata.

Vis formatiua debilis vt monſtra conſtituat.

Quarta cauſſa, & origo monſtri multigenei ex imbecillitate virtutis ſeparatricis deducitur.
CAP. LXXVIII.

QVotieſcumque vero contigerit in ſpirituoſa parte ſeminis eam virtutem languidam eſſe, quæ diſcernendis portionibus materiæ, variorum membrorum formam accepturis, dicata eſt a natura; ſeparatrix illa vis ſuo munere in quibuſdam partibus non functa, vt puta in digitis aut manuum, aut pedum, fœtum humanum producit pedibus anſerinis, ac manibus anatinos pedes referentibus: cu-

Vis diſcretiua debilis vt monſtra efficiat.

iuſmodi monſtrum enatum ſcimus Anno Domini M C C L X I V. prope Lauffemburgum. Sin autem tres iſtæ virtutes ſimul imbecillitatem contraxerint; omnes opus ſuum non integre obeuntes, monſtri deformioris cauſſa eſſe poterunt: ac ſane ob harum omnium virtutum imbecillitatem genitum eſſe potuit, quod natum eſt Anno Domini M D X I. monſtrum Rauennæ, puer ſcilicet alas brachiorum loco habens, oculum in genu, vno pede nixus, eoque auium rapacium; & cornu habens in fronte;

Monſtri Rauennatis origo explicatur

Nam vis generatrix imbecilla humani cruris, ac pedis loco, auis pedem conſtruxit: vis formatiua debilis alarum figuram brachijs dedit; vis diſcretiua, & ordinatiua languida materiam pedum in duos findere

dere non potuit; oculorum materiæ partem in genu delapſam ad ſuum locum in capite transferre nequiuit; & oſſeam materiam alteri cruri neceſſariam de capite ad inferiora trahere non valens, ibi in cornu concreſcere ſiuit.

Quinta cauſſa, & origo monſtri multigenij refertur ad ſeminis degenerationem.
CAP. LXXIX.

CEterum quacumque de cauſſa ſemen parentum aliqua ſui portione a natura priſtina nimium degenerauerit; multæ ſiquidem huius rei cauſſæ afferri poſſunt; tantuſque ſit a priſtino ſtatu lapſus, vt ex ſubdita ſibi materia fætum congeneum omnino conſtituere nequeat; cogitur aliquas in fætu partes, quibus conſtruendis portio ſeminis degener ſpeciatim dicata eſt, efformare in ſpeciem diuerſiſſimi animalis. Sic genita eſſe potuit femina illa Argentinæ in Alſatia, cui os latiſſimum fuit, & nares ad inſtar aquilæ.

Sexta cauſſa monſtri poligenij materiæ ineptitudo eſſe oſtenditur.
CAP. LXXX.

AT ſi ceteris cauſſis bene ſe habentibus, materiale principium fætus aliquas portiones habuerit adeo male diſpoſitas, vt ineptæ omnino ſint recipiendæ naturæ aliis congeneæ; quam poſſunt recipientes, diuerſi generis monſtrum conſtituunt; hac ratione ex heterogenea, & contumaci materia gigni potuit monſtrum illud Stetini ortum in ſuburbio an-

no Domini M D L I V. cui, præter alia multa horribilia, pedes fuere ſimiles vnguibus curuis, & aduncis Lutræ; & ocelli vitrei, ac renidentes, ſplendenteſque, vt oua Lucij piſcis; ac loco faciei cincinnus ſimilis pilis felinis.

Septima cauſſa, & origo monſtri diuerſigenei deſumitur ex debilitate virtutis alentis fœtum.
CAP. LXXXI.

QVin etiam vbi aliqua in parte corporis embryonis vis alens adeo labefactata fuerit, vt alimentum membro agglutinatum in ſubſtantiam illius plene commutare nequeat, ex eo iam ad naturam viuentis induendam vltimas diſpoſitiones adepto, præ imbecillitate imperfectiſſimum genus animalium procreat, vermes videlicet, ac ſerpentes, lumbricoſue; qui creſcentes, & altera parte fœtui adhærentes, monſtrum diuerſigenium conſtituere poſſunt, puerum ſcilicet anguibus hirtum, aut capite Meduſæ inſtar, aut alia corporis parte: ſi namque in aluo puelli iam nati vermes longiores exoriuntur nonnumquam ex non maligna materia, nec putri, nec ortu ſpontaneo: quod ex eo patere poteſt vnicuique, quia non raro ſcatentes in aluo vermibus homines nihil perpetiuntur, non tormina, non febres, non alia ſymptomata, quæ vermes e putri excrementorum colluuie ſponte genitos conſequi conſueuere; ſi inquam in partibus internis humani corporis ex benigna materia oriuntur vermes; quia nutrientis animæ vis aſſimilatrix nimium languida præparato alimento nequit formam perfectioris animalis impertiri; ſed inſecti naturam indere cogitur innoxios

Puer meduſæ capite vt gigni valeat.

noxios

noxios vermes procreans: quid ni eiuſdem generis vermes producere valeat in ſubſtantia carnium ad corporis ſuperficiem poſitarum? quod vbi contingat, exertis capitibus ex cute ſerpentibs, reſidui corporis extrema parte carnium ſubſtantiæ conglutinatis, & nutricatione adauctis, monſtrum diuerſigeneum exorietur.

Octaua cauſſa, & origo monſtri diuerſigenij ex inepto partium alimento educitur.
CAP. LXXXII.

AT vero ſi alimentum, quo fætus enutritur in vtero, ſiue ob permiſtionem tetri alicuius vaporis, humorisue, ſiue ob propriam intemperiem, ineptum ſit, cui ab alente anima, quamuis robore polleat, perfecti viuentis natura concilietur; ab ea imperfecti animalis, ad quam ſolam propenſum eſt, naturam ſuſcipit; quod animal ſi quapiam ex parte corpori fætus adhæreat, monſtrum conſtituet diuerſi generis animalium membra turpiter obtinens. Non alia ſane ratione [a] Strabonis, ac Diodori [b] Siculi teſtimonio Æthiopes, qui Silli appellantur, locuſtis viuentes a prauo alimento id patiuntur, vt ex eorum corporibus erumpant vermes, a quibus ij miſere depaſcuntur, infelicem vitam infeliciſſima nece terminantes.

b. 16.
b. 4.

Sillorum vita, & mors miſerrima.

Nona cauſſa, & origo monſtri multigenij ex morbo fætus adducitur. CAP. LXXXIII.

PVellos in vtero multa morborum genera perpeti vetus eſt; Si ergo aliqua portio carnoſa embrij

putre-

putredine concepta occaſionem det ortui ſerpentis, aut ranæ, aut cuiuſuis alterius animalium, quæ inter inſecta numerãtur, & ſpontaneã generationem habere poſſunt; quemadmodum fit vt quæ ſponte naſcuntur non raro vnam partem ſolam animalis abſolutã obtineant hærentem alteri materiæ nondum mutatæ; vt de Niloticis muribus obſeruat alicubi [a] Plinius aſſerens in Aegypto decreſcente Nilo (quod ſtato quodam tempore fit) exiguos mures reperiri, inchoato opere genitalis aquæ, terræque, iam parte corporis viuentes, nouiſſima effigie etiamnum terrena: Quod ſuauiſſime deſcribit [b] Ouidius

Sponte orta ſemigenita.

[a] li. 9. 68.

[b] 1. me

Sic vbi deſeruit madidos ſeptemfluus agros
Nilus, & antiquo ſua flumina reddidit alueo,
Aethereoque recens exarſit ſidere limus,
Plurima cultores verſis animalia glebis
Inueniunt; & in his quædam modo cœpta per ipſum
Naſcendi ſpatium; quædam imperfecta, ſuiſque
Trunca vident humeris; & eodem corpore ſæpe
Altera pars viuit, rudis eſt pars altera tellus.

Infans caudatus vt oriatur.

Ita profecto contingere poteſt vt in corpore fætus generentur in varijs partibus capita ranarum, caudæ murium, ſemilumbrici, cohærentes puello in formam horribiliter monſtroſam. Hac plane ratione ortum eſſe potuit monſtrum ex puero & ſerpente compaginatum anno Domini M. CD XCIV. a muliere Cracouiæ partu editum; ea etenim fætum enixa eſt, qui affixum dorſo ſerpentem viuum geſtabat, qui mortuum puellum arrodebat.

Deci-

Decima cauſa, & origo monſtri multigenij ex parentum imaginatione hauritur.
CAP. LXXXIV.

CEterum in hoc monſtrorum, varia diuerſi generis animalium membra obtinentium, ortu primas tenet parentum vehemens phantaſia; ſi enim matre valde appetente, aut exhorrente aliquod inanimum, fætus plerumque naſcitur illius rei ſimulachrum euidentiſſimum in corpore geſtans: quid ni ex parentum, ac matris potiſſimum affectu vehementi, ac imagine alicuius monſtri, aut variorum animalium ſeu in vigilia, ſeu in ſomno viſa, occaſio tribuatur virtuti formatrici monſtrum efformandi varias diuerſorum animalium partes in corpore geſtans? ſic plane cum Paræo, & Bellangerio putamus Magdalenam Sarbucatam febre diuexatam, mulierculæ conſilio rana viua manus palmæ affixa, tamdiu detinenda quamdiu immoraretur parti; ac eo habitu viri amplexus exercentem, atque inde concipientem, ſuo tempore peperiſſe puerum facie ranali.

Infans ranali facie vt genitus.

Vnde

Vndecima cauſſa, & origo monſtri diuerſi generis ad parentes monſtroſos refertur.
CAP. LXXXV.

NEmini dubium arbitror ex traditis, ſi puer hic ranali facie ad ætatem adultam perueniſſet, mulieriſque coniugio vſus fuiſſet, ex ea, licet integra forma, illum conſimile ſibi monſtrum ſuſcipere potuiſſe: ſi quidem partes ſeminis a paterna facie primordialem originem habentes; quum natura ſemper ſibi ſimile in omnibus procreare geſtiat in materia, ex qua filioli facies conſtitui debet; facile conſimilem ranæ imaginem delinearent: id tamen neceſſa-

Natura ſemper geſtit ſimile generare.

ceſſarium non ponimus; quia materni ſeminis portio ſpirituoſa, & prolifica deformitatem paternam corrigere poterit, ſi vires validas obtinuerit; ac eo magis, quo natura, ſi non ſit impedita, ſemper de poſſibilibus efficit quod melius eſt, [a] Ariſtotelis obſeruatione.

e. an. ſ. c. 10 olit. 5.

Duodecima cauſſa, & origo monſtri polygenij habetur in ſeminum permiſtione.
CAP. LXXXVI.

QVum inter animantia, quæcumque genere proximo ab homine diſſident, præter imperfecta terreſtria, volucres ſint, & aquatilia bruta; vt nullum fuiſſe reor vnquam veneris congreſſum vlli hominum cum terreſtribus inſectis; ita cum marinis animalibus, & pennatorurum genere coitum hominibus eſſe produnt hiſtorici; nam quum Venetijs eſſem (inquit Gillius) quidam Dalmatæ, ſpectata fide viri mihi religioſe teſtati ſunt ſe ad oppidum Dalmatiæ, Spalatrum nuncupatum, vidiſſe marinum hominem, qui ſe ſpectantibus ſummum terrorem iniecit, quum ſe in terram incitauiſſet vt mulierem, quæ circum littus tum verſabatur, corriperet; verum vbi eam fugere perſpexiſſet, ſtatim ad mare regreſſus imam maris ſedem petiuit: eumdem mihi deſcripſerunt hominis omnino ſpeciem, ſimilitudinemque gerere. Itemque magna fide homines, qui ad mare rubrum per multum temporis verſati eſſent, ſanctiſſima aſſeueratione mihi affirmarunt illic marinos homines ſæpe capi ſolere; quorum duriſſimis pellibus calceamenta tam robuſta conficiant, vt ad quindecim annos durent. In nauigatio-

Homines cũ marinis bellius coiuiſſe. Marini hominis hiſtoria.

ne Hamburgenſis cuiuſdam, peracta anno Domini M D XLIX. e Portugallia meridiem verſus in orbem nouum, legitur reperiri piſces in aquis humana ſpecie in vtroque ſexu; cauda tamen oblonga ſquamis piſcium obſita, cruribus breuibus iuxta caudam prominentibus, faciem ab humana parum deflectere. Ioan. Baptiſta [a] Ramuſius in præfatione ad nauigationem Hannonis Cartaginienſis teſtatur in Africano littore a Luſitanis inuentum fuiſſe cadauer magnum ab vndis eiectum, manibus, pedibus, totoque corpore homini omnino ſimile, niſi quod totum ſquamis tegebatur, capilli vt filamenta ſubtilia ſummam ob duritiem rigebant. [b] Alexander item ab Alexandro quum hominis marini, & Nereidum mirabiles hiſtorias expoſuiſſet, ſubdit, ſed ſuper omnia noſtro æuo haud abſimile factum comperimus in Epiro, profecto exemplum inter pauca memorabile, quod nonnulli prodendum poſteris putarunt, & actis quoque publicis teſtatum eſt: Ad fontem iugis aquæ, ad quem mulieres ex oppidulo aquatum ventitabant, Tritonem, ſeu marinum hominem e ſpelunca, quam forte ibi nactus fuerat, obſeruare ſolitum ſi quando ſolam ad aquas accedentem, aut per littus ambulantem mulierem videret, ipſum ex vndis, & ſpelunca leni greſſu, tacitiſque veſtigijs deſilire, & a tergo accedere, ac vi compreſſam mulierem ex inſidijs adoriri, & ad mare concubitus cauſſa arripere, arreptamque ſub vndis deferre conſueuiſſe: Quod quum apud loci incolas percrebuiſſet, diligentius marinum hominem obſeruaſſe; & quum diutule laqueos illi intendiſſent, haud multo poſt dolo captum, & laqueis vinctum cepiſſe: quumque cibo abſtineret, extra aquas diutius viuere nequiſſe; ſqualoreque

Piſces humana facie.

Tritonis hiſtoria.

a t. 1. ui. p.

b 38. ni. die

loreque tandem, ac tædio ad extremam tabem veniſſe: Tenet fama Venereos eos, & flagrantiſſime mulierum amaſios eſſe: propterea oppidi incolas edicto inhibuiſſe ne qua deinceps ad fontem mulier niſi viris comitata accederet. Hæc nos, & huiuſmodi ab his, qui diuerſa maria pererrarant, & eadem monſtra placidis aquis colludentia vidiſſent, & in occurſum nautis exertis capitibus ab vndis accurriſſe, & voces audiſſe referebant, plerumque accepimus. Baptiſtæ quoque Fulgoſij relatu Eugenio IV. Pontifice apud vrbem Sebenicum in Illyrico captus eſt marinus homo, qui ad mare puerum trahebat: is currentibus, qui rem aſpexerant, lapidibus, fuſtibuſque vulneratus in ſiccum retractus eſt. Huius effigies pene humana, niſi quod cutis anguillæ ſimilis erat, & in capite duo parua habebat cornua; manus quoque duorum tantum digitorum formam exprimebant: pedes autem in duas veluti caudas finiebantur, a quibus ad brachia alæ, vt in veſpertilione, extendebantur. Denique Bellonij, c Cardani, & aliorum relatione in lacum quemdam Pomeraniæ per inundationes maximas (poſt ſæuas maris tempeſtates) delatum piſcem mulierem, captumque, & ad Edam eius regionis vrbem deportatum Cornelius Amſterodamus ſcripſit; cui ad muliebria munera exequenda promptitudinem quamdam fuiſſe recenſet (mutam, & ſalaciſſimam fuiſſe Cardanus aſſerit) atque aliquot poſt annos cum eius loci mulieribus vixiſſe; ſed nunquam loqui potuiſſe. Næ ſi hanc marinam feminam ab homine impleri, aut a Tritone ſupradicto mulierem aliquam grauidam fieri contigiſſet; monſtrum humanum marinas partes, piſciſque membra obtinens oriri potuiſſet.

Hominis marini cornuti hiſtoria.

Piſcis mulieris hiſtoria.

Decima tertia cauſſa originis Meduſæi capitis in ouo gallinæ. CAP. LXXXVII.

Meduſæi capitis in ouo comperti generatio.

DIfficillimam explicatu fateor originē Meduſæi capitis, adeoq; monſtri ex humano capite vndique capillorum loco, & barbæ anguibus horrente, quod in ouo gallinæ compertum legimus ex Paræo; niſi enim hominem ad eam dementiam perueniſſe dicamus, qui gallinæ venere abuſus fuerit; humano ſemine partim corruptione venenatorum animaliū naturam adepto, partim viribus integris in capitis humani formam efformato: ſcimus enim venenum fieri ſemen retentum; & ex eo putrido, ac veneni naturam quoquopacto habente ſerpentes fieri mirum non eſt: venenatam vero ſubſtantiam in ouo illo incluſam fuiſſe docuit experimentum, quo conſtat oui eius albumen feli exhibitum repentinam mortem intuliſſe. Dicere poterimus gallinam, quippe animans eſt eius conditionis, vt fœda quæque in terra comperta deuoret, nec ab anguibus viuis abſtineat; gallinam inquam forte alicubi terræ nuper impactum virile ſemen deuoraſſe, menſtruum ſanguinem, ac ſerpentis oua comediſſe, galloue rabido ſuccubuiſſe; quo factum eſt vt inter cetera ouum genuerit, in quo fœda hæc omnia contenta cauſſa meduſæi capitis extiterint; a virili ſemine capite formato; a muliebri ſanguine venenato albumine; & ab ouis ſerpentinis anguibus effectis; galli ſemine generationem adiuuante, quo baſiliſcum fieri fama eſt. Ac certe tale quid contingere potuiſſe in gallina non negaſſet [a] Auerroes aſſeuerans mulierem balneum ingreſſam, in quo maſculus homo ſemen effuderat, eo

Semen retentum venenum fieri.

E putrido ſemine ſerpentes fieri.

Gallinæ res fœdus & venenatas deuorant.

Auerrois mulier vt ſine coitu grauida fuerit.

a 2. col cap. 1

eo intra vterum attracto, ſine coitu grauidam euaſiſſe: nec alter ille Doctor inquiens filiam cum patre dormientem, illius ſemine nocturna pollutione latenter effuſo in aluum a matrice attracto, nullo crimine grauidam fuiſſe: Mira ſunt hæc, fateor, & rara; ſed de monſtris agimus, quorum naturam, & miram, & raram eſſe [b] dudum oſtendimus. Monſtra enim non eſſent, ſi facile, ſi frequenter, ſi citra admirationem exorirentur. Fieri quoque potuit id monſtrum a Gallina, quæ ſemen humanum, menſtruumque deuorauerit, & ſerpenti ſuccubuerit; nam gallinas cum viperis, & aſpibus coire, teſtata mihi fuit Iulia famula; quæ dum apud ſuos degeret, non ſemel obſeruauit gallinam ab aſpide comprimi; cuius oua fota, non pullos, ſed paruos excluderent ſerpentes: eam diluculo egredi e domo ad radicem quercus; ibi crocitatu maritum aſpidem vocare; totam diem cum eo commorari; frequenter illi ſuccumbere; ac non niſi ſero ad tugurium regredi: ſeque, ac parentem huius hiſtoriæ teſtem profiteri. Gallinam ego domi alui quinque digitos habentem in vtroque pede, quæ poſt oua multa mediocria, puſillum edidit, infra columbaceum, ſine luteo, in cuius albumine ſerpens, ac veluti vermis erat; in quem luteum mutatum fuiſſe ſuſpicor; etenim noui clariſſimum virum Fabricium ab Aquapendente in oui luteo vermem ſatis magnum inter comedendum comperiſſe; quo mire ſtomachatus ouorum eſum dilectiſſimum diutius intermiſit.

[b] lib. 1. & ſeq.

Decima

Decima quarta cauſſa, & origo monſtri multigenÿ ad vim mali Dæmonis refertur.
CAP. LXXXVIII.

IN his etiam monſtris, membra ex diſtantiſſimo animalium genere obtinentibus, procreandis malos Dæmones, Deo ſummo permittente, cauſſæ rationem habere poſſe probabile eſt; nam eorum opera poſſunt variorum animalium tum ſemina prolifica, tum etiam fætus in vnum vterum comportari, ac turpiter inuicem copulari; tum partes variæ configurari; tum cauſſæ ſingulæ dudum a nobis propoſitæ ad monſtri generationem accommodari, non quidem e ſua ſubſtantia quidpiam admiſcentes; ſed ſolum applicando naturalibus paſſiuis actiua phyſica, & procul arcendo quæcumque horum actionem, & illorum paſſionem impedire poſſent in propoſito: ſic fortaſſe *a* Iuppiter olim, qui Dæmon fuit, Cycni formam indutus Lædam compreſſit; vnde orta Helene guttur olorinum habuiſſe dicitur.

Dæmon mõſtrum procreans de ſua ſubſtantia nihil admiſcet fætui.

a 2. ge. D li. 11 & 8

Monſtri Cacodæmonis effigiem referentis exiſtentia patefit. CAP. LXXXIX.

DEnique vero aliquando etiam extitiſſe monſtra adeo dira, vt teterrimam cacodæmonis imaginem præſeferrent, litterarum monumentis conſignatum eſt a varijs autoribus; in primis enim Cornelius *a* Gemma, obſeruatione quoque *b* Riolani, teſtatur in Vrbe Brabantiæ Buſcunducenſi monſtrum ex muliere natum horribilem cacodæmonis effigiem retuliſſe. In Belgio, ait Gualtherius

a 1. mo c *b* ca

cum

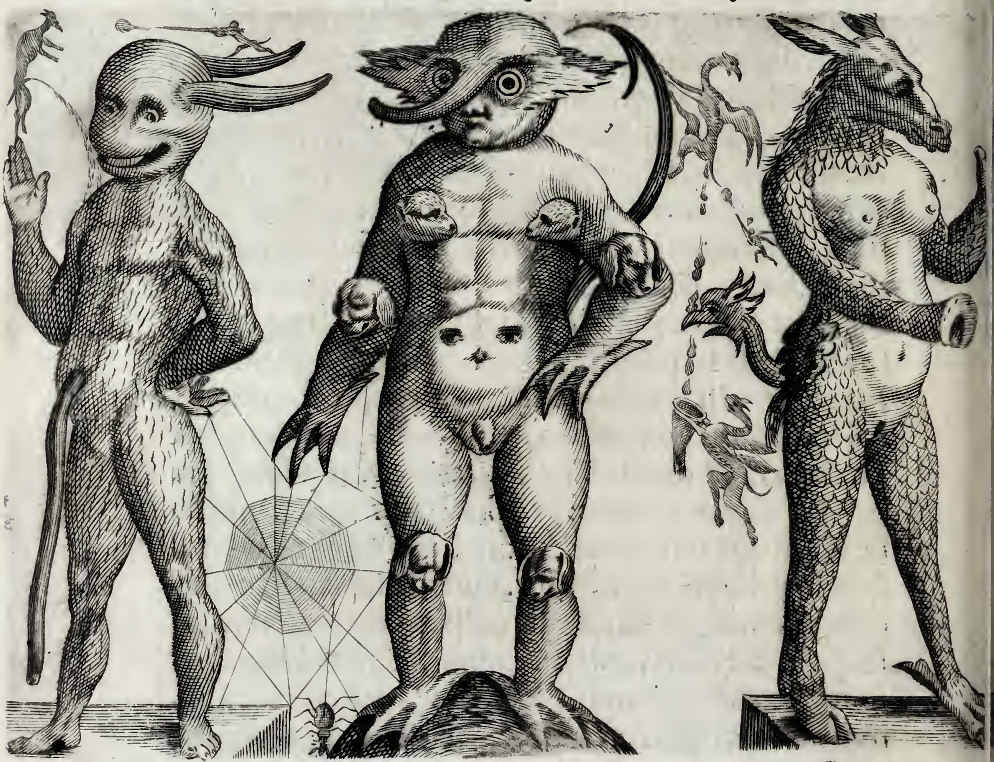
cum Rubeaquenſe, infans natus eſt ex honeſtis, & nobilibus parentibus teter admodum, & horribilis aſpectu; flammeis, & radiantibus oculis; ore, naribuſque bouinis, cornu figura exertis, ac prominentibus; dorſo pilis caninis hiſpido; ſimiarum faciebus in pectore extantibus qua mammarum locus, oculis felium ſubtus vmbilicum hipogaſtrio affixis, tetris, ac minacibus canum capitibus ad vtrumque cubitum, & pedis vtriuſque patellam antrorſum ſpectantibus; figura pedum cycni; cauda ſurſum reflexa, & recurua, longitudine vlnæ dimidiæ; quatuor horas ab ortu vixit. Aliud monſtrum parum huic diſſimile poſtea in Cracouia natum [c] Munſterus, [d] Cardanus, & [e] Rueffus aſſeuerant, infantem ſcilicet promuſcidem naſi loco gerentem; oculis rotundis, & alatis; auribus aſininis; alijs duobus oculis ſupra vmbilicum; cauda muris, ſed bifida, & adeo longa, vt caput ſuper excederet; manus, pedeſque quaternis digitis ad vnguem accipitris ſimillimis; ſed tres membrana, velut anſerini colligabantur: ſub alis, & intra cubitos, & ſupra genua ſingula capita canum prominebant, vt eſſent numero ſex; ſuperuixiſſe fertur tribus horis. C. Lycoſtheni, in Marchiæ villa Dammenuualde prope Vuitſtock, coloni cuiuſdam coniunx monſtrum quod deſcribit Fincelius, edidit: Infans toto corpore fuit ſpadiceo colore, capite cornuto, oculis craſſis, prominentibus, abſque naſo, patulo ore, quod longitudine ſpitamæ diſtentum fuit, in cuius medio lingua candida eminuit, & quadrata; colli expers; caput enim ſcapulis accreuit; corpus totum inflatum, & rugoſum, brachia in lumbis hæſerunt, pedes longe tenuiſſimi: ab vmbilico autem ſpecies laxi inteſtini dependit

Anno Dñi 1543.

1547.

Coſ- ... 103. ... 12. de ... ubtilit. ... 5. de ... onceptu ... ap. 3.

pendit ad pedes. Cacodæmonem referens, vt harum prima figura refert, non minus quam ſecunda, quæ primum monſtrum præſefert, ac tertia, quæ deſignat monſtrum Romæ in amne Tyberino inuentum M CD XCVI. corpore humano, capite aſinino, cuius manus vna humanæ, altera vero elephantino pedi ſimilis erat: Pedum alter aquilinos vngues, alter calceum corneum bouinum exprimebat.. Ventrem habuit femineum, mammis egregie ornatum: totum corpus autem ſquamis erat vndique obductum, excepto ventre ac pectore; circa poſteriora habens caput ſenile barbatum, & aliud præterea inſtar draconis flammas expuentis. Ita Lycoſthenes.

In eadem ſerie monſtrorum poni debet aliud a
l. 24. c. f Paræo deſcriptum, dum ait, Apud Subalpinos in 1578.
Quiero, decem a Taurino miliaribus poſito oppidulo, Matrona honeſta fætum peperit, cornua quinque ſibi aduerſa, & arietinis ſimilia, capite gerentem; cui præterea a ſumma fronte ad occiput in dorſum fere totum prælongum carneum fruſtum pendebat, capitij muliebris inſtar habens: circum collum vero alia caro duplex aduoluebatur, tanquam collare ſubuculæ: extrema vtriuſque manus digitorum vncos rapacium auium referebant; genua tanquam in poplitibus erant: crus dextrum, peſque item dexter rubro colore præfulgebant; reliquum corpus bætico erat colore: Magno cum clamore in lucem prodijſſe dicitur; quo ſic obſtetrices conſternatæ fuerunt, & reliquæ mulieres clinicæ, vt e veſtigio ab ædibus puerperæ ſe in fugam dederint. De eo monſtro quum Subalpinorum Princeps reſciuiſſet, iuſſit id ad ſe adduci; nec dici poteſt quam varia fuerint aulicorum de ipſo iudicia.

Ad idem genus monſtri Dæmoniformis referendum videtur illud terribile, tum quod C.Lycoſthenes vitulo monachum appellat,natum Anno M D XXII. Vualterſodorfi vno a Fribergo lapide,pago ditionis Cellenſis , villa ruſtici cognomento Stecheri, de quo monſtro Martinus Lutherus, damnatæ memoriæ,libro edito,ſuam expoſuit ſententiam: tum quod huic valde ſimile Paræus ait natum in Stecquer Saxoniç pago,quaternis pedibus bubulis,oculis,ore,& naribus vitulinis, carneo rubro & rotundo in vertice tuberculo, carnea præterea ex collo in dorſum velut cuculla pendente, laceriſq; & diſciſſis femoribus deforme: tum demum illud, quod corpori muliebri caput horribile habuit cornibus duobus arietinis deforma-

formatum, vertice concauo, oculis grandioribus, abſque palpebris prominentibus, naſo leonino, ore patulo, ac largiter hiante, indeque lingua; auribus magnis, ac ſine collo, in has effigies.

Re vera igitur in natura compertæ ſunt decem a nobis antea ex Monſtri forma eſſentiali deductæ monſtrorum differentiæ, quæ ſunt Monſtrum mutilum, excedens, ancipitis naturæ, difforme, informe, enorme, multiplex in vna ſpecie, multiformis ſpeciei, multigenium, & diuerſigenium.

Monſtri cacodæmonis effigiem habentis origo, & cauſſa prima deſumitur ex parentum imaginatione.
CAP. XC.

POſtremo in hoc loco ſe ſe nobis offert explicanda cauſſa, & origo monſtrorum tetram, & horribilem cacodæmonis effigiem obtinentium. Et ſane illorum duas arbitror phyſicas eſſe cauſſas; vna quidem eſt imaginatio parentis; nam ſi mulier coeat cum viro perſonato Dæmonis imagine; aut ſi malefica ſit ab incubo Dæmone pati aſſueta ſub horrenda illa ſpecie; ſciatque, ac putet ſe cum malo Dæmone corpus miſcere; nil mirum ſi aliquando inde concipiens, monſtrum cacodæmonis effigie pariat: Dæmon enim aſſumpto ſibi corpore, quo venerem ſenſibilem agat, ſemen prolificum alicuius hominis defert in vterum feminæ, vnde illa vi ſeminis hominem concipit; ſed vi ſpectri alta imaginatione repoſti Dæmoniformem parturit: Poſſe autem mulieres cum incubo Dæmone modo humanam, modo ferinam, modo etiam horribiliorem formam induto congredi, & inde concipere, ac parere vi ſeminis prolifici aliunde in vterum feminæ comportati, fuſiſſime probauit [a] Delrius, non reclamante Platone in Cratylo. Immo vero etiam huiuſmodi ſpectrum animo mulieris inſculpi poteſt ex ſolo auditu, lectuue de natura, & deformitate Dæmonis; quin & ſomnians talem imaginem concipere poteſt animo, qua vteri conceptus deformetur in Dæmonem. Audiui enim a diſertiſſimo Iulio Guaſtauino Genuenſe, Torquatum Taſſum, Etruſcam illam Phœnicem, quo ipſe familiariter vtebatur, poſt concilium

Monſtri dæmoniformis duæ cauſſæ phyſicæ.

Dæmon vt venerem cũ muliere exerceat.

[a] mag. diſquiſ. to. 1. li. 2. q. 15.

lium

lium illud horrendum cacodæmonum tam belle deſcriptum, habuiſſe in phantaſia monſtroſas dæmonum formas tam alte defixas, vt eas ex animo depellere non poſſet, ſed vel inuitus in earum recordationem trahebatur, vnde triſtis etiam incedebat; hincque melancholia illi aut orta, aut certe adaucta eſt, qua miſere torquebatur nobilis Poeta: certe ſi femina, vt Sappho, extitiſſet, eaque imaginatione concepiſſet; vel ſi vir mulierem impleuiſſet; monſtrum Dæmoniforme generare potuiſſet. Tale quid forte a tetro ſomnio contigit honeſtæ illi matronæ, quæ apud Subalpinos monſtrum Dæmoniforme peperit; vt ſupra vidimus apud [b] Paræum.

Taſſus vnde melancholicus.

i. 25. c.

Monſtri Dæmoniformis altera cauſſa, & origo explicatur ex cauſſis prius adductis.
CAP. XCI.

Altera vero cauſſa monſtri cacodæmonis effigiem habentis eſt, quia Dei permiſſu malus Dæmon in aluo grauidæ partes conceptus transformet in horrendam imaginem, adiectis cornibus, cauda, rapacibus vnguibus, & alijs id generis; atque id, vt ſæpenumero diximus, applicando actiua naturalia phyſicis paſſiuis, ac remouendo cuncta impedimenta, quæ intentum ſibi opus prohibere valerent: Qua quidem in re nihil ipſe de ſuo ponit; quum ſit ſubſtantia incorporea, & nullum obtineat accidens materiale; quum tota monſtri natura ſita ſit in corpore materialibus accidentibus affecto: ſed ſolum naturalia corpora mouet de loco ad locum; qui motus eſt illa, de qua nuper, applicatio actiuorum paſſiuis. Et ſane Intelligentijs ab omni mate-

Dæmon vt monſtra efficiat.

riæ

riæ noſtratis commercio ſeparatis nullam aliam vim tribuit Ariſtoteles, qua immediate agant in ſubſtantia corporea, niſi loco motricem.

Peroratio. CAP. XCII.

HÆc de phyſica monſtroſi hominis conſtitutione; immo vero de monſtrorum cauſſis, natura, & differentijs dicta ſint: In quibus conſcribendis ſi quid a S. R. E. improbatum effluxit e calamo, id etiam nunc expungo, & non ſcriptum volo; ſin autem quid probis, doctiſque viris, ac veritati conſentaneum protuli, hoc ſummo Deo bonorum omnium largitori acceptum referatur: cui decus, & honor ſit in perpetuum.

FINIS.

APPROBATIONES.

EGo Donus Alexander Maphæus Venetus Clericus Regularis I. V. Artium, ac Sacræ Theologiæ Doctor, Patauijq; in noſtro Gymnaſio SS. Simonis, & Iudæ Theologiæ Profeſſor diligenter, & accurate perlegi Opus Perilluſt. & Excell. D. Fortunij Liceti De Monſtrorum natura cauſſis, & differentijs; *in quo nihil eſt, quod Fidei integritati, ſanctorum Patrum Doctrinæ, & Chriſtianis moribus egregie non conſonet, ſed vndique exquiſitam ſubtilitatem, ſapientiam, eruditionem, & rerum varietatem redolet, multaque à nullo vſque huc explicata miro ordine, & doctrina diligentiſſime, & accuratiſſime pertractantur. Quapropter opus digniſſimum cenſeo, quod ad omnium Studioſorum Vtilitatem quamprimum typis excuſum in lucem prodeat.*

Datum Patauij in noſtra Domo SS. Simonis & Iudæ die 14. *Decemb.* 1625.

D. Alexander Maphæus Cler. Reg.

Stante fide vt ſup. Fr. Paulus Sans. Inquiſitor Paduæ admittit vt imprimatur.

1615. *a* 21. *Gennaro*

Hauendo io Agoſtino Dolce Segretario letto vn libro in foglio di carte ottanta, ſcritto à penna dell'Eccell. Sig. Fortunio Liceti Genoueſe intitolato De Monſtrorum cauſſis natura, & differentijs Libri duo : *Principia* Quæcunque raro contingentia : *finiſce* Cui decus, & honor ſit in perpetuum; *nel quale non hauendo trouato coſa contraria alla ſanta Fede, Prencipi, & buoni coſtumi : lo giudico con giuramento degno di Stampa.*

Agoſtino Dolce Segretario.

GLi Eccellentiſs. Sig. Eßecutori contra la Biaſtema Infraſcritti : Hauendo hauta fede dalli Sig. Refformatori dello Studio di Padoa per relatione ad'eſſi fatta dalli due à queſto deputati, cioè dal Reuerendo Inquiſitor di Padoa, & dal cir. Secretario del Senato Marc'Antonio Padauin, che nelle Additioni aggionte al libro intitolato de Monſtrorum Cauſis, ſtampato in Padoua, Autore Fortunio Liceto, non vi è coſa contra la Santa Fede Catolica, Principi, ò buoni coſtumi, & è degno di ſtampa, concedono licenza, che poſſi eßer ſtampato in queſta, & in ogn'altra Città, Terra, & Luoco del Sereniſs. Dominio. Douendo nel rimanente poi eßer eßequite tutte le parti in materia di ſtampe.

Dat. die 8. Ianuarij 1629.

D. Gerolimo Corner Cau. Proc.
D. Pietro Bondumier.
D. Marc'Antonio Zen.
} Eſſecutori contra la Biaſtema.

Excellentiſs. Mag. Contra Blaſphemiam.

Marcus Antonius Breatus.

PATAVII,
Apud Variſcum Variſci ad Puteum Pictum.

Superiorum Permiſſu.

INDEX ALPHABETICVS RERVM NOTABILIVM LOCVPLETISSIMVS:

In quo primus numerus librum, ſecundus capitulum indicat.

A

ACephali menſtri origo explicata. lib. 1. cap. 33.
Acephali qui monſtra non ſint. 1.1.
Acephalos pectore oculato non eſſe monſtra. 1.12.
actio phyſica eſt cum motu. 2.1.
actio phyſica tactu fit. 1.2.
actus actiuorum in patiente diſpoſito fieri. 2.6.62.
actus diſtinguit qui, & quomodo. 1.13.
actus eſt ratio cognoſcendi. 1.9.
actus qui ſpecificas differentias conſtituat. 1.13.
admirabilia quæ ſint, quæ non ſint. 1.11.
admirabilia rapiunt homines ad ſui meditationem. 1. Præf.
adultera cur pariat filios marito ſimiles. 2.66.
adulter qui non ſit, licet adulterium commiſerit, ſciens cum qua rem habuerit. 2.46.
adultos homines monſtroſam naturam induere. 2.64.
ægrotantes vt ſibi cauſſa euadant figuræ monſtroſæ. 2.29.
æthiopes vi phantaſiæ filios albos procreare poſſe. 2.46.
æthiopiæ feminæ quæ formæ ſint. 2.46.
æthiopiam veteres Indiæ nomine appellabant. 2.46.
æthiopum more nigri filij ex candidis parentibus orti non ſunt monſtra. 2.46.
africa vt ſemper aliquid noui afferat. 2.68.
agens agit quatenus eſt actu. 2.60.
agens imbecillum ſe habet ad validum vt id quod potentia eſt ad id quod eſt actu. 2.66.
agens materiei quam formam tribuat. 2.72.
agens omne geſtit ſibi ſimile conſtituere. 2.11.
agens vt formam ſua uiliorem procreet. 2.72.
agentia pure phyſica, vt ex neceſſitate operentur. 2.36.
agentium cunctorum naturalium finis. 1.12.
agni equinis pedibus. 1.4.
agnus humano capite. 2.58.
agnus ſiminino capite. 1.4.
agnus triceps. 1.4.
albos filios Aethiopum non eſſe monſtra.

ſtra. 1.46.
alens vis vt monſtra efficiat. 2.63.
alimentum vt ſit monſtrorum cauſſa. 1.64.
alimur iiſdem, ex quibus cōſtamus. 2.71.
amaranthi monſtrum. 1.5.
ambuſti monſtroſi. 2.65.
analogatum primum cetera patefacit. 1.13.
anaticula vno crure nixa. 1.4.
anceps monſtrum quodnam ſit. 1.13.
ancipitis monſtri cauſſa vt ſit parentum imaginatio. 2.28.
ancipitis monſtri cauſſa prima quæ ſit. 2.23.
androgyni qui monſtra ſint. 2.53.
androgyni vtroque ſexu vtentes. 2.53.
androgynum monſtrum quale ſit. 2.53.
andromeda æthiops. 2.46.
anguſtantia vterum plura. 2.5.
anguſtia vteri ex quibus cauſſis pendeat. 2.15.39.
anguſtia vteri procreat monſtra informia. 2.39.
anguſtia vteri vt cauſſa ſit monſtri excedentis. 2.15.
animalia diuerſæ ſpeciei quæ coeant ad prolem. 2.69.
animali cuique ſuum eſſe naſcendi tempus. 2.69.
animal non omne cuique iunctum procreare ſobolem. 2.70.
animal non ſemper tertiæ ſpeciei naſci ex parentibus diuerſæ naturæ. 2.68.
animal vnum vt conſtare nequeat ex pluribus ſpeciebus. 2.69.
anima eſt vitæ cauſſa. 1.9.
anima incorporea eſt. 2.71.
animam eſſe monſtri formam remotam. 1.8.
anima nulli eſt corporeæ qualitati ſubdita. 2.71.
animæ partes viliores in actionibus ſuis à nobiliori gubernari. 2.19.
anima vt ſit vna. 1.8.
anſer biceps, vno collo, quaternis pedibus, cum gemino podice. 1.4.
anſer duplici colle, quaternis alis, & pedibus. 1.4.
anſerinis pedibus, & manibus puer enatus. 2.74.
antonij Cianfij e dorſo, et brachijs flammas erupiſſe crepitantes. 2.48.
apparentia monſtra. 2.75.
arbor vna fructus diuerſarum ſpecierum proferens. 2.10.
arborea venus quæ ſit. 2.68.
arbores variæ vt in vnum coeant. 2.20.
arbutus vt nuces ferat. 68.71.
ariſtomenis cor piloſum. 2.50.
ariſtomenis fortitudo. 2.50.
ariſtotelis locus illuſtratus. 2.12.
arquati morbi natura mirabilis in Pythagora. 2.49.
ars monſtra efficit non ſine opera naturæ. 2.29.
ars naturam perficit. 2.70.
ars naturæ iuncta facit oleam vitiproram. 2.70.
ars non potens facere quod vellet, efficit quod poteſt. 1.11.
ars non ſemper aſſequitur intentam formam. 1.6.
ars vt efficiat monſtra. 2.29.
arte mōſtra effici poſſe. 2.29.
artifex imperitus vt ſe habeat ad peritum. 2.61.
artificioſa corpora cur ſint minus ſubſtantiæ quam naturalia. 1.11.
artis opera vnde denominentur. 1.6.
artis peccata vt eueniant. 2.61.
aſcanij de vertice flamma erumpens. 2.48.
aſſuetorum adiumentorum priuatio mor

bos,& mortem inducit. 2.19.
aſtacus partu editus a matrona Sicula. 2.66.
athletas in monſtra degeneraſſe. 1.13.
attila ex muliere, et cane vt ortus. 2.68.
auerroi mulier vt ſine coitu granida fuerit. 2.87.
aureæ glandes vt e palma phyſice defluxerint. 2.49.
aurei cruris allegoria. 2.47.
aurei cruris Pythagoræ origo explicata. 2.47. & ſeqq.
aurei cur dicti ſint primi homines. 2.47.
aureum femur Pythagoræ. 2.45. & ſeqq.
aures curtæ vt inſitione reficiātur. 2.29.
auctores alij De Monſtris: vt egerint. 1. Præf.
auctor ſeptimeſtri partu editus. 2.69.

B

Barbati pueri vt naſcantur. 2.50.
Bartholomæi Turriani laus. 2.52.
baſileæ monſtri hiſtoria. 2.37.
baſiliſcus vt fiat. 2.87.
belluæ marinæ coitus cum homine. 2.86.
belluæ femina vt hominem cōcipiat monſtroſum. 2.72.
belluam vt gignat homo ex fera femina. 2.72.
bellua vt ex homine, ac bruto monſtra concipiat. 2.72.
beſtiæ quæ diuerſi generis coeuntes generent. 2.68.
beſtias ab hominibus nequam ſubactas monſtra parere. 2.68.
biceps homo. 1.3.
biceps infans carēs altero brachio. 2.22.
biceps infans tertiam manum habens in collo. 2.30.
biceps puella cuius materiei exceſſu genita. 2.12.
bicipites pueri. 1.3.
bicorporeus homo ab vmbilico ſurſum. 2.10.
bliti monſtrum. 1.5.
bonamicus notatus. 2.52.
bos biceps. 1.4.
bos quinque pedibus. 1.4.
bos ex equa bouem genuit equinis pedibus. 1.4.
brachiorum expertis origo, 2.3.
brachiorum expers homo à natiuitate. 2.2.
brutis vnicum eſt pariendi tēpus. 2.69.
brutorum monſtra varia. 1.4.7.

C

Cacodæmonis effigie monſtrum mulier peperit. 2.89.
cœlo nulla deformitas ineſt. 1.12.
cœlum non agit ſine motu. 2.1.
cœlum non eſt generabile, & corruptibile. 1.9.
cœlum vt ſit noſtratium cauſſa. 1.10.
cœlum vt ſit monſtrorum cauſſa. 2.1.
calceamenta quindecim annos durantia. 2.86.
caliditas regionis venerem acuit. 2.68.
calor excedens vt lapides in corpore creet. 2.52.
caloris exceſſus, & defectus vt monſtra pariat. 2.38.
calor idem colliquat ceram, & indurat lutum. 2.62.
calor idem dealbat capillos, denigrat carnes. 2.62.
calor maternus qui ſit inſtrumentum virtutis formatricis. 2.19.
caluariæ deauratæ ſunt ſcytharum pocula. 2.47.
canes cum lupis, vulpibus, ac tygride coire. 2.68.
canis biceps. 1.4.
canis capite auis. 2.74.
canis triceps. 1.4.
capite carens orta puella. 2.30.

capite Meduſæo puer vt gigni valeat. 2.81.
capitis materni violenta concuſſio cur monſtrum efficiat magis quam dorſi, aut ventris. 2.20.
capitis meduſæi comperti in ouo generatio. 2.87.
capra cornu habens in crure. 1.4.
caput exerens ſe ex vmbilico hominis. 2.10.
caput habens puer e ſiniſtro enatum humero, 2.30.
caput humanum partu editum. 2.2.
caput inſolitæ magnitudinis. 2.10.
caput Meduſæum in ouo compertum. 2.74.
caput membranis inuolutum vt mulier parere potuerit. 2.3.
caput qua ratione materia nimium affluat. 2.18.
caput ſine buſto diu non viuit, nec in vtero. 2.3.
caput vnum duobus pueris ab ortu datum. 2.10.
cardanus notatur. 1.13.2.19.
carduus monſtroſus. 1.5.
carmelita monachus vt habuerit capillos flammigeros. 2.48.
caſtratum animal vt coire, & generare poſſit. 2.7.
caudam e ſylueſtri victu homini erumpere non eſt probabile. 1.13.
caudatus infans vt oriatur. 2.83.
cauſſæ duæ phyſicæ monſtri dæmoniformis. 2.90.
cauſſæ vterum anguſtantes. 2.5.
cauſſæ communes non ſunt in definitione ponendæ. 1.11.
cauſſæ variæ ineptitudinis materiæ fœtus. 2.6.
cauſſæ naturales aurei femoris Pythagoræ. 2.48.
Cauſſa efficiens formam ſua digniorem efficere non poteſt. 2.72.
cauſſa efficiens vna communis eſſe poteſt omnibus monſtris. 2.1.
cauſſa finalis ob quam placenta in vtero gignatur. 2.32.
cauſſa finalis omnium monſtrorum non vna. 2.1.
cauſſa, in quam ſunt effectus reſoluendi. 2.3.
cauſſa monſtrorum ut ſit ineptitudo materiæ. 2.6.
cauſſa monſtrorum rara. 2.20.
cauſſa monſtrorum indeterminata. 2.20.
cauſſa monſtri efficiens primaria, & proxima. 1.10.
cauſſa monſtri formalis quotuplex, quæque ſit. 1.8.
cauſſa monſtri ancipitis varia. 2.25. & ſeqq.
cauſſæ monſtrorum quatuor ſunt generum. 2.1.
cauſſæ monſtrorum effectrices remotæ quæ. 1.10.
cauſſæ proximæ, ac remotæ diſcrimē. 1.8.
cauſſa proxima quod habeat eſſentiale. 1.8.
cauſſæ quæ non pariant ſcientiam. 2.1.
cauſſa quæ ſit ſuis effectibus tempore poſterior. 1.2.
cauſſa remota quid habeat eſſentiale. 18.
centaurus. 1.3.
centaurus ex equa, & paſtore natus. 2.68.
centaurus vt oriatur. 2.69.
ceruus habens poſteriores partes equinas. 1.4.
chirurgorum imperitia vt efficiat monſtra. 2.29.
ciceronis opinio de monſtri etymologia exploditur. 1.2.
cinedus qui parere potuerit. 2.53.

cino-

cinocephali meridionales. 2.67.
cinocephalos non eſſe monſtra. 1.12.
cinocephalus homo vt naſcatur. 2.69.
claudi à natiuitate monſtra nõ ſunt. 1.1.
colores partium fœtus variare poteſt parentum imaginatio. 2.9.
columbarum pulli monſtroſi. 1.4.
columbas ſæpe parere. 1.5.
compoſitorum eſſentias manifeſtant ſimplicium natura. 2.23.
conceptui materiam non detrahit phantaſia parentum. 2.9.
conceptus ſecundus vt fiat ſine coitu iterato. 2.15.
conceptus eſt corpus viuens. 1.9.
conceptus quando,& quomodo fiat. 1.9.
confuſa theoria vitanda. 1.13.
conſtitutionis,& nutricationis materia eadem. 2.71.
contareni Comites Ioppe vt primũ creati. 2.46.
corde piloſo qui fuerint homines. 2.50.
corna vt prunis ſint matres. 2.68.
cornutum infantem matrona peperit. 2.89.
coxendici e femore vt ignis exiluerit. 2.48.
cruris aurei Pythagoræ ſecunda cauſſa phyſica. 2.48.
crus aureum Pythagoræ. 2.47.
cucumeris monſtrum. 1.5.
cyclopes non eſſe monſtra. 1.12.

D

DAemon vt venerem cum muliere exerceat. 2.90.
dæmon aſſumpto corpore eſt viuens æquiuoce. 1.13.
dæmon eſt ſubſtantia incorporea. 2.91.
dæmonis aſtu multifariam poſſunt monſtra fieri. 2.73.
dæmoniformis monſtri duæ cauſſæ phyſicæ. 2.90.
dæmonis opera vt monſtrum phyſice fieri valeat. 2.73.
dæmoni formę monſtrum vt vi phantaſiæ oriatur. 2.90.
dæmon monſtra progignit applicando actiua paſſiuis, hoc eſt ſolo motu locali cauſſarum phyſicarum. 2.73.
dæmon vt monſtra efficiat. 2.88. 91.
dæmon monſtrorum cauſſa primaria non eſt,ſed miniſter. 2.73.
dæmon monſtrum procreans de ſua ſubſtantia nihil admiſcet. 2.88.91.
dæmon vt queat monſtra generare. 2.1.
dæmon qua forma Ledam compreſſerit. 2.88.
danorum Rex vt ab vrſo originem duxerit. 2.51.
deblle agens cur cedat robuſto in operando. 2.60.
debilitas formatricis vt efficiat monſtra mutila. 2.40.
debilitatis formatricis multæ cauſſæ enumeratæ. 2.40.
debilitas virtutis nutrientis vt monſtrum efficiat. 2.64.
debilis vis genetrix vt monſtra conſtituat. 2.77.
debilis vis formatrix vt monſtra conſtituat. 2.77.
deficientis monſtri cauſſæ. 2.23.
definitionis officium quid ſit. 1.11.
definitio ex quibus texi debeat. 1.11.
definitio monſtri vt ſit inueſtiganda. 1.11.
definitio monſtrorum affertur. 1.11.
definitio non traditur per cauſſas communes. 1.11.
definitionis perfectæ munus. 1.12.
definitio monſtri vt exprimat cauſſam finalem. 1.12.
definitio monſtri ex quibus texenda ſit. 1.12.

definitio monſtri vt explicet cauſſam effectricem. 1.12.
deformitas in Cœlo nulla. 1.12.
degenerare ſemen faciunt multa. 2.79.
delrius notatus. 2.78.
determinatio materia indeterminata ut fiat. 2.6.
dæmoniformia monſtra nata. 2.89.
deo vt ſimilia fiant mortalia. 1.12.
deum reipſa non efficere omnia monſtra proxime. 1.2.
deum ſolum poſſe omnia monſtra efficere. 1.2.
deus cur agat non phyſice, ſed eminenter. 1.11.
deus vbi ſit Ariſtoteli. 2.1.
deus vt ſit monſtrorum cauſſa, 1.10.11.
differentia monſtri ſpecifica à forma deducta. 1.12.
difficilis Petrarchæ locus explicatus. 1.46.
difficilius cur ſit naturam errare in plantis formandis, quã in animalibus. 1.5.
difforme monſtrum quod ſit. 1.13.2.
difforme monſtrum vt conſtituantur a placenta. 2.32.
difforme monſtrum vt à motu fiat. 2.30.
difforme monſtrum vt fiat à mola. 2.33.
difforme monſtrum vt oriatur à materiæ viſciditate. 2.36.
difforme monſtrum vt fiat à facultate diſcretiua ſeminis. 2.35.
difformis monſtri variæ hiſtoriæ. 2.30.
difformis monſtri origines, & cauſſæ variæ. 2.31. *& ſeqq.*
diluuio antiquior Ioppe. 2.46.
Diſcreticis virtutis in ſemine neceſſitas. 2.35.
diſcretiua debilis vt monſtra efficiat. 2.78.
diſcrimen cauſſæ proximæ à remota. 1.8.
diſſimile ſibi vt producat efficiens. 2.72.
diſſimilia ſibi quæ, & cur generẽt. 2.59.
diſtortis mire manibus, ac pedibus puer vt ortus. 1.39.
diuiſio materialis monſtri ſecunda reijcitur. 1.13.
diuiſio monſtri à materia duplex. 1.13.
diuiſio monſtri mutili. 2.3.
diuiſio quarta monſtri recipitur à varietate formæ. 1.13.
diuiſio tertia monſtri quæ. 1.13.
diuiſio vt conſonat definitioni. 1.11.
duodecimo menſe nati homines. 1.69.
duplici capite natus homo. 2.10.

E

EFfectio rerum mutatio eſt. 1.6.
effectrices monſtri cauſſæ remotæ. 1.10.
effectus quam cauſſam ſui tempore præcedant. 1.2.
effectus in quam cauſſam ſint reſoluendi. 2.3.
efficiens cauſſa vna communis eſſe poteſt omnibus monſtris. 2.1.
efficiens monſtrorum ſecundarium. 1.10.
efficiens monſtri primariũ duplex. 1.10.
efficientis proximi varias eſſe ſpecies. 1.10.
efficiens proximum eiuſdem rei duplex. 1.10.
efficiens monſtrorum immediatum, & principale. 1.10.
efficiens vt ſibi diſſimile producat. 2.72.
elephãti cum muliere nulla venus. 2.68.
elephantino capite puer. 2.61.
elephanti pudicitia. 2.68.
enorme monſtrum quod ſit. 1.13. 2.45.
enormis monſtri tres differentiæ. 2.45.
enormis vt ſit hominis natiuitas. 2.69.
enormium monſtrorum cauſſæ, ac origines variæ explicatæ. 2.47. *& ſeqq.*
epona mulier ex equa, & homine orta. 2.71.

equæ pullus bos fuit equinis tantum pedibus. 1.4.
equiceruus. 1.4.
Equi collum manu confricatum ſcintillaj ignium emittens. 2.48.
equuleus binis pedibus. 1.4.
equos mire monſtroſus humano pede. 2.58.
equus humano capite. 2.58.
equus humanis pedibus. 2. 58.
equus Tiberij ore flammigabat. 2.48.
errores naturæ varij in monſtri origine. 1.7.
error naturæ monſtrum generantis in quo ſit. 1.7.
erichthonij ortus. 2.76.
eſau piloſus homo. 2.45.
excedens calor vt lapides in corpore faciat. 2.52.
excedens monſtrum quodnam ſit. 2.13.
excedens monſtrum vt fiat ex morbo fætus. 2.21.
excedens monſtrum vt fiat ob vteri anguſtiam. 2.16.
excedens monſtrum ex parente monſtroſo. 2.17.
excedens monſtrum vt fiat ſolo nutricatu. 2.18.
excedens monſtrum & in vtero, & extra vterum fieri poſſe. 2.18.
excedens monſtrum quæ materia conſtituat. 2.12.13.
excedens monſtrum ex materiæ penuria vt oriatur. 2.13.
excedentia monſtra duum generũ. 2.10.
excedentia monſtra quæ ſint. 2.10.
excedentis monſtri plurimæ hiſtoriæ. 2.10.
excedentis monſtri cauſſæ plures. 2.11.
excedentis monſtri origo varia. 2. 19.
exiſtentia rerum vt comprobetur. 1.3.
exos infans vnde genitus. 2.3.

F

FActum nullum caret cauſa effectrice. 1.6.
facultas diſeretiua ſeminis vt monſtra difformia producat. 2.35.
fætum conſtituens virtus ſeminis triplex. 2.76.
fætum exoriri poſſe ex bruti, & hominis congreſſu. 2.71.72.
fætus biceps. 3.
fætus lapideus in vteso. 2.45.
fætus ortus rotundæ figuræ. 2.37.
fætus in vtero à magno morbo cur raro conualeſcat. 2.8.
fagi vt ferant caſtaneas. 2.68.
fecunditas vnde inſit ſemini. 1.10.
felem cum muliere non coiuiſſe. 1.68.
folium monſtra varia. 1.4. & 2.58.
femineum ſemen à maſculeo gubernari in operando. 1.55.
femina cur poſſit omnem defectum maſculi ſupplere. 2.7.
femina vt in maſculum mutari potuerit. 2.54.
femur aureum Pythagoræ. 2.45.
feræ caput habẽtes humano ſimile. 2.59.
feræ mulierum amplexus expetentes, & exercentes. 2.72.
feræ quid habeant commune cum homine. 2.70.
feræ ex homine triplicem partum edere poteſt. 2.72.
feram vt mulier ex fera maſculo concipiat. 2.72.
ferinam effigiem vt induant homines extra vterum. 2.64.
ferina venere abutentes homines generare poſſe. 2.69.
ferinũ monſtrum vt mulier edat. 2.72.
ferreum genus hominum quod nam ſit. 2.47.

ferro

ferro candenti conſumitur malignitas. 2.19.
ficuum monſtra. 1.5.
figura omnium monſtrorũ non vna. 21.
figura eſt forma accidentalis. 1.11.
figura membrorum a qua virtute formentur 2.38.
figuras partium fœtus variare poteſt parentum imaginatio. 2.9.
figura indelebiles quæ. 2.65.
filij non monſtroſi cur, & quando fiant ex parentibus monſtroſis. 2.7.
filios adultera cur marito ſimiles efficiat 2.66.
filios albos ex æthiopibus ortos non eſſe monſtra. 2.46.
filius urſi qualis fuerit ex muliere. 2.51.
finalis cauſſa omnium monſtrorum non vna. 2.1.
finalis cauſſa monſtri vt in definitione exprimatur. 1.12.
finis animantium perfectorum proprius. 1.7.
finis monſtri proprius. 1.7.
finis monſtri quo differat a fine viuentis perfecti. 1.7.
finis monſtri remotus, & communis. 1.7.
finis cunctorũ agentium naturaliũ. 1.12.
finis cuius gratia placenta in vtero gignitur. 2.32.
finis perficit. 1.2.
firmanum monſtrum. 2.31.
flammæ erumpentes e corporibus equorum, & hominum viuentium. 2.48.
forma omnis in qua materia recipiatur. 2.64.
forma eſſentialis monſtri quæ. 2.1.
forma vt in materia ſit. 1.8.
forma cum fine coincidit. 1.8.
forma monſtri duplex. 1.8.
forma monſtrorum remota quæ. 1.8.
forma perficiens materiam remotam quæ ſit. 1.8.
forma ſpecifica monſtri. 1.8.
formatricem vim quæ debilem reddãt. 2.38.
formatrix virtus imbecilla vt monſtra informia efficiat. 2.38.
formatrix uirtus in ſemine vt operetur. 2.19.
formatrix virtus eſt agens mere naturale. 2.36.
formatrix debilis vt monſtra cõſtituat. 2.77.
franciſcus Guidus memoriæ monſtrum. 2.48.
franciſci Guidi brachia frictione læuigata flammas halare conſueuiſſe. 2.48.
frequentia non pariunt admirationem. 1.11.
frigore lapides vt fiant in humano corpore. 2.52.
fronte connexa puella. 2.10.
frumẽta nata in arboribus. 1.5. & 2.70.
frumenta in lolium degenerare. 2.61.
fruſtra nihil eſſe. 1.6.
fulmine tacti duo viri vt monſtroſe coniuncti ſint in vnum. 2.19.
fungi ex lapide nati. 1.5.
fungi infimum obtinẽt vegetalium gradum. 1.5.
fungi in ramos diuiſi. 1.6.
fungi turionis vt aſparagi. 1.6.
fungorum monſtra, 1.6.
fungos lapideſcere. 2.49.
fur qui non ſit, licet furatus ſit. 2.46.
futura mala cur non ſint fines monſtrorum. 2.46.

G

GAllinacei oripedes. 1.4.
gallinaceus quadrupes. 1.4.
gallinæ cur cæteris animalibus ſint magis monſtrificæ. 1.5.

galli-

gallinæ res fœdas, & uenenatas deuorãt. 2.87.
gallinarum pulli monſtrifici. 1.4.
gãllus quinque pedibus. 1.4.
gemelli pectore cohærentes. 2.10.
gemelli vnum caput habentes commune. 1.10.
gemelli in vtero formati vt copulentur 2.20.
gemelli ſimul conceptì æqualem habent molem corporis. 2.14.
gemellæ ad nates iunctæ. 2.10.
gemelli nati variis membris coniuncti. 2.10.
gemini ſupra vmbilicum infra vnum corpus habentes. 2.10.
generandi vis communis plantis, & animalibus. 2.68.
generandi vis ſolis perfectis viuentibus ineſt. 2.53.
generans vt ſobolem ſibi ſimilẽ procreet. 2.59.
generans quam ſpeciem intendat. 1.7.
generantis primarium inſtitutum quid ſit. 1.12.
generantis virtus ex quot, & quibus conflata ſit. 2.60.
generare ſibi ſimile eſſe opus naturæ perfectiſſimum. 2.52.
generatio monſtrorom triplex eſt abſolute. 2.1.
generatio cur dicatur natura. 1.6.
generatio prolis cuius animæ efficium ſit. 2.70.
generartix virtus imbecilla, vt monſtra pariat. 2.77.
generis eſſentialia ſingulæ ſpeciei adſunt. 1.7.
generis monſtrorum amplitudo. 1.12.
genitale puer habuit in vertice. 2.30.
genus in deſinitione ſubſtantiæ quid explicet. 1.12.
genus proximum monſtri. 2.68.
gibbi homines non ſunt monſtra. 1.1.
gigantes non eſſe monſtra. 1.12.
gigantes cur monſtra non ſint. 2.11.
glandes aureæ de palma defluxæ. 1.5.
glandes aureæ, vt phyſice defluxerint e palma. 2.49.
glandes ortæ ex vlmo. 2.68.
glandes vt fiant ab vlmo. 2.71.
glauci marini fabula. 1.13.
grauida mulier ſine coitu. 2.87.
grauiditatis ſigna certiſſima. 2.45.
grauiditatis tempus æquale vt habeat homo cum animalibus habentibus inæqualia vteri tempora. 2.69.
grauiditatis tempus quibus ſit vnicum. 2.69.

H

Helena vnde guttur olorinum habuerit. 2.88.
heliodorus non eſt hiſtoricus, ſed Poeta. 2.46.
herculea monſtra, quæ fuerint. 1.9.
hermaphroditos omnes monſtra non eſſe. 2.53.
hermaphroditus ex viro concipiens, & mulieres grauidas efficiens. 2.53.
hermogene cor piloſum fuiſſe. 2.50.
hircus ortus abſque poſterioribus pedibus mire gradiens ſolis anterioribus. 1.4.
hiſtoria canis caſtrati Venerem exercentis. 2.7.
hiſtoria mariti hominis. 2.86.
hiſtoria tauri caſtrati vaccam implentes. 2.7.
hiſtoria tritonis. 2.86.
hiſtoria mira mulieris ex ſimio filios parientis. 2.68.
hiſtoria marini hominis cornuti. 2.86.
hiſtoria mira vrſi puellam conſtuprantis, & grauidam efficientis. 2.51.

hiſtoria qui uulgares opiniones auſerint. 2.75.
hominem vt mulier ex fera concipiat. 2.72.
homines belluino capite. 2.58.
homines aut feris coire, & monſtra procreare. 2.68.
homines cũ marinis belluis coiuiſſe. 2.86
homines duo fulmine tanti congreuere monſtroſe in vnum. 2.29.
homines e ſuo corpore ignium ſcintillas excutere ſoliti. 2.48.
homines ex cane a muliere nati. 2.68.
homines ferina Venere abutentes generare poſſe. 2.70.
homines inſignes pediculis enecti. 2.76.
hoĩes optimi qui ſint apud Soythas. 2.47
homines primi cur dicti ſint aurei. 2.47.
homines quadrupedes quid fuerint. 1.13.
homines vndecimo menſe nati. 2.69.
homini caudam e victu ſilueſtri exoriri non eſt probabile. 1.13.
homini cum feris quid cõmune ſit. 2.70.
hominis conditio peculiaris eſt enormia ceteris monſtrare. 1.2.
hominis cum inſectis nulla venus. 2.86.
hominis marini hiſtoria. 2.86.
hominis natiuitas, vt ſit enormis. 2.69.
hominis Venus cum pennatis. 2.86.
hominũ corpora in lapides mutata. 2.52.
hominum monſtroſe mutilorum hiſtoria varia. 2.2.
homo æquale tempus grauiditatis vt habeat cum animalibus inæqualia vteri tempora obtinentibus. 2.69.
homo canino capite. 2.58.
homo capite a nubidis vt oriatur. 2.62.
homo capite colloque anſeris. 2.58.
homo cornua gerens, carens naſo, lingua quadrata, ſine collo. 2.58.
homo cruribus, & pedibus bouillis. 2.58.
homo cui dimidiũ alterius cohærebat. 1.3
homo cui ex ventre alter propendebat collotenus. 2.3.
homo cui puer ex pectore viſus exiẽs propendebat. 2.10.
homo equino capite. 2.58.
homo ex fera femina ut belluam gignat. 2.72.
homo habens auriculas brutales. 1.3.
homo habens caput bouis. 1.3.
homo lunatas habens manus, et plantas. 2.37.
homo marinus captus in illyrio. 2.86.
homo præſtigijs in aſinum mutatus. 2.3.
homo quadrimanus. 1.3.
homo quatuor pedes habens. 1.3.
homo qui, & quomodo in aſini formam mutatus. 2.66.
homo rerum omnium ſcientiam natura deſiderat. 1. Præf.
homo ſine brachijs natus. 2.2.
homo ſine cruribus ortus. 1.3.
homo vaccæ filius. 2.68.
homo vrſi filius. 2.68.
homo vt ex uaccino ſemine gigni valeat. 2.71.
homo, vt ſit rerum omnium menſura. 1.13.
humana monſtra in ſe habere quæcunque brutalibus, & plantalibus conuenire poſſunt. 2. Præf.
humana monſtra ſunt præcipuum analogatum. 1.13.
humana mõſtra vt arte efficiãtur. 2.29.
humanorum monſtrorũ differentiæ. 2.1.
humanorum monſtrorum hiſtoriæ miræ 2.2. & ſequentibus.
humanorum monſtrorum origo generatim affertur. 1.10.

I

IAnum referens infans Androgynus. 2.10.
icteritia mirabilis Pythagoræ. 2.49.

iecur

iteur vteri quid ſit. 2.32.
ignes ex humano corpore mire proſilientes. 2.48.
ignis adurendo vt monſtra efficiat. 2.29.
ignis fatuus quid. 2.48.
ignis non vrens qui. 2.48.
ilex, & olea ex eadem radice orta. 2.70.
imaginatio matris non poteſt augere, nec minuere materiam fœtus. 2. 19.
imaginatio parentum ſine eorum animaduerſione, vt ſit monſtrorum, cauſa. 2.66.
imaginatio parentum cur non ſit cauſa monſtri mutili. 2.9.
imaginatio parentum vt efficere valeat monſtra excedentia. 2.19.
imaginatio parentum, vt efficiat monſtrum informe. 2.42.
imaginatio parentum quando nequeat gemellos conglutinare. 2.19.
imaginatio parentum, vt efficiat monſtra multiformia. 2. 47. & 56.
imaginatio parẽtum vt ſit monſtrorum cauſa. 2.66.
inanimata non eſſe vere monſtra. 1.12.
indici frumenti monſtrum. 1.5.
ineptitudinis materiæ fœtus cauſſæ variæ. 2.6.
ineptitudo materiæ vt ſit cauſſa monſtri. 2.6. & 62.
infans auribus oculis, et naribus carens. 2.2.
infans barbatus natus eſt. 2.45.
infans capite anubidis. 1.3.
infans caput habens enatum ex humero ſiniſtro. 2.30.
infans caudatus vt oriatur. 2.83.
infans cornutus. 2.58.
infans in feram verti non poteſt. 1.13.
infans natus canino capite. 2.61.
infans ortus abſque capite. 2.2.
infans ortus abſq; manibus, et pedib. 1.3.
infans promuſcidem loco naſi gerens. 2.89.
infans rotundus. 1.13.
infans ſolo ſexu maſculus corpore muliebri. 2.55.
infantes duo ab vna capite pendentes. 2.10.
infantis piloſi origo. 2.50.
infans quadriceps. 1.3.
informe monſtrum quid ſit 1.13. & 2.37. & 38.
informe monſtrũ vt fiat à motu. 2.40.
informe monſtrum, vt fiat ob vteri anguſtiam. 2.39.
informia monſtra vt fiant ob Venerem menſtruatam. 2.44.
informitatis vnius Parentis alter vt conſulere valeat. 2.43.
iniuſtus non eſt omnis iniuſte agẽs. 2.46.
inſitio vt ſit plantarum Venus. 2.68.
inſtrumenti inepti ratio. 2.61.
intelligentia, vt ſit monſtrorum cauſa. 2.1.
intelligentijs vim ſolam loco motricem dat Ariſtoteles. 2.91.
Ioppe Ciuitates duæ. 2.46.
ioppe quæ ſit antiquior diluuio. 2.46.
ioppe Contarenorum comitatus vt primum facta. 2.46.

L

LAbia curta vt inſitione reficiãtur. 2.20. & 29.
lædam compreſſit dæmon. 2.88.
læſi parentes cur interdum læſos, interdum non læſos filios procreent. 2.7.
lapideſcentia varia. 2.52.
lapides fungiferi. 1.5.
lapideſcentis pueri origo. 2.52.
lapideſcere fungos. 2.49.
lapideſcere frondes. 2.49.
lapideſcere fructus. 2.49.
lapides in corpore vt à calore fiãt. 2.52.

lapides in homine vt à frigore fiant. 2.52.
lapideus fœtus in vtero. 1.13. & 2.45.
lapidoſa materia in genu mulieris. 2.52.
latro manibus à natiuitate carens. 2.2.
lauiniæ de capite flãma erumpens. 2.48.
laurus ficum germinauit. 1.5.
laurus platanum germinauit. 1.5.
laurus palmam germinauit. 1.5.
laurus orta in platano. 1.5.
laurus orta in quercu. 1.5.
laurus orta in ceraſo. 1.5.
leonem cum muliere nõ coiuiſſe, quæ leonem peperit. 2.68.
leo ex oue vt naſci potuerit. 2.68.
leonidæ cor piloſum. 2.50.
leonidæ fortitudo. 2.50.
leporino ore vt oriatur infans. 2.62.
lepus ex muliere ortus. 2.61.
lepus quatuor auribus, & octo pedibus. 1.4.
liciſca quid ſit. 2.68.
limones monſtroſi. 1.5.
lingua fiſſa exerta ex ore diſtorto puelli. 2.30.
linum vertitur in lolium. 2.61.
lolium vertitur in triticum. 2.61.
luporum, & canum coitus. 2.68.

M

MAcrocephali monſtra nõ ſunt. 1.1.
mala non ſunt monſtrorum fines. 1.2.
mala futura cur non ſint fines monſtrorum. 1.2.
malus vt pyra ferat. 2.68.
marci Poli effigies mira. 2.64.
manus puelli exerta ex collo. 2.30.
marini hominis hiſtoria. 2.86.
maſculi ſemen gubernat femineũ. 2.53.
maſculo mulier. 1.13.
mates centaurus. 1.3.
mater cur non poſſit omnem patris defectum ſupplere. 2.7.
materia eſſentialem habitudinem habet ad formam. 1.9.
materiæ ineptitudo ut ſit cauſſa monſtri. 2.62.
materia eſt potentia. 1.9.
materiæ viſciditas vt monſtrum difforme conſtituat. 2.36.
materia ex ſe indeterminata vt determinetur. 2.6.
materia non vna omnium monſtrorum. 2.1.
materia proxima monſtri quæ ſit. 1.9.
materia monſtri proxima non eſt corpus viuens quoad animam. 1.9.
materia monſtri remota, quæ. 1.9.
materia proxima generis remota eſt ſpeciei. 1.8.
materia quæ immediate ſibi vniri formam poſtulet. 1.12.
materia ſub cœleſtium duplex. 1.9.
materia vt à phyſico noſcatur proprie. 1.9.
materni capitis potius quam dorſi aut ventris violenta concuſſio cur monſtrum efficiat. 2.20.
maternus calor, qui ſit inſtrumentum deſeruiens virtuti formatrici. 2.19.
matrona cornutum monſtrum peperit. 2.89.
maximi Aquilani Medici corpus flammigare conſueuit. 2.48.
medicus vt plagas debeat infigere. 2.19.
meduſei capitis in ouo comperti generatio. 2.87.
membra ſunt partes corporis viuentis. 1.10.
membrorum figuræ qua virtute formentur. 2.38.
menſtruatæ mulieres monſtra pariunt. 2.62.
menſtrua vt monſtrum producere valeant.

leant. 2.44.
menſtruum alimentare quando per miſtum ſit ſeminario. 2.44.
militis ſeruus vt concipere, ac parere potuerit. 2.53.
minotauri ortus. 2.68.
moguntini monſtri mira hiſtoria. 2.19.
mola mira forma. 2.3.
mola in vtero quid ſit. 2.33.
mola vt efficiat monſtrum difforme. 2.33.
mollia quæ in aere dureſcant. 2.52.
monoculi qui monſtra non ſint. 1.1.
monopodes non eſſe monſtra. 1.12.
monſtra cur non perficiantur euentis. 1.2.
monſtra cur ſint admirabilia. 1.præf.
monſtra extra matris vterum facta. 1.13.
monſtra fieri in ſolis viuentibus. 1.9.
monſtra fieri ex ſecundario naturæ inſtituto. 1.11.
monſtra Herculi domita quid fuerint. 1.9.
monſtra horribilia. 1.3.
monſtra in brutis. 1.9.
monſtra in ſtirpibus. 1.9.
monſtra in quibus frequentiora. 1.5.
monſtra in quo genere ſint. 1.8.
monſtra metaphorice quæ ſint. 1.2. & 9.
monſtra mutila quæ ſint. 2.3.
monſtra nil monſtrant futurum. 1.2.
monſtra non eſſe accidentia. 1.11.
monſtra non eſſe cauſas futurorum. 1.2.
monſtra non niſi malorum ſigna eſſe valere. 1.2.
monſtra non eſſe pygmæo. 1.12.
monſtra non eſſe præter naturam. 1.11.
mōſtra non fieri ex primario naturæ inſtituto. 1.11.
monſtra non indicant, futura quia ſint futurorum effectus. 1.2.
monſtra non ſunt omnia vulgo apparentia. 2.59.
monſtra non omnia ſunt vniformia. 2.1.
monſtra ſunt oblæſiones naturæ. 1.12.
monſtra pariunt admirationem videntibus. 1.11.
monſtra fiunt in vtero plura quam extra. 1.9.
monſtra proprie dicta. 1.1.
monſtra quæ fiant in vtero, & quæ extra. 1.9.
monſtra quæ ſibi ſimilia generent. 2.67.
monſtra quæ non ſint, licet male conſtructa, & parentibus diſſimilia in eſſentia. 1.12.
monſtra quatuor habere cauſas. 1.6.
monſtra quid ſint. 2.11.
monſtra ſunt abſoluta, nō relatiua. 2.46.
monſtra ſunt errata naturæ. 1.2.
monſtra ſunt effectus naturæ. 1.7.
monſtra ſunt ortui & interitui obnoxia. 1.9.
monſtra ſunt ſubſtantiæ non ratione formæ. 1.11.
monſtra ſunt diſſimilia naturæ parētum & imperfecta. 1.11.
monſtra veræ quæ ſint. 1.1.
monſtra vere non ſunt inanimata. 1.12.
monſtra vt differant ab oſtentis. 1.1.
monſtra, vt differant à prodigijs. 1.1.
monſtra vt ſint in genere bonorum. 1.1.
monſtra vulgi quæ ſint. 1.1.
monſtra. vide excedentia
monſtri cauſæ remotæ quæ. 1.10.
monſtri cauſa formalis explicata. 1.8.
monſtri communis deſcriptio. 1.1.
monſtri definitio, ex quibus texenda. 1.12.
monſtri definitio vt ſit indaganda. 1.11.

monſtri dæmoniformis duæ cauſæ phyſicæ. 2.90.
monſtri efficiens proximum. 1.10.
monſtri finis remotus, & communis. 1.5.
monſtri forma ſpecifica. 1.8.
mõſtri generatio infra naturã. quæ. 2.1.
monſtri generatio ſupernaturalis quæ. 2.1.
monſtri materia proxima quæ. 1.9.
monſtri perfecta definitio. 1.12.
monſtri prima diuiſio exploditur. 1.13.
monſtris ſimilia ſunt oſtenta, non vere monſtra. 1.9.
monſtris ſimilia ſunt prodigia, non vere monſtra. 1.9.
monſtris ſimilia ſunt portenta non vere monſtra. 1.9.
monſtri ſpecifica differentia à forma deducta. 1.12.
monſtri vera etymologia explicatur. 1.2.
monſtrorum cauſa coadiuuans. 1.10.
monſtrorum cauſa finalis explicata. 1.7.
monſtrorum cauſa indeterminata. 2.20.
monſtrorum deſcriptio. 1.7.
mõſtrorum diuiſio e triplici fonte. 1.13.
monſtrorum efficiẽs cauſa quid ſit. 1.10.
monſtrorũ efficiens inſtrumentale. 1.10.
monſtrorum efficiens cauſa, quas habeat differentias. 1.10.
monſtrorum exacta cognitio quæ ſit. 1. Præf.
mõſtrorum forma ſpecifica quid ſit. 1.8.
monſtrorum generis amplitudo. 1.12.
monſtrorum genus proximum. 1.12.
monſtrorum humanorum hiſtoria miræ. 1.3. & 2.2.10.22.30.37.45.53.58.74.89.
monſtrorum mutilorum hiſtoria varia. 2.2.
monſtroſam originem habentia, non ſubſtantiam quæ ſint. 1.10.
monſtroſa origo non monſtri. 1.12.
monſtrorum phyſice deſcriptio. 1.1.
monſtrorum procreatio rara. 2.69.
monſtrorum quatuor cauſarum generã. 1.6.
monſtrorum ſpecies omnes ad decem redactæ. 1.13.
monſtrorum theoria ſpecialis. 1.13.
monſtroſe genita non monſtra. 2.72.
monſtrum anceps. vide anceps.
monſtrum difforme. vide difforme
monſtrum enorme. vide enorme
monſtrum ex animalibus diuerſæ ſpeciei vt oriatur. 2.69.
monſtrum excedens. vide exeedens
monſtrum excedens, vt ex anguſtia vteri proueniat. 2.16.
monſtrum informe. vide informe.
monſtrum multiforme in eadem ſpecie. 1.13.
monſtrum multiforme in diuerſa ſpecie. 1.13.
monſtrum multi generis. 1.13.
monſtrum mutilum 1.13.
monſtrum mutilum vide truncum.
monſtrum ſuppoſitum. 2.73.
monſtrum non ſemper eſt id cuius origo eſt monſtroſa. 2.46.
monſtrum vniforme. vide vniforme.
morbi regij vis in femore Pythagoræ. 2.49.
morborum medicatrix natura. 2.21.
morbus monſtrorum cauſa. 2.65.
morbus vt efficiat monſtra excedentia. 2.21.
mores hominum vnde coniectentur phyſiognomi. 2.59.
mortalia vt æternitatem aſſequantur. 1.12.
motor quid ſit. 1.6.
motus ut efficiat monſtrũ informe. 2.40.
mulier Auerroi citra coitum grauida. 2.87.

mulier

mulier aut odit aut amat afflictim, nil medium. 2.66.
mulier brachijs à natiuitate carẽs. 2.2.
mulier elephãtũ, vt parere valeat. 2.62.
mulier ex fera maſculo vt feram concipiat. 2.72.
mulier ex fera triplicem parum edere poteſt. 2.62.
mulier ex homine, ac bruto deinde coeuntibus vt monſtra pariat. 2.72.
mulier habens crura aſinina. 1.3.
mulier in auem efformari ſolita. 2.66.
mulier menſtruata concipiens monſtra facile parit. 2.44.
mulier ſine coitu quomodo poſſit in ſe ipſam ſemen effundere. 2.15.
mulier vt monſtrum ferinum pariat. 2.72.
mulierem cum elephanto non coiuiſſe. 2.68.
mulierem cum leone non coiuiſſe. 2.68.
mulierem ex fele non peperiſſe. 2.68.
mulieres barbato capite. 2.55.
mulieres beſtijs ſuccumbentes monſtra parere. 2.68.
mulieres ex cane peperiſſe. 2.68.
mulieres vt in viros mutari poſſint. 2.54.
mulieres quæ beſtijs ſuccubuerint. 2.68.
mulieris piſcis hiſtoria. 2.86.
mulorum genus ſterile eſt. 2.68.
multiforme monſtrum. 1.13.
multiformia monſtra quæ ſint. 2.53.
mulus tripes genitus. 1.4.
mutatio nulla eſt ſine motore. 1.6.
mures nilotici ſemiformati. 2.83.

N

NAbuchodonoſor vt induerit feram. 1.13.
nares præciſæ vt in ſitione reficiantur. 2.20. & 29.
naſcendi tempus ſuum eſſe cuique animali. 2.69.
naſus proboſcidem referẽs in dorſo puellæ. 2.30.
natiuitas hominis vt ſit enormis. 2.69.
natura cur difficilius erret in pangendis plantis quam in conſtituendis animalibus. 1.5.
natura de poſſibilib. quãdo efficiat quod melius eſt. 2.85.
natura monſtris generantis error in quo conſiſtat. 1.7.
naturæ opus perfectiſſimum quod ſit. 2.53.
naturæ opera omnia formam habẽt. 1.6.
naturæ præuaricationes cur monſtra dicentur. 1.12.
naturæ inſtitutum in procreatione monſtri. 1.12.
naturæ varij errores in monſtri origine. 1.8.
natura generans quid primario intendat. 1.11.
natura geſtit ſibi ſimilem eſſentiam procreare. 2.57.67. & 86.
natura hominis geſtit quod rarum nouit alteri monſtrare. 1.2.
natura in monſtri procreatione vt ſuo fine fruſtretur. 1.7.
natura mire pertinax eſt in generanda ſobole quam ſimillima parenti. 2.43.
natura morborum medicatrix. 2. 8.21.
natura nihil agit fruſtra. 1.6.
natura non peccat in forma monſtri remota. 1.8.
natura non potens facere quod vellet, efficit quod poteſt. 1.11.
natura noſtratis rei cuiuslibet ſatagit ſeipſam in ſpecie perpetuare. 2.48.
natura omnia efficit ex materia. 1.6.
natura quæ faciat ex ſecundario ſui inſtituto. 111.
natura præcipua eſt forma. 1.6.

natura ſemper agit propter finem . 1.6.
natura ſemper efficit de poſſibilibus quod melius eſt . 2.3.
natura ſemper formam conſequitur . 1. 6.7.
natura ſola non facit uitem oleo proram, ſed artis miniſterio vſa . 2.70.
naturale agens vt ex neceſſitate operetur . 2.36.
naturalia ſigna ſunt duum generũ. 1. 2.
northumbriæ monſtrum mirabile. 2. 10.
nurſinorum monſtrorum origo explicata . 2.3.
nutricationis, & conſtitutionis materia eadem . 2.71.
nutricatio ſola vt efficiat monſtra 2.18.
nutrimentum vt ſit monſtrorum cauſſa. 2.64.

O

OCtimeſtres partus viuere poſſe. 2.69.
oculi in humeris puellæ acephalæ . 1.5.
oculus anima carens eſt æquiuoce oculus. 1.9.
olea, & ilex ex eadem radice germinarunt . 1.5.& 2.70.
onoſcelis puella vt ortum duxerit ex aſina . 2.68.
opinio vulgaris de Monſtri etymologia conuellitur . 1.1.2.
organiƶatio diſponit corpus ad animam. 1.7.
organiƶatio fit poſt conceptionem . 1.9.
organiƶatio hominis fieri poteſt in vtero vaccino . 2.71.
organiƶatio in quo ſubiecto ſit . 1.9.
organizatio nõ eſt in corpore vt eſt quid ab anima contra diſtinctum . 1.9.
organizatio vt fiat etiam in adulto viuente extra vterum . 1. 9.
orientia ex ſecundario naturæ inſtituto quæ ſint . 1.11.
origo monſtri ex animalibus diuerſa ſpeciei explicatur . 2.69.70.
origo monſtri Rauennatis . 2.78.
origo monſtrorum naturalis . 2.1.
origo monſtroſa eorum quæ monſtra non ſunt . 1. 12.& 2.46.
origo mulieris virile caput habentis. 2.54.
origo puelli ranali facie . 2.84.
origo pueri lapideſcentis . 2.52.
origo pueri ſemipiſcis . 2.76.
ornus vt pyra producat . 2.68.71.
orta ex parentibus diuerſi generis quæ fecunda ſint . 2.68.
ortus Erichthonij . 2.76.
oſtenta fiunt in rebus inanimis . 1.9.
oſtenta vt à monſtris differant . 1.1.
oſſa ceti Andromedæ Romam tranſlata . 2.46.
oues abſque podice . 1.4.
ouis leonem vt parere potuerit . 2. 68.
ouis nata capite bouis . 1.4.

P

PAlma ferens aureas glandes . 1.5.
palma vt aureas glandes phyſice tulerit . 2.49.
paræus notatus . 2.19.
parentes læſi filios interdum læſos, interdum non læſos generant . 2.17.
parentes monſtroſi cur, & quando filios monſtroſo generent . 2.7.
parentes monſtroſi cur, & quando generent filios monſtroſos . 2.7.
parentes monſtroſi vt poſſint procreare filios monſtroſos . 2.17.42.
parentum imaginatio vt efficere valeat monſtra excedentia . 2.19.
parentum phantaſia quando nequeat gemellos conglutinare . 2.12.
pariendi tempus vnicum brutis . 2.69.
partu ſeptimeſtri editus Author . 2.69
partus triplex edi poteſt ex homine fe

ram

ram ſubigente. 2.72.
paſiphaa venus nefaria. 2.68.
pàtauini monſtri natura. 2.18.
paternum ſemen quãdo ſupplere nequeat defectum materna materia. 2.7.
pater vi phantaſia vt monſtra efficiat. 2.66.
peccata in arte vt fiant. 2.61.
peccata natura cur monſtra dicantur. 1.12.
peccatum natura monſtra generantis in quo conſiſtat. 1.7.
pectoribus coniuncti gemelli. 2.10.
pediculis enecti homines inſignes. 2.76.
peponis monſtrum. 1.5.
pes æquiuoce qui ſit. 1.9.
petrarcha locus difficilis. 2.46.
phantaſia materna ut ſit monſtri cauſſa. 2.84.
phantaſia non poteſt materiam augere. 2.11.
Phantaſia non poteſt materiam minuere. 2.11.
phantaſia parentis quid poſſit, & quid non poſſit in fœtus conſtitutione. 2.9.
phantaſia parentum alborum poteſt fœtus nigros efficere. 2.46.
phantaſia parentum cuius monſtri cauſſa eſſe nequeat. 2.9.
phantaſia parentum non poteſt conceptui materiam detrahere. 2.9.
phantaſia parentum vt efficiat mõſtrum informe. 2.42.
phantaſia qua monſtra parere poſſit. 2.11.
phantaſia vt ſit cauſſa monſtri Dæmoniformis. 2.9.
phantaſia parentum quantum poſſit in fœtum 2.56.
philoſophi qua in re a ſenſuum iudicio non diſcedant. 2.71.
phyſicum quæ deceat contemplari. 2.29.
phyſiognomi vnde coniectentur mores hominum. 2.59.
piceni monſtri delineatio. 2.37.
piloſa virgo. 2.45.
piloſi pueri origo. 2.50.
piloſum cor vt eſſe potuerit. 2.50.
piſces humana facie. 2.86.
piſces qui ex diuerſi generis parentibus oriantur. 2.68.
piſcis mulieris hiſtoria. 2.89.
placenta cuius finis gratia in vtero generetur. 2.32.
placenta eſt vteri iecur. 2.32.
placenta vbi ſita ſit in vtero. 2.32.
placenta vt conſtituat monſtra difformia. 2.32.
placenta vt generetur in vtero. 2.32.
plagæ quæ malignæ non ſunt. 2.19.
plagæ vt à Medico infligi debeant ægrotis. 2.19.
plantæ natura ſteriles vt fructus edant. 2.68.
plantæ vt ſimpliciorẽ naturam habeant, quam animalia. 1.5.
plantarum varia monſtra. 1.5.
plantarum monſtra cur ſint rariora quam animalium. 1.5.
plantarum partes lapideſcere. 2.49.
plantarum venus quæ ſit. 2.68.
plantis e pluribus commiſtis tertium fieri. 2.70.
platani vt ferant mala. 2.68.71.
platoni fabula fuit familiaris. 1.13.
porcellus à muliere partu editus. 2.2.61.
porcus capite, omoplatis, ac pedibus anterioribus humanis. 2.58.
porcus facie, pedibus, ac manibus humanis. 2.58.
porcus ore, & capite humano. 1.3.
porcus vno capite, quatuor auribus, duabus linguis, octo pedibus, infra vmbilicum geminus. 1.4.

porcus. vide Sus.
portenta fiunt in inanimis. 1.9.
portenta vt à monſtris differant. 1.1.
potentia noſcitur habitu. 1.9.
præter naturam orientia quot, quæque ſint. 1.11.
priuatio aſſuetorum adiumentorum inducit morbos, & mortem. 2.19.
prodigia contingunt in rebus inanimis. 1.9.
prodigia vt à monſtris diſſideant. 1.1.
pruna monſtroſa. 1.5.
puella ab vrſo compreſſa vt piloſum infantem pepererit. 2.51.68.
puella carens altera manu ab ortu. 1.3.
puella cruribus aſininis vt orta. 2.72.
puella bicorporea vſque ad vmbilicum. 2.10.
puella naribus aquilinis, & oculis bouinis. 2.74.
puella obtinens aures in ſcapulis. 2.30.
puella ſemicanem peperit. 2.58.
puella ſine coxis, & cruribus orta. 2.2.
puella villoſa. 2.45.
puella vnimana orta. 1.3.
puella vt in virũ mutari potuerit. 2.54.
puelli nutricum mores, ſeu propenſiones cum lacte bibunt. 2.64.
puelli vaccino lacte nutriti. 2.71.
puellus quatuor manus, pedes, aures, & oculos habens. 1.3.
puellus tripes. 1.3.
puer alatus abſque brachijs. 2.74.
puer à pectore infra vnus, ſupra duplex. 2.10.
puer biceps. 1.3.
puer caudam habens in ceruice. 2.74.
puer cornu in ſummo capite habẽs. 2.74.
puer collo, & auribus leporinis. 2.58.
puer faciem habens ranæ. 2.74.
pueri ferinas partes habẽtes vt vi phantaſiæ naſcantur. 2.66.
puer genitale habens vertici agnatum. 2.30.
puer habens caput arietis. 1.3.
puer oculum habens in genu. 2.78.
pueri duo vno capite coniuncti. 2.10.
pueri lapideſcentis origo. 1.52.
pueri nati ſine oculis, & abſq; naſo. 1.3.
puer manibus, & pedib. anſerinis. 2.74.
puer meatum veſicæ non habens in extremitate penis, ſed prope anum. 1.3.
puer meduſæo capite vt gigni valeat. 2.81.
puer natus abſque foramine veſicæ. 1.3.
puer natus abſque oſſibus. 2.37.
puer natus bouillo capite. 1.61.
puer ore leonino. 2.58.
puer ortus abſque pedibus. 2.2.
puer podicem ab origine habens in anteriori parte tranſpoſitum. 1.3. et 2.53.
puer quatuor manus, totidemque pedes habens. 1.3.
puer ſemipiſcis ex muliere natus. 2.74.
puer ſemicanis ortus. 2.58.
puer ſine capite ortus. 2.2.
puer ſine manibus ortus. 1.3.
puer ſine pedibus ortus. 1.3.
puer vmbilicum habens in tibia. 2.30.
puer vnimanus tripes. 1.3.
puer vnimanus. 1.3.
puer vnico pede auium nixus. 2.74.
pulli gallinæ quatuor alis, & totidem pedibus. 1.4.
putredo quid. 2.60.
putridũ ſemen in ſerpentes abire. 2.87.
pygmæi monſtra non ſunt. 1.12.
pygmæi cur non ſint monſtra. 2.3.
pyramidalis figuræ homo vt fieri potuerit. 2.41.
pyra vt producantur ab orno. 2.71.
pythagoræ crus aureũ. 2.45. 47. & ſeqq.
pythagoræ femoris aurei cauſſæ naturales. 2.48. & ſeqq.

Qua-

Q

QVadrupes puella. 1.3.
quarta monſtrorum diuiſio recipitur à varietate formæ. 1.13.
quaſi monſtra non monſtra quæ ſint. 1.1.
quatuor pedes habens puer. 2.10.
quatuor pedes, et totidem manus habens puer. 1.3.
qui aliena manu cibum porrigente comedit, raro nutrimenti copia ſuffocatur. 2.14.
quinque pedes habens equus. 1.4.

R

RAdice ex eadem olea germinauit, & ilex. 2.70.
ranæ partu edita à mulieribus. 2.60.
ranali facie puer. 2.74.
raritas ſola non conſtituit monſtrum. 2.46.
rauennæ monſtrum horrendum. 2.74.
rauennatis monſtri origo explicatur. 2.78.
recipitur omne, quod recipitur, per modum recipientis. 2.62.72.
relatiua eſſe paria. 1.9.
repetitio inutilis vitanda eſt in ſciẽtijs. 1.13.
rerum exiſtentia vt comprobetur. 1.3.
rex Daniæ vt ab vrſo puellam ſubigente ortum traxerit. 2.51.
robur virium quid ſit. 2.6).
robur omne agendi ab actu eſt. 2.60.
roſæ monſtrum. 1.5.
rotundus infans. 1.13.
rueffij monſtrum vt genitum ſit. 2.44.

S

SAlix ceraſum edidit. 1.5.
ſalix iuglandem edidit. 1.5.
ſambuci monſtrum vuas ferens. 1.5.
ſarzani monſtri generatio explicata. 2.36.
ſatyria morbus. 2.65.
ſatyros non eſſe monſtra. 1.12.
ſatyrus ex capella ortus. 2.58.
ſaxoniæ monſtrum valde informe. 2.37.
ſcythæ cur bibant ex caluarijs deauratis. 2.47.
ſcytharum facies ferinæ ſimilis. 2.64.
ſemen corruptum quid ſit. Ariſt. 2.60.
ſemen corruptum habere naturam diſſimilem generanti. 2.60.
ſemen femineum in operando gubernari à maſculeo. 2.55.
ſemen paternum quãdo ſupplere nequeat defectum materna materia. 2.7.
ſemen vnde fecunditatem habeat. 2.4.
ſemen retentum fieri venenum. 2.87.
ſemen vnius parentis corrigere poſſe vitium alterius. 2.40.
ſemen vt in ſeipſam effundere poſſit mulier ſine coitu. 2.15.
ſemicanis origo patefit. 2.72.
ſemidæmon. 1.13.
ſemine corrupto quid oriatur. 2.60.
ſemine corrupto vt monſtra gignantur. 2.60.
ſemina mutari poſſe in alienam ſpeciem. 2.61.
ſemina parentum in vtero ſimul permiſceri. 2.60.
ſemini neceſſaria eſt virtus diſcretiua. 2.35.
ſeminis determinata portio cur deficere poſſit. 2.3.
ſeminis, aut menſtrui quæcunque portio non poteſt quamcunque fætus partem conſtituere. 2.3.
ſeminis virtus fætum conſtituens triplex. 2.76.
ſeminum commiſtio quæ monſtra producat. 2.68.
ſenſuum iudicio quæ in re non reluctentur Philoſophi. 2.71.
ſeptimeſtri partu editus Autor. 2. 69.

ſerpens duorum capitum. 1.4.
ſerpens homicida ex muliere cum puero natus. 2.61.
ſerpentes fieri e putrido ſemine. 2.87.
ſerpentes in vtero mulieris vt gignantur. 2.3.
ſerpentem peperit mulier. 2.61.
ſeruilio Tullio dormienti flamma circa verticem emicuit. 2.48.
ſeruus militis vt concipere, & parere potuerit. 2.54.
ſicarius brachijs ab origine carens. 2.2.
ſigna grauiditatis certiſſima. 2.45.
ſigna phyſica ſunt duum generum. 1.2.
ſiligo in frumentum mutatur. 2.61.
ſillorum vita, & mors miſerrima. 2.82.
ſimiæ quædam mire hominem referunt. 1.13.
ſimilitudo vulgo non diſcernitur ab identitate. 2.59.
ſimium vt valeat parere mulier. 2.62.
ſimius ex muliere ortus. 2.6[illegible].
ſimius mulierem grauidam vt fecerit. 2.68.
ſimplices naturæ manifeſtant eſſentiam compoſiti. 2.23.
ſimplicia cur non admittant errorem in ſui ortu. 1.8.
ſomniorum ſpectra chimerica. 2.66.
ſpecies à generante intenta quotuplex. 1.7.
ſpecies à generante intenta quæ ſit. 1.7.
ſpecies exterior quæ. 2.59.
ſpecies interior quæ ſit. 2.59.
ſpecies monſtrorum ſupremæ decem. 1.13.
ſponte orta ſemigenita. 2.83.
ſtetini monſtri origo. 2.80.
ſtetini monſtrum mirabile. 2.30.
ſtirpes habere monſtra. 1.5.
ſtirpium monſtra vt arte efficiantur. 2.29.
ſubſtantiæ corporeæ omnes ſunt compoſitæ. 1.11.
ſubſtantiæ puræ quæ ſint. 1.11.
ſubſtantiæ quæ ſint ex parte materiæ ſolius, non ex parte formæ. 1.11.
ſuperfætatio vt monſtrum efficiat. 2.14.
ſuperfætatio rara. 2.14.
ſuperfætatio quando fieri valeat. 2.14.
ſuperfætatio quomodo fieri valeat. 2.14.
ſuperfætatio non fit ſine coitu iterato. 2.15.
ſues nati ſine auribus. 1.4.
ſus alatus. 2.74.
ſus humanas manus, & pedes habens. 1.4.
ſus humano capite natus. 2.58.
ſus octonis pedibus, quaternis auribus, canino capite. 1.4.
ſus ortus anſerinis pedibus. 1.4.
ſus. vide Porcus.
ſyrenas non eſſe monſtra. 1.12.
ſyriaca Ioppe ciuitatum omnium antiquiſſima. 1.46.

T

TAurus caſtratus quomodo vaccam grauidam reddere potuerit. 2.7.
tempus grauiditatis quibus ſit vnicum. 2.69.
tempus pariendi vnicum brutis. 2.69.
terra vterus, & mater. 2.61.
terebinthus in olea natus. 1.5.
tergoribus coniuncti puelli. 2.10.
trachelij monſtrum. 1.5.
theodorici pater ex toto corpore ſcintillas ignium profudit. 2.48.
Thomæ Contareni comitis Ioppe laus. 2.46.
tiberij equus ore flammas emittebat. 2.48.
tregellus vrſi nepos. 2.51.
trimanus puer. 1.4.

tripes homo, & terna brachia gerens ortus. 2.10.
tripes mulus. 1.4.
tripes vnimanus puer. 1.3.
triticum in ſiliginem mutari. 2.61.
tritones non eſſe monſtra. 1.12.
tritones mulierum araſios eſſe. 2.86.
tritonis hiſtoria. 2.86.
trunca monſtra cur non oriantur ex imaginatione parentum. 2.9.
trunca monſtra fieri ob vteri anguſtiam. 2.5.
trunca monſtra quæ fiant ex defectu materiæ. 2.3.
trunca monſtra vt naſcantur ex defectu materiæ. 2.3.
trunca monſtra quæ ſint. 2.3.
trunca monſtra vt vi morbi oriantur. 2.8.
trunci monſtri diuiſio. 2.3.
trunci monſtri origo ex debilitate virtutis formatricis. 2.4.
tundorfij monſtrum horrendum. 2.57.
tygridis, & canis coitus. 2.68.

V

VAccæ filius pedibus vitulinis, capite humano barbato, & pectore humano. 2.58.
vacca hominem peperit. 2.68.
vacca podicem habens in meatu veſicæ. 1.4. & 2.53.
vaccino e ſemine vt homo poſſit exoriri. 2.71.
vaccinus vterus aptus eſt, in quo fiat fœtus humanus. 2.71.
veientini monſtri origo explicata. 2.23.
venenum fieri ſemen retentum. 2.87.
venerem Dæmon vt exerceat cum muliere. 2.90.
venere variorum iterata vt monſtra fiant. 2.72.
venus barbata. 2.53.
venus plantarum quæ ſit. 2.68.
venus varij generis animantium prolifica eſt. 2.68.
ventre imò coniuncti puelli. 2.10.
vermes quando non ex putri materia fiant in aluo puelli. 2.81.
vermes in ouo. 2.81.
vermes vt ex benigna materia in aluo puelli oriantur. 2.81.
villoſus puer natus. 2.45.
virium robur quid ſit. 2.60.
virga aurea monſtrum. 1.5.
viromulier. 1.13.
virtus diſcretiua ſeminis vt monſtra producat. 2.35.
virtutis diſcretricis in ſemine neceſſitas. 2.35.
virtus generantis ex quot facultatibus conflata. 2.60.
virtus generantis ex quibus ſit facultatibus conflata. 2.60.
virtus generantis vt varia ſit. 2.60.
virtus quæ formet membrorum figuras. 2.38.
viſciditas materiæ ut conſtituat monſtra difformia. 2.36.
vis diſcretiua debilis ut monſtra efficiat. 2.78.
vis formatiua debilis vt monſtra conſtituat. 2.77.
vis formatrix membrorum eſt agens mere naturale. 2.36.
vitis vt fiat oleo prora. 2.70.
vitulus biceps. 1.4.
vitulus duo habuit capita canina cum dentibus, & ſeptem pedes. 1.4.
vitulus caninum caput habens ad caudam. 1.4.
vitulus habens caput pueri. 1.3.

vitu-

vitulus oculis, naſo, auribus, cruribus, & digitis humanis. 2. 58.
vitulus ſextipes. 1.4.
viuentia omnia ſubſtantias eſſe. 1.11.
viuentia quæ generent ſibi ſimile. 2.59.
viuentis noſtratis ſupremæ ſpecies quot ſint. 1.13.
viuentis noſtratis ſupremæ ſpecies quæ ſint. 1.13,
viuentis triplex conſideratio. 1.9.
viuentium forma eſt ſubſtantia, & anima. 1.8.
vlmi monſtrum. 1.5.
vlmi vt glandes edant. 2.68.71.
vmbilicus puero exiens e tibia. 2.30.
vniforme monſtrum quod ſit. 1.13.
vniformium monſtrorum excedentium realis exiſtentia. 2.10.
vnipedes qui monſtra non ſint. 1.1.
vnimanus tripes puer. 1.3.
volucrum coitu. cum homine. 2.86.
vrſi filius homo. 2.68.
vrſus ex muliere quem filium ſuſceperit. 2.51.
vterum anguſtantia. 2.5.
vteri anguſtia ex quibus cauſſis pendeat, 2.16.& 39.
vteri anguſtia vt ſit cauſſa monſtri excedentis. 2.16.
vteri anguſtia vt pariat monſtra informia. 2.39.
vteri collum non eſſe peni omnino conſimile. 2.54.
vteri mala conformatio quæ monſtra efficiat. 2.31.
vteri mola vnde oriatur. 2.33.
vteri iecur quid ſit. 2.32.
vua barbata. 1.5.
vulgi monſtra quæ. 1.1.& 2.75.
vulgi monſtra non eſſe vere monſtra. 1.12.
vulgi opinio de monſtri etymologia confutatur. 1.2.
vulgares opiniones qui hauſerint hiſtorici. 2.75.
vulpes cum canibus coire. 2.68.

FINIS.

TYPO-

TYPOGRAPHVS LECTORI.

Ne præſens pagella prodiret inanis, placuit in ea deſcribere Catalogum operum hactenus editorum ab Autore huius voluminis.

FORTVNII LICETI

1. DE Ortu animæ humanæ libri tres. Genuæ Apud Ioſephum Pauonium. MDCII. in 4.
2. Peripatetica, Medicaque placita Papirio Caballetto diſputanda oblata. Genuæ. Apud Ioſephum Pauonium. MDCV. in 4.
3. De Vita libri tres. Genuæ. Apud Ioſephum Pauonium. MDCVI. in 4.
4. De his qui diu viuunt ſine alimento libri quatuor. Patauij. Apud Petrum Bertellium. MDCXII. in f.
5. De Perfecta conſtitutione hominis in vtero liber vnus. Patauij. Apud Petrum Bertellium. MDCXVI. in 4.
6. De Animarum coextenſione corpori libri duo. Patauij. Apud Petrum Bertellium. MDCXVI. in 4.
7. De ſpontaneo Viuentium ortu libri quatuor. Vicetiæ. Apud Franciſcum Bolzettam Bibliopolam Patauinum. MDCXVIII. in f.
8. De Lucernis antiquorum reconditis libri quatuor. Venetijs. Apud Euangeliſtam Deuchinum. MDCXXI. in 4.
9. De Nouis Aſtris, & Cometis libri ſex. Venetijs. Apud Ioannem Guerrilium. MDCXXII. in 4.
10. Controuerſiæ de Cometarum attributis. Venetijs. Apud Georgium Valentinum. MDCXXV. in 4.
11. De Intellectu Agente libri quinque. Patauij. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXVII. in f.
12. Scholium de Camelo Bulla. Patauij. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXVII. in f.
13. Varia noſtri temporis Heroum Elogia. Patauij. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXVII. in f.

14. Imi-

14. Imitationes figurati Metri a Simmia Rhodio inuenti. Patauij. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXVII. in 12.
15. De Immortalitate Animæ rationalis ex Ariſtotele libri quatuor. Pataui j. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXIX. in f.
16. Allegoriæ Peripateticæ de Generatione, Amicitia, & Priuatione, ad antiquiſſimum *Elia Lelia Criſpis* Epitaphium libri duo Pataui j. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXIX. in 4.
17. Encyclopædia ad Aram Nonarij Terrigenæ. Pataui j. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXX. in 4.
18. Encyclopædia ad Aram Publilij Optatiani Porphyrij. Pataui j. Apud Gaſparem Criuellarium. MDCXXX. in 4.
19. De Anima ſubiecto corpori nil tribuente: Deque Seminis Vita, & efficientia primaria in formatione fætus. Pataui j. Apud Variſcum Variſcium. MDCXXXI. in 4.
20. De ferijs Altricis animæ, Nemeſericæ Diſputationes. Pataui j. Apud Variſcum Variſcium. MDCXXXI. in 4.
21. De Monſtrorum cauſſis, natura, & differentijs. II. edit. cum iconibus, libri duo. Pataui j. Apud Paullum Frambottum, MDCXXXIII.

REGISTRVM,

✠ ✠ A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn.

PATAVII, Apud Paullum Frambottum.
M. DC. XXXIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

656

14

